

**YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**BİLGİ TEKNOLOJİLERİ NEDENİ İLE İŞLEVİ AZALMIŞ
POSTAHANE MEKANLARININ, KAMUSAL İLETİŞİM
NOKTALARINA DÖNÜŞTÜRÜLMESİ İÇİN BİR
YÖNTEM ÖNERİSİ**

Yüksek Mimar Simge ESİN

FBE Mimarlık Anabilim Dalı Bilgisayar Ortamında Mimarlık Programında Hazırlanan

DOKTORA TEZİ

Tez Savunma Tarihi : 06.06.2007
Tez Danışmanı : Prof.Dr.Oğuzhan Özcan (YTÜ)
Jüri Üyeleri : Prof.Dr.Necati İnceoğlu (YTÜ)
Prof.Dr.Gülen Çağdaş (İTÜ)
Prof.Dr.Tevfik Akgün (YTÜ)
Y.Doç.Dr.Gülşen Gülmez (MSGSÜ)

İSTANBUL, 2007

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
KISALTMA LİSTESİ	viii
ŞEKİL LİSTESİ	ix
ÇİZELGE LİSTESİ	xi
ÖNSÖZ	xii
ÖZET	xiii
ABSTRACT	xiv
1 GİRİŞ	1
1.1 Araştırmanın Gerekçesi	1
1.2 Araştırmanın Konusu ve Konu İle İlgili Geçmişte Yapılmış Çalışmalar	6
1.2.1 "Kullanım Sonrası Değerlendirme" Yöntemi İle İlgili Geçmişte Yapılmış Çalışmalar	6
1.2.2 Postahanelerin Dönüşümü İle İlgili Geçmişte Yapılmış Çalışmalar	8
1.3 Araştırmanın Amacı Ve Kapsamı	14
1.4 Araştırılan Varsayımlar	14
1.5 Araştırma Yöntemi	15
2 BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN TANIMLANMASI VE FİZİKSEL MEKANDAKİ UYGULAMALARININ İNCELENMESİ	18
2.1 Günümüzde Kullanılan İletişim Biçimlerinin Tanımlanması	18
2.2 Teknolojinin Günümüzde Ulaştığı Seviyeye Bağlı Olarak İnsandan-İnsana İletişim Açısından Değerlendirilmesi	19
2.2.1 Giyilebilir Araçlar	19
2.2.2 Taşınabilir Etkileşimli Araçlar	21
2.2.3 Taşınamaz Etkileşimli Araçlar	24
2.2.4 Ortamla Etkileşimli Medya	29
2.3 Fiziksel Mekanda Kullanılabilecek İletişim Biçimlerinin ve İlgili Teknolojilerin Mekansal Örneklerinin İncelenmesi	31
2.4 Mekansal Dönüşüme İhtiyaç Olamayan Noktalardaki İletişim İhtiyacına Yönelik Alternatif Çözümlerin İncelenmesi	38
3 KAMUSAL İLETİŞİM ÖLÇÜTLERİNİN BELİRLENMESİ VE YÖNTEMİN ORTAYA KONULMASI	42
3.1 Kamusal İletişim Ölçütlerinin Tespiti	42
3.2 Postahanelerin KİN Ölçütlerinin Uygulanacağı Ölçme ve Değerlendirme Modelinin Tasarlanması	50
3.3 Tasarlanan Modelinin Basamakları	51
3.3.1 Planlama	52
3.3.2 Yürütme	54

3.3.3	Uygulama.....	56
3.3.4	Sonuçların Değerlendirilmesi	58
3.4	Pilot Bölgenin Seçilmesi.....	58
3.4.1	İstanbul Şehrinin Seçilme Nedeni	58
3.4.2	İstanbul Şehrinin Verileri.....	59
4	TARTIŞMA	61
4.1	Tartışmaya Baz Alınan Postahane Şemaları	61
4.2	Genel Bulgular	63
4.3	Bulguların Bölgesel Özelliklerine Göre İncelenmesi.....	64
4.3.1	Turistlerin Kullanımında Olan Tarihi Bölgeler.....	64
4.3.2	Ana Ulaşım ve Hareket Noktaları	66
4.3.3	Yüksek Öğretim Merkezleri	68
4.3.4	Sağlık Merkezleri	68
4.3.5	Adliye Bölgeleri	69
4.3.6	Organize Sanayii Bölgeleri	71
4.3.7	Deniz Kenarında Konumlanmış, Tarihi/Turistik Yerleşim Bölgeleri	73
4.3.8	Sanayii Bölgelerinde Çevresinde Gelişen Yerleşim Bölgeleri	75
4.3.9	Alt Eğitim ve Alt Gelir Seviyesindeki Yerleşim Bölgeleri	77
4.3.10	Orta Eğitim ve Orta Gelir Seviyesindeki Yerleşim Bölgeleri	78
4.3.11	Üst Eğitim ve Üst Gelir Seviyesindeki Yerleşim Bölgeleri	80
4.3.12	Tarihi/Turistik ve Ticaret Ağırlıklı Ulaşım Bölgeleri	83
4.3.13	Eğitim ve Ticaret Ağırlıklı Ulaşım Bölgeleri	85
4.3.14	Ticaret Ağırlıklı ve Eğlence, Spor Karşılaşması, Dini ve Kültürel Buluşma Mekanlarına Sahip Bölgeler	87
4.4	Genel Değerlendirme.....	89
5	SONUÇLAR VE ÖNERİLER	92
5.1	Araştırmanın Sonuçları	93
5.2	Sonuçlardan Ortaya Konulabilecek Öngörüler	95
	KAYNAKLAR.....	99
	İNTERNET KAYNAKLARI.....	104
	EKLER.....	105
Ek 1	İncelenen "Turistik Noktalar"ın İstanbul Haritası Üzerinde Gösterimi	105
Ek 2	Beyoğlu Merkez PTT Çevresinin Analizi.....	106
Ek 3	Gülhane PTT Şubesi Çevresinin Analizi	107
Ek 4	Kapalıçarşı PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	108
Ek 5	Ortaköy PTT Şubesi Çevresinin Analizi	109
Ek 6	Sultanahmet PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	110
Ek 7	Tarihi Turistik Noktalar İçin İletişim Biçimlerinin Tespiti	111
Ek 8	Tarihi Turistik Noktalar İçin Yapılan İnceleme Sonuçları	112
Ek 9	Tarihi Turistik Noktalar İçin Mekansal Organizasyon Şeması.....	113
Ek 10	İncelenen "Ana Ulaşım Noktaları"nın İstanbul Haritası Üzerinde Gösterimi	114
Ek 11	Haydarpaşa Tren Garı PTT Çevresinin Analizi	115
Ek 12	Sabiha Gökçen Havaalanı PTT Şubesi Çevresinin Analizi	116

Ek 13	Yeşilköy Atatürk Havalimanı DışHatları PTT Şubesi Mekansal Organizasyon Şeması	117
Ek 14	Ana Hareket/Ulaşım Noktaları İçin İletişim Biçimlerinin Tespiti	118
Ek 15	Ana Hareket/Ulaşım Noktaları İçin Yapılan İnceleme Sonuçları	119
Ek 16	Ana Hareket/Ulaşım Noktaları İçin Mekansal Organizasyon Şeması.....	120
Ek 17	İncelenen "Eğitim/Öğretim Noktaları"nın İstanbul Haritası Üzerinde Gösterimi	121
Ek 18	Beşiktaş, Yıldız Teknik Üniversitesi PTT Şubesinin Çevresinin Analizi	122
Ek 19	Kayışdağı, Yeditepe Üniversitesi PTT Şubesinin Çevresinin Analizi	123
Ek 20	Maslak, İstanbul Teknik Üniversitesi PTT Şubesinin Çevresinin Analizi	124
Ek 21	Eğitim Noktaları İçin İletişim Biçimlerinin Tespiti	125
Ek 22	Eğitim Noktaları İçin Yapılan İnceleme Sonuçları	126
Ek 23	İncelenen "Sağlık, Tedavi ve Bakım Noktaları"nın İstanbul Haritası Üzerinde Gösterimi.....	127
Ek 24	Göztepe SSK Hastahanesi PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	128
Ek 25	Haydarpaşa Numune Hastahanesi PTT Şubesi Çevresinin Analizi	129
Ek 26	F.S.Mehmet Eğitim ve Araş. Hastahanesi PTT Şubesi Çevresinin Analizi	130
Ek 27	Tedavi Bakım Noktaları İçin İletişim Biçimlerinin Tespiti.....	131
Ek 28	Tedavi Bakım Noktaları İçin Yapılan İnceleme Sonuçları.....	132
Ek 29	İncelenen "Yasama Yürütme Noktaları"nın İstanbul Haritası Üzerinde Gösterimi.....	133
Ek 30	Fatih Adliyesi PTT Şubesi Çevresinin Analizi	134
Ek 31	Kartal Adliyesi PTT Şubesi Çevresinin Analizi	135
Ek 32	Selimiye Adliyesi PTT Şubesi Çevresinin Analizi	136
Ek 33	Sultanahmet Adliyesi PTT Çevresinin Analizi	137
Ek 34	Yasama Yürütme Noktaları İçin İletişim Biçimlerinin Tespiti.....	138
Ek 35	Yasama Yürütme Noktaları İçin Yapılan İnceleme Sonuçları.....	139
Ek 36	Yasama Yürütme Noktaları İçin Mekansal Organizasyon Şeması	140
Ek 37	İncelenen "Organize Sanayii Bölgeleri"nin İstanbul Haritası Üzerinde Gösterimi.....	141
Ek 38	Kayışdağı, YEDPA PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	142
Ek 39	Merter, Keresteciler Sitesi PTT Merkezinin Çevresinin Analizii	143
Ek 40	Okmeydanı, PERPA PTT Şubesi Çevresinin Analizi	144
Ek 41	Unkapanı PTT Merkezinin Çevresinin Analizii.....	145
Ek 42	Ümraniye İMES PTT Şubesinin Çevresinin Analizi.....	146
Ek 43	Organize Sanayii Bölgeleri İçin İletişim Biçimlerinin Tespiti	147
Ek 44	Organize Sanayii Bölgeleri İçin Yapılan İnceleme Sonuçları	148
Ek 45	Organize Sanayii Bölgeleri İçin Mekansal Organizasyon Şeması	149
Ek 46	İncelenen "Deniz Kenarında Konumlanmış, Tarihi Yerleşim Bölgeleri"nin İstanbul Haritası Üzerinde Gösterimi	150
Ek 47	Bebek PTT Şubesi Çevresinin Analizi	151
Ek 48	Arnavutköy PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	152
Ek 49	Yeniköy PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	153
Ek 50	Rumeli Kavağı PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	154
Ek 51	Tarabya PTT Şubesi Çevresinin Analizi	155
Ek 52	Beykoz PTT Şubesi Çevresinin Analizi	156
Ek 53	Beylerbeyi Merkez PTT Çevresinin Analizi.....	157
Ek 54	Kuzguncuk PTT Şubesi Çevresinin Analizi	158
Ek 55	Çengelköy PTT Şubesi Çevresinin Analizi	159
Ek 56	Anadolu Hisarı PTT Şubesi Çevresinin Analizi	160
Ek 57	Paşabahçe PTT Şubesi Çevresinin Analizi	161
Ek 58	Kanlıca PTT Şubesi Çevresinin Analizi	162

Ek 59	Çubuklu PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	163
Ek 60	Deniz Kenarında Konumlanmış, Tarihi Yerleşim Bölgelerinin İletişim Biçimlerinin Tespiti.....	164
Ek 61	Deniz Kenarında Konumlanmış, Tarihi Yerleşim Bölgeleri İçin Yapılan İnceleme Sonuçları.....	165
Ek 62	Deniz Kenarında Konumlanmış, Tarihi Yerleşim Bölgeleri İçin Mekansal Organizasyon Şeması.....	166
Ek 63	İncelenen "Sanayi Bölgelerine Çevresinde Gelişmiş Yerleşimler"in İstanbul Haritası Üzerinde Gösterimi.....	167
Ek 64	İstinye PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	168
Ek 65	Güngören PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	169
Ek 66	Zeytinburnu PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	170
Ek 67	Kavacık PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	171
Ek 68	İçerenköy PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	172
Ek 69	Kayışdağı PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	173
Ek 70	Küçükbakkalköy Merkez PTT Çevresinin Analizi.....	174
Ek 71	Sanayi Bölgelerine Çevresinde Gelişmiş Yerleşimler İçin İletişim Biçimlerinin Tespiti.....	175
Ek 72	Sanayi Bölgelerine Çevresinde Gelişmiş Yerleşimler İçin Yapılan İnceleme Sonuçları.....	176
Ek 73	Sanayi Bölgelerine Çevresinde Gelişmiş Yerleşimler İçin Mekansal Organizasyon Şeması.....	177
Ek 74	İncelenen "Alt gelir/ Alt Eğitim Düzeyindeki Nüfusun Yerleşim Bölgelerinin" İstanbul Haritası Üzerinde Gösterimi.....	178
Ek 75	Fatih, Balat PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	179
Ek 76	Yeni Bosna PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	180
Ek 77	Yeniköy, Bağlar Mevkii PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	181
Ek 78	Kemberburgaz PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	182
Ek 79	Kağıthane, Talatpaşa PTT Şubesi Çevresinin Analiz.....	183
Ek 80	Erenköy, Yeni Sahra PTT Çevresinin Analizi.....	184
Ek 81	Maltepe, Gülsuyu PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	185
Ek 82	Maltepe, Esenkent PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	186
Ek 83	Ümraniye, Çekmeköy PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	187
Ek 84	Ümraniye, Taşdelen PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	188
Ek 85	Göztepe, Fikirtepe PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	189
Ek 86	Alt Gelirli/ Alt Eğitim Düzeyli Yerleşim Bölgeleri İçin İletişim Biçimlerinin Tespiti.....	190
Ek 87	Alt Gelirli/ Alt Eğitim Düzeyli Yerleşim Bölgeleri İçin Yapılan İnceleme Sonuçları.....	191
Ek 88	Alt Gelirli/ Alt Eğitim Düzeyli Yerleşim Bölgeleri İçin PTT Şubesi Mekansal Organizasyon Şeması.....	192
Ek 89	İncelenen "Orta gelirli/ Orta Eğitim Düzeyindeki Nüfusun Yerleşim Bölgelerinin" İstanbul Haritası Üzerinde Gösterimi.....	193
Ek 90	Feriköy Merkez PTT Çevresinin Analiz.....	194
Ek 91	Fatih Merkez PTT Çevresinin Analizi.....	195
Ek 92	Maltepe Merkez PTT Çevresinin Analizi.....	196
Ek 93	Ümraniye Merkez PTT Çevresinin Analizi.....	197
Ek 94	Ümraniye, Çarşı PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	198
Ek 95	Ümraniye, Dudullu PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	199
Ek 96	Kartal, Atalar PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	200
Ek 97	Kartal, Cevizli PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	201

Ek 98	Kasımpaşa Merkez PTT Çevresinin Analizi.....	202
Ek 99	Kasımpaşa, Eskişehir PTT Çevresinin Analizi	203
Ek 100	Şirinevler Merkez PTT Çevresinin Analizi	204
Ek 101	Üsküdar Örnek Mahallesi PTT Şubesi Çevresinin Analizi	205
Ek 102	Merter, Gün PTT Şubesi Çevresinin Analizi	206
Ek 103	Orta Gelirli/ Orta Eğitim Düzeyli Yerleşim Bölgeleri İçin İletişim Biçimlerinin Tespiti	207
Ek 104	Orta Gelirli/ Orta Eğitim Düzeyli Yerleşim Bölgeleri İçin Yapılan İnceleme Sonuçları	208
Ek 105	Orta Gelirli/ Orta Eğitim Düzeyli Yerleşim Bölgeleri İçin PTT Şubesi Mekansal Organizasyon Şeması.....	209
Ek 106	İncelenen "Üst Gelirli/ Yüksek Eğitim Düzeyindeki Nüfusun Yerleşim Bölgelerinin" İstanbul Haritası Üzerinde Gösterimi	210
Ek 107	Ataköy4.Kısım PTT Şubesi Çevresinin Analizi	211
Ek 108	Bahçelievler Merkez PTT Çevresinin Analizi	212
Ek 109	Bakırköy, İncirli PTT Şubesi Çevresinin Analizi	213
Ek 110	Yeşilköy PTT Şubesi Çevresinin Analizi	214
Ek 111	Yeşilyurt PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	215
Ek 112	Ataşehir PTT Şubesi Çevresinin Analizi	216
Ek 113	Kadıköy, Moda PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	217
Ek 114	Erenköy, Sahray-i Cedit PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	218
Ek 115	Üsküdar 150.yıl AYPİM Merkez PTT Çevresinin Analizi	219
Ek 116	Küçükyalı Merkez PTT Çevresinin Analizi.....	220
Ek 117	Üsküdar Fıstıkağacı PTT Şubesi Çevresinin Analizi	221
Ek 118	Göztepe Merkez PTT Çevresinin Analizi.....	222
Ek 119	Erenköy Merkez PTT Çevresinin Analizi.....	223
Ek 120	Üsküdar Soyak PTT Şubesi Çevresinin Analizi	224
Ek 121	Erenköy Eğitim Merkezi PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	225
Ek 122	Suadiye Merkez PTT Çevresinin Analizi	226
Ek 123	Üst Gelirli/ Yüksek Eğitim Düzeyli Yerleşim Bölgeleri İçin İletişim Biçimlerinin Tespiti	227
Ek 124	Üst Gelirli/ Yüksek Eğitim Düzeyli Yerleşim Bölgeleri İçin Yapılan İnceleme Sonuçları	228
Ek 125	Üst Gelirli/ Yüksek Eğitim Düzeyli Yerleşim Bölgeleri İçin PTT Şubesi Mekansal Organizasyon Şeması.....	229
Ek 126	İncelenen "Tarihi Turistik ve Ticaret Ağırlıklı Ulaşım Noktaları"nın İstanbul Haritası Üzerinde Gösterimi	230
Ek 127	Beyazıt PTT Şubesi Çevresinin Analizi	231
Ek 128	Karaköy Merkez PTT Çevresinin Analizi	232
Ek 129	Sirkeci Merkez PTT Çevresinin Analizi.....	233
Ek 130	Taksim Merkez PTT Çevresinin Analizi	234
Ek 131	Tarihi Turistik ve Ticaret Ağırlıklı Ulaşım Noktaları İçin İletişim Biçimlerinin Tespiti	235
Ek 132	Tarihi Turistik ve Ticaret Ağırlıklı Ulaşım Noktaları İçin Yapılan İnceleme Sonuçları	236
Ek 133	Tarihi Turistik ve Ticaret Ağırlıklı Ulaşım Noktaları İçin PTT Şubesi Mekansal Organizasyon Şeması.....	237
Ek 134	İncelenen "Eğitim ve Ticaret Ağırlıklı Ulaşım Noktaları"nın İstanbul Haritası Üzerinde Gösterimi.....	238
Ek 135	Beşiktaş Merkez PTT Çevresinin Analizi.....	239
Ek 136	BakırköyMerkez PTT Çevresinin Analizi	240

Ek 137	Mecidiyeköy PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	241
Ek 138	Sarıyer Merkez PTT Çevresinin Analizi	242
Ek 139	Bostancı Merkez PTT Çevresinin Analizi	243
Ek 140	Kadıköy Merkez PTT Çevresinin Analizi	244
Ek 141	Üsküdar Merkez PTT Çevresinin Analizi.....	245
Ek 142	Eğitim ve Ticaret Ağırlıklı Ulaşım Noktaları İçin İletişim Biçimlerinin Tespiti.	246
Ek 143	Eğitim ve Ticaret Ağırlıklı Ulaşım Noktaları İçin Yapılan İnceleme Sonuçları..	247
Ek 144	Eğitim ve Ticaret Ağırlıklı Ulaşım Noktaları İçin PTT Şubesi Mekansal Organizasyon Şeması.....	248
Ek 145	İncelenen "Ticaret Ağırlıklı ve Eğlence, Spor Karşılığı, Dini ve Kültürel Buluşma Mekanlarına Sahip" Bölgelerin İstanbul Haritası Üzerinde Gösterimi.	249
Ek 146	Gayrettepe Merkez PTT Çevresinin Analizi.....	250
Ek 147	Levent Merkez PTT Çevresinin Analizi	251
Ek 148	Şişli Merkez PTT Çevresinin Analizi.....	252
Ek 149	Teşvikiye Merkez PTT Çevresinin Analizi	253
Ek 150	Kızıltoprak PTT Şubesi Çevresinin Analizi.....	254
Ek 151	Ticaret Ağırlıklı ve Eğlence, Spor Karşılığı, Dini ve Kültürel Buluşma Mekanlarına Sahip Bölgeler İçin İletişim Biçimlerinin Tespiti	255
Ek 152	Ticaret Ağırlıklı ve Eğlence, Spor Karşılığı, Dini ve Kültürel Buluşma Mekanlarına Sahip Bölgeler İçin Yapılan İnceleme Sonuçları.....	256
Ek 153	Ticaret Ağırlıklı ve Eğlence, Spor Karşılığı, Dini ve Kültürel Buluşma Mekanlarına Sahip Bölgeler İçin PTT Şubesi Mekansal Organizasyon Şeması ..	257
Ek 154	T.C. PTT Genel Müdürlüğü Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği tarafından gönderilmiş, İstanbul iline ait postahane listesi.....	258
Ek 155	T.C. PTT Genel Müdürlüğü Yapı İşleri Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmış PTT binaları için tip projeler : Tip I plan.....	266
Ek 156	T.C. PTT Genel Müdürlüğü Yapı İşleri Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmış PTT binaları için tip projeler : Tip II plan	267
Ek 157	T.C. PTT Genel Müdürlüğü Yapı İşleri Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmış PTT binaları için tip projeler : Tip III plan	268
Ek 158	T.C. PTT Genel Müdürlüğü Yapı İşleri Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmış PTT binaları için tip projeler : Tip IV plan.....	269
Ek 159	T.C. PTT Genel Müdürlüğü Yapı İşleri Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmış PTT binaları için tip projeler : Tip V planları.....	270
	ÖZGEÇMİŞ	271

KISALTMA LİSTESİ

BT	Bilgi ve iletişim teknolojileri
KİN	Kamusal iletişim noktası

ŞEKİL LİSTESİ

	Sayfa
Şekil 1.1 Minitel ve çipli kart görünümü	11
Şekil 2.1 Müze giyilebiliri	21
Şekil 2.2 MIThrill düzeneği	21
Şekil 2.3 PDA görünümü	22
Şekil 2.4 Elektronik kağıt	22
Şekil 2.5 InTouch projesi	23
Şekil 2.6 Audiopad projesi	24
Şekil 2.7 Kiosk görünümü	25
Şekil 2.8 ATM görünümü	25
Şekil 2.9 Stanford Üniversitesi’nde hazırlanan “Point Right” çalışması	27
Şekil 2.10 Video duvarı ve etkileşimli halı: MetaSpace	27
Şekil 2.11 Sunum Masası projesi	27
Şekil 2.12 “I-Room”, oda planı	28
Şekil 2.13 Bloomberg ICE firma binasının girişinde yer alan kurulum	29
Şekil 2.14 ambientROOM	30
Şekil 2.15 4 aşamalı etkileşim tipleri	31
Şekil 2.16 “İletişim Merkezi”nden görünümeler	32
Şekil 2.17 İçerik-eylem ilişkisi	33
Şekil 2.18 İçerik-eylem-mekan-teknoloji ilişkisi	34
Şekil 2.19 Stand A görünümleri	35
Şekil 2.20 Stand B görünümleri	35
Şekil 2.21 Stand C görünümleri	36
Şekil 2.22 Stand D görünümleri	37
Şekil 2.23 Stand E görünümleri	37
Şekil 2.24 Hong Kong gezici posta arabasının görünümü	39
Şekil 2.25 Otobüs durağı ve alışveriş merkezine yerleştirilen kiosk örneği	40
Şekil 2.26 Parasal işlem, mektupgönderimi ve drive-in ATM görünümleri	40
Şekil 2.27 Reuters Ajansı’nın New York, Times Meydanı’na yerleştirdiği gerçek zamanlı haber ekranları	41
Şekil 3.1 Uygulanacak yöntemin kavramsal şeması	51
Şekil 3.2 İncelenen her postahane için kullanılacak örnek veri toplama föyü	55
Şekil 3.3 İletişim ihtiyaçlarının tespiti için kullanılacak örnek veri sınıflandırma föyü	56
Şekil 3.4 İnceleme sonuçlarının raporlanması için kullanılacak örnek föy	57
Şekil 3.5 BT referanslı örnekler ile mekânsal organizasyon önerisinin gösterimi için kullanılacak örnek föy	57
Şekil 4.1 PTT Binası Tip şeması	61
Şekil 4.2 Tipik postahane şeması	62
Şekil 4.3 Turistik bölge KİN mekansal organizasyon şeması	65
Şekil 4.4 Ana ulaşım noktaları KİN mekansal organizasyon şeması	67
Şekil 4.5 Hukuki işlem noktaları için KİN mekansal organizasyon şeması	70
Şekil 4.6 Organize sanayii bölgeleri için KİN mekansal organizasyon şeması	72
Şekil 4.7 Deniz kenarındaki tarihi yerleşimler için KİN mekansal organizasyon şeması	74
Şekil 4.8 Sanayii çevresinde gelişen yerleşimler için KİN mekansal organizasyon şeması	76
Şekil 4.9 Alt eğitim/alt gelir seviyesindeki yerleşimler için KİN mekansal organizasyon şeması	78
Şekil 4.10 Orta eğitim/orta gelir düzeyi yerleşimler için KİN mekansal organizasyon şeması	79

Şekil 4.11	Üst eğitim/üst gelir seviyesindeki yerleşimler için KİN mekansal organizasyon şeması	82
Şekil 4.12	Tarihi/turistik, ticaret ağırlıklı ulaşım noktaları için KİN mekansal organizasyon şeması	83
Şekil 4.13	Ticaret ve eğitim ağırlıklı ulaşım noktaları için KİN mekansal organizasyon şeması	85
Şekil 4.14	Ticaret ve sosyal toplanma noktaları için KİN mekansal organizasyon şeması ..	88
Şekil 4.15	KİN genel mekansal organizasyon şeması	89
Şekil 4.16	KİN şeması tip 1	90
Şekil 4.17	KİN şeması tip 2	90
Şekil 4.18	KİN şeması tip 3	91
Şekil 5.1a	Uzman sistem örnek sayfa 1a	95
Şekil 5.1b	Uzman sistem örnek sayfa 1b	95
Şekil 5.2a	Uzman sistem örnek sayfa 2a	95
Şekil 5.2b	Uzman sistem örnek sayfa 2a	95

ÇİZELGE LİSTESİ

	Sayfa
Çizelge 1.1	Kabul edilen Yurtiçi Mektup ve Koli Postası 5
Çizelge 2.1	PTT Stand A için “mekan tipi-eylem-etkileşimli teknoloji” çizelgesi 34
Çizelge 2.2	PTT Stand B için “mekan tipi-eylem-etkileşimli teknoloji” çizelgesi 34
Çizelge 2.3	PTT Stand C için “mekan tipi-eylem-etkileşimli teknoloji” çizelgesi 36
Çizelge 2.4	PTT Stand D için “mekan tipi-eylem-etkileşimli teknoloji” çizelgesi 36
Çizelge 2.5	PTT Stand E için “mekan tipi-eylem-etkileşimli teknoloji” çizelgesi..... 37
Çizelge 3.1	Karşılaştırmalı çizelge 58
Çizelge 3.2	İstanbul şehri postahaneleri listesi 60
Çizelge 4.1	Turistlerin kullanımında olan tarihi bölge postahaneleri için karşılaştırma 67
Çizelge 4.2	Yolcuların/bekleyenlerin kullanımındaki postahaneler için karşılaştırma 70
Çizelge 4.3	Hukuki işlem noktalarındaki postahaneleri için karşılaştırma 70
Çizelge 4.4	İşçi/iş sahiplerinin kullandığı sanayii bölgeleri postahaneleri için karşılaştırma 72
Çizelge 4.5	Deniz kenarında konumlanmış tarihi yerleşimlerdeki postaneler için karşılaştırılma 74
Çizelge 4.6	Sanayii çevresinde gelişen yerleşimlerdeki postaneler için karşılaştırılma 76
Çizelge 4.7	Alt eğitim ve alt gelir seviyesindeki yerleşimlerin postahaneleri için karşılaştırma 78
Çizelge 4.8	Orta eğitim ve orta gelir düzeyi yerleşimlerin postaneleri için karşılaştırılma 80
Çizelge 4.9	Üst eğitim ve üst gelir seviyesindeki yerleşimlerin postaneleri için karşılaştırılma 82
Çizelge 4.10	Tarihi/turistik,ticaret ağırlıklı ulaşım noktaları postahaneleri için karşılaştırma 84
Çizelge 4.11	Ticaret ve eğitim ağırlıklı ulaşım noktaları postahaneleri için karşılaştırma 86
Çizelge 4.12	Ticaret ve sosyal toplanma noktaları postahaneleri için karşılaştırma 88
Çizelge 4.13	Referans şemalar ile KİN genel şemasının karşılaştırılması..... 91
Çizelge 4.14	Önerilen genel ve 3 şema için karşılaştırma 91

ÖNSÖZ

Günümüzde hızla değişen teknoloji, özellikle insan ilişkilerinde farklılaşmalar yaratmaktadır ve bu durumu, sürekli değişim içinde olan kurulu çevremizden, ihtiyaçlarımızın farklılaşmasından ve değerlerimizin başka şekillere dönüşmesinden anlayabiliyoruz. Bu kadar farklı alanlarda sürekli ve çabuk özümsemiğimiz değişimlerin içerisinde yaşarken, bu durumdan şüphe etmek sanırım önemli bir zorluk noktasıydı. “*Kalıcı* bir çalışma gerçekleştirmek” ise birincil amacımızdı. Bu bakış açısı ile, araştırmamızı, mimarlık disiplininin temeli olan “mekan tasarımı”nın *değişmez sürekliliği* üzerine odakladık.

Yapılan çalışma, varolan teorilerden güç almış ve faydalanmıştır, ancak önceliğimiz, fikirleri sentezleyerek ve farklı dinamikleri birleştirerek yeni bir yaklaşım yaratma çabası gösterdik. Ortaya konulan yöntemin ülkemizde veya uygun farklı çevrelere “uygulanabilirliği” benim en önemli motivasyonlarımdan birisi olmuştur; kanımca, mimarların/ tasarımcıların mesleklerine olan gerçek aşkı, elle tutulan gözle görülen kalıcı bir yapı/yapıt bırakabilmektir.

Mekan tasarımının toplum açısından en çok önem kazandığı kamu yapıları, teknolojiye bağlı gerçekleşen değişimlerden en fazla payını alan kurumlardandır. Her yerleşim biriminde rastlanılan postahanelerin, teknolojik gelişimlerden faydalanılarak mekansal dönüşümünün mümkün olup olamayacağının incelenmesi, farklı profillere ve ihtiyaçlara birebir yaklaşma imkanı vermiştir. Eklerden de görülebileceği gibi, bu araştırma, beni içinde bulunduğumuz teknolojik ve mekanik çerçeveden çıkarttı, kurgulamaya ve biçimlendirmeye yönelik mimarlık eyleminin uygulanmasından da öte, insan olmaya ve *insanlık durumuna* ilişkin bakış açılarımı bana hatırlattı, hazlarımı yeniledi ve eksiklerimi gösterdi ve giderdi; bu araştırmanın sanırım benim için en önemli kazançlarından birisi budur.

Uzun bir süreyi kapsayan bu çalışma, çok farklı ve sonuçlarının ne olacağı önceden görülemeyen değişikliklerin yaşandığı, “bilinen zemin”den aşamalarla ayrıldığı ve “*farklı bir gerçek*”liğe yollandığım bir süreçte gerçekleştirilmiştir. Sürecin çeşitli kapılarında, konu ile ilgili ve ilgisiz görünebilecek pek çok farklı alanla tanıştım; bildiklerim ile yüzleştim, bilmediklerimi öğrenmeye ve özümsemeye çalıştım. Bu süreçte katkısı olan herkese tekrar teşekkür ederim.

Temmuz 2007

Simge ESİN

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ NEDENİ İLE İŞLEVİ AZALMIŞ POSTAHANE MEKANLARININ, KAMUSAL İLETİŞİM NOKTALARINA DÖNÜŞTÜRÜLMESİ İÇİN BİR YÖNTEM ÖNERİSİ

Simge Esin
Mimarlık, Doktora Tezi

Tarihsel sürekliliğe sahip bir iletişim biçimi olan posta hizmetlerinin gerçekleştirildiği postahanelerin kullanımı, günümüzde bilişim teknolojilerinin gelişimi sebebi ve iletişimin farklı seçenekler ile gerçekleştirilmesi sonucu azalmaktadır. Ülke çapında bir ağına sahip olan postahanelerin sahip oldukları stratejik önem göz önünde bulundurularak, varlığını devam ettirecek çözümler için dünyanın pek çok ülkesinde projelerin geliştirildiği görülmüştür.

Bu çalışmada, postahanelerin fiziksel varlığını devam ettirebilmeleri için Kamusal İletişim Noktalarına dönüştürülmelerinin ne kadar mümkün olabileceği araştırılmaktadır. Bu çerçevede, tanımlanan kamusal ölçütleri ve yapıların dönüşümü ile ilgili kullanılan Kullanım Sonrası Değerlendirme yöntemi doğrultusunda, postahaneler ve konumlandıkları çevreler incelenerek, bölgelerin iletişim ihtiyaçlarının belirlenebileceği ve elde edilen çıktılar doğrultusunda dönüşümü sağlayacak mekan organizasyonlarının ortaya konulabileceğine inanılmaktadır. Bu doğrultuda, seçilen İstanbul pilot bölgesi içinde konumlanan 99 postahane 14 grupta incelenmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda postahanelerin korunması ve fiziksel sürekliliğinin sağlanması gerekliliği ortaya konulmuş, mekansal dönüşüm için önerilen ve bilişim teknolojisi kullanımını da kapsayan bir “genel şema” ve “yerleşim bölgeleri”, “ticaret ve iş bölgeleri” ve “ulaşım noktalarına bağlı birden fazla fonksiyonu kapsayan bölgeler” olmak üzere şekillendirilmiş üç seçenekli organizasyon şemaları ve korunamayan bölgeler için mekansal olmayan öneriler sunulmuştur. Bu sayede, benzer diğer kamu yapıları için de kullanılacak bir yöntem önerisi oluşturularak, kamusal mekanların toplumdaki stratejik ve sosyal önemlerinin korunmasının gerekliliği anlatılmaya çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler:

Posta hizmeti ve postahaneler, Kullanım Sonrası Değerlendirme, mekansal dönüşüm, mekan planlaması, Bilişim Teknolojisi

A STUDY FOR THE SPATIAL TRANSFORMATION OF POST OFFICES TO PUBLIC COMMUNICATION POINTS, LOOSING THEIR FUNCTIONALITY DUE TO THE RECENT DEVELOPMENTS IN INFORMATION TECHNOLOGIES

Simge Esin
Architecture, Ph.D. Thesis

Post offices, which have a long historical background to fulfil the communicational needs of community, nowadays decrease in functionality because of the advances in Information Technologies. Considering the strategic importance of the post offices due to their structured physical network throughout the country, many different projects are carried out worldwide, in order to sustain their being.

In this research, to what extent it is possible to transform post offices into Public Communication Points, in order to maintain their presence, is studied. In this frame, it is believed that, if the post offices and their built environment are analyzed with respect to the criteria described as being public and the methods given in Post Occupancy Evaluation theories, it is possible to define the communicational needs of the region and design the spatial organization schemes in parallel with the findings. So, 99 post offices selected from the city of Istanbul as the pilot region, are collected in 14 groups and analyzed. With the outcomes, the idea that post offices must be kept and the need to sustain them physically is established, while solutions for a “general scheme”, 3 schemes involving “spatial organization for residential areas”, “spatial organization for business and trading areas”, “spatial organization for transportation nodes involving more than one basic function” and alternative non-spatial solutions are also shaped. As a result, a method that can also be used for the transformation of other public buildings is proposed, in order to explain the social and strategically important role of the public spaces.

Keywords: Post offices and postal services, Post Occupancy Evaluation, space planning, spatial transformation, Information Technologie

BT NEDENİ İLE İŞLEVİ AZALMIŞ POSTAHANE MEKANLARININ, KAMUSAL İLETİŞİM NOKTALARINA DÖNÜŞTÜRÜLMESİ İÇİN BİR YÖNTEM ÖNERİSİ

1. GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Gerekçesi

Kamu yapı tiplerinden biri olan postahaneler ile ilgili yapılan araştırmalardan, dünyanın hemen hemen her noktasında bu mekânların korunması ve devamlılığının sağlanması gerekliliği anlaşılmaktadır. Postahane mekânlarının korunması için üç önemli neden vardır:

1. Tarihsel açıdan sürekliliğe sahip bir iletişim biçimidir. İnsanlar, yerleşimler oluşturmaya başladıkları andan itibaren iletişim kurmaya başlamışlardır. Erdoğan, tarihte yer alan tüm imparatorlukların, hüküm sürdükleri topraklar üzerinde, kontrolü ellerinde bulundurmak için oldukça yaygın ve gelişmiş iletişim şebekelerine sahip olduklarını belirtmiştir. Fang'ın hazırlamış olduğu “İletişim Tarihi Zaman Çizelgesi”ne göre, Eski Çin de M.Ö. 900’de devlet kullanımı için posta hizmetleri organize edilmişti. Yine M.Ö. 500 de Yunanlılar sesler, bağırma, ateş, duman işareti ve aynalardan oluşan bir telgraf sistemi oluşturmuşlardır. Erdoğan, M.Ö. 500 lerde, Pers İmparatorluğu’nun 3 ana şebeke üzerinden ulaşım ve iletişim ağı kurduğunu ve Moğol Yuan Hanedanı’nın 4.yy.da 1600 posta istasyonu, 70000 çalışan ve 40000 atıyla beş yol şebekesi üzerinde yaygın bir iletişim ağına sahip olduğunu belirtmiştir. 100.yy civarlarında, Roma İmparatorluğu, devletin mesajlarını iletmek üzere “Cursus Publicus” ismi verilen ve uzun yıllar süren yol yapımlarıyla oluşturduğu ulaşım ağını kurmuştu. Fang’ın detaylı çizelgesine baktığımızda, 1300’lü yıllarda Taxis ailesi Avrupa içerisinde özel bir posta hizmeti başlatmıştır. Artık, 1500lere gelindiğinde Avrupa’da devlet haberleşmesi için hizmet veren posta servisi yasallaşmıştı (Erdoğan, 1999) [1].

Avrupa’da 17.yy.da kadar paket ve mektuplar özel ulaklarla iletildi. Merkezi bir posta hizmeti için ilk atılım, İngiltere’de 1635 yılında, ulaşım yollarının üzerine dağıtım/ayrım yapılarının

kurulması ve her mektup için standart ücret alınması ile gerçekleştirilmiştir. İngiliz Posta Servisi 1657’de kraliyet taşıma hizmetinin büyümesi ile kurulmuştur. Yine İngiltere’de, 1839’da, posta pulu ve resmi zarf yasallaşmıştır. Amerika’da, ilk organize posta şubeleri, İngiliz Parlementosu tarafından 1711’de kurulmuştur ve 1862’de demiryolları ve 1918’de havayolları da taşımacılığa entegre edilmiştir. 1990ların başına gelindiğinde elektronik posta, faks gibi özel servisler olarak adlandırılan elektronik hizmetler de dahil edilmiştir [2].

1990’ların başında İnternet devrimi gerçekleştiğinde, elektronik mektubun ve sayısal erişimin, geleneksel kâğıt temelli iletişimin yerini alacağı ve posta hizmetlerinin sona ereceği öngörülmektedir. Bu bakış açısı, yeni bilgi çağının posta hizmetlerine sunabileceği imkânları ve gelişimine sunabileceği katkıyı göz ardı etmiştir (UPU, 2003b). Benzer şekilde, radyonun icadı gazeteyi ortadan kaldırmadığı ve televizyonun icadının da radyonun yerine geçmemesi durumu, posta servisinin de kullanılmaya devam edileceğinin göstergesidir (Sanborn, 2001).

2000 yıllık tarihinde, posta servisi sosyal ve ekonomik değişimler içerisinde kendisini sürekli olarak yenilemiş ve müşterisinin ihtiyacını karşılamıştır. 1990’ların ortasından itibaren, posta servisi internetin gücünü kendine uyarlayarak geleceği görerek öne çıkan müşterilere yenilikçi hizmetler sunmuşlardır. Elektronik pul, elektronik tahsilat, güvenli elektronik posta ve güvenilir 3.parti belgeleri sayılabilecek hizmetler arasındadır. Aslında bu evrenin öncesinde de, posta sektörü yeni teknolojilerin sunduğu avantajlardan faydalananarak varolan servislerini geliştirmeye ve hatta genişletmek için çalışmalar yapmaktaydı (UPU, 2003a).

Yukarıda yaptığımız incelemeden de anlaşılacağı gibi, iletişim elektronik çağı yarattığı bir eylem değildir. Tarihsel gelişim içerisinde, yaşam biçimlerinin ve ihtiyaçların değişmesine ve teknolojinin ilerlemesine paralel olarak, posta hizmetlerinin de çeşitlenerek, zenginleşerek ve farklılaşarak sürekli bir gelişim içerisinde olduğu ama mekânsal olarak hiçbirzaman kaybolmadığını görmekteyiz.

2. Postahanelerin devamlılığın sağlanması, mevcut iletişim ağının sürekliliğini devam ettirmesi açısından önemlidir. Posta idarelerinin bu alandaki avantajlı unsurları:

i) Sağlam ve güvenilir oluşu: Postahaneler, devlet merkezi tarafından, sağladıkları güven ve sahip oldukları bütünlükle, hükümet ve ticari alanları kapsayan sayısız hizmetleri sayesinde

tüm ülke vatandaşları tarafından kullanılan kurumlardır (IBM, 2004; Cabinet Office Strategy Unit, 2000). Posta hizmetleri en önemli geleneksel ve asal iletişim araçlarından biri olarak, sadece bireyler arasında haber taşıyan olarak değil, toplumun artan ihtiyaçları için çeşitlenen geniş bir servis alanına sahip kurumlar olarak da bilinirler.

ii) Ulusal bir yatırım hizmeti oluşu: Posta idaresinin sahip olduğu şubeleri üzerinden sağlanan, ülke çapında büyük bir iletişim ağı kurulmuştur. Bu çerçevede, ekonomik hizmet vererek toplumun temel bir unsuru olmasının yanı sıra, altyapısı sayesinde dünya ulusları için sosyal eşitlik ve gelişim de sağlayan bu kurum, vazgeçilemeyecek ulusal bir yatırımdır. Postahaneler ülke çapında ağı sahip ve kamusal olarak kullanılabilen tek kuruluştur. Gönderim, devlet ve ticari alanları kapsayan sayısız servisleri ile tüm ülke vatandaşları tarafından kullanılan ulusal bir yatırım hizmetidir (Lai, 2002).

iii) Ülke çapında iletişimi gerçekleştirmesi: Posta hizmeti, nüfusun tüm bireylerinin yararlanabileceği bir hizmet türüdür. Ülkenin her noktasında, coğrafi ve sosyal konumundan bağımsız olarak yerleştirilmiş şubeleri ile ve belirli kalite ve standartlarda servis vermeyi garanti etmektedir.

Bu çerçevede posta idareleri, idari veya resmi görevleri üstlenen ve bilgi ileten kurumlardır. Böylece posta hizmeti, herkesin iletişim kurabilmesini ve sonuçta bilgi toplumuna erişimini sağlayabilmektedir. Bu noktada postahaneler, iletişimin kilit noktaları olarak ve posta hizmetini modern teknolojiler aracılığı ile sağlayarak bilgi toplumunda önemli bir rol sahibi olmaktadır (Mazou, 2002).

3. Kamusal açıdan toplumda üstlendiği görevler sebebi ile postahanelerin yok olmaları engellenmelidir. Bu durumun dayandığı üç temel sebep bulunmaktadır:

i) Güvenilir bir işyeri imajına sahip olması: Bilgi iletimindeki yoğunluk arttıkça, insanlar mesajlarının iletiminin kutsallığı ve mahremiyetini koruyacak üçüncü bir partiye ihtiyaç duymaktadırlar. Yıllar boyu, insanlar dünyanın dört bir yanına bilgi iletmeleri için posta servisine ve çalışanlarına güvenmişlerdir. Evrensel bir posta servisi sağlayabilmeyi görev edinmiş olarak, posta sektörü doğal bir üçüncü parti olma görevini de üstlenmişlerdir.

Çalışanların üzerindeki kısıtlamalar ve müşterilerin sahip olduğu yasal garantiler güveni arttıran unsurlardır. Posta hizmeti, yenilikçi ve güvenli servisi ve ürünleri ile sahip oldukları rolü kuvvetlendirerek devam edeceklerdir (UPU, 2003a).

ii) Toplum içerisinde birleştirici özelliği olan fiziksel bir mekân olması: Kırsal bölgeler ve bazı mahrum bölgelerde, postahaneler yerel halkı beslemek adına önemli bir rol sahibidir. Zor durumdaki veya ihtiyacı olan insanlara sürekli destek vermektedir. Postahaneler, tüm toplum içerisinde merkezi bir nokta olarak yer alırlar (Cabinet Office Strategy Unit, 2000).

iii) Merkezi bir nokta olarak toplumsal rol oynaması: Toplum içerisinde merkezi yer olarak da işlev görmektedir. Muhtarlık/ kaymakamlık..vb. ve camiler gibi kamusal birimler ile beraber, postahaneler yerel topluluğun bir araya geldikleri mekânlardır. İngiltere’de yapılan araştırmada bir grup insan postahaneler ile ilgili olarak “postahanesiz bir mahalle, mahalle değildir” şeklinde yorum yapmışlardır (Cabinet Office Strategy Unit, 2000).

Yukarıdaki saptamalardan anlaşılacağı gibi, postahane mekânının ismi değişse ya da kapsamı yenilense de korunması şarttır.

Ülkemiz açısından konuyu değerlendirdiğimizde söz konusu kurumların benzer öneme sahip olduğu ortaya çıkmaktadır.

İncelenen 18 ülke içerisinde nüfus büyüklüğü bakımından 6.sırada yer alan ülkemizin, işyeri başına düşen nüfus çokluğu açısından 1.sırada ve personel başına düşen nüfus çokluğu açısından da 4. sırada yer aldığı görülmektedir (DPT, 2001, sy101). 2003 yılı sonu itibari ile yurt genelinde PTT hizmetlerinin 1068 merkez, 1954 şube, 1399 acente olmak üzere toplam 4421 işyerinde verilmesi sağlanmıştır (PTT, 2003).

Haberleşme ihtiyacı ve posta hızına bakıldığında, 1999-2002 döneminde kabul edilen mektup postası gönderilerinin toplam sayısı itibari ile yıllık ortalama %3,7’lik artış öngörülmüştür (Çizelge 1.1).

Bin	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Mektup	985551	966604	806939	903024	881669	917850
Koli	947	785	795	859	935	910

Çizelge 1.1 Kabul edilen Yurtiçi Mektup ve Koli Postası (PTT, 2003, s.11)

PTT tarafından üretilen hizmetlere bakıldığında, yıllar itibari ile belirgin düşüşler olduğu görülmektedir. Son 5 senedeki postahanelerin merkez, şube ve acente bazında sayılarına bakarsak, 1999-2000 seneleri arasında postahane sayısında %58 oranında bir azalma bulunmaktadır. 2000-2004 seneleri arasında da yaklaşık %22 oranında bir azalma görülmektedir (Çizelge 1.2).

Adet	1999	2000	2001	2002	2003	2004 (program)
Merkez	1143	1114	1094	1084	1068	1048
Şube	2543	2376	2151	2051	1954	1862
Acente	9945	2115	1318	1336	1399	1472
Toplam	13631	5605	4563	4471	4421	4381

Çizelge 1.2 PTT İşyerleri (PTT, 2003, s.14)

Posta ve telefon hizmetlerinin birlikte yürütüldüğü dönemde, büyük şehirler ile bir çok köy ve beldeye telefon haberleşmesinin götürülmesi amacıyla çok sayıda şube ve acente açılmış olup, 1995 yılında telefon hizmetleri ile posta-telgraf hizmetlerinin ayrılması sonucu, birçok şubenin gelirleri giderlerini karşılayamayacak durumda kalmıştır. Zarar eden bu şubelerin kapatılması gerekliliği ortaya çıkmış, ancak yöre sakinlerinin siyasi girişimleri ile kapatılmaları engellenmiştir. Kalkınma planlarında postahanelerin ve posta hizmetinin bilgisayar teknolojilerine uygun olarak yeniden yapılandırılması öngörülmüş ancak hiç bir gelişme kaydedilemediği belirtilmiştir. (DPT, 2001)

2004 yılından itibaren, PTTBank isminin geçerli olması ile, postahaneler bankacılık işlemlerinin gerçekleştirildiği yerlere dönüştürülmüştür. Ancak mekânsal organizasyon ve

iletişim işlevine yönelik bir çözüm nerisi getirilmediği sürece, bu ve bunun gibi çözümlerin de geçici olacağına inanılmaktadır.

Yukarıdaki saptamalardan anlaşılacaağı gibi, postahaneler diğer kamu kurumlarından daha farklı bir konumdadır ve stratejik öneme sahiptir. Bu sebeple de ülkemizde de, postahane mekânlarının günümüz teknolojilerine bağlı mekânsal dönüşümünün gerçekleştirilerek fiziksel srekliiliğinin sağlanması gereklidir.

1.2. Araştırmanın Konusu ve Konu ile İlgili Geçmişte Yapılmış alışmalar

1.2.1 Kullanım Sonrası Değerlendirme Yöntemi ile İlgili Geçmişte Yapılmış alışmalar

Bu tezde ele alınan ana araştırma konusu, günümüzde bilgi ve iletişim teknolojilerinin (BT) yaygın kullanımı sebebi ile işlevi azalmış olan postahane yapıları için, ülkenin öncelikli ihtiyaçlarına göre korunması ve kullanımının devamının sağlanması amacı ile, *mekânsal dönüşüm çözümlerinin* araştırılmasıdır.

Yapılan araştırmalarda, postahaneler gibi kullanımı azalmış kamu yapılarının dönüşümü ile ilgili doğrudan bir çalışma bulunamamıştır. Literatürde, daha çok, postahanelerin işleyişinin BT açısından nasıl olarak yeniden yapılandırılması gerektiğine ilişkin çalışmalara rastlanmaktadır, Bunlardan en önemlisi USPS (United States Postal Service) için yapılan ve göndericiden alıcıya geçen sürede etkileşimli ortamların nasıl kullanılabilceği ve bunun için arayüz işleyiş ölçütlerinin neler olması gerektiği üzerine yapılan bir çalışmadır (Hannington, 2003).

Yapıların mekânsal dönüşümüne, dolaylı olarak yardımcı olabilecek referans bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi, yapıların yapımı ve kullanımından sonra yeniden değerlendirilmeleri çerçevesinde uygulanan yöntemlerden en bilinen ve yaygın kullanıma sahip olanı, “Kullanım Sonrası Değerlendirme” yöntemidir.

“Kullanım Sonrası Değerlendirme” yöntemi, temelde, binaların yapım ve bir süre kullanımlarından sonra, bina kullanıcıları ve kullanıcı ihtiyaçlarına odaklanarak, sistematik ve

titiz bir yaklaşım ile yapılan tekrar değerlendirme işlemidir. Bu değerlendirmenin temelini bina performansı oluşturmaktadır. Bu yöntem, değerlendirme yapılmasını isteyen yapı sahibinin hedefleri ile bina performans ölçütlerini, ölçülebilir sonuçlar ile ilişkilendirir. Bina performansını belirleyen elemanlar,

- i. aydınlatma, ısınma, havalandırma gibi “teknik bileşenler”,
- ii. “işlevsel bileşenler”
- iii. algısal ve psikolojik gereksinimleri karşılayan “davranışsal bileşenler”,

olarak sıralanabilir. Bu yöntem, yapıların, hem zamana bağlı yaşlanmaları ve yıpranmaları sonucunda azalan verimliliklerini arttırmak, hem de kültürel ve işlevsel çerçevede değişen kullanıcı profiline ve çevreye uyumunu sağlamak için gereken verileri toplar, analizini yapar ve yapı performansının ne kadar başarılı olduğuna dair bir sonuca ulaşır. Yapı sahibi ve yöntemi yürütenlerin hedefleri ve amaçlarına odaklı yapılacak değerlendirme ve öneriler, benzer yapı tipleri için de gelecek tasarımlarda kullanılır. (Preiser vd., 1988)

Bu süreç en temelde, hazırlık, görüşmeler ve analiz ve raporlama şeklinde 3 aşamadan oluşmaktadır (Watson, 2003):

1. *Hazırlık* aşamasında, yapı performansını değerlendirecek kullanıcı grupları belirlenir. Bu sayede, farklı grupların performansa bakış açıları, farklı unsurlar üzerinden alınarak yapının yaşam döngüsü belirlenecektir.
2. *Görüşme* aşamasında, yapının içinde veya çevresinde yukarıda tanımlanmış gruplara uygulanacak anketlerde, yapının ne gibi hizmetler sağladığını ortaya çıkaracak sorular sorularak yerinde gözlemler yapılır.
3. *Analiz ve raporlama* evresinde ise, anket soruları ve gözlemlerle elde edilen veriler toplanır, gruplanır ve analiz edilerek yapının kullanım sonrası değerlendirilmesine ilişkin tespitler yapılır. Son olarak, bu tespitlere uygun değerlendirme ve dönüşüme ilişkin öneriler yapılarak tüm süreç tamamlanır.

“Kullanım Sonrası Değerlendirme” yöntemi, Yeni Zelanda, Avustralya, Amerika, Singapur, İskoçya ve İngiltere’de, bu konuda uzmanlaşmış belirli kuruluş ve organizasyonlar ve danışmanlık firmaları tarafından, müzeler, okul yapıları, toplu konutlar, hastaneler, mahkemeler, bankalar, ofisler, karakollar, hapishaneler, araştırma merkezleri, üniversiteler, kütüphaneler gibi farklı bina türlerine uygulanmaktadır. Bu çerçevede proje danışmanlığı

yapan Watson, 1996’da yayınladığı makalede 1993, 1994, 1995 yıllarında Yeni Zelanda’da uygulanmış 35 kullanım sonrası değerlendirme çalışmasını içerik, yöntem ve sonuçları açısından irdelemiştir. Değerlendirme sonrasında, hem konu edilen yapılar için hem de gelecekte yapılacak binalar için tasarım evresinde kullanılabilecek önerilerde bulunmuştur (Watson, 1996).

Yıllar içerisinde, yapı performansının olumlu ve olumsuz yönlerini ortaya çıkartabilmek amacı ile, bu yöntemi temel alan çeşitli yeni modeller oluşturulmuş ve geliştirilmiştir. Söz konusu yeni modellerin, daha etkin veri toplayabilme teknikleri üzerinde durduğu ve geliştirdiği görülmüştür (Zimmering ve Carpmann, 1988).

İncelenen uygulamalar sonucunda, yukarıda özetlenen “Kullanım Sonrası Değerlendirme” yönteminin, yoğunlukla sadece tek yapının özelinde ve söz konusu yapının kullanıcılarının yargılarına dayanarak sonuçlar çıkardığı ve sadece günümüz için çözümler üretebildiği görülmüştür. Ancak, bu yöntemin, tez araştırmasının konusu olan postahaneler gibi, ulusal boyutta bir yapı ağı olan ve daha uzun vadede geçerli olması gereken bir mekânsal dönüşüm modelini ortaya koyabilmek için yetersiz kalacağını düşünüyoruz.

Yöntemin esas açık noktası, veri toplama sürecinin yapı tasarlayıcılardan ziyade kullanıcılara temellendirmesidir. Kullanıcıların, kendi algıları ve deneyimleri ile oluşturdukları bakış açıları ile mimari çerçevede ihtiyaç programını düşünerek yapıyı sorgulamaları, yapı tasarlayan mimarların sağlayacağı veriler kadar doğru ve net olmayacaktır. Bu sebeple, kullanıcıların görüşlerini temel alarak oluşturulacak çözümlerin geçici veya kısa vadeli çözümler olacağı düşünülmektedir. Bu tez kapsamında, yukarıdaki eksiği dikkate alarak ve “Kullanım Sonrası Değerlendirme” yönteminin işleyiş mantığı referans olarak kullanılarak, kullanıcı yerine tasarımcı odaklı bir değerlendirme yönteminin geliştirilmesi ile, postahaneler için, uzun vadede geçerliliğini koruyacak mekânsal dönüşüm modelinin geliştirilebileceği varsayılmaktadır.

1.2.2 Postahanelerin Dönüşümü İle İlgili Geçmişte Yapılmış Çalışmalar

Bu araştırma alanı, yukarıda belirlenmiş açık noktalar dikkate alınarak, postahaneler üzerine temellendirilmiştir. Genel olarak baktığımızda, postahaneler gibi kamu yapılarının kullanımının azalmasının nedeni, yerleşimlerde meydana gelen dönüşümlerdir. Mitchel, geçmişten günümüze, bu dönüşümlerin temelinde iki faktör bulunduğunu düşünmektedir (Carmona vd., 2003, s.25):

1. Hızlı ulaşım sistemlerinin gelişmesi ile artan hareketlilik, yerleşimlerdeki eylemlerin dağılımını ve mekânsal biçimin değişmesine sebep olmuştur.
2. Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki yenilikler, iletişim için farklı alternatifler oluşturmuştur.

Özellikle teknolojik alanda yaşanan hızlı gelişmelerden ve teknolojik ürünlere erişimin kolaylaşması ile oluşan bu ortamdan en çok etkilenen kamu hizmetleri ve mekânlarından birisi *posta hizmeti* ve *postaneler*dir. Yapılan araştırmalarda, tüm dünyada haberleşme ve iletişim ihtiyacının artmasına rağmen posta hizmetlerinin kullanımında ve postane sayılarında azalmalar saptanmıştır. Evrensel Posta Birliği UPU'nun verdiği istatistiklere göre, 1990-2002 seneleri arasında dünya çapında postane sayısında %3.2'lik bir azalma olmuş, 2002-2004 tarihleri arasında %0.3'lük azalma gerçekleşmiştir (UPU, 2002; UPU, 2004). Postaneler, sahip oldukları fiziksel mekânları ve birbirine bağlı bu mekânların oluşturduğu iletişim ve dağıtım ağı ile, yeni ekonominin gelişmesi ve hızlanması için oldukça önemli görevlere sahip olmaktadır (Ianni ve Lohnmeyer, 2002, s.43). Ülke çapında bir ağa sahip olan postanelerin öneminin fark edilmesi ile birlikte, bu ağı oluşturan mekânların kaybedilmemesi için çeşitli projeler geliştirilmektedir.

Dünyada posta hizmeti ve postanelere ülkelerin yaklaşımında yapılan yenileştirme çalışmaları 2 kategoride toplanmaktadır:

1. Posta taşımacılığının geliştirilmesine yönelik çalışmalar: Bu kapsamda belirlenen hedefler,
  - . otomasyonun tam olarak sağlanarak lojistik açıdan modernleşme ve müşterilere daha hızlı ve güvenli bir hizmet sağlamak ve,
  - . e-ticaretin oluşturduğu pazardan pay almaktır.

Alman Posta Teşkilatı (DHL), Alman Bankası ile birleşerek kendisine büyük bir finans kaynağı sağlamış ve lojistiğe yönelerek Avrupa'da kendisine bir posta ağı oluşturmayı

hedefleyerek uluslararası bir ekspres sistem kurmuştur (USPS, 2002, s.19). Hollanda da benzer şekilde, dağıtım ağını yeniden yapılandırarak (TNT) masraflarını azaltmıştır. Bu girişimle beraber, postahane sayısını ve çalışanlarını azaltmıştır. Kapatılan postahanelerin bir kısmı yüksek teknoloji ile çalışan ayırım sistemine sahip üslere dönüştürülmüşlerdir. (USPS, 2002, s.36)

İskandinav ülkeleri de benzer şekilde postahanelerin toplum içerisindeki güvenilir konumunu teknolojik avantajlar ile birleştirerek sanal bir sahne haline getirmek üzerine lojistik temelli teknolojilere ağırlık vermişlerdir. (Kuusela, 1998)

Taşımacılık ve lojistiği geliştirmek amacı ile çalışan Kanada Posta Hizmetleri (CPC) ve Amerikan Posta Teşkilatı (USPS) özellikle e-ticaretin getirdiği yararlardan faydalanmak amacıyla siparişlerinin alımı, saklanması ve dağıtımını sağlamaya yönelmişlerdir (Sanborn, 2001). Aynı zamanda, USPS, IBM ve AT&T firmalarının ortaklaşa yaptığı çalışma ile, hükümet organları arasında güvenli ve özelleştirilmiş, internet temelli elektronik iletişim sağlayacak ve çipli kart (smartcard) teknolojisini kullanarak elektronik ortamda dosyaların iletimini gerçekleştirecek hizmet tasarlanmıştır (USPS, 2001). Kanada’da kapatılmış postaneler daha kapsamlı alışverişi de kapsayan dükkanlara dönüştürülmüşlerdir (USPS, 2002, s.9).

2. Postane mekânlarının teknolojik açıdan yenilenmesine yönelik çalışmalar: Bu çerçevede, mekânlara yerleştirilecek internet donanımı ile

- . bilgiye erişimi sağlamak ve çoğaltmak,
  - . e-öğrenim noktaları oluşturmak,
  - . bankacılık işlemlerinin çoğaltmak ve,
  - . devlet ile toplum arasındaki işlemleri gerçekleştirecek fiziksel bir nokta olması,
- üzerinde durulmaktadır.

Bu çerçevede, Fransa (La Poste), posta hizmetlerindeki lojistik gelişmeleri birebir takip etmenin yanı sıra, postanelerin oluşturduğu ağ ile ilgili olarak, tüm ülkenin içerisine hizmet taşımak üzere çok önemli bir araç olarak kabul edilen postanelerin sayısı arttırmakta ve var

olanların bir kısmını da modernleştirmektedir. İnternetin ilk ortaya çıktığı ve yeteneklerinin keşfedildiği dönemde, Fransa da kendi iç elektronik bağlantısını “Minitel” ismi verilmiş terminel üzerinden gerçekleştiriyordu. Bu terminaller sayesinde, devlet bilgilerine ulaşmak, herhangi bir kütüphaneye erişim, tren ve uçak rezervasyonlarını gerçekleştirmek gibi bireysel işlemler ve bilgilenme mümkün oluyordu (Kessler, 1995).

Bugün yaygın internet teknolojisi ile Minitel’in birleşmesinden Cyberpost terminalleri yapılmıştır. Önceden satın alınmış çipli kartlar (smartcard) sayesinde sanal ortama ulaşım mümkün olmakta ve kişiye özel internet adresi alınabilmektedir. 2001 yılında 1000 adet cyberpost terminali ofislere yerleştirilmiştir (Şekil 1.1). Böylece. Postanelerin internet üzerinden bilgiye erişim yerleri şeklindeki konumlarını devam ettirmektedirler. (PIU, 2000, s.79)

Şekil 1.1 Minitel ve çipli kart görünümü (PIU, 2000, s.79)

İngiltere (PO) de, postahaneleri, stratejik önemleri ve önemli kamusal mekânlar olarak güvenilir kuruluşlar olmaları sebebi ile, ulusal bir yatırım olarak tanımlayan ve kapatılmamaları veya kaybedilmemeleri için proje geliştirtiren bir ülkedir. Bu bağlamda yaptıkları araştırmalar ve istatistler ile hem kentsel hem kırsal kesimde postahanelerin kullanımı ve müşterilerin verdiği önemi ortaya koymuştur. Bu araştırmaların sonuçları ile harekete geçerek postahaneleri korumak ve kullanımını arttırmak üzere hizmetlerini yeniden düzenlemek ve posta ağını daha verimli hale getirmek istemektelerdir. (POSTCOMM, 2002a, s.5-7) Çipli kart teknolojisi ile postahanelere birtakım terminaller yerleştirerek hem internete erişim sağlamak istemekte hem de devlet ile halk arasındaki arayüz olmayı hedeflemektedir. Günümüzde pasaport ve ehliyet çıkartılması, bankacılık işlemleri, vergi ödemeleri, telefon ve

kablo servisi, sigorta işlemleri, bankacılık, mektup/paket dağıtım işlerini postahanelerden yapmak mümkün olmaktadır. (POSTCOMM, 2002b, s.3)

Bu doğrultuda, İngiltere’de 1996 yılında tüm postahanelerin otomasyona geçmesi ve elektronik haberleşme teknolojilerinin yerleştirilmesi için çalışmalar başlamıştır. Amaçlanan 3 başlık vardır:

1. Bankacılık işlemlerinin çoğaltılması
2. Postahane mekânlarının internet ve e-öğrenim noktaları haline gelmesi
3. Halkın devlet ile olan işlerini yapabilmesi.

Bilgi ve Haberleşme Teknolojileri Ulaşım Merkezi olmaları, geri kalmış bölgelerde yaşayanlara bilgisayara ve internete ulaşma şansını getirmektedir (PIU, 2000).

Japonya’da da 1997/98 yılından itibaren devlet servislerine ve internete erişimi sağlamak amacı ile postahanelere pilot BT terminalleri yerleştirmektelerdir. Böylece devlet hizmetlerine ulaşabilmek için postahaneler işinizi tek noktada yapabildiğiniz yerler haline gelmektedir. Smart kart ile terminalleri kullanan müşteriler devlet organlarına ve internete ulaşabilmektedirler. Böylece yerel yönetimdeki masraflar azalmasını da sağlamışlardır. Terminalleri yerleştirmek için yeterli alanı olmayna postahanelerin mekânlarının geliştirilmesi ve büyütülmesi üzerinde çalışılmaktadır (PIU, 2000, s.78) .

Benzer şekilde İtalya’da (PT) da, 14000 adet postanede toplum ve iş amaçlı olarak elektronik ortamda haberleşme yerleştirilmesi kararlaştırılmış ve bu karar bilgi toplumuna yönelik gerçekleştirilen bir adım olarak değerlendirilmiştir. Bu proje çerçevesinde postahaneler devlet hizmetleri ile sayısal/ elektronik etkileşime girilecek noktalar haline gelecektir. Böylece;

1. En küçük kasabalardaki şubelerine kadar posta servisi, interneti olmayan vatandaşlar için devlet organlarına ulaşmakta önemli bir nokta olacaktır.
2. Servis, lojistik ve birleştirilmiş sistem ile halka anında çevrim içi hizmet sunacaktır. Böylece devlet ile halk arasındaki bütün anında ödemeler için de postahaneler işlem gösteren bir kurum olacaktır (PressIT, 2003).

Başka bir örnek ise, Costa Rica’da yapılan çalışmalardır. Ekonomik gelişimine katkısını arttırmak için gelecekte posta hizmetlerinin ihtiyaçları olan elektronik mektup ve kalıcı

kopyası olan iletişimi sağlamak zorunda olmakla beraber internet ve e-ticarete genel bir erişimi de oluşturmak durumundadır. 2000 yılının ortalarında hükümetin posta ile ilgili bir yan kuruluşu olarak Correas.com şubelerinde internet hizmeti vermeye başlamıştır. Bu projenin bir uzantısı olarak, internet kullanıcıları için, kullanıcıların kendi ulusal kimlik numaralarını elektronik adres olarak kullanarak postanelerde 10 dakika süre ile parasız internet erişimi sağlanabilmektedir. Postahanelerde satılan çipli kart satın alarak internet kullanımlarını arttılabilmektedir. Böylece postahanelerin internet servisi vermek üzere “donanımının sağlanması” posta işletme aracı olarak Bilgi Teknolojilerinin (BT) kullanım alanını genişletmektedir. Bu doğrultuda, postahanelerin “iletişim mekân”larına dönüşebilmesi ve daha hızlı, ucuz ve güvenilir iletişim isteklerine cevap verebilmesi sağlanmaya çalışılmıştır (Ianni ve Lohnmeyer, 2002, s.11-15).

Yukarıda anlatılan projeler, benzer faaliyetler olarak başka ülkelerde de geliştirilmektedir.

Çoğu ülkenin posta reform planının hedefleri aynıdır:

- . servis kalitesini yükseltmek,
- . verimli evrensel servis sağlamak,
- . ulusal yatırımların daha iyi kullanılmasını sağlamak,
- . toplum içerisinde finansal kapasite ve otonomi temin etmek,
- . haklı bir rekabet için posta pazarını düzenlemek,
- . tüm posta sektörünü daha iyi bir performans ve daha büyük ekonomik katkı sağlamak üzere harekete geçirmek,
- . Postanelerin “iletişim merkez”lerine dönüşerek, daha hızlı, ucuz ve güvenilir iletişim isteklerine cevap verebilmek.

Bu hedefler, posta reformunun yapılması için tek yol olmadığı gibi pek çok farklı alternatifler olmaktadır. Yukarıda da belirtildiği gibi, bir ülke, ekonomisi için temel posta ürünlerinin pazar payını arttırma yoluna giderken, diğeri ise, posta ürünlerinin prim değerini arttırmaya yönelerek daha fazla kar etmeyi amaçlamaktadır. Ancak sonuç olarak, posta sektöründe yapılacak bir yenileştirme çalışmasının iyi bir ekonomik yatırım olduğu söylenebilir. Anında iletişim ve evrensel olarak ulaşılabilen bilginin temellerinde oluşan “yeni

ekonomi”, posta sektörü ile ilgili yeni fırsatları ortaya çıkardığı açık olarak görülmektedir. (Ianni ve Lohnmeyer, 2002, s.43).

1.3 Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Postahanelerin farklı yöntemlerle dönüşümü ile ilgili yukarıdaki saptamalarla belirtilmiş olan olumlu çabalar dikkate alınarak hazırlanan bu tezin amacı, yerleşim birimlerinde BTnin yaygın kullanımı sebebi ile işlevleri azalmış postahanelerin, sahip oldukları sosyal, ekonomik ve stratejik önemlerine bağlı olarak, korunmaları ve fiziksel varlıklarını sürdürmeleri için bir yöntem geliştirilmesidir.

Bu araştırmada iki temel sınırlandırma vardır:

1. Yukarıda belirtilen stratejik önemi doğrultusunda ve kamu yapılarına bir örnek oluşturması amacı ile Türkiye’deki postahane yapılarının mekânsal dönüşümü ile ilgili olarak araştırılma sınırlandırılmıştır. Bu doğrultuda, postahanelerin, yer, konum ve büyüklüklerine paralel olarak bir sınıflandırmaya gidilmesi ve BTne temellendirilen işlevlerinin bu sınıflandırmaya göre belirlenmesi amaçlanmaktadır.
2. Doktora araştırma süresi sınırları içinde sağlıklı bir çözüm önerisi üretebilmek için Türkiye’nin tüm sosyal, kültürel ve ekonomik verilerini temsil edebilen, ve Türkiye için bir genelleme yapacak kadar ipuçları barındıran pilot bir bölge deki postahane binaları ile ilgili olarak araştırma sınırlandırılmıştır.

Yukardaki tartışmanın ışığında bu tez aşağıdaki araştırma sorularına cevap aramaktadır:

1. Türkiye’nin diğer yerleşimlerindeki postahanelerin korunması ve “Kamusal İletişim Mekânları”na dönüşmesi gerektiğini ispat edecek nasıl bir ölçüm yöntemi geliştirilebilir?
2. “Kamusal İletişim Noktaları”nın, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımıyla daha etkin işlev göstermesini sağlamak için, nasıl bir mekân planlaması yöntemi önerilebilir?
3. Yukarıda tanımlanan sınırlar içinde gerçekçi yöntemler tasarlanabilirse, bu yöntemlerle bakıldığında, Türk Postahanelerinin çoğunluğunun korunup korunamayacağı cevabı

bulunabilir mi? Bu sorunun cevabından çıkacak sonuçların ülke ve araştırma alanına katma değeri ne olabilir?

1.4. Araştırılan Varsayım

Yukarıda belirlenmiş araştırma problemi doğrultusunda, temel varsayımımız, postahaneler için, ülkenin sosyal, ekonomik ve siyasi gerekçeleri nedeniyle fiziksel varlıklarını devam ettirecek etkin bir mekânsal dönüşüm modeli geliştirilebileceğidir. Eğer böyle bir model geliştirilirse, kamusal kullanıma sahip ve birbirine bağlı şubelerden oluşan fiziksel ağ korunabilecek ve ülkenin iletişim ihtiyacının karşılanması mekânsal olarak da devam ettirilecektir.

Daha da genellemek istersek, eğer ortaya etkin bir model çıkarılırsa, bu model benzer şekilde, işlevini bilişim ve iletişim teknolojileri nedeniyle yitirmekte olan vergi daireleri, tapu daireleri, muhtarlıklar, noterler gibi diğer kamu yapılarının mekânsal dönüştürülmesi için de kullanılabilir.

1.5. Araştırma Yöntemi

Araştırmanın amacı ve kapsamı çerçevesinde, pilot bölgede seçilen çeşitli postahanelerin konumlandıkları noktalardaki farklı sosyoekonomik, fiziksel ve mimari çevresel koşullara paralel olarak mekânsal dönüşümünün ne kadar mümkün olabileceği de araştırılacaktır.

Bu noktada, araştırma konumuzu oluşturan postahanelerin kullanımının sürdürülebilmesi ve “kamusal iletişim noktalarına” dönüşebilmesi için önerilecek yöntem kapsamında, belirgin olarak en öne çıkan kavramlar “mekânsal organizasyon”, “kamusal mekân” ve “bilgi ve iletişim teknolojileri” (BT) olacaktır.

Bu doğrultuda, öncelikle postahanelerin ve benzeri kamu yapılarının dönüşümüne sebep olan ve yön verecek bilgi ve iletişim teknolojileri tespit edilerek incelenecektir. “Kamusal İletişim Noktası” (KİN) için yapılacak genel tanımlar ve sahip olduğu ölçütler belirlenerek yöntem ile ilgili en önemli teorimiz ortaya konulacaktır. Teorinin ispatı için, seçilen pilot bölgede bulunan postahanelerinin analizi, “Kullanım Sonrası Değerlendirme” yönteminde kullanılan

veri toplama teknikleri ile yapılacaktır. Analiz için kullanılan verilerin kullanımı ile elde edilecek sonuçlar üzerinden, ölçütleri karşılayan postahaneler nicelik olarak tespit edilerek, kamusal iletişim noktası için ortaya koyduğumuz teorinin geçerliliği ortaya konulacaktır. Bu noktada, ölçütlerimizi karşılayan ve KİN’na dönüşmesi uygun olan postahane mekânlarının nasıl dönüştürülebileceği üzerine mekânsal organizasyon şemaları tasarlanacaktır. Araştırmada postahane yapılarının bilgi ve iletişim teknolojilerine bağlı olarak, mekânsal organizasyonlarının neler olabileceğinin saptanması ve ortaya çıkan şemalara bağlı olarak sonuçların değerlendirilmesi hedeflenmektedir.

Araştırma yöntemi, aşağıdaki aşamalarda gerçekleştirilmiştir:

1. Aşama: Teknolojik Araştırma

Fiziksel mekânlarda kullanılan, araştırmamızla ilgili “bilgi ve iletişim teknolojileri”nin tespiti ve mekânlarda yapılan uygulamaların incelenmesi. (2.bölüm)

2. Aşama: Yöntem için Teori Geliştirme

İncelenecek postahanelerin mekânsal olarak korunarak “Kamusal İletişim Noktaları”na (KİN) dönüşmesi gerekliliğini ispat edecek ölçütlerinin tespiti ve ölçütlere bağlı olarak bir ölçme modelinin oluşturulması (3.1 bölüm)

3. Aşama: Ölçme ve Değerlendirme Modelinin Tasarımı:

Bu aşamada, geliştirilen teoriler ışığında,

- i. Hangi postahanelerin mekânsal olarak korunmayacağını söyleyebilecek,
- ii. Mekânsal olarak korunmayacak postahanelere 1.aşamada belirlenen örnekler referans alınarak, ne gibi BT tabanlı alternatif çözümlerin üretilebileceğini gösterecek,
- iii. Hangi postahanelerin mekânsal olarak korunabileceğini söyleyebilecek,
- iv. Mekânsal olarak korunabilecek postahaneler için ne gibi bir mekân organizasyonu çözümü üretilebileceğini gösterecek,

bir ölçme ve değerlendirme modelinin tasarlanması (Bölüm 3.2)

4. Aşama: Pilot Bölge Seçimi:

Tasarlanan ölçme ve değerlendirme modelinin test edileceği pilot bölgenin seçimi ve gerekçelerinin belirlenmesi (Bölüm 3.2)

5. Aşama: Veri toplama ve Sınıflandırma

Pilot bölgede seçilen postahanelerin 3.maddede belirlenen ölçme ve değerlendirme modelinin rahatlıkla uygulanacağı, analiz ve veri sınıflama şeklinin belirlenmesi (bölüm 3.3)

6. Aşama: Analiz 1:

Tasarlanan ölçme ve değerlendirme modeline göre , postahanelerin konumlandığı bölgelerdeki iletişim ihtiyaçlarının tespiti, (Ek 7, 14, 21, 27, 34, 43, 60, 71, 86, 103, 123, 132, 142, 151)

7. Aşama : Analiz 2:

Analizi yapılan postahanelerin belirlenen yöntemlere göre korunup korunmayacağı, korunacaksa mekânsal mı yoksa alternatif çözümlerle mi korunacağının tespiti (Ek 8, 15, 22, 28, 35, 44, 61, 72, 87, 104, 124, 133, 143, 152).

8. Aşama: Analiz 3

Analiz 1 ve 2 deki tespitler ve 1.Aşamadaki BT uygulamaları gözönünde bulundurularak, “Kamusal İletişim Noktası” mekânsal organizasyon şemalarının tasarlanması (Ek 9, 16, 36, 45, 62, 73, 88, 105, 125, 134, 144, 153)

9. Aşama: Verilerin Değerlendirilmesi ve Tartışılması

Analiz 1, 2 ve 3 de elde edilen verilerin 3.aşamada belirlenen yöntem teorisine göre karşılaştırılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi (Bölüm 4.1)

10. Aşama: Genel Değerlendirme

Tartışmadan çıkan sonuçların ana çıktılarının ortaya konulması

11. Aşama: Sonuç

Araştırmanın, amacı, kapsamı, varsayımı ile genel değerlendirmede ortaya çıkan çıktılar doğrultusunda,

- a) ortaya konulan yöntemin geçerliliğinin tartışılması,
  - b) postahanelerin ülke çapında korunup korunamayacağının ölçülebilir değerler içinde sorgulanması,
  - c) bu sorgulama sonucunda çıkan durumun ülkeye ve alana katkısının tartışılması,
  - d) geleceğe yönelik önerilerin yapılması,
- hedeflenmektedir.

2. BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİNİN TANIMLANMASI VE FİZİKSEL MEKANDA UYGULAMALARININ İNCELENMESİ

Bu bölüm kapsamında, geliştirilecek yöntem çerçevesinde postahanelerin “kamusal iletişim noktaları”na mekansal olarak veya mekansal olmayan alternatif çözümlerle dönüştürülebilmesi için faydalı olacak, günümüzde kullanılan iletişim biçimleri ve bilgi ve iletişim teknolojileri irdelenecek ve fiziksel mekanlarda yapılmış çözümler ve referans olabilecek uygulamalar tartışılacaktır.

2.1 Günümüzde Kullanılan İletişim Biçimlerinin Tanımlanması

Postahanelere adapte edilecek mekansal çözüm önerileri araştırılırken, Mitchell’in 1999’da “E-topia: Jim, Not As we Know” isimli kitabında tanımladığı iletişim biçimlerinin teknolojik açıdan tarihsel gelişimi doğrultusunda aşağıda sıralanan 4 evresi dikkate alınmıştır (Mitchell, 1999, s136):

1. Aynı Mekânda Eşzamanlı Etkileşim: En hassas, kişisel, kaliteli ve keyifli etkileşim biçimidir. Yüz yüze olarak tanımlanan bu ilişki, aynı zamanda ulaşılabilme açısından en pahalı olandır ve fiziksel mekânın varlığını gerektirir. Pazarda yapılan alışveriş ortamındaki etkileşim, bu tipe örnek olarak verilebilir.

2. Farklı Mekânda Eşzamanlı Etkileşim: Fiziksel bir erişime gerek olmayan bu iletişim biçiminde, coğrafi olarak birbirinden ayrı yerlerde olan insanların etkileşimi söz konusudur. Kâğıt, elektronik bağlantı gibi farklı bir medyanın da katılımını gerektirir. Telefon ile görüşmek gibi, bireyler arasında doğrudan gerçekleşir. Bu iletişim modu küreselleşmenin başlangıcı olarak kabul edilebilir.

3. Aynı Mekânda Eşzamansız Etkileşim: Yayın yolu ile oluşturulmuş sosyal ilişkileri kapsayan bu biçim, zaman ve mekân içerisinde gerçekleşir fakat bireyleri doğrudan birbirleri ile ilişkiye sokmaz. İş arkadaşının masasına not bırakmak veya televizyon izlemek gibi tek yönlü iletişim örnek olarak verilebilir.

4. Farklı Mekânda Eşzamansız Etkileşim: Sayısal ağın gelişmesi ile eylemlerin çoğu en ucuz, mekâna ve zamana bağlı olmadan gerçekleşebilen bu ilişki biçimine dönüşmüştür. E-posta, e-ticaret merkezleri bu etkileşim ile ilgili olarak örnek verilebilir. (Mitchell, 1999, s.136)

2.2 Teknolojinin Günümüzde Ulaştığı Seviyeye Bağlı olarak İnsandan-İnsana İletişim Açısından Değerlendirilmesi:

Araştırma konumuza bağlı olarak, yukarıda tanımlanan iletişim biçimlerinin uygulandığı bilgi ve iletişim teknolojilerini 4 ana başlıkta sınıflamak mümkündür:

2.2.1 Giyilebilir Araçlar

Giyilebilir araçlar, alıcı ve kameraların insan üzerine yerleştirilmesi ile kullanıcının verileri, çevresel bir altyapıdan bağımsız olarak bedeni üzerinde sezmesi ve hissetmesini sağlayarak bu yolla iletişim kurar. (Rhodes vd., 1999)

Bu araçların özellikleri aşağıdaki gibidir (DeVaul vd., 2001):

- Taşınabilir özellikte olmaktan çok mücevher, aksesuar, giysi gibi farkedilmeden **kullanıcı ile beraber hareket eden** ve minimal bir arayüze sahip araçlardır.
- **Hep açık ve hep çalışır** olma özelliği ile sürekli işleyen bir kaynaktır.
- Gerçek zamanlı işlemler ve etkileşimleri gerçekleştirirken, kullanıcının dikkatini dağıtmayan ve kullanıcının minimum zamanını isteyen araçlardır.
- **Yarı özerk** araçlardır. Kullanıcının dikkatini çekmek için harekete geçebilirler.
- **Kullanıcının şartlarını veya durumun içeriğini tanıyabilen** araçlar olarak, duruma bağlı, kullanıcı adına kendi davranışını değiştirebilir veya harekete geçebilirler.

Giyilebilir araçların kullanıcıya getirdiği avantajların aşağıdaki gibi olduğu düşünülmektedir:

1. Erişimin Artması: Kullanıcının erişebileceği alanı ve yapabildiklerini arttırarak daha etkin kılan araçlardır. Giyilebilir nesneler hafıza, hissetme, tanıma ve lojistik yetenekleri ile iletişim alanını arttırırlar. Bu araçlar, çağrılarınızı ayırtedebilir, bilgiye eriştirebilir, sağlığınıza yansıtabilir, isim hatırlatabilir veya randevunuza yetişmenize yardımcı olabilir.
2. Kişisel Güven: Kişisel araçlar olarak, kullanıcının güveni ve açık iletişimi üzerine kurulu araçlardır. Sadece kullanıcıya ait olması sebebi ile kullanıcının anlayacağı yazılım ve arayüze sahip olarak kullanıcının kontrolündedir, bu nedenle kullanıcının güvenini kazanır.

3. Kişisel Gizlilik: Mevcut koşulları tanıyabilme özelliği, kullanıcı ve kullanıcı çevresinden gelen verilerin hissedilmesi ve tercüme edilmesi ile kazanılmaktadır. Veriler kullanıcının kontrolünde olarak, güveni sağlayan başka bir unsur olan kişisel gizliliği de korumaktadır.
4. Tek bir arayüzde birleşmesi: Farklı uygulamaların tek bir ortamda birleştirilmesi gereksiz araç, arayüz, paket ve ambalajın ortamdaki elenmesini sağlamaktadır. Buradaki önemli nokta, bu uygulamaların, kullanıcının kişisel aracının dalgaboyu ile en uyumlu şekilde çalışabilmeleridir. (DeVaul vd., 2001)

Geliştirilecek yöntem açısından önemi:

Tez konumuz ile bağlantılı olarak düşünüldüğünde mekansal çözümlerde bu kişisel aygıtın doğrudan bir faydası bulunmamaktadır. Ancak iletişim teknolojilerinin ulaştığı boyutu anlamak açısından önemlidir. Kişi hareket halinde iken, kendisinin iletişim gereksinimlerinin karşılanması gerektiği durumlar için iyi bir referans olabilir.

2.2.2 Taşınabilir Etkileşimli Araçlar:

Bu araçlar, dokunma duyusu sayesinde, gündelik fiziksel ve el ile kavranabilir araçlar üzerinden sayısal bilgiye ulaşma olanağı tanır (Ishii ve Ulmer, 1997). Bu araçları aşağıdaki gibi gruplamak mümkündür:

1. Cep telefonu ve PDA: Bu tür kişisel taşınabilir iletişim araçlarına, elektronik tabletler ve belirli aygıtlarla ilişkili olarak kullanılabilen topar, kartlar ve benzeri taşınabilir araçlar dahil olmaktadır.

PDA, taşınabilir bilgisayar ve cep telefonu gibi kişisel araçlar, giyilebilir araçlar ile benzer özellikleri göstermektedir. Kişinin bilgilerini taşıyan bu araçlar, kendi başlarına bir iletişim kuramamakta, ancak çevredeki altyapı ile kablolu ya da kablosuz bağlantı kurabildiklerinde bilgi akışı sağlayabilmektedirler (Şekil 2.3). Giyilebilir araçlardan farklı olarak, çıkardıkları sesler ile, başka kişiler için rahatsızlık yaratma ve dikkat dağıtma potansiyeline sahiptirler (Jonsson vd., 2001).

Geliştirilecek yöntem açısından önemi:

Bu tür aygıtlar, mekan içi müşteri-personel ilişkisini masabaşından bağımsız hale getirmesi sebebi ile ofis mekanlarının kurguları açısından oldukça esnek çözümler sağlamaktadır.

2. Elektronik Kağıt ve Mürekkep: Mekan içerisinde kullanılabilecek farklı bir taşınabilir araç da, “elektronik kağıt” olarak da tanımlanabilecek, serbest kullanıma açık ekranlardır. Kablosuz bağlantılı ve dokunmaya hassas yüzeylere sahip bu bilgisayarların ekranları, kullanıcılara bilgi ilettiği gibi kullanıcıların yazı yazabilmelerine de imkan vermektedir (Şekil 2.4). Bu araçlar kendi başlarına işlev gösterebilmelerinin yanı sıra, diğer bilgisayarlarda kullanılan farklı uygulamalarla da etkileşime girebilmektedir. Mekan içerisinde serbestçe

kullanılabildiği gibi, odadaki donanım ile de etkileşebilme özelliğine sahiptir. Dizüstü bilgisayarlarla karşılaştırıldığında, bu bilgisayarların dikey duran ekranına göre yatay olarak da durabilen ekran daha büyük kolaylık sağlamaktadır (Jonsson vd., 2001).

Şekil 2.3 PDA görünümü (Jonsson vd., 2001) Şekil 2.4 Elektronik kağıt (Jonsson vd., 2001)

Geliştirilecek yöntem açısından önemi:

Tezimizin amacı çerçevesinde, elektronik kağıt olarak kamusal kullanıma uygun bu araçların, postahaneler içinde daha zengin bir kitlesel iletişimi sağlaması ve geleneksel mekan kurgusunun iletişim bilgilerinin farklı ve mobil sergilemesi açısından etkileyeceğini söylemek mümkündür.

3. Deneysel İletişim Kurguları: Gündelik kullanıma sahip bu araçların dışında, çeşitli araştırma gruplarının yaptıkları çalışmalar incelenmiştir. Bu projeler çoğunlukla özel ekipman gerektirmekte ve teknolojinin iletişim açısından hangi noktalara uzanabildiğine yöneliktir, yani şu an için gündelik yaşamda tam olarak yer alabilecekleri öngörülmemektedir. Araştırma konumuz ile ilgili olabilecek çalışmalar arasında, MIT Üniversitesi Tangible Media Grubu'nun gerçekleştirdiği fiziksel nesne ile sanal objelere erişim sağlayan “Bricks” projesi (Ishii ve Ulmer, 1997), aralarında mesafe olan insanların birbirlerinin varlığını hissettirmek ve iletişim kurmak konulu “inTouch” projesi (Brave vd., 1998) dikkat çekmiştir (Şekil 2.5). İletişime giren kişilerin canlı katılımlarının eksikliği, göz bağlantılarının olmayışı ve iletişim sırasında katılımcıların araya girmelerinin imkansızlığının önüne geçmek amacı ile sanal katılımın algısal ve deneyimlenerek gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır.

Şekil 2.5 InTouch projesi (Brave98)

Farklı bir uygulama da PDA lara yüklenen özel bir yazılım ile, çizilen imgenin de iletilmesini ve anlaşılmasını sağlamaktır, böylece aygıt tarafından tanımı ve tercümesi yapılamayan elyazısı da imge olarak saklanabilecektir. (Fabersjö vd., 2003)

Geliştirilecek yöntem açısından önemi:

Bu tür projelerin, gerektirdiği özel donanım ve araçlar sebebi ile tekil veya sayıca az yapılarda kullanılması hem ekonomik hem kullanım açılarından tutarlı görülmebilir. Ancak çok sayıda ve yaygın olarak bulunan postahanelerin, “kamusal iletişim mekanlarına” dönüştürülmesi ile, bu tür yaratıcı projelerin uygulanabileceği ve kişiler arası iletişimi arttıracığı ve zenginleştireceği düşünülmektedir.

Fiziksel nesneler üzerinden bilgi alışverişi sadece imgesel veya yazı biçiminde olmamaktadır. MIT Media Lab ‘in hazırladığı ve Ars Electronica’nın sergilediği “audiopad”projesi (Şekil 2.6), işitsel yeni tonların oluşturulmasına ve sayısal efektler oluşturularak elektronik müziğin deneyimlenmesine de olanak vermiştir (Petton ve Recht, 2003). Benzer şekilde, RCA’da ortaya konulan bir çalışmada, telefon cevaplama makinalarına yerleştirilen bilyeler sesli mesajı hafızaya almakta ve elde taşınan bu bilyeler, çalışma kapsamında tasarlanmış çözümleme makinalarına yerleştirince mesajı bilya sahibine iletmektedir. (Abrams, 1999).

Şekil 2.6 Audiopad projesi (Petton ve Recht, 2003)

Geliştirilecek yöntem açısından önemi:

Postanahaneler tarafından kişilere sağlanabilecek bu tür nesneler ile kişilerin kendi bilgilerini yanlarında taşımaları ve diledikleri zaman bulundukları çevredeki kamusal iletişim noktasından sesli, yazılı ve imgesel bilgilerine ulaşmaları mümkün olabileceği düşünülmüştür. Bu şekilde, artık kullanımı azalan telefon kabinleri yerine bu tür makinaların yerleştirilmesi önerilebilir.

2.2.3 Taşınamaz Etkileşimli Araçlar

Bu araçlar, mimari mekan içerisinde, mekanı oluşturan ve oluşturmayan yüzeylerin, fiziksel ve sanal ortamlar arasında bilgi alışverişini yapan aktif bir arayüze dönüşmesi olarak tanımlanabilir. (Ishii ve Ulmer, 1997)

Bu tür araçlar, kullanım biçimlerine bağlı olarak, üç şekilde sınıflandırılabilir:

1. Bilgi-Kioskları ve ATMler: Bireysel işlemler için tek kişi tarafından kullanılan kiosklar ve ATMler isteğe bağlı bilgiye erişim ve iletişim sağlayan, otonom bilgisayar terminalleridir (Kiosk01). Kiosklar (Şekil 2.7), seyahat ve ulaşım, parasal işlemler, devlete erişim, sağlık bakım hizmetlerine erişim, eğlence veya en basit olarak internet üzerinden bilgi edinme için kullanılmaktadır. Bu terminallerin avantaj getiren unsurları aşağıda verilmiştir:

. *Etkileşim deneyimi:* Çoklu ortama sahip içerikler ve uygulamalar, farklı dokunmatik ekran boyutu seçenekleri, imge ve grafik kalitesi, işitsel destek verebilmesi sayesinde kiosklar üzerinden çalıştırılabilir. Kullanıcı yaklaşırken alıcıları sayesinde aktif hale geçmesi de farklı bir özelliktir.

. *Küçük boyutlu biçimsel özellik:* Tek başlarına durabildikleri gibi, duvara veya bir taşıyıcıya asılabilirler, kısaca şirketlerin bireysel kullanım ile müşterilerine, kendi hizmetlerini ulaştırmaya ihtiyaç olduğu her noktaya yerleştirilebilir (IBM, 2006a).

. *Hepsi-bir-arada bütünleşmiş tasarım:* Bu terminaller genellikle dokunmatik ekranlar üzerinden veri girişi sağladıkları gibi, ekran üzerinde yer alan klavye ve kart okuyucusu veya barkod tarayıcıları gibi diğer girdi aygıtlarını da kapsayabilir. Yazıcılar, bu terminallere dahil olan ve en bilinen çıktı aygıtıdır. Bazı etkileşimli kiosklar, isteğe bağlı CD veya DVD yazabilir veya çokluortam dosyalarını internetten indirebilirler. (Kiosk01)

. *Kişisel kullanıma uygunluk:* Düşme ve yıpranmaya dayanıklı olacak şekilde üretilirler.

. *Sağlam işleyiş düzlemi:* İstenilen işletim sistemi ile kullanılabilmesi sayesinde verimli işlem görecektir ve kolaylıkla yaygınlaşabilecek bir yapıya sahiptir. (IBM, 2006a)

Şekil 2.7. Kiosk görünümü (Kiosk 1)

Şekil 2.8 ATM görünümü [26]

Özellikle parasal işlemler gerçekleştirmek için kullanılan ATMler de (Şekil 2.8), kiosklar gibi, kişisel kullanıma sahip araçlardır. ATMlerin standart bileşenleri şöyle tanımlanabilir:

. *Sistem tasarımı:* Renkler, reklam panoları gibi kurum kimliğini oluşturan unsurların birleştirilebileceği bir tasarıma sahiptir.

. *Uyum:* Uluslararası istenen özelliklere sahip olarak, özürllüler için erişim sağlayabilir.

. *Teknoloji:* LCD ekranlar, birleştirilmiş yazıcılar, çeşitli iletişim protokollerine ve işitsel yeteneklere sahip, paslanmaz çelik sayı tuşları ile donatılmıştır.

. *Güvenlik:* Kilitlenebilir ve mühürlenebilir para kasası, kurcalama veya bozmaya dayanımlı kart-okuyucuları, parayı geri çekebilme işlevi, PIN kodunu şifreleyebilmesi, isteğe bağlı kamera yerleştirilmesi ile güvenlik sağlar.

. *Esnek iletişim:* Ana sistemlere, geleneksel çoklu-kullanıcı sistemlere, müşteri/sunucu mimarilerine ve üçüncü parti ağlarına direk bağlantı sağlayabilmesi mümkün olacak şekilde çeşitli ağ yapıları ile bileşmiştir.

. *Ekoloji*: Düşük enerji kullanımı, geri-dönüşüm özellikleri, uzun ömürlü ve çevre dostu malzemelerden oluşturulur (IBM, 2006b).

Geliştirilecek yöntem açısından önemi:

Yukarıda sıralanan özellikler sayesinde kioskler ve ATMler, arada başka bir insan olmaksızın işlem gerçekleştirebildikleri için, kullanım kolaylığı ve yaygınlığı sağlamaktadırlar. Özellikle çalışan personel sayısını azaltan, dolayısı ile bankaların işlevlerini azaltan ve ofis anlayışının yeniden kurgulanmasını sağlayan faydaları bulunmaktadır.

2. Çoklu nokta girişi ve bilgi-panelleri: Duvar, masa ve zemin yüzeylerinde kullanılan görüntü panelleri ve çoklu nokta üzerinden bilgi girişi sayesinde, birden fazla kişinin aynı yüzey üzerinde bilgi ve birbirleri ile iletişimini sağlayabilmeleri mümkün olmaktadır. Böylece bu geniş yüzeyler, oluşturulan ortak etkileşim sebebi ile fiziksel mekan içerisinde bilginin paylaşıldığı merkez nokta görevini üstlenmektedirler (Şekil 2.9). Farklı kullanıcılar, kendi kişisel ortamlarındaki bilgiyi bu yüzeylerin oluşturduğu ortama aktarabilmekte ve farklı bilgiler birarada sunulabilmektedir. Yüzey ile bağlantılı yerleştirilmiş kişisel veya ortak kullanıma ait tablet, fare veya klavye yardımı ile veya dokunmatik ekran sayesinde bilgi kontrol edilebilmekte ve istendiğinde değiştirilebilmektedir. Aynı zamanda, bu düzlemler canlı yüzeyler olarak sabit kalmak yerine istendiğinde sürekli değişim ve hareket içerebilirler. Böylece, kişiler tarafından kullanılmadıklarında bile video gösterebilir ve bilgi aktarabilirler. Kişisel taşınabilir araçların, bu yüzeylerle birleştirilebilmesi veya paralel kullanılabilmesi ile, iletişim ve bilgi alışverişi olanakları fazlalaşmaktadır (Hutchins vd., 2002; Jonsson vd., 2001).

Şekil 2.9 Stanford Üniversitesi'nde hazırlanan “Point Right” çalışması (Hutchins vd., 2002)

Bu araçların ileri kullanımları için, Ars Electronice 98 de sergilenmiş video duvarı ve etkileşimli halıyı kapsayan MetaSpace projesi (Şekil 2.10), belirli bir konu ile ilgili bilgi veren ve isteğe bağlı seçilen bölümün görsel hikayelendirilmesini konu alan Sunum Masası projesi (Şekil 2.11) örnek gösterilebilir (Sparancino, 2002).

Şekil 2.10 Video duvarı ve etkileşimli halı: MetaSpace (Sparancino, 2002)

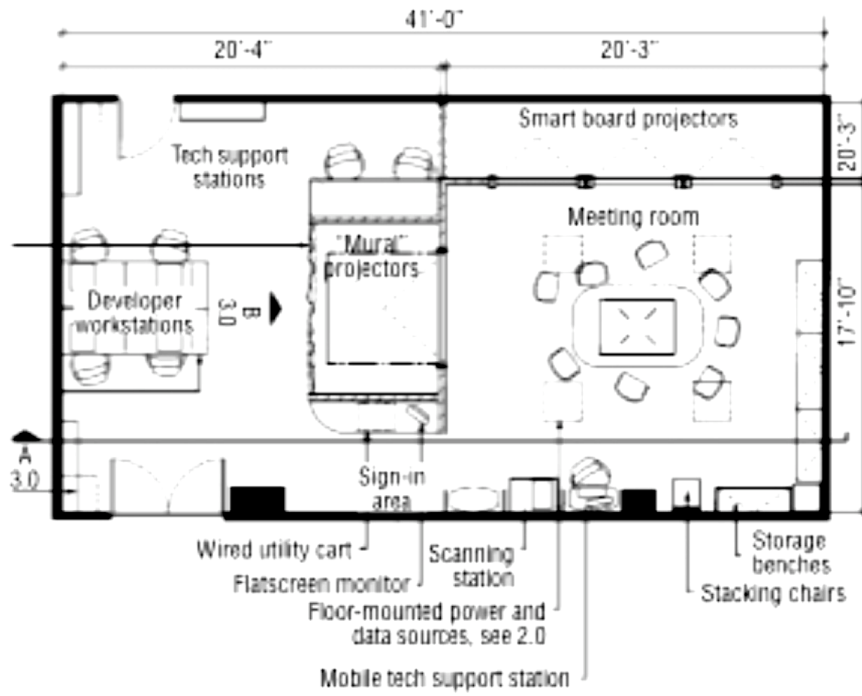
Şekil 2.11 Sunum Masası projesi (Sparancino, 2002)

İnsan eylemlerinin organizasyonuna bağlı mekan tasarımına en yakın ve en kapsamlı olarak yapılan çalışma, Stanford Üniversitesi tarafından geliştirilen “e-oda” (i-room) uygulamasıdır. Bu çalışma kapsamında, teknolojinin kullanılması ile “etkileşimli bir çalışma mekanı” yaratmak hedeflenmiştir. Grubun vurguladığı belirli prensiplerin tez konumuz ile bağlantılı olabileceği düşünülmüştür. Grup, ilk olarak, bir çalışma mekanında önemli olan **eylemleri** belirlemiştir:

1. Verinin çeşitli araçlar ve görsel uygulamalar arasında hareket ettirilebilmesi,

2. Toplantı veya iş akışını bozmadan ve kullanıcılar hareket etmeden, araçları kontrol edebilmeleri
3. Mekan içerisine yerleştirilecek araçların diğer araçlar ile uyumlu bir etkileşim içinde çalışmasının sağlanması.

Aynı çalışma grubu, etkileşimli bir çalışma mekanında, fiziksel girdi aygıtlarının belirli bir araca değil mekana ait olduğunu savunmaktadırlar. Bu doğrultuda, ikinci olarak, bir kat planı üzerinde araçların yerleştirildikleri yerlerin mekanın amacı ve kullanımı ile ilişkili olmasına çalışmışlardır. “Teknik olarak mümkün olan” üzerine odaklanmak yerine, “kullanıcılar için neyin uygun olduğu” üzerinde yoğunlaşmışlardır (Johanson vd., 2002).

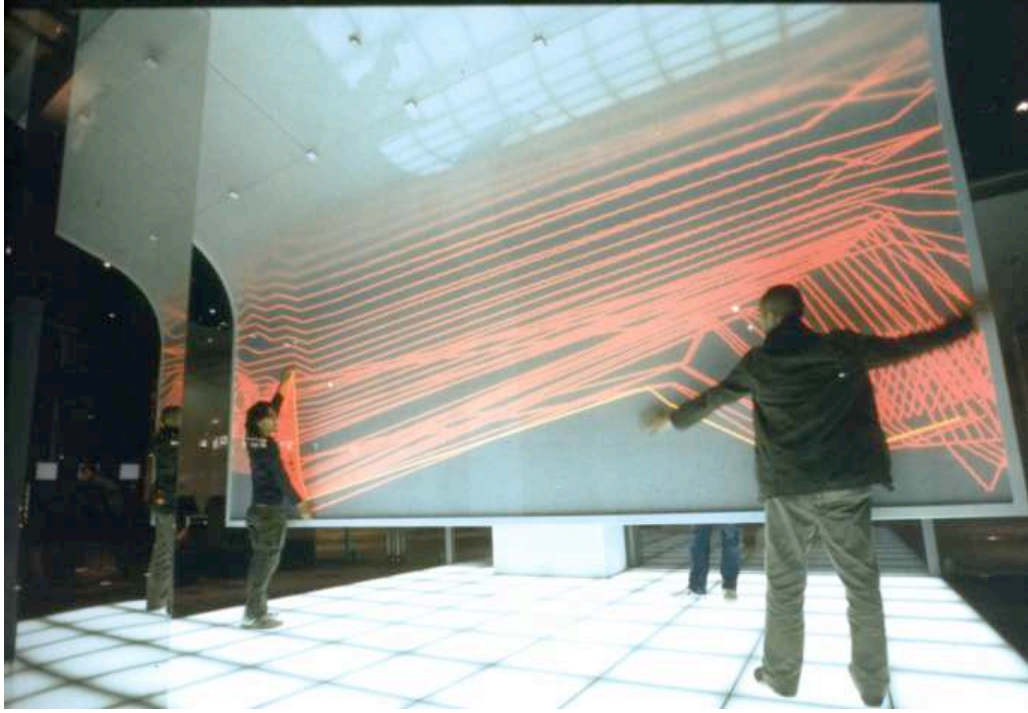
Şekil 2.12 “I-Room”, oda planı (Johanson vd., 2002)

Geliştirilecek yöntem açısından önemi:

Postahanelerin, ortak bir amaç için toplanılan kamusal iletişim mekanlarına dönüşmeleri ile, kişilerin birlikte iletişim ve bilgilenme eylemini, bu araçların kullanımı ile sağlayabileceği düşünülmektedir. Sözkonusu araçların kullanımı ile eğitim, toplanma, seminer gibi özel bir amaca yönelik kullanılması tasarlanmış mekanlardaki iletişim gereksinimine cevap vereceği düşünülmektedir.

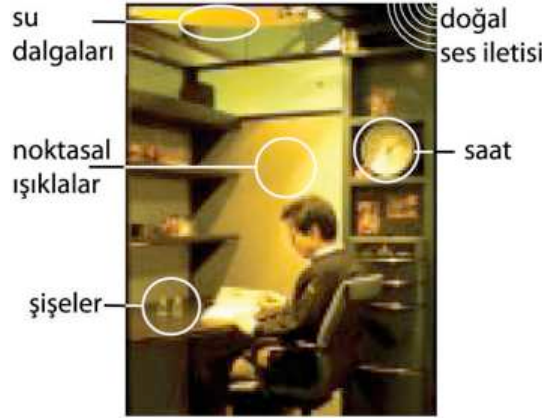
Farklı bir yaklaşım da, LED panellerinin alıcılarla biraraya getirilerek büyük ölçekli bilgi yüzeyleri yaratılması üzerinedir. Philips in geliştirdiği ekran teknolojisi ile beraber kıvrılabilir olarak da kullanılan bu ekranlar, hem bilgi verebilmekte hem de çevredeki insan hareketlerini yakalayıp yüzeyinde etkileşimin izlerini veren bilgisayar destekli grafikler oluşturmaktadır. Mekanı , oldukça etkileşimli kılan bu uygulamalara örnek olarak Bloomberg ICE firmasının Japonya’da kullandığı binanın girişine oluşturduğu kurulumdur (IDDJ, 2003, s54,55).

Şekil 2.13 Bloomberg ICE firma binasının girişinde yer alan kurulum (IDDJ, 2003)

2.2.4 Ortamla Etkileşimli Medya

Günlük etkileşimlerde, kişinin birincil olarak dikkatinin odaklandığı bilgi, araç veya başka kişiler üzerinden olmaktadır. Bunların dışında kalan ve arka planda yer alan aktif veya pasif nesneler, bilgisayar donatısı ile birleştirilmiş bir arayüz olarak, kendi sınırları içinde yer alan değişimleri ileterek sabit etkileşimli ortamı oluştururlar (Ishii ve Ulmer, 1997). Bu araçlar, geleneksel grafik kullanıcı arayüzünden daha geniş bir gösterim sağlayabilme amacı ile, tüm fiziksel çevreyi kullanarak sayısal bilgiyi iletirler. Farklı bilgi kaynaklarının ekrana sığdırılmaya çalışılmasından ziyade, fiziksel çevrede varolan biçim, hareket, ses, koku, renk, ısı ve benzeri değişimler ile varlıklarını bildirirler (Wisneski vd., 1998).

Şekil 2.14 ambientROOM (Ishii ve Ulmer, 1997)

Bu araçların arayüz tasarımları ile ilgili olarak, *dikkat çekicilik, algısallık ve mantıksal temsiliyet* önemli olmaktadır. Örnek olarak, MIT Tangible Media Grubunun oluşturduğu AmbientROOM projesi ile, kullanıcıyı rahatsız etmeden çevresi ile bağlantısını kuran ve çevreden bilgi ileten prototipler üretilmiştir. Bu ileti mesajları, şekil 2.14'tede gösterildiği gibi, tavana yerleştirilen ve dışarıdaki hareket ile aktif hale geçen su dalgacıkları görünümü biçiminde, insan eylemlerinin yoğunluğunu ölçen duvarlara yerleştirilmiş alıcılarla verilen noktasal ışıklar şeklinde, mekandaki yazı tablası kullanıldığı sırada mekana verilen hafif sesler halinde ve benzeri örneklerle yaratılmaya çalışılmıştır (Ishii ve Ulmer, 1997).

Sabit etkileşimli ortam çözümleri, kişisel kullanıma ait mekanlara uygulanabileceği gibi, kamusal mekanlar için de uygulanabilir. Bu kullanımlara en uygun donanım aracı, geniş ekranlar ve monitörler olmaktadır. Bu çerçevede yapılan çalışmalar arasında havaalanlarında, bankalarda veya hızlı servisli lokantalarda sayısal görsel sinyaller vererek rehberlik eden ekranlar, sürekli güncellenerek hava durumu ile ilgili bilgi veren kamusal hava harita gösterim sistemleri bulunmaktadır. (Peterson, 2004)

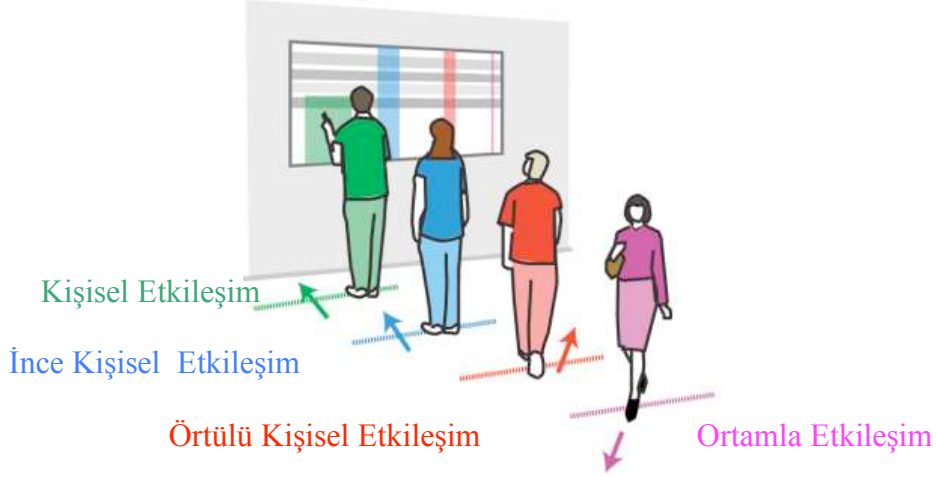
Geliştirilecek yöntem açısından önemi:

Kamusal iletişim amaçlı sabit etkileşimli araçların, özellikle acil uyarı sistemlerinin adapte edilmesi ve/veya halkın genel bilgilendirilmesi amacı ile kullanılabileceği düşünülmektedir.

İncelenen araştırmalardan bu araçların, bulundukları ortamın ihtiyacına bağlı olarak, hem kamusal hem kişisel kullanıma ilişkin iletişimsel özellikler taşıyabildikleri de görülmüştür.

Mekan içine tespit edilen ya da yansıtılan genel görüntü, ekrana yakınlaştıkça yarı-özel ve özel etkileşimli hale gelerek kişiye özel iletişim kurabilmekte (Şekil 2.14) veya kişilerin çalışma alanlarına veya masalarına özel sinyaller göndererek çeşitli hatırlatma veya bilgilendirmeler yapabilmektedir. (Youll ve Spiegel, 1999; Vogel ve Balakrishnan, 2004)

Şekil 2.15. 4 aşamalı etkileşim tipleri (Vogel ve Balakrishnan, 2004)

Geliştirilecek yöntem açısından önemi:

Hem kamusal hem özel kullanıma ilişkin bu tür uygulamaların, kamusal iletişim noktalarının buluşma noktalarında veya belirli amaçlı toplanma eylemleri için, hem topluluğa genel bilgi aktarabilmesi ve haber iletimi için, hem de kişiye veya gruba özel iletişim kurulabilmesi amacı ile kullanılabileceği düşünülmektedir.

2.3 Fiziksel Mekânda Kullanılabilecek İletişim Biçimlerinin ve İlgili Teknolojilerin Mekânsal Örnekler Üzerinden İncelenmesi

Yukarıda yapılmış olan günümüz iletişim biçimlerinin tanımlanması ve teknolojinin ulaştığı seviyenin değerlendirilmesi doğrultusunda, bu bölüm kapsamında “kamusal iletişim noktaları”na referans olabilecek, özellikle İnternetin kullanımının yaygınlaştığı 1998 yılından günümüze kadar kaynaklar incelenerek, BT teknolojilerinin fiziksel mekanlarda uygulanma şekillerini tespit etmek hedeflenmiştir.

Bu konu ile ilgili referansları üç ana başlıkta toplamak mümkündür:

1. BT Uygulanmış Mekansal Çözümler: BT'ye dayalı etkileşimli tasarımın, yapı veya mekan içinde kullanımına ait çok az sayıda yapı örneğine rastlanmıştır ve bu örnekler de radikal bir değişimi tam anlamı ile ortaya koyan mekansal çözüm önerisi verememektedirler.

Konumuza en yakın olarak verilebilecek örnek, New Amsterdam Havaalanı bünyesinde yer alan “İletişim Merkezi”dir. Bu bölümde, bekleme yerleri terminaller ile birleştirilmiş olup, girişte danışma bankosu ve bilgi veren monitörler yer almaktadır. Kendi kişisel bilgisayarlarını kullanmak isteyenler için kurulmuş “Laptop Bar” da bekleme mekanının yanında yer almaktadır (Şekil 2.15). Posta hizmetleri de veren danışma bankosunun arka tarafında da küçük toplantı odaları bulunmaktadır. (AirportSchiphol01)

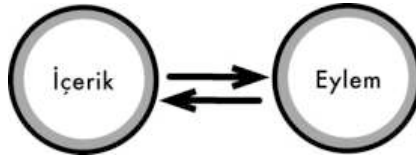
Şekil 2.16 “İletişim Merkezi”nden görünüm [3]

Yukarıdaki örnekten de anlaşılacağı gibi, 2.2 bölümünde örneklenerek tanımları yapılan etkileşimli teknolojiler, mevcut mekanlara eklenmiş olmaları sebebi ile, fiziksel ortam ile yeterli bütünleşmeyi sağlayamamaktadır. Ancak teknolojinin, insanlara ne gibi avantajlar sağladığını ve ne gibi ek mekansal çözümler olduğunu görmek açısından önemlidir.

2. Mekansal Çözüm Teorileri: Etkileşimli BTnin mekanlara birebir yerleştirilmesi ile postahanelerin “kamusal iletişim noktalarına” dönüşmesi için yeterli olmamasının temel sebebinin, 1. bölümde belirtilen teknolojik gelişimin sadece ürünlerin içeriğini değil, mekanların içeriğini de değiştirdiğinin gözardı edilmesi olduğu düşünülmektedir. (Esin, 2004) Mimari yapı uygulamalarında konu ile tam olarak örtüşen uygulamaların bulunamaması sebebi ile, geliştirilen ilgili teori örnekleri incelenmiştir.

Mekan ile etkileşimli teknolojinin uyumu ile ilgili problem için çeşitli çözümler araştırılmaktadır. Bu araştırmacılarından biri olan Mitchell, günümüz mimarlarının klasik ve en eski insan deneyimlerini, belirli bir fiziksel mekan içerisinde bilgi alışverişi üzerine temellendirerek yenilemenin yollarını bulmaları gerektiğini belirtmiştir. Bu amaçla, günümüzde gelişmiş teknolojiler sebebi ile içeriği değişen yapılar ve mekanlar için eylemlerin, mekanın işlevlerinin ve ilişkili teknolojik olanakların birarada uygulanmasını sağlayabilecek *bir senaryonun üretilmesini ya da kavramsal bir manzara oluşturulmasını* önermektedir. (Mitchell, 2005, s.5-7)

Benzer bir bakış açısı sergileyen McCullough (2004, sy117), “içeriği” değişen geleneksel eylemlerin “tipolojik” olarak ortaya konulabilmesi ile insan etkileşimlerine ilişkin belirli sınıflandırmaların yapılabileceğini söylemektedir. **İçerik**, hem mekanları kullanan insanlar hem de ürünler için **eylem biçimini** ortaya koyan kavramdır (Şekil 2.16). Mekan tasarımına odaklanmış mimarlık disiplini ve bilgi ve iletişim teknolojileri, aynı kavramsal eylem içeriğine hizmet verebildiklerinde, fiziksel mekan ile teknolojinin tam anlamı ile bütünleşeceğini savunmaktadır. Bu çerçevede “Digital Ground” isimli kitabında, 30 tip içerik ve içeriklere bağlı oluşan **eylem tiplerini** ortaya koymuştur.

Şekil 2.17 İçerik-eylem ilişkisi

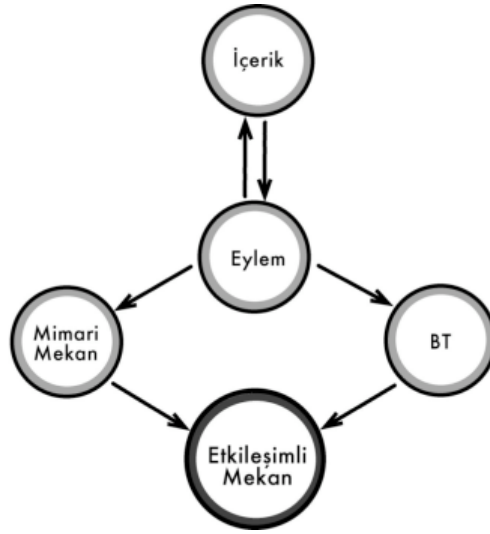
Postahanelerin, “kamusal iletişim noktalarına” dönüşebilmesi için, bu mekanların kullanım işlevini oluşturan iletişim eyleminin içeriği ile ilgili çalışma yapılması ile önemli ipuçlarının elde edileceği düşünülmektedir. Postahanelerin işlevi olan iletişim çerçevesinde içeriği doğru olarak belirlenmiş eylemlere paralel teknolojilerin seçilmesi ile fiziksel mekan da uyumlu olarak tasarlanabilmektedir.

3. Dolaylı Mekan Çözüm Referansı Olarak Stand Tasarımları: Yukarıda verilmiş bilgiler doğrultusunda, hem mimari yapı örneklerinden hem de teorik çalışmalardan doğrudan bir referans elde edilememiştir. Bu çerçevede, bir mimari yapı olmamasına rağmen, mekan

kurgusu sayesinde bilgi verme ve iletişim kurma amacı ile etkileşimli teknolojilerden yararlananan “Fuar standı” tasarımları dikkat çekmiştir. Fuar standları,

- . mekanın eylem tiplerine yönelik biçimlendirilmesi,
- . kullanılan etkileşimli teknolojileri eylemlerle bütünleştirebilmesi,
- . kamusal kullanıma yönelik özelliği ile,

postahanelerin “kamusal iletişim noktalarına” dönüşebilmeleri için önemli bir veri kaynağı olabileceği düşünülmektedir. (Esin, 2006)

Şekil 2.18 İçerik-eylem-mekan-teknoloji ilişkisi

Bu tasarımlardan elde edilebilecek en önemli veri, dışarıdan bakıldığında birbirlerine benzer görünen standların aslında, tasarım amaçları doğrultusunda farklı etkileşimleri ve eylemleri vurguladığıdır. Herhangi bir etkileşimin en önemli işlevi belirli bir eylem için ipucu sağlamak ise, bu ipucunun “etkileşimin içeriği” olduğu söylenebilir. “Etkileşimin içeriği” insanların ve makinaların davranış biçimini belirlediğine göre, mimarlık ve bilgi teknolojilerinin esas buluşma noktasının tasarlanan etkileşimin içeriği olabileceğini düşünüyoruz (Şekil 2.17).

Bu kapsamda, araştırmamıza referans olacak standlar arasında örnek olarak seçilen beş stand, McCullough’un tanımladığı 30 farklı eylem ve etkileşim (2004, sy 120) çerçevesinde, “mekan tipi”, “eylem” ve “kullanılan etkileşimli teknoloji” açısından incelenmiştir:

Stand A. *Oil Company, New Skies Sattelites* firması için 2002 yılında Amsterdam’da gerçekleşen IBC fuarında tasarladığı fuar standı projesi. Dikdörtgen bi kutu içerisinde kurgulanan mekanın duvarlarına New York şehrine ait imgeler yerleştirilmiştir (Şekil 2.18, Çizelge 2.1). Kullanılacak giyilebilir 3D gözlükler ve ortaya yerleştirilen etkileşimli masa ile internet erişimi üzerinden bilgiye erişim ve iletişim sağlanarak, ziyaretçilere dünyanın tepesinde oldukları hissi verilmeye çalışılmıştır (Boner vd.,2003, s.196).

Mekan Tipi	Eylem	Etkileşimli Teknoloji
Buluşma noktası	Toplanma	Etkileşimli masa
Yerel ağa bağlanma noktası	Hizmet alma	Terminaller
Kurgu/yapım noktası	Katılım	3D giyilebilir gözlükler

Çizelge 2.1 Stand A için “mekan tipi-eylem-etkileşimli teknoloji” çizelgesi

Şekil 2.19 Stand A görünümü

Stand B. *Land Design Studio* firmasının *Thinktank* kurumu için 2001 yılında tasarladığı “*Futures Gallery*” fuar standı projesi. Geleceğin bilim ve teknoloji kavramları, 3x2 metrelik ekranlarda işitsel, görsel, video ve yazı ile dinamik bir kurgu içinde açıklamayı hedefleyen bir tasarımıdır. (Şekil 2.19, Çizelge 2.2). Ziyaretçilerin genel bilgilere erişimleri sağlandığı gibi istekleri doğrultusunda önlerinde bulunan küçük ekranlardan bilgili verilere ulaşabilirler. (Boner vd., 2003, s.146).

Mekan Tipi	Eylem	Etkileşimli Teknoloji
Deneyim noktası	Öğrenme	Etkileşimli Geniş ekranlar
Açıklamalara erişim noktası	Bilgi alışverişi	Etkileşimli küçük monitörler

Çizelge 2.2 Stand B için “mekan tipi-eylem-etkileşimli teknoloji” çizelgesi

Şekil 2.20 Stand B görünümüleri

Stand C. Condit Exhibits grubunun tasarladığı 2000 yılı Los Angeles da olan Internet World de sergilenen “Evoke” fuar standı projesi. Farklı demo terminaller, istasyonlar ve telefonlar kullanılarak internet üzerinden kurulabilecek erişim biçimleri ortaya konulmuştur. (Çizelge 2.3, Şekil 2.20). Ayrıca video duvarına sahip küçük bir sunum mekanı ve sürekli güncel bilgi veren başüzeri monitörler yeri teknolojiyi ziyaretçilere sunmaktadırlar. (Boner, 2003, s.44).

Mekan Tipi	Eylem	Etkileşimli Teknoloji
Kaynağa erişim noktası	Bilgi alışverişi	Terminaller ve telefonlar
Gruplar bilgilendirme noktası	Sunum	Video duvarlı alan
Genel bilgilendirme noktası	İzlemek	Baş üzeri monitörler

Çizelge 2.3 Stand C için “mekan tipi-eylem-etkileşimli teknoloji” çizelgesi

Şekil 2.21 Stand C görünümüleri

Stand D. Tecton GMBH grubuna ait, CEBIT 2001 Hannover’de sergilenen “Bertelsmann” isimli fuar standı tasarımı. Ziyaretçilerin bilgisayar teknolojilerinin soyut dünyasını deneyimlemelerini amaçlayan tasarımda, 2 katlı mekan geniş ve şeffaf projeksiyonlar kullanımı ile sarmalanmıştır (Çizelge 2.4, Şekil 2.21). Alt katta ortada yer alan ekranlar ve çevreleyen rafalarda yer alan broşurler de bilgilenmeyi etkileşimli kılmaktadır. Üst katta yer alan oturma bölümü sosyalleşme amacı ile tasarlanmıştır (Mostaedi, 2003, s. 52).

Mekan Tipi	Eylem	Etkileşimli Teknoloji
Danışma noktası	Bilgi alışverişi	Bankoda görevli kişiler
Sosyalleşme noktası	Oturma/ sohbet	Ekranlarla çevrilmiş oturma alanı
Genel bilgilenme noktası	İzlemek	Geniş ekranlar, terminaller

Çizelge 2.4 Stand D için “mekan tipi-eylem-etkileşimli teknoloji” çizelgesi

Şekil 2.22 Stand D görünümleri

Stand E. Wenger & Wittmann’a ait Siemens Mobile firması ürünlerinin CEBIT 2002 Hannover’de sergilendiği fuar standı tasarımı. Firmanın geniş ürün yelpazesini tanıtmak üzere tasarlanan stand, birbiri ile bağlantılı yedi mekana bölünmüştür. (Çizelge 2.5, Şekil 2.21) Bireysel bilgilenme için terminaller, danışmanlık hizmetlerinin verilebilmesi için bilgisayar üniteli danışma bankoları, çeşitli seminer, sunum veya tanıtım için ise geniş ekranlı bir salon hazırlanmıştır (Mostaedi, 2003, s.40).

Mekan Tipi	Eylem	Etkileşimli Teknoloji
Danışma noktası	Bilgi alışverişi	Bilgisayarlı bankolarda görevli kişiler
Grupları bilgilendirme noktası	Sunum	Video duvarlı alan
Yerel ağa bağlanma noktası	Hizmet alma	Terminaller

Çizelge 2.5 Stand E için “mekan tipi-eylem-etkileşimli teknoloji” çizelgesi

Şekil 2.23 Stand E görünümü

Bu örneklerden de anlaşılacağı gibi, temelde bilgi vermek amacı ile tasarlanan fuar standları, farklı iletişim türlerini (bkz bölüm 2.1) farklı teknolojilerle (bkz bölüm 2.2) aynı fiziksel mekanda biraraya getirmiş ve sözkonusu mekanı, içeriği çerçevesinde etkileşimli kılmayı başarmışlardır.

Yukarıdaki örnekler doğrultusunda, postahanelerin sahip olduğu “**iletişim kurma**” ya **yönelik etkileşim içeriği**” doğru bir şekilde ortaya konulabilirse, bu içeriğe paralel eylemlerin ve etkileşimli teknolojilerin belirlenerek bütünleşmeleri sonucunda, bu mekanların “kamusal iletişim noktaları”na dönüştürülebilmelerinin mümkün olacağına inanılmaktadır. Bu konu ile ilgili çalışma yöntem bölümünde verilecektir.

2.4 Mekânsal Dönüşüme İhtiyaç Olmayan Noktalardaki İletişim İhtiyacına Yönelik Alternatif Çözümlerin İncelenmesi

Yerleşimlerde iletişim ihtiyacının olması, her zaman mekansal çözümleri gerektirmeyebilir. Farklı konumlar veya durumlar sebebi ile bir fiziksel mekana ihtiyaç olmaması durumunda alternatif çözümler bulunmaktadır. Bu çözümler aşağıda verilmiştir:

1. Gezici Hareketli Araçlar:

Hareketli posta araçları, başka bir posta şubesinin olmadığı küçük ve uzak yerleşimlere hizmet verirler. Bu araçların sağladıkları hizmetler aşağıdaki gibidir [4]:

- . *Posta hizmeti:* mektup, paket, kurye ve hızlı posta gönderimi,
- . *Satış hizmeti:* Pul, gönderim kutusu, hediyelik ve hatıra eşya satışı,
- . *Diğer:* Ödemelerin alınması.

Hazırlanmış olan zaman çizelgesine bağlı olarak, posta aracı, çeşitli yerleşimlerde durur ve hizmet verir (Şekil 2.23). Banko üzerinden görevliler ile iletişim kurulur. Aracın üzerine yerleştirilen ekranlar ile de çevreye bilgilendirme yapılabilir (Hong Kong Post, 2002).

Şekil 2.24 Hong Kong Gezici Posta arabasının görünümü

2. Bilgi Kioskları ve ATMler:

Bölüm 2.2.3 kapsamında mekan içerisinde kullanımları açıklanan kiosklar ve ATMler, açık alanda tek başlarına da işlev gösterebilmektedirler.

Kiosklar, bireysel hizmet ve iletişim sağlayan araçlar olarak, ödemeleri kabul eden, devlet hizmetlerine erişim sağlayan, çeşitli izin ve ehliyet başvurularının yapılabildiği etkileşimli araçlardır. Açık alanda olmaları sayesinde, iş saatleri dışında da iletişim kurulmasını sağlarlar. Ağ sayfaları, özellikle parasal işlemler için hala çok güvenli bulunmaz iken, kioskların ödeme yapmak üzere daha çok tercih edildiği görülmüştür. Parasal işlemlerin yanı sıra, kiosklar daha güvenli telekomünikasyon ağları üzerinden kişisel bilgi ve devlet veritabanı arasında iletişim sağlar. (Miller, 1996)

Kiosklar, tüm dünyada kamusal noktalarda yaygın olarak çeşitli amaçlarla kullanılmaktadırlar. Cep telefonu, PDA gibi kişisel etkileşimli taşınabilir cihazlarla da

bağlantı kurabilen kiosklar internet erişimi de sağlayabilirler. Klavye ve printer bağlantılı modelleri de yaygın olarak kullanılmaktadır. Havaalanlarında veya otobüs duraklarında gerçek zamanlı yol durumunu öğrenebilmek, güzergah ile ilgili bilgi edinebilmek veya şehir haritalarına ulaşabilmek için serbest veya bir şehir mobilyasına bağlı olarak kurulabilir (Şekil 2.24).

Şekil 2.24 Otobüs durağı ve alışveriş merkezine yerleştirilen kiosk örneği (Dundee City Council, 2007).

ATMler de benzer şekilde, bireysel işlemler için kullanılan, dokunmatik ekran veya butonlarla etkileşime geçilen araçlardır. Para alıp verme, postalama ve satış amaçlı kullanımlara sahiptir. Duvar, bölücü pano gibi elemanlara bağlı olarak kurulabileceği gibi, serbest olarak da yerleştirilebilir (Şeki 2.25).

Şekil 2.26 Parasal işlem, mektupgönderimi ve drive-in ATM görünümü [4], [27]

3. Etkileşimli Sabit Ortam Araçları

Geçen yüzyıldan itibaren, şehirlerin görünümü değişmektedir. Duyuru yapmak veya bilgilendirmek amacı ile asılan büyük ekranlardan, büyük firmaların tanıtımını yapan video-duvarlarına kadar kamusal kullanıma ait iç ve dış mekanlar özellikle görsel niteliği ağır basan panellerle donatılmıştır. Yakın zamanda, sanatçılar ve mimarlar, bu elektronik ekranların birbirleri ile olan veya çevresinden geçen PDA kullanıcıları ile olan veya evlerinden internete bağlanarak bilgiye erişen kullanıcılar için prototipler üretmeye başlamışlardır. (Sparancino, 2002)

Şekil 2.27 Reuters Ajansı'nın New York, Times Meydanı'na yerleştirdiği gerçek zamanlı haber ekranı (IDDJ, 2003, s.53)

Bu çerçevede, postahanelerin birer iletişim noktasına dönmesi ile, genel bilgilendirme yapacak elektronik ekranların veya video duvarlarının yaygın olarak kullanılacağına inanılmaktadır.

Yukarıda belirtilen, iletişim ihtiyacına yönelik mekansal ve mekansal olmayan etkileşimli BT uygulamalarının, teknolojinin sunduğu fırsatlar sayesinde, postahanelerin kamusal iletişim mekanlarına dönüşmeleri için anahtar rol oynayacakları düşünülmektedir.

3. KAMUSAL İLETİŞİM ÖLÇÜTLERİNİN BELİRLENMESİ VE YÖNTEMİN ORTAYA KONULMASI

Bu bölüm kapsamında, yöntem bölümünde belirtildiği gibi,

- i. kamusal iletişim mekânlarının nasıl şekillenmesi gerektiğini belirleyen ve varolma gerekçelerinin dayandığı ölçütler ortaya konulacaktır.
- ii. postahanelerin korunmaları ve fiziksel varlıklarını sürdürmeleri gerekliliği şeklindeki varsayımımıza cevap verebilecek bir ölçme ve değerlendirme modeli oluşturulacaktır.
- iii. bu modelin uygulanacağı pilot bölge belirlenecektir.

3.1 Kamusal İletişim Noktası Ölçütlerinin Tespiti

Bir mekânın kamusal iletişim noktası olabilmesi için 5 temel şarta sahip olması gerektiğini düşünüyoruz:

1. Sosyal çeşitliliği barındırma potansiyeli: Bir mekân, kamusal iletişim işlevini yerine getirebilmek için hiçbir farklılık gözetmeden ve ayırmacılık yapmadan her şeyi ve herkesi kapsayabilmelidir.

Bu görüşü destekleyen Schneider, kamusal mekânın bahsedilen özelliğini geçirgenlik olarak isimlendirerek, özgür isteğe ve seçime bağlı olarak herkesin kullanımına açık olma durumu olarak tanımlamıştır (Schneider ve Gabrielsson, 2000). Ancak herkesin eşit olarak yararlanması ile oluşan kamusallık özelliği tek başına yeterli olmayıp, bunun yanı sıra mekanın sosyal çeşitliliği barındırabilmesi gerekmektedir.

Bu ölçüt ile ilgili temel referanslarımızdan biri olan Arendt, kamusal alanda gözüken her şeyin herkes tarafından görülebilir ve duyulabilir olduğunu vurgulamaktadır. İnsanların bir araya toplandığı “ortak dünya” olarak nitelendirdiği kamusal alanda bulunanların konumlarının birbirlerinden farklı olduğuna işaret etmektedir. Bu noktada herkes tarafından duyulan ve görülenler, anlamlarını, herkesin farklı bir konumdan duymasından ve görmesinden aldığını savunur. Arendt, insanların konum farklılıkları ve bundan kaynaklanan değişik algıları sayesinde mekânın kamusallık özelliğini kazandığını belirtmiştir (Arendt, 1958).

Kamusal mekânın belirleyicilerinden biri olarak kabul ettiğimiz sosyal çeşitlilik savını ileri süren benzer başka teorisyenler bulunmaktadır. Bunlardan biri olan Talen, günümüzde “toplum”u, sosyal ilişkiler ve sosyal iskelet üzerinden değil, “ortak mal” olarak isimlendirilebilen sosyal mülk üzerinden açıklamaktadır. Bu tanımlara uyan sosyal mülkün, ayırimcılık ve eşitsizliğin olmadığı belirli bir sosyal çeşitliliği barındırması gerektiğini belirtmiştir (Talen, 2001). Bu açıklamalardan, herhangi bir mekânın kamusal olarak kabul edilebilmesinin temel şartının birbirinden farklı çevrelerden insanları bir araya toplayabilmesi olduğunu anlıyoruz.

“Kentsel Tasarım Manifestosu İçin” başlıklı makalelerinde, Jacobs ve Appleyard (1987) da, benzer sosyal çeşitliliği savunmaktadırlar. İyi tasarlanmış kentin geleceği için gerekli olan hedef önermelerinde, herkesin erişimine açık olan bir çevreyi şart koşarak söz konusu savımızı savunmaktadırlar (Jacobs and Appleyard, 1987). Bu teoriden de, tezimiz ile ilişkili olarak postahanelerin, günümüz kentlerinin mekânsal iletişim noktaları olabilmeleri için sosyal çeşitlilik potansiyelini taşımaları gerektiğini anlıyoruz.

Kamusal alan ile ilgili yapılan başka önemli bir çalışma, Habermas’ın 1962 yılında yazdığı ve kamusal alanın tipolojisini incelemiş olduğu “Kamusal Alanın Yapısal Dönüşümü” isimli eseridir. Bu eserde kamusal mekânın, topluluk içindeki insanların statülerinin eşitlendiği, rütbe ve mevkisinin yerine eşdeğerlilik kavramının geçerli olduğu savunulmaktadır (Habermas, 1962). Yukarıdaki saptamadan, kamusal iletişim mekânlarına dönüşecek olan postahanelerin, farklı gelir, eğitim ve yaşamsal seviyelere sahip insanların kullanabildiği ve herkese eşit hizmetlerin verildiği bir yer olması gerektiğini bir kere daha anlıyoruz.

Bu noktada, kamusal mekânlar, birbirinden farklı geçmişe sahip ve değişik kültürlerden insanların birbirleri ile karşılaştıkları bir yer olarak fikir alışverişinin yapılabildiği, serbest konuşma ve toplumsal görüşme merkezleri olmaktadır (Carmona vd., 2003). Postaneler, kamusal iletişimi gerçekleştiren mekânlar olarak sadece postalama, paket gönderimi gibi geleneksel rollerinin yanında, toplumun iletişim noktası olarak tanımlanabilecek işlevi de, mekânsal organizasyonunun dönüştürülmesi ile sağlayacaklardır. Bu savdan yola çıkarak, postahanelerin birer iletişim mekânı olarak yeniden kurgulanabileceğini söyleyebiliriz.

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda, kamusal iletişim mekânı olarak kabul edilecek açık ya da kapalı alanların, sosyal çeşitliliği barındırabilme potansiyeline sahip olmaları ilk ölçütümüz olarak ortaya çıkmaktadır.

2. Ulaşılabilirlik: Bir kamusal iletişim mekânı, kamusallık ve iletişim işlevlerine bağlı olarak, söz konusu mekâna ve bu mekândan yerleşimdeki farklı noktalara fiziksel hareket imkânına sahip bir konumda olmalıdır.

Ulaşılabilir olma ile ilgili olarak temel kaynağımız, İngiltere'nin Ulaşım, Çevre ve Bölge Başkanlığı ile Mimarlık ve Kurulu Çevre Komisyonunun ortaklaşa hazırladıkları kentsel tasarım rehberidir. Bu rehber göre, ulaşılabilirlik ölçütüne sahip kamusal mekânlar, hareket kolaylığına sahip, açık seçik bir görünümü olan ve kolayca algılanabilinen bir yer olma özelliği ile işlek olarak tanımlanabilen alanlar olarak belirlenmektedir. (DETR/CABE, 2000)

Savımızı destekleyen, “How to Turn A place Around, A Handbook for Creating Successful Public Spaces” isimli kitapta, bir mekânın ulaşılabilirlik ölçütü, kolaylıkla varılabilen ve görülebilen yer olarak tanımlanmıştır. Bu ölçütün, güvenilirlik, süreklilik, yakınlık, ilişkililik, kolaylık, okunurluk özelliklerini kapsadığını vurgulamışlardır (PPS, 2000). Böylece, kamusallık özelliğini veren ulaşılabilirlik unsurunun, temelde yapıyı kullananların yapıya ulaşmalarını sağlayan yollar bütünü ve yapının yerleşim içinde seçilebilmesi ile ilgili olduğunu söyleyebiliriz.

Benzer biçimde kamusal yapıların çevresindeki hareket alanını ve yapının fark edilebilmesini tartışan Talen da, sosyal mülk olarak tanımlanabilecek mekânları, kolay ulaşılabilir alanlar olarak tarif etmiş ve açıkta konumlanarak görünürlük için noktasal bir özellik taşıyan, çok işlevli ve hareket yolları tasarlanmış olan mekânlar olmaları gerektiğini vurgulamıştır (Talen, 2001). Bu noktada bu ölçütü karşılayacak postahaneler için, çevresindeki yolların kullanım sıklığı, bu yolların yapıya yakınlığının incelenmesi ve yapının görünürlüğünün analiz edilmesi gerektiğini söyleyebiliriz.

Ulaşılabilirlik ya da ulaşım, hareket yollarını kapsaması sebebi ile kentsel tasarım alanının da oldukça ilişkili olduğu bir konudur. Bu alanda çalışmalar ortaya koymuş olan Lynch, başarılı

kent tasarımının veya biçiminin tasarlanabilmesi için, yerleşime ait olması gereken özellikleri tanımlarken, yerleşimlerde barınan, çalışan ve kullananların kamusal mekânlara ve eylemlere erişimlerinin düzenlenebilme derecesini bir ölçüt olarak belirtmiştir (Lynch, 1981).

Ulaşılabilirlik ölçütünü bir adım ileriye taşıyan başka bir bakış açısı ise, fiziksel mekânın konumlandırıldığı noktanın çevresindeki hareket yollarının tek başına ulaşılabilirlik ölçütünü karşılayamayacağıdır. Bu görüşün doğruluğunu, Schneider ve Gabriellsson'un (2000), bir mekânın kamusal kullanım hakkını ortaya çıkaran ve kamusal karakterini kazanmasını sağlayan önemli bir özellik olarak tanımladığı ulaşılabilirlik ölçütünü, söz konusu mekânın, yerleşim ile ilişkili bir kurguda olması gerektiği şeklinde tanımlarından anlıyoruz. Böylece, ulaşılabilirlik ölçütünü, kamusal iletişim noktasına dönüştürülecek mekânların, yerleşimler içerisindeki konumunun yanı sıra, yerleşim ile kurduğu fiziksel ilişki ile de tanımlayabiliriz.

Söz konusu ölçütü, iletişim işlevi açısından değerlendirdiğimizde, bu işlevi yerine getirecek sosyal çeşitliliğe sahip kullanıcı grubunun, o mekâna ulaşabilme imkânı ile yakından ilişkisi bulunmaktadır. Bu görüşü destekleyen Jacobs ve Appleyard da (1987), yazdıkları makalede, herkesin erişimine açık olan bir çevrenin kamusalılık özelliğine sahip olabileceğini belirtmiştir. Bu noktada, iletişim işlevini gerçekleştirecek kamusal mekânın sosyal çeşitliliği barındırma potansiyeline sahip olabilmesi için söz konusu mekânın fiziksel olarak ulaşılabilir olması gerekmekte olduğu ortadadır.

Yukarıdaki bilgiler doğrultusunda, kamusal iletişim noktasına dönüştürülmesi hedeflenen mekânların, belirlenen ikinci ölçütümüz olan ulaşılabilirlik ölçütü çerçevesinde,

- konumları itibari ile görülebilir,
- çevresinde hareket yollarına sahip ve alternatifli ulaşım araçları ile erişilebilir,
- yerleşim ile ilişkisi iyi kurgulanmış,

olmaları gerekmektedir.

3. Ortak bir amacı gerçekleştirebilme potansiyeli: Kamusal mekânların, kamusalılık özelliği ile bağlantılı olarak, evrensel bilgiye erişimi sağlayabilme, toplumsal bir eylemi mümkün kılabilme ve benzeri şekilde ortak bir amacı gerçekleştirebilme potansiyeline sahip olmaları gerekmektedir.

Bu ölçüt ile ilgili temel kaynağımız, Habermas'ın, “Kamusallığın Yapısal Dönüşümü” isimli kitabıdır. Bu kitapta Habermas, pek çok ve farklılaşan alanlarda kamusal topluluğun ilişkide olduğu “genel” konuların iletiminin yayılmasının ve bilginin herkes tarafından erişilebilir hale gelmesinin, ortak bir kurumsal ölçüt olduğunu vurgulamıştır (Habermas, 1962). Tez konumuzu oluşturan postahaneler, sahip oldukları merkez, şube veya acenteleri üzerinden farklı kullanıcılara ait bilgileri toplayan ve yayılmasını sağlayan kurumlar olarak, Habermas'ın tanımladığı kurumsal ölçütü yerine getirdiğini söyleyebiliriz.

Gerçekte, kamusal mekânların kullanılmalarını sağlayan esas unsur, kapsadıkları ve sunabildikleri eylemler bütünü olmaktadır. Bu görüş, Project For Public Spaces araştırma grubu tarafından da desteklenmiştir. Araştırma grubu, başarılı kamusal mekânlar için 4 anahtar özellik belirlemiş ve bunlardan biri olan “Kullanım ve Eylemler” özelliği kapsamında, insanların bir mekânı ilk defa kullanma sebeplerini ve sonrasında tekrar gelme sebeplerini, mekânın içeriği ile bağdaştırmışlardır. (PPS, 2000) Benzer şekilde, kamusal mekânın oluşabilmesi ile ilgili olarak, Carr ve Francis, sözkonusu mekânın bilgi alışverişi ve iletişim için bir ortam sağlayabilmesi ve gerektiğinde politik bir eylem için zemin oluşturulabilmesi sebebi ile kullanıcıları için belirli bir anlam taşıdığını vurgulamışlardır (Carr ve Francis, 1992).

Bu ölçütü destekleyen başka bir teorisyen de Lynch'dir. Lynch (1981), iyi tasarlanmış yerleşimlere ait performans özelliklerinden biri olarak belirttiği “erişim” ölçütünü, farklı ve mümkün olduğunca fazla elemanı kapsayarak erişilebilecek insan, eylem, kaynak, bilgi ve yerlere ulaşabilme yeteneği olarak tanımlamıştır. Söz konusunu bakış açısından, postahanelerin mekânsal organizasyonlarının kamusal iletişim noktalarına dönüştürülmesi ile, kullanıcıların bilgiye erişebilmelerinin ve farklı eylemleri gerçekleştirebilmelerinin mümkün olacağını görmekteyiz.

Aslında, ortak bir amacı gerçekleştirebilme potansiyelinin, kamusal iletişim mekânının kendine has ve tekil özelliğini oluşturduğunu söyleyebiliriz. Bu görüş, İngiltere'nin Ulaşım, Çevre ve Bölge Başkanlığı ile Mimarlık ve Kurulu Çevre Komisyonunun ortaklaşa hazırladıkları kentsel tasarım rehberinde de evrensel bilgiye farklı kanallardan erişim sağlayan kamusal mekânların, ilgi çekici ve cazip yerler olarak yerleşimlerin kalitesini arttıran unsurlardan biri olduğu belirtilerek desteklenmiştir. (DETR/CABE, 2000) Bu ölçütün

kapsamını daha da geliştiren Jacobs ve Appleyard, bu mekânların sadece gerçekleştirebildikleri işlevler açısından değil, insanların gündelik yaşam döngüsünü kırabildikleri ve deneyimlerini arttırabildikleri yerler oldukları için de önem kazandığını vurgulamışlardır (Jacobs ve Appleyard, 1987).

Yukarıda verilen bilgiler ile, bir kamusal iletişim noktası olarak kullanılacak mekânın, ister bilgiye erişim sağlamak ister eylemleri mümkün kılmak olsun, ortak bir amacı gerçekleştirebilme potansiyeline sahip olması şeklinde belirlediğimiz 3. ölçütün, bu mekânın konumlandığı yerleşimin sosyal hayat standartlarına olan etkisini anlıyoruz.

Günümüzde postahaneler, kendi kurumsal çerçevelerinde standartlaşmış fonksiyonlara sahip olarak, belirli bir kamusal iletişimi gerçekleştirmektedirler. Bu sebeple, analiz edilecek postahaneler için bu ölçüt, tüm postahaneler için aynı olarak kabul edilecek ve negatif bir veri olarak ele alınmayacaktır.

Bu ölçütün gerekliliği ve önemi, mevcut postahanelerin gerçekleştirdiği tanımlanmış ama genelleştirilerek sınırlandırılmış işlevleri ile yerleşimlerin ihtiyacına uygun bilgiye erişim ve eylem seçeneklerini bünyelerinde barındıramamalarından ileri gelmektedir. Yerleşimlerin farklı özelliklerine aynı işlevler ile karşılık vermesi sonucunda, postahanelerin kullanımı olumsuz etkilenmektedir. Bu sebeple, yerleşimlerin ihtiyaçları doğrultusunda belirlenecek ortak amaçları gerçekleştirebilme potansiyeline sahip olmak, kamusal iletişim mekânlarının varolabilmeleri için belirlediğimiz üçüncü ölçüt olmaktadır.

4. Yerel karakteri yansıtabilme potansiyeli: Bir kamusal mekânın sahip olduğu karakter veya kullanıcının söz konusu mekâna ilişkin algısı, o mekânın kullanımını etkilemektedir.

Yerel karakter olarak bahsedilen kavram yerleşimlerin kendine has sahip olduğu özelliklerden ileri gelmektedir. Yerleşimlerin taşıdığı karakter ve kimlik, en basit olarak, kurumlara yansımaktadır. Kocacık, kurumların içinde bulundukları toplumun özellikleri doğrultusunda ortaya çıktığını ve bu doğrultuda her kurumun amaçlı olduğunu ve toplumsal gereksinmelerin karşılanması için doğduğunu savunmaktadır (Kocacık, 1999). Postahaneler de yerleşimlerin

iletişim ihtiyacını karşılamak üzere oluşturulmuş kurumlardır ve bu işlevi ile kamu yapısı sıfatına sahiptir.

Bir kimliğin veya karakterin oluşabilmesi, kullanıcıların mekândan faydalanmalarına bağlı olarak mekân ya da kuruma ilişkin algılarının oluşması ile mümkündür. Bu görüş ile ilgili olarak Lynch, yerlerin, zaman ve mekân içerisinde algılanma ve yapılaşdırılma derecesinin artmasının, toplum içerisinde belirli bir duyguyu oluşturduğuna işaret etmiştir (Lynch, 1981).

Yerel karakterin oluşabilmesine ilişkin bu görüşü, Jacobs ve Appleyard da (1987), herkesin göreceli bir rahatlıkta yaşayabildikleri yerleşimlerde, yaşayanların çevrenin bir kısmına, sahip olmadan veya olarak, kişisel veya çoğul olarak, kendilerine ait olduğunu hissettikleri ve istekleri doğrultusunda kontrol edebilmelerinin kimlik ve aidiyet duygusunu oluşturduğunu söyleyerek pekiştirmektedir. Böylece, kamusal mekânın yerel kimliğini yaratan olgunun, yapının kullanıcılar tarafından nasıl algılandığına bağlı olduğunu söyleyebiliriz.

Benzer bir görüş de, İngiltere'nin Ulaşım, Çevre ve Bölge Başkanlığı ile Mimarlık ve Kurulu Çevre Komisyonunun kentsel tasarım rehberinde yer almaktadır. Bu görüşe göre, kullanıcıların güven duyabilmeleri, duyumsal bir bağ kurabilmeleri ve aidiyet duygusunu destekleyebilmesi, mekânların yerel bir karaktere sahip olabilmeye özelliğinden ileri gelmektedir (DETR/CABE, 2000).

Yukarıda verilmiş görüşler üzerinden, mekânların ulaşılabilirlik ve kullanılabilirlik ölçütlerine bağlı gerçekleşen yerel karakteri yansıtabilme potansiyeli, kamusal mekânların varolabilmesi için belirlenen dördüncü ölçütümüzdür. Postaneler, kamusal ölçütlerini barındırmaları açısından incelendiğinde, yerel karakteri yansıtabilme ölçütü, ulaşılabilirlik ölçütü ile paralel olarak irdelenecektir.

5. Nüfus yoğunluğuna bağlı iletişim talebi potansiyeli: Bir mekânın, kamusal iletişim noktası olabilmesi için, yerleşimde yaşayan insanların bu mekânı kullanabilmeleri anlamında, iletişim ihtiyacı veya isteği olması gerekmektedir. Bu noktada, yerleşimdeki nüfus yoğunluğu, bu potansiyeli oluşturabilmeyi gösterecek en önemli veri olmaktadır.

Bir önceki ölçüt için verilen bilgiler arasında, kurumların, toplumların ihtiyacı doğrultusunda oluştuğunu belirtmiştik. Fichter, toplumun ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal yaşantısının nüfus ile oldukça sıkı bir ilişki içinde olduğunu belirtmiştir. (Fichter, 1996) Benzer şekilde, Ozankaya da, eğitimden sağlığa, ulaşımdan iletişime kadar türlü kamusal hizmetlerin, nüfusa ilişkin veriler üzerinden düzenlendiğini belirtmiştir. (Ozankaya, 1986) Bu noktada, kamusal hizmet veren herhangi bir mekânın yerleşim içinde varolabilmesinin nüfusa bağlı olduğunu anlayabiliriz.

Nüfusun yarattığı talebe göre şekillenen mekânların oluşturulması ile ilişkili benzer bir görüş de Schneider tarafından ortaya konulmuştur. Buna göre, kamusal mekânların toplumun ihtiyacına paralel olarak estetikten ziyade yapısal anlamda, kamusal amaçlara daha iyi hizmet edebilmesi gerektiğini savunmaktadır. (Schneider ve Gabrielsson, 2000)

Bu görüşü destekleyen Lynch’de, yerleşimlerde inşa edilen fiziksel biçimlerin, bir “gereklilik” olarak tasarlandığını ve yaşayan insanların biyolojik ihtiyaçlarına, yeterlilikleri ve işlevleri sayesinde karşılık vermeleri gerektiğini savunmaktadır. (Lynch, 1981) Bu doğrultuda, postahanelerin mekânsal organizasyonunun ve sunduğu işlevlerin, nüfusun iletişim talebini oluşturabilecek bir potansiyeli ortaya çıkarabilmesine yönelik olarak tasarlanması gerektiğini söyleyebiliriz.

Böylece iletişim ihtiyacını gerçekleştirecek bir kamusal iletişim mekânının, nüfus yoğunluğuna bağlı iletişim talebi potansiyeline paralel tasarlanması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Bu aşamada, bir mekânın kamusal iletişim noktası olarak kabul edilebilmesi için zorunlu olan ölçütler ortaya konulmuştur. Bu bölümün başında da belirtildiği gibi, bu 5 ölçütü karşılayabilen mekânların korunması gerekmektedir.

Bu varsayımımızın ve ölçütlerin, giriş bölümündeki kapsam sınırlamalarında belirtildiği gibi, seçilecek pilot bölgedeki mevcut postaneler için ne kadar geçerli olduğunun analizi yapılacak ve alınan sonuçlarla teorimizin doğruluğu denenmiş olacaktır.

3.2 Postanelere KİN Ölçütlerinin Uygulanacağı Ölçme ve Değerlendirme Modelinin Tasarlanması

Bir önceki bölümde belirlenmiş olarak, postanelerin dönüştürülmesi ile oluşacak yeni mekân organizasyonu, bir “kamusal iletişim noktası” olmasını belirleyen,

- . Sosyal çeşitliliği barındırma potansiyeli,
- . Ulaşılabilirlik,
- . Ortak bir amacı gerçekleştirebilme potansiyeli,
- . Yerel karakteri yansıtabilme potansiyeli,
- . Nüfus yoğunluğuna bağlı iletişim talebini oluşturabilme potansiyeli,

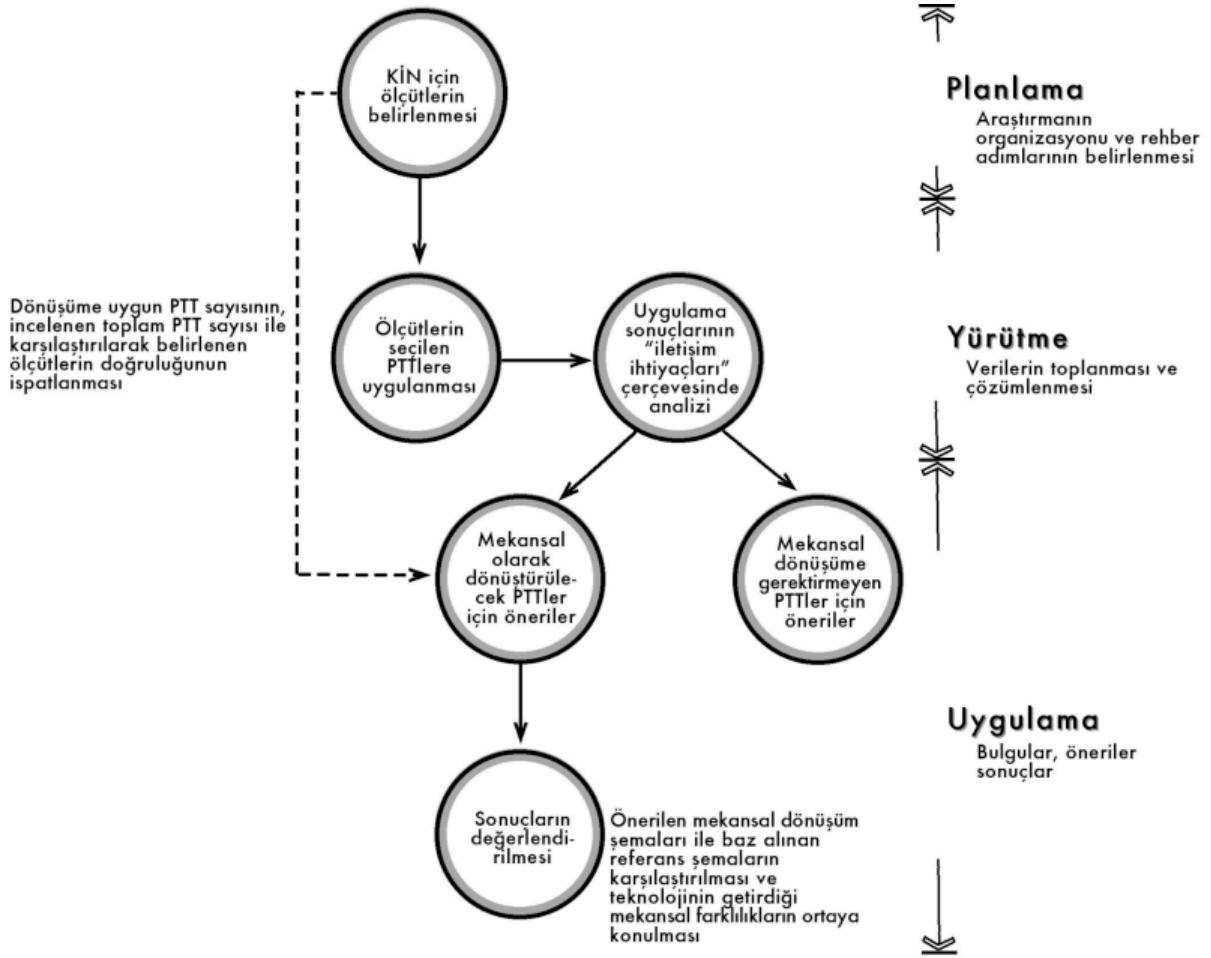
ölçütlerine temellendirilmektedir. O halde, kamusal iletişim noktası olarak düzenlenecek herhangi bir mekânın öncelikle bu ölçütleri barındırması gerekmektedir.

KİN ölçütlerinin ispat edilebilmesi için postanelerin kullanımı ve çevreleri ile ilgili çözümlerlerde “Kullanım Sonrası Değerlendirme” yöntemleri 3 grupta toplanmaktadır (Preiser vd., 1988):

1. Göstergesel yaklaşım: Yapı performansına ilişkin temel başarı ve başarısızlıkların izlerini ortaya koyar. Ucuz, hızlı ve sonuçları kısa zamanda elde edilen bu yaklaşımın temel veri toplama yöntemleri ilgili arşiv ve dokümanları değerlendirme, performansa ilişkin gözlemler, yapının içinde yapılan gözlemler ve anketlerdir.
  2. Araştırmacı yaklaşım: Göstergesel yaklaşımın tespit ettiği verilerin daha fazla detaylandırılması gerektiğinde araştırmacı yaklaşım kullanılmaktadır. Değerlendirme unsurlarının düzenlemesi, yapı tipi ve özellikleri ile ilgili kaynak taraması ve çok iyi olarak nitelendirilen bitmiş örneklerin incelenmesi ile bu iki grubun karşılaştırılması.
  3. Tanı koyan yaklaşım: Anketler, araştırmalar, gözlemler ve her önemli unsuru değerlendirebilmek için gereken fiziksel ölçümleri kapsayan çoklu yöntem stratejisini uygulamaktadır. Çıkan sonuçlar, belirli yapı bileşenlerinin ve mevcut durumunun geliştirilmesi için kullanılacaktır. Genellikle birden fazla değişkene sahip büyük ölçekli projelere uygulanmaktadır. Bilimsel standarda uyması gereken araştırmalardır.
- 3.1 bölümünde ortaya konulan KİN ölçütleri ile, postahanelerin konumları ve kullanımları doğrultusunda kamusalılıkları 5 farklı açıdan incelenecek ve her ölçütün kendine ait bir ölçme yöntemi olacaktır. Bu noktada, seçilecek pilot bölge içindeki postahaneler için çoklu yöntem uygulanacağından tez çalışmamız için, “tanı koyan yaklaşım” uygun olmaktadır.

3.3 Tasarlanan Modelin Basamakları:

“Kullanım Sonrası Değerlendirme” kaynağında yer alan “tanı koyan yaklaşım” çerçevesinde, yine aynı kaynağın önerdiği “planlama”, “yürütme” ve “uygulama” şeklinde üç adımdan oluşan yol izlenmiştir (Preiser vd., 1988). Yararlanılan kaynağın yönlendirdiği doğrultuda, postahanelerin çözümlemesi için hazırlanmış model aşağıdaki şemada görülmektedir (Şekil 3.1).

Şekil 3.1 Uygulanacak yöntemin kavramsal modeli

Bu modelde belirlenmiş “planlama”, “yürütme” ve “uygulama” adımlarının ayrıntıları aşağıdaki gibidir.

3.3.1. Planlama:

Yürütülecek araştırmanın organizasyonu ve rehber adımlarının tespitini kapsar. Bu basamak aşağıdaki adımlardan oluşur:

1. Değerlendirmeye alınacak yapı elemanlarının seçilmesi: Bir önceki bölümde ortaya konmuş olan beş adet “kamusal iletişim noktası (KİN) belirleyicileri”, postahanelerin ve konumlandıkları çevre içindeki iletişim eylemini değerlendirmek üzere kullanılacaktır. Bu ilk değerlendirme ile hem varsayımımızın doğruluğu kontrol edilecek, hem de bu varsayıma uygun postaneler ortaya konulacaktır.

2. Bu elemanları temsil edecek göstergelerin ortaya konulması: Yukarıda tanımlanan 5 adet KİN ölçütünün kanıtlanabilmesi için, “Project for Public Spaces” isimli grubun 2000 yılında yayınladığı, “How to Turn a Place Around, A Handbook for Creating Successful Public Spaces”, isimli kaynakta yer alan benzer proje uygulamaları incelenmiş ve bu projelerde kullanılan esaslar baz alınmıştır (PPS00):

i) Sosyal Çeşitliliği Barındırma Potansiyeli ile ilişkili olarak, kullanıcıların **sosyokültürel profili** araştırılmaktadır. Bu duruma göre kullanıcı kitlesinin, “ekonomik düzeyi”, “eğitim düzeyi”, “yaş grubu” araştırılacaktır.

ii) Ulaşılabilirlik ile ilişkili olarak, mekânın yerleşim içindeki fiziksel konumunu ortaya koyan **yollar ve bağlantılar** irdelenmiştir. Bu paralelde, kullanıcıların mekâna erişimi irdelenecek, mekânın konumu ve kaç farklı ulaşım sistemi ile ulaşılabildiği araştırılacaktır.

iii) Ortak bir amacı gerçekleştirebilme potansiyeli ile mekânın taşıdığı sosyallik araştırılmaktadır. Mekânın ve çevresinin insanlar için “bir buluşma noktası olma” niteliği, mekânın kullanım sıklığı gözlenecek ve kullanıcıların birbiri ile olan etkileşimi irdelenecektir.

iv) Yerel Karakteri Toplayabilme Potansiyeline Sahip olabilmesi ile ilgili olarak, mekân ve çevresinin “rahatlık ve imaj”ı irdelenmiştir. Bölgenin karakteri ve genel iletişim eğilimleri ortaya konulacak ve mekânın, bölgenin karakterine uygun bir kullanıma sahip olup olamayacağı irdelenecektir.

v) Nüfus Yoğunluğuna Bağlı İletişim İsteğini Oluşturabilme Potansiyeli ile ilgili olarak, mekânı kullanabilecek ve iletişim eyleminde bulunacak bölgenin diğer fonksiyonlarını kullanan “ortaklar” araştırılacaktır.

3. Bu göstergeler için temel ölçü sisteminin belirlenmesi: Bölgeler için yapılacak çözümlemelerde, yukarıda verilmiş esasların veri incelenmesinde kullanılabilmesi içinaşağıdaki değişkenler dikkate alınmıştır:

i) “Sosyal çeşitliliği barındırma Potansiyeli” değişkenleri:

- . Yaş oranları: Yaşlı (65+)/ Çalışan (15-65) / Tüketen (0-14)
- . Gelir düzeyi: Düşük/ Orta/ Üst
- . Eğitim düzeyi: Okuryazar değil/ okuryazar/ ilköğretim/ lise dengi/ yüksek

ii) “Ulaşılabilirlik” değişkenleri:

- . Konumu: Ana caddede/ Sokakta/ Meydanda
- . Ulaşım araçları ve mesafeler: Otobüs, minibüs, tren, vapur, metro duraklarının mekâna olan yürüme mesafeleri süreye bağlı olarak verilmiştir.
- . Yapıya ulaşımı kolaylaştıracak yer ve yön gösteren tabela/levha aranmıştır.

iii) “Ortak bir amacı gerçekleştirebilme potansiyeli” değişkenleri:

- . Çevrede herhangi başka toplanma noktaları olması: Evet/Hayır
- . Mekânın ve çevresinin kullanım sıklığı: Sık/Orta/Az

iv) “Yerel karakteri toplayabilme potansiyeli” değişkenleri:

- . Bölgenin karakteri: Yerleşim/ ticaret/ sanayi/ turistik/ eğitim/ bakım ve tedavi/ hareket ve ulaşım vb.
- . Yerel karaktere paralel oluşmuş mekanlar, cazip ve/veya işlevsel noktaların varlığı

v) “Nüfus yoğunluğuna bağlı iletişim isteğini oluşturabilme potansiyeli” değişkenleri:

- . Nüfus Yoğunluğu: düşük/ olağan/ yüksek
  - . Çevrede iletişim İhtiyacının göstergelerinin varlığı ve niteliği: telefon kulüpleri, internet cafe, duyurular, ilanlar ve içerikleri, toplanma noktaları, parklar, bankalar, sigorta şirketleri, noterler gibi hangi kamusal noktaların olduğu.
- olarak belirlenmiştir.

4. Ölçü sisteminin sonuçlarının değerlendirilmesi için ölçüt belirleme:

i) Araştırılan “sosyal çeşitliliği barındırma potansiyeli”ne ilişkin değişkenler aşağıdaki gibi olmalıdır:

- . Yaş bağımlılık oranları: Çalışan (15-65)
- . Gelir düzeyi: Düşük/ Orta/ Üst
- . Eğitim düzeyi: Okuryazar

ii) Araştırılan “ulaşılabilirlik” ölçütüne ilişkin aşağıdaki özellikler bulunmalıdır:

- . Yaya ve/veya araç akışına yakın olması ve ana caddede, sokakta veya meydanda konumlanmış olması,

- . Otobüs, minibüs, tren, vapur, metro duraklarından birisine yürüme mesafesinde olması,
  - . Yoğun nüfusa sahip olmayan yerleşimlerde veya gelir düzeyi düşük bölgelerde, tabela ile işaret edilmesi,
- aranmıştır.

iii) Araştırılan “ortak bir amacı gerçekleştirebilme potansiyeli” ölçütüne ilişkin aşağıdaki özellikler bulunmalıdır:

- . Çevrede herhangi başka toplanma noktalarının olması.
- . Mekânın ve çevresinin kullanımının en az “ortalama” bir sıklıkta olması.

iv) Araştırılan “yerel karakteri toplayabilme potansiyeli”ne ilişkin aranan özellik:

- . Yerel karaktere paralel oluşmuş mekanlar, cazip ve/veya işlevsel noktalar olmalıdır.

v) Araştırılan “nüfus yoğunluğuna bağlı iletişim isteğini oluşturabilme potansiyeli” ölçütüne ilişkin istenilen özellikler:

- . Yerleşim karakterine paralel olarak, iletişim isteğini oluşturan kullanıcı tipi bilinmelidir.
- . Çevrede iletişim ihtiyacının göstergeleri olmalıdır.

5. Sonuçlar ve alınabilecek kararlar ile ilgili öngörüler: İlk bakışta edinilen izlenim ile bölgenin “kamusal iletişim noktası”na ihtiyacı olup olmadığı, nasıl bir iletişim noktasının gerektiği ile ilgili öngörülerini kapsar.

3.3.2. Yürütme:

Verilerin toplanması ve çözümlemesini kapsar ve bu çerçevedeki adımlar aşağıdaki gibidir:

1. Araştırma soruları çerçevesinde veri analizinin amacının belirlenmesi: Yukarıda belirtilen yöntemler ile sözkonusu postahane için toplanan verilerin ışığında,

- i. Bu mekanın çevredeki iletişim ihtiyacı paralelinde mekansal olarak korunup korunmayacağı belirlenecektir. 3.3.1 bölümünde ortaya konulan 5 adet KİN ölçütlerinden bir tanesinin olumsuz sonuç vermesi veya karşılanamaması durumunda, o postahanelerin mekansal dönüşümüne gerek olmadığına karar verilecektir.
- ii. Ölçütlerimizin hepsini karşılayan postahanelerin korunarak, kamusal iletişim noktalarına mekansal olarak dönüşmesine karar verilecektir.

2. Toplanacak veriler için analiz tipinin belirlenmesi: İncelenen postahanelere ait verilerin karşılaştırılması ve kümelenmesi sonucu, aynı tip KİN ölçütlerine sahip postahaneler için gruplar oluşturulması, gruplar arası sapmaların belirlenmesi ve bu sapmaların neler olduğunun tanımlanmasıdır.

3. Verilerin toplanması ve analizinde izlenecek aşamalar:

i. Ham verilerin toplanması: Verilerin belirlenebilmesi için 3 farklı veri toplama yöntemi kullanılmıştır (Şekil 3.2) :

. *Yerinde yapılan gözlem ve araştırma:* Yukarıda verilmiş kriterler doğrultusunda belirlenmiş ölçütlerin saptanabilmesi için mekân ve çevresinde incelemeler yapılacaktır.

. *Kroki ve harita üzerinde yapılan çalışmalar:* Mekân ve çevresini gösteren bölgesel harita üzerinde, çevrede yer alan diğer yapı tipleri ve eylemler belirlenecek, erişim için kullanılan yaya yolları, otobüs, metro, tren durakları ve güzergâhları gösterilecektir.

. *Fotoğraflama:* Çekilen fotoğraflar ile iletişim eylemi ve türü saptanacaktır.

ii. Verilerin Girişi: Hazırlanan veri toplama föyüne elde edilen verilerin girilecek, harita üzerinde analizler yapılacak ve fotoğraflarla yapılan tespitler yerleştirilecektir. (Şekil 3.2)

iii. Veri çözümlemesi: Verilerin incelenmesi ile, bölge postahanesinin “nasıl bir iletişim noktası”na dönüşeceğini belirleyen konum özellikleri ve iletişim ihtiyacı aynı sınıflama üzerinde belirlenecektir. (Şekil 3.2)

EK:

..... PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

(ii) Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar nelerdir?

. Yaş: ....

. Gelir düzeyi: ....

. Eğitim seviyesi: ...

Noktaya ulaşım biçimleri nelerdir?

. Konumu: ....

. Ulaşım biçimleri: .....

Ortak bir amacı gerçekleştirmek mümkün mü?

. Toplanma yerleri:.....

. Mekan ve çevresinin kullanım sıklığı

Yerel karakter nasıl tanımlanır?

. Bölgenin konumu ve amacı:.....

. Karakter ile paralel eylemler: .....

İletişim talebini oluşturan "ortaklar" kimler ve hangi eylemlerdir?

. Nüfus yoğunluğu:

. Kullanıcılar:

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

(iii) KONUM = ...

2. İHTİYAÇ = ...

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

(i)

(ii)

(iii)

(iv)

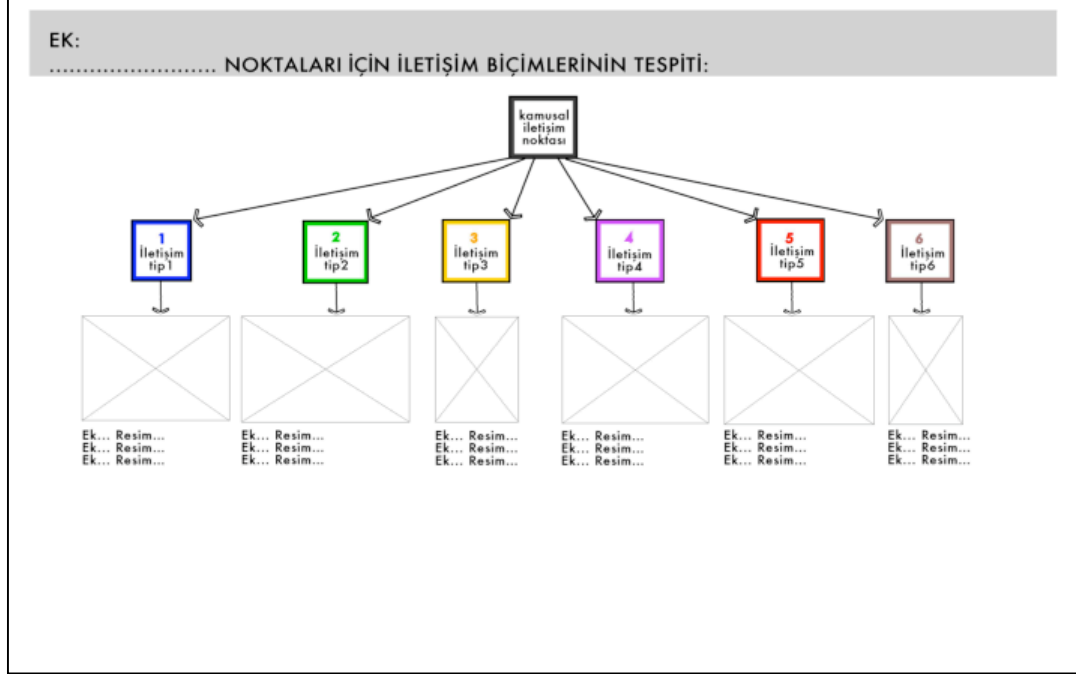
(v)

(vi)

(vii)

Şekil 3.2 İncelenen her postahane için kullanılacak örnek veri toplama föyü

iv. Verilerin yorumlanması ve veri analizinin tamamlanması: Toplanan veriler açısından birbirine benzeyen postahane bölgeleri gruplanarak, bu grupların genel iletişim ihtiyaçları belirlenecektir. (Şekil 3.3)

Şekil 3.3 İletişim ihtiyaçlarının tespiti için kullanılacak örnek veri sınıflandırma föyü

3.3.3. Uygulama:

Bulgular, sonuçlar ve öneriler, aşağıda verilen yol izlenerek ortaya konur:

1. Bulguların raporlanması: Verileri çözümlenen sözkonusu grubu oluşturan postahanelerin fiziksel ve sosyal konumları çerçevesinde,

- Örneklerin seçilme kriterine,
- Öngörülere,
- Tezin varsayımlarına uygunluğuna,
- Verilerin çözümlenmesine,
- İletişim ihtiyaçlarına,
- Mekansal dönüşüm sebepleri veya dönüşmemesi durumunda alternatif önerilere,

ilişkin değerlendirme yapılmasıdır. (Şekil 3.4)

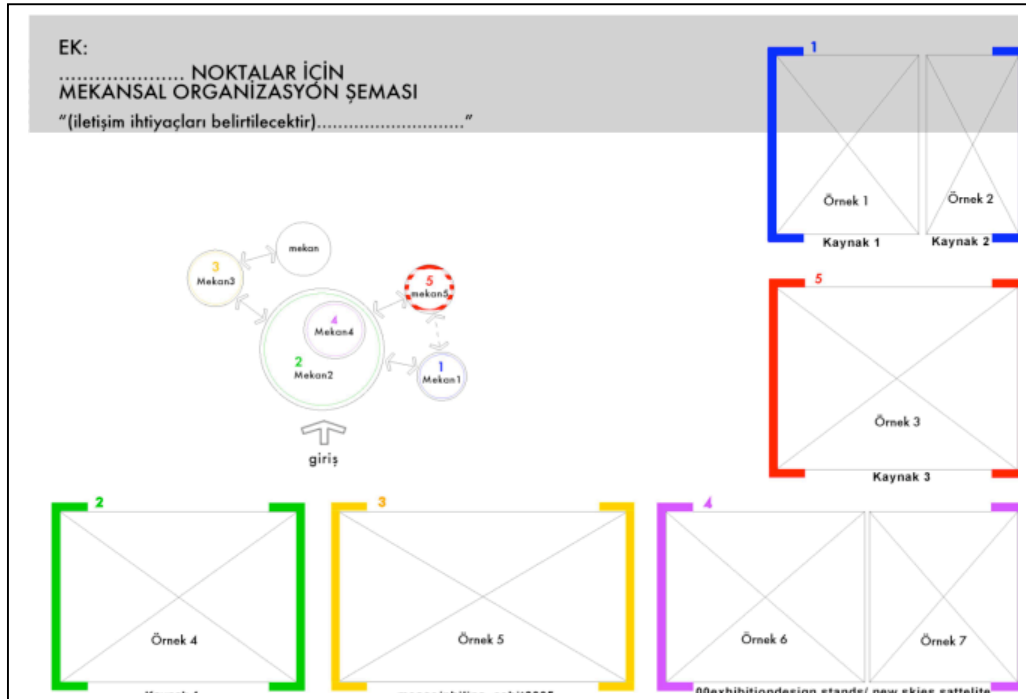
2. Öneriler ve eylem planlaması: Ortak veriler doğrultusunda oluşan grubun, belirlenen iletişim ihtiyaçlarına paralel olarak,

- . KİN dönüşümüne uygun mimari mekansal organizasyon şeması önerisinin hazırlanması,
- . mekan önerilerine referans olabilecek BT örnekleri ile birlikte verilmesidir (Şekil 3.5).

EK:
..... NOKTALAR İÇİN YAPILAN İNCELEME

1.ÖRNEKLERİN SEÇİLME KRİTERİ: (Ana ve ortak özelliklerin tanımı) . Konum . Kullanım Amacı . Kullanıcılar	2. ÖNGÖRÜLER: (Veriler toplanmadan önce öngörülen iletişim ihtiyacı)	
3.TEZ VARSAYIMINA UYGUNLUK: (Kamusal İletişim Noktası Özelliklerini karşılayıp karşılamadığı araştırılacaktır.) 1. .... 2. .... 3. .... 4. .... 5.	4. VERİLERİN ÇÖZÜMLEMESİ: (Çevreden elde edilen veriler analizi)	
SONUÇ: Seçilen 5 örnekte belirlenen istenen ölçütler bulunmaktadır/ karşılanamamıştır.		
5. İLETİŞİM İHTİYAÇLARI: . Parasal işlem noktası? . Duyuru noktası? . Bireysel bilgilendirme noktası? . Satış? . Toplanma noktası? . Danışma noktası?	6. DÖNÜŞÜM GEREKLİLİĞİNİN SEBEBİ: (İhtiyaçlar doğrultusunda ve BT uygulamalı mekansal örnekler ile dönüşümün gerekliliğinin açıklanması)	

Şekil 3.4 İnceleme sonuçlarının raporlanması için kullanılacak örnek föy

Şekil 3.5 BT referanslı örnekler ile mekânsal organizasyon önerisinin gösterimi için kullanılacak örnek föy

3.3.4 Sonuçların değerlendirilmesi

Postahane gruplarına uygun mekansal dönüşümün ne oranda gerçekleştiğini tartışabilmek için, baz alınacak postahane şemaları ile öneri şeması, kapsadıkları mekanlar açısından karşılaştırılarak aradaki farklar aşağıdaki tablo aracılığı ile ortaya konulacaktır(Çizelge 3.1):

Şema 1	Şema 2	Önerilen 2007 Şeması	Fark
Mekan1.1	Mekan 2.1	Mekan 2007.1	Fark 1
Mekan 1.2	Mekan 2.2	Mekan 2007.2	Fark 2
Mekan 1.3	Mekan 2.3	Mekan 2007.3	Fark 3
Mekan 1.4	Mekan 2.4	Mekan 2007.4	Fark 4
Mekan 1.5	Mekan 2.5	Mekan 2007.5	Fark 5

Çizelge 3.1 Karşılaştırmalı çizelge

Tablo sonucunda, BT teknolojilerinin işlevleri doğrultusunda mekanlara adaptasyonu ile orijinal şemalardaki dönüşüm ve farklılaşmalar ortaya konulacaktır. Bu doğrultuda, eklenen veya çıkarılan işlevler ile birlikte alan ölçümünde bir artış olup olmayacağı da belirtilecektir.

3.4 Pilot Bölgenin Seçilmesi

Yukarıda sunulmuş yöntem doğrultusunda, seçilecek bir pilot bölgedeki postahaneler incelenecektir. Araştırma kapsamındaki incelemenin, ülkedeki tüm postahaneler üzerinde yapılması mümkün ve doğru değildir. Dolayısı ile Türkiye’yi temsil edecek boyutta ve istatistiki açıdan analiz yapılacak veriye sahip pilot bölgenin seçilmesi zorunludur. Bu çerçevede, Türkiye’nin farklı sosyal, coğrafi ve stratejik kesimlerini bünyesinde barındıran İstanbul şehri, pilot bölge olarak seçilmiştir.

3.4.1 İstanbul Şehrinin Seçilme Nedeni

İstanbul şehrinin seçilmesinin belirli sebepleri bulunmaktadır. Bu sebepler aşağıda verilmiştir:

1. İstanbul şehri, 3000 yıla uzayan bir **tarihselliği sahip olması** nedeni ile, herkesin kabul edeceği evrenselliكتedir. Değişik inançların merkezi olarak doğu ve batı kültürlerinin biraraya geldiği bir şehirdir. Bu özelliğinin yanı sıra, İstanbul’da son 80 yıl içerisinde nüfus 15 katına çıkmıştır. Aldığı yüksek göç ile beraber dünyanın **en hızlı nüfus artışına sahip** kentlerinden biri olmaktadır (Batur, 1995). Bu çerçevede, *sosyal çeşitliliği barındıran* bir şehir olarak,

ülkemizde var olan farklı kültürlerin çoğunluğunun iletişim ihtiyaçlarını ortaya koyabileceğine inanılmaktadır.

2. Yakındoğu'nun batıya uzantısı olan Anadolu Yarımadası ile Avrupa'nın doğuya uzantısı olan Balkan Yarımadası'nın birleştiği şehir olarak **coğrafi çeşitlilik** sunmaktadır. Şehrin bazı bölgeleri metropol havasını taşıırken, bazı bölgeler sahil kasabası özelliğini, bazı bölgeler ise kırsal kesim yerleşimlerinin özelliklerini göstermektedir. Şehrin, bu ve bunlar gibi çoğaltılabilecek yönlerinin farklı kamusal özellikler göstereceği tahmin edilmektedir (Batur, 1995). Dolayısı ile, coğrafi özellikleri açısından da, İstanbul'un Türkiye'nin çoğu yerleşim bölgesinin özelliklerini de kapsadığı söylenebilir.

Yukarıda belirtilmiş, coğrafi özelliklerine, sosyal konumuna ve farklı insan profillerine ilişkin verilere sahip olması nedeni ile, İstanbul şehrinin ülkemizi temsil edebilme potansiyeline sahip olduğu anlaşılmış ve tez araştırmasının uygulanacağı pilot bölge olmasına karar verilmiştir.

3.4.2 İstanbul Şehrinin Postahane Sayısı ve Çeşitliliği

Yukarıdaki çerçevede verilmiş gerekçeler doğrultusunda İstanbul şehrinin pilot çalışma için iyi bir bölge olduğu düşünülmektedir. Ancak, 3.1 bölümünde ortaya konulan beş adet KİN ölçütlerinden,

- a. askeri alan içerisinde bulunan ve güvenlik önlemleri nedeni ile ulaşılamayan postahaneler, “sosyal çeşitliliği barındırma potansiyeli” ölçütünü karşılayamaması,
  - b. Fatih'te Çarşamba bölgesi veya Ümraniye'de Sarıgazi bölgesi gibi yaşam biçimi aşırı muhafazakar olan yerleşim bölgelerindeki postahaneler, in dışarıdan gelen aynı tutumda olmayan kişilerin girmesine izin verilmeyen bölgeler olarak, “sosyal çeşitliliği barındırma potansiyeli” ölçütüne uymamaları,
  - c. sadece denizden erişilebilen ve kısıtlı ulaşımına sahip olan adalarda yer alan postahanelerin, “ulaşılabilme” ölçütünü yerine getirememeleri,
- nedenleri ile yapılan analizlerin dışında tutulmuştur.

Ulaştırma Bakanlığından alınan İstanbul postahanelerine ait listeye göre (Ek154) ve listede yer almayan yeni açılan ve kapanan şubelerle birlikte, İstanbul kentinde bilinen postahane sayısı 356 olup, ulaşılamayan ve tez kapsamı dışında kalan postahane sayısı 33 dür. (Tablo 2)

	<u>Toplam sayı</u>	<u>Kapsama giren</u>	<u>Kapanmış</u>	<u>İncelenen</u>
AnadoluYak.	124	104	2	51
Avrupa Yak.	232	219	3	48
Toplam	356	323	5	99

Tablo 3.2 İstanbul şehri postahaneleri listesi

Yukarıda verilen rakamlardan da görüldüğü üzere, ülkemizin diğer yerleşimlerinde bu sayıda ve çeşitlilikte postahane bulunmamaktadır. Bu nokta da, İstanbul şehrinin, pilot bölge olarak seçilmesinin bir başka nedenidir.

Böylece, seçilen pilot bölge olan İstanbul’un postahanelerinin, Türkiye’nin iletişim ihtiyacını ortaya koyabilmesinin ve 2.bölümde ortaya konulan teknolojiler çerçevesinde üretilecek mekansal çözümler ile “kamusal iletişim noktaları”na dönüşmesinin mümkün olup olmayacağı irdelenecektir.

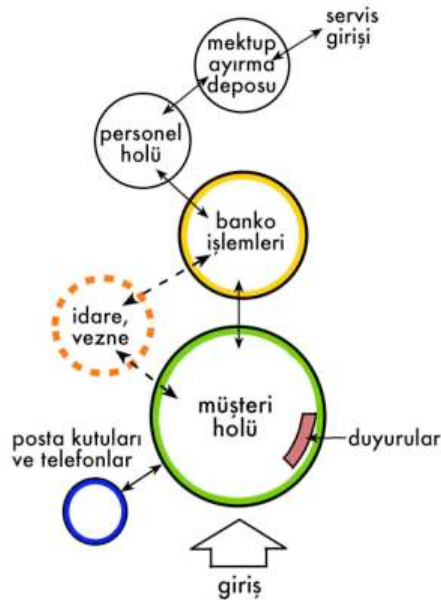
4. TARTIŞMA

4.1 Tartışmaya Baz Alınan Postahane Şemaları

Bu araştırmada, mekansal dönüşümün ne oranda gerçekleştiğini tartışabilmek için, aşağıda iki farklı kaynaktan yararlanılarak verilen şemalar referans olarak dikkate alınmıştır:

1. T.C. Posta İdaresi tarafından yayınlanmış “Yapılarımız” (PTT, 1987) isimli kaynakta yer alan tip projelerden (Ek b, c) yola çıkılarak oluşturduğumuz mekansal organizasyon şeması (Şekil 4.1).

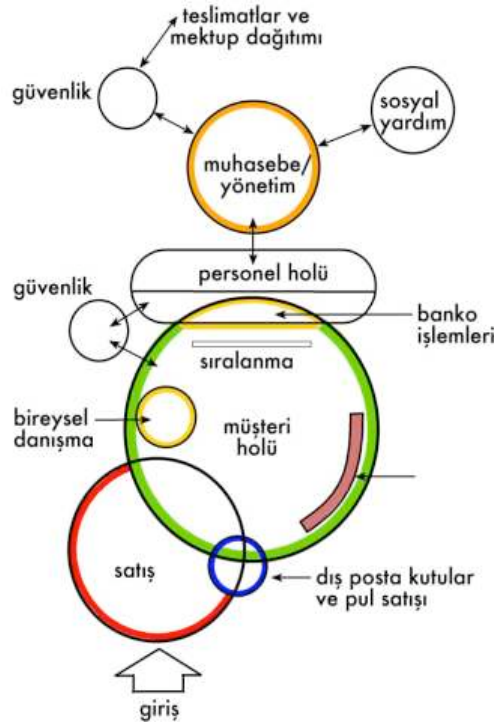
Bu şema, **ülkemizdeki kullanıcı profilinin ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlanmış olması açısından önemlidir**. Yapılan yayında, örnek olarak verilen tip projelerin nerede ve hangi senede yapıldığına ilişkin bilgi verilmemiştir, ancak bu şemaların mimari uygulamalarının olmaları ve kullandığımız postahanelerin de aynı şemayı yansıtmaları, karşılaştırma açısından güvenilirliği yüksek bir referans oluşturmaktadır. Mimari projelerde gösterilmemiş olmasına rağmen, incelenen 96 postahane de duyuru panoları olduğu için bunlar şemalara tarafımızca eklenmiştir. Aşağıdaki şemaya uygun yapıların tasarlandığı *1987 dönemi, internet kullanımının yaygınlaşmasından önceki son durum olması sebebi ile* de bu plan şemalarının önerdiğimiz yeni şemalarla karşılaştırılması önemlidir.

Şekil 4.1 Ptt Binası Tip şeması

2. Mimari yapı gruplarının planlama ve tasarımı için hazırlanmış Metric Handbook (Adler,1999, s.14-4) isimli kaynakta yer alan postahane yapı tipine ait organizasyon şeması (şekil 4.2).

Bu örneğin temel alınmasının sebebi, postahane yapıları için hazırlanmış **en kapsamlı mekansal organizasyon şemasını vermesidir**. Bunun yanısıra, alındığı kaynağın mimarlar tarafından ve mimari ofislerde yaygın kullanımı ve kabulü, önemli bir güven unsurudur. Yayınlandığı 1999 senesi, internet ve BTnin tam olarak yaygınlaşmaya başladığı dönemdir. Şemaya yansıtılmamış olmasına rağmen, alınan kaynakta, bilgisayar kullanımı sayesinde muhasebe ve personel alanı için ilave mekana gerek kalmadığı ve doldurulan form veya başvuruların optik okuyuculu makinalarla kabul edileceği öngörülerek banko sayısının da azalacağı vurgulanmıştır. Dolayısı ile bu şema postahanelerin dönüşümü için önemli bir veri oluşturmaktadır.

Şekil 4.2. Tipik postahane şeması (Metric Handbook)

Tez araştırması çerçevesinde Ek 1-110 arasında yer alan 96 postahänenin incelenmesi sonucunda oluşturduğumuz mekansal organizasyon şemaları, yukarıda baz olarak alınan şemalarla karşılaştırılarak aşağıda tartışılacaktır.

4.2 Genel Bulgular

1.bölümde ortaya konulan yöntem doğrultusunda geliştirilen ve beş maddeden oluşan Kamusal İletişim Noktası (KİN) ölçütleri, Ek 1-110 arasında ayrıntılı incelenen 99 postahaneye tam olarak uygulanmıştır. KİN ölçütlerine uygunluğu tespit edilmiş olan ve bir iletişim noktası olarak korunabilinecek postahane sayısı 85 (%85), uymayan postahane sayısı 14 (%15) dür.

İncelenen postahanelerin %15 inin ölçütlere uymamasının nedenleri aşağıda verilmiştir:

1. Bu postahanelerin bir kısmı, yerleşimlerdeki fiziksel konumları sebebi ile sosyal buluşma noktalarından uzak kalmakta, ortak bir kullanımı yaratamamakta ve kullanıcıları çekememektedirler. Belirlenen KİN ölçütlerinin 2. maddesi olan “ulaşılabilirlik”, karşılanamamıştır. (Kemerburgaz için bkz. Ek 78, Çekmeköy için bkz. Ek 83, Merter Gün mahallesi için bkz. Ek 102, Ümraniye için bkz. Ek 93, Kayışdağı için bkz. Ek 69)
2. Ölçüte uymayan başka bir grup postahane ise, bulundukları çevre itibari ile nüfus yoğunluğu az olan yerleşimlerde bulunmaktadırlar ve buna bağlı olarak da KİN ölçütlerinin 5.maddesi olan “nüfus yoğunluğuna bağlı iletişim talebi potansiyeli” ne sahip değildirler. (Anadolu Hisarı için bkz. Ek 56, Çubuklu için bkz. Ek 59, Esenkent için bkz. Ek 82)
3. Üniversite kampüslerinin içindeki postahaneler, 1.ölçüt olan “sosyal çeşitliliği barındırma potansiyeli”ni karşılayamamaktadırlar. Bunun sebebi, üniversitelerin, kampüs olma özelliğinden ileri gelen, sınırları belli ve kendi içlerine kapalı, kontrollü girişe sahip olan ve dışarıdan gelenlerin serbestçe giremediği alanlar olmalarıdır. Yapılan inceleme sonucunda iletişim ihtiyaçları saptanmış ve mekansal olmayan çözüm önerileri getirilmiştir. (Bkz. Ek 18-20)
4. Hastanelerin içinde yer alan postahaneler, 5.ölçüt olan “yerel karakteri yansıtabilme potansiyeli”ne sahip olmadıkları tespit edilmiştir. İncelenen bu bölgelerde, tedavi/bakım noktası olma kimliğine ilişkin bir özelliğe rastlanmamış ve kullanıcıların postahaneleri kullanmalarının, kurumun işlevi ile ilişkili olmadığı belirlenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda iletişim ihtiyaçları saptanmış ve mekansal olmayan çözüm önerilmiştir. (Bkz. Ek 24-26)

İncelemelerde 2 temel güçlükle karşılaşmıştır:

- a) Güvenlik açısından birinci derecede önemli kamu yapılarından olan adliyeler ve havaalanlarında fotoğraf çekilmesi emniyet görevlileri tarafından sakıncalı bulunduğu için, görsel belgeleme yapmakta güçlük çekilmiştir. Bu zorluklara rağmen, yine de fikir verecek kadar görsel belgeleme yapıldığı düşünülmektedir.
- b) İncelenen postahanelerin bulundukları bölgelerde, kullanıcıların yaş aralığı, eğitim düzeyi ve gelir düzeyine ilişkin referans alınacak bilimsel bir veri çalışmasına rastlanmamıştır. Bu sebepten, sosyal çeşitlilik ile ilişkili ölçüt, ortaya koyduğumuz kabullerden yola çıkılarak belirlenmiştir. Örneğin 15 yaş altı grup erişkin olmadıkları için ve 60 yaş üzeri emekli ve yaşlıların BT teknolojilerini kullanımı olmadığı için, genel kullanıcı profili 15-65 yaş aralığında ve okuma yazması olan grup olarak ele alınmıştır.

4.3 Bulguların Bölgesel Özelliklerine Göre İncelenmesi

İstanbul'da incelenen 99 adet postahane, ortak ve farklılık gösteren konum, sosyo-kültürel ve ekonomik özelliklerine göre 14 ayrı grupta toplanmıştır ve bu gruplar sırası ile,

- Bölgelerde saptanan iletişim hizmetlerinin tespit edilmesi,
- İncelenen bölgelerin KİN ölçütlerine uygunluğunun ortaya konulması,
- KİN ölçütlerini karşılayan ve mekansal olarak dönüştürülecek postahanelerin BT çerçevesinde ihtiyaçlarının belirlenmesi,
- Dönüşümü sağlayacak mekansal organizasyon şemalarının tasarlanması,
- Tip şemaların yer aldığı Şekil a ve Şekil b ile olan farklılıkların ortaya konulması,

açılarından ele alınmıştır.

4.3.1 Turistlerin Kullanımında Olan Tarihi Bölgeler (Ek 1-9):

Bu sınıflama altında incelenen noktalar, *Sultanahmet*, *Kapalıçarşı*, *Gülhane*, *Ortaköy* ve *Beyoğlu Galatasaray Postahaneleri*dir. Bu bölgeler genel olarak,

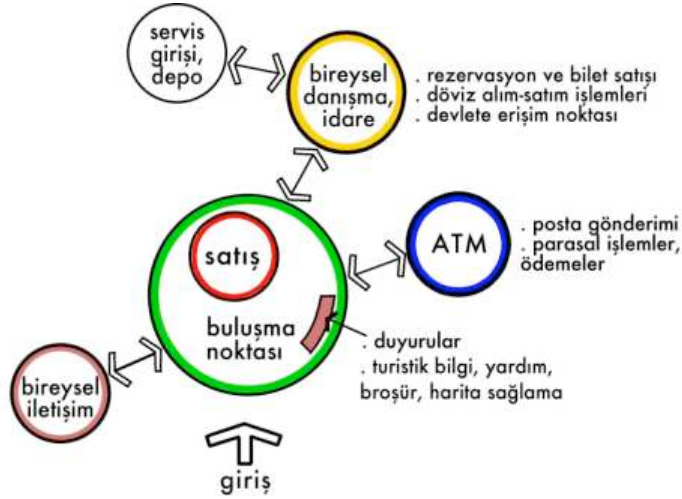
- Hediyelik/hatıra eşya satışının yapıldığı,
- ATMler ve döviz bürolarına sıklıkla kullanıldığı,
- Yabancılar ve yaşayanlar için asılmış duyuruların olduğu,
- İnternet erişim noktaları, faks ve uluslararası telefon iletişim hizmetlerinin verildiği,

yerlerdir.

Söz konusu bölgelerdeki incelenen toplam 5 adet postahanelerin tümü (%100) KİN ölçütlerinin tamamını karşılamaktadır. Bu doğrultuda, mekansal olarak korunması ve kamusal iletişim noktasına dönüştürülmesi mümkündür.

Mekansal olarak dönüştürülecek postahanelerin,

- Turistlere bilgi/destek verecek, döviz alışverişi ve bilet satışı/rezervasyon işlemleri yapacak görevli kişiler için **bankolara**,
- Bireysel bilgilendirme ve iletişim için yerleştirilecek ortak kullanıma açık **terminallere**,
- Aktif duyuruları iletecek **sayısal panolara**, **ATMlere** ve **otomatik satış birimlerine**, gereksinimi vardır. Buna göre mekansal organizasyonu aşağıdaki gibi olmalıdır:

Şekil 4.3 Turistik bölge KİN mekansal organizasyon şeması

1987 Şeması	1999 Şeması	Önerilen 2007 Şeması	Fark
Müşteri holü	Müşteri holü	Buluşma ve duyuru noktası	-
Bankolu işlemler	Bankolu işlemler	İdare ve bankolu danışma	İşlevi özelleşmiş, alanı küçülmüştür.
Personel holü,	Personel holü, yönetim, muhasebe	Ana hole birleştirilmiş bireysel bilgilendirme mekanı	Yer ve işlev değişmiştir.
Servis Holü	Servis Holü	Servis Holü	-
Ana hole açılan idare, vezne	Ana hol de yer alan telefonlar, satış	Ana hole birleşen telefonlar, satış birimleri ve ATMler	1999 şemasının işlevi korunmuştur.

Çizelge 4.1 Turistlerin kullanımında olan tarihi bölge postahaneleri için karşılaştırma

Önerdiğimiz şema ile baz alınan şemalar arasındaki farklılıklar aşağıdaki gibi açıklanabilir:

1. Önerilen şema ile tip şemalar arasındaki en önemli fark, parasal işlemlerin “banko”lar yerine ATMLere yönlendirilerek “banko”nun işlevinin özelleştirilmesidir. Bu doğrultuda, “banko”nun alanı küçülecek ve sadece idari hizmet ve bilgi danışma amaçlı kullanılacaktır.
2. Gelişen BT teknolojileri sayesinde, “idare”nin ve “muhasabe” birimlerinin, ayrı bir bölüm olarak hizmet vermesine gerek kalmamıştır. (Adler 1999, sy 14-4). Bu doğrultuda, önerilen şema ile tip şemaların arasındaki fark, 1987 ve 1999 şemalarında bankoların arkasında yer alan “personel alanı”, “yönetim” ve “muhasabe” mekanlarının yerleri ve işlevleri değiştirilerek, terminallerin yerleştirileceği “bireysel bilgilenme” mekanına dönüştürülmüştür.
3. 1987 şemasında ayrı mekanlar olarak yer alan “idare” ve “muhasabe” mekanı, müşteri holü ile birleştirilerek, 1999 yılı şemasının benzeri olarak önerdiğimiz şemada satış amaçlı kullanılacak birimlerin ve ATM vb. otomatik makinaların yer aldığı mekana dönüştürülmüştür. Böylece, baz alınan şemalar ile önerilen şema arasındaki fark, 1999 şemasının işlevinin korunması olmuştur.

Bu analizlerin sonucunda ayrıca, **alan ölçümünde de bir değişme olmayacağı** söylenebilir.

4.3.2 Ana Ulaşım ve Hareket Noktaları (Ek 10-16):

Bu sınıflama altında incelenen noktalar, *Yeşilköy Havalimanı, Sabiha Gökçen Havalimanı ve Haydarpaşa Garı içinde bulunan postahanelerdir.* Bu bölgeler genel olarak,

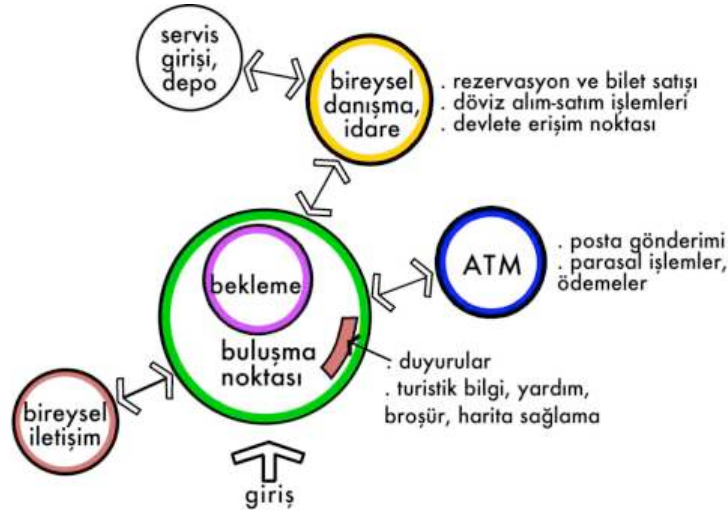
- Yoğun kullanımlı bekleme alanlarının olduğu,
  - Çevresinde satış ve yeme/içme hizmetlerinin verildiği,
  - ATMLerin konumlandığı ve döviz işlemlerinin postahanelerde yapıldığı,
- yerlerdir.

Söz konusu noktalarda incelenen toplam 3 adet postahanelerin tümü (%100) KIN ölçütlerinin tamamını karşılamaktadır. Bu doğrultuda, mekansal olarak korunması ve kamusal iletişim noktasına dönüştürülmesi mümkündür.

Mekansal dönüşüme uygun postahanelerin,

- i. Beklerken bilgi erişimine imkan verecek **terminallere**,
- ii. **Sayısal duyuru panolarına** ve bilgi danışma ve idare için **bankoya**,
- iii. Günlük iletişim ihtiyaçları satışı yapacak makinalara ve **ATMLere**,

gereksinimi vardır. Buna göre mekansal organizasyonu aşağıdaki gibi olmalıdır:

Şekil 4.4 Ana ulaşım noktaları KİN mekansal organizasyon şeması

1987 Şeması	1999 Şeması	Önerilen 2007 Şeması	Fark
Müşteri holü	Müşteri holü	Buluşma/bekleme noktası	-
Banko işlemleri	Banko işlemleri	Danışma ve idare birimi, ATMler ve satış makinaları	Bankonun işlevi özelleşmiş, otomatik makinalar eklenmiştir.
Personel holü	Personel holü, idare, muhasebe	Buluşma noktasına yerleştirilecek oturma ve bireysel bilgi. mekanı	Yer ve işlev değişmiş, alan büyümüştür.
Servis Holü	Servis Holü	Servis Holü	-

Çizelge 4.2 Yolcuların/bekleyenlerin kullanımındaki postahaneler için karşılaştırma

Önerdiğimiz şema ile baz alınan şemalar arasındaki farklılıklar aşağıdaki gibi açıklanabilir:

1. Önerilen şema ile tip şemalar arasındaki en önemli fark, parasal işlemlerin “banko”lar yerine ATMLere yönlendirilerek “banko”nun işlevinin özelleştirilmesidir. Bu doğrultuda, “banko”nun alanı küçültülmüş ve sadece idari hizmet ve bilgi danışma amaçlı kullanılacaktır. Eksilen banko alanına “satış birimleri” ve “ATM” vb. otomatik makinalar yerleştirilmiştir.
2. Gelişen BT teknolojileri sayesinde “idare”nin ve “muhasebe” mekanlarının, ayrı bir bölüm olarak hizmet vermesine gerek kalmamıştır. (Adler 1999, sy 14-4). Bu doğrultuda, önerilen şema ile tip şemaların arasındaki fark, 1987 ve 1999 şemasında bankonun arkasında yer alan “personel holü”, “idare” ve “muhasebe” alanlarının, yerleri ve işlevleri değiştirilerek, buluşma alanına dahil edilmesi ve bu alana “oturma” birimlerinin ve gerektiğinde “bireysel bilgilenme” için terminallerinin yerleştirilmesidir.

Önerdiğimiz şemada, baz alınan şemalara eklenen oturma grupları ve bireysel bilgilenme terminalleri için daha fazla alan gerekebilir. Bu nedenle, önerilen şemanın, **alan ölçümünde de bir artış olacağını düşünüyoruz.**

4.3.3 Yüksek Öğretim Merkezleri (Ek 17-22):

Bu sınıflandırma altında incelenen noktalar, *Yeditepe Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi ve İ.T.Ü Maslak kampüsleri içinde bulunan postahanelerdir.* Bu noktalar genel olarak,

- Sosyal açık ve kapalı toplanma mekanlarında asılmış duyuruların ve ilanların olduğu,
- ATMlerin kullanımda olduğu,
- Gündelik basit ihtiyaçların satışının yapıldığı,

yerlerdir.

Söz konusu noktalarda incelenen toplam 3 adet postahanelerin 3'ü de (%0), KIN ölçütlerinin 1.maddesi olan “sosyal çeşitliliği barındırma potansiyeli”ni yerine getirememektedirler. Bunun sebebi, üniversitelerin, kampüs olma özelliğinden ileri gelen, sınırları belli ve kendi içlerine kapalı, kontrollü girişe sahip olan ve dışarıdan gelenlerin serbestçe giremediği alanlar olmalarıdır. Dolayısıyla, ölçütlerimizin tamamını karşılayamayan bu postahaneler, hipotezimiz doğrultusunda mekansal olarak dönüştürülmeyecektir ancak bu noktalar için alternatif çözümler vardır.

Bu çerçevede,

- i. Bireysel bilgilenme (isteğe bağlı olarak duyurulara erişim) ve devlete erişim amaçlı yerleştirilecek **info kiosklar**,
- ii. Genel duyuruların yapılacağı **geniş video göstericiler**,
- iii. Posta gönderimi, parasal işlemler ve satış için **ATMler ve otomatik satış makinaları**, alternatif çözüm olarak önerilebilir.

4.3.4 Sağlık Merkezleri (Ek 23-28):

Bu sınıflandırma altında incelenen noktalar, *Haydarpaşa Numune Hastanesi, Göztepe SSK Hastanesi ve Fatih Sultan Mehmet Eğitim Hastanesi postahaneleridir.* Bu noktalar genel olarak,

- Hasta ziyaretçileri ve hastalar tarafından kullanılan sosyal açık/kapalı mekanlara sahip,

- ATMlerin, telefon kulübelerinin ve asılmış genel duyuruların olduğu,
- Tedavi/bakım ile ilişkili olmayanlar tarafından da parasal işlemler için kullanılan, yerlerdir.

Söz konusu noktalarda incelenen toplam 3 adet postahanenin hiçbiri (%0) KİN maddelerinden “yerel karakteri yansıtabilme potansiyeli”ne sahip değildir. Bu bölgelerdeki postahaneleri kullanılmamasının sebebinin, kurumların tedavi/bakım noktası olma kimliği ile postane kimliğinin ilişkili olmamasından kaynaklanmaktadır. Ölçütlerimizin tamamını karşılayamayan bu postahaneler, hipotezimiz doğrultusunda mekansal olarak dönüştürülmeyecektir: ancak bu noktalar için alternatif çözümler vardır.

Bu çevrecede,

- i. Genel duyuruların yapılacağı **geniş video oynatıcılar**,
- ii. Posta gönderimi, parasal işlemler ve satış için **ATMler ve otomatik satış makinaları**, alternatif çözümler olarak önerilebilir.

4.3.5 Adliye Bölgeleri (Ek 29-38):

Bu sınıflandırma altında incelenen noktalar, *Sultanahmet Adliyesi*, *Fatih Adliyesi*, *Kartal Adliyesi* ve *Selimiye Adliyesi postahaneleridir*. Bu noktalar genel olarak,

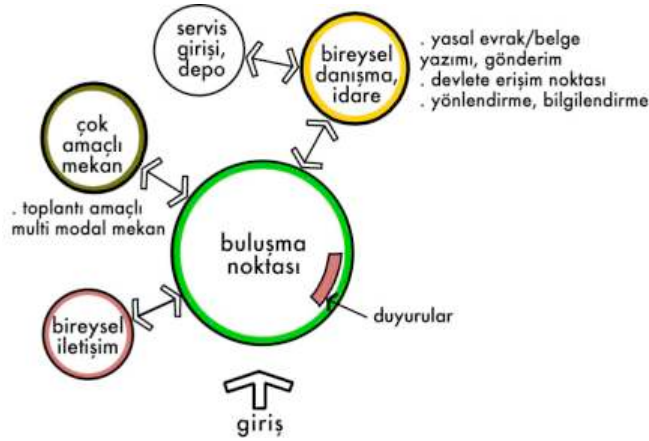
- Bekleme amacı ile toplanma mekanlarının yoğun kullanıma sahip olduğu,
- Adliye çevresinde resmi belgelerin yazımı için hizmet veren ofislerin/kişilerin ve ayrıca avukatlık bürolarının olduğu,
- Adli işlemler ile ilişkili olmayanlar tarafından da parasal işlemler için kullanılan, yerlerdir.

Söz konusu noktalarda incelenen toplam 4 adet postahanenin tümü (%100) KİN ölçütlerinin tamamını karşılamaktadır. Bu doğrultuda, mekansal olarak korunması ve kamusal iletişim noktasına dönüştürülmesi mümkündür.

Mekansal dönüşüme uygun postahaneler,

- i. Resmi dilekçelerin yazılması ve usüle uygun evrak gönderimi gibi konularda yardımcı olacak ve birebir ilgilenecek görevli kişilerin hizmet vereceği **bankoya**,

- ii. Avukatlar için çalışma birimlerinin yerini tutacak çalışma masası ve **terminallere**,
- iii. Avukatların müvekkilleri ile yapacakları özel görüşmeler için **BT donanımlı odalara**,
- ihtiyaç duymaktadır. Buna göre mekanasal organizasyonu aşağıdaki gibi önerilmiştir:

Şekil 4.5 Hukuki işlem noktaları için KIN mekansal organizasyon şeması

1987 Şeması	1999 Şeması	Önerilen 2007 Şeması	Fark
Müşteri holü	Müşteri holü	Buluşma Noktası	-
Banko işlemleri	Banko işlemleri	İdare ve danışma masası	İşlevi özelleşmiş,
Personel alanı	Personel alanı, yönetim, muhasebe	Ana hole birleştirilmiş bireysel bilgilenme mekanı	Yer ve işlev değişmiştir.
Servis Holü	Servis Holü	Servis Holü	-
Ana hole açılan idare, vezne	Ana hol de yer alan telefonlar, satış	BT donanımlı özel toplantı ve görüşme mekan(lar)ı	İşlevi değişmiştir.

Çizelge 4.3 Hukuki işlem noktalarındaki postahaneleri için karşılaştırma

Önerdiğimiz şema ile baz alınan şemalar arasındaki farklılıklar aşağıdaki gibi açıklanabilir:

1. Önerilen şema ile tip şemalar arasındaki en önemli fark, “banko”nun işlevinin özelleştirilmesidir. Bu doğrultuda, “banko”nun alanı küçültülmüş ve sadece idari hizmet ve bilgi danışma amaçlı kullanılacaktır.
2. Gelişen BT teknolojileri sayesinde, idare ve muhasebe birimlerinin, ayrı bir bölüm olarak hizmet vermesine gerek kalmamıştır. (Adler 1999, sy 14-4). Bu doğrultuda, önerilen şema ile tip şemaların arasındaki fark, 1987 ve 1999 şemalarında bankonun arkasında yer alan “personel holü”, “idare” ve “vezne” mekanlarının, yerlerinin ve işlevlerinin değiştirilerek, bireysel iletişim terminallerinin yerleştirileceği çalışma mekanına dönüştürülmüş olmasıdır.

3. 1987 yılına ait şemada banko önünde yer alan “idare” ve “vezne” mekanları ve 1999 yılına ait şemada yer alan ana hol ile bağlantılı “satış” alanı, önerilen şemada kapalı ya da yarı kapalı özel görüşme ve toplantı mekanlarına dönüştürülmüştür. Önerilen şema ile eski şemaların farkı, bahsedilen mekanların işlevlerinin değişmesidir.

Yukarıdaki saptamalara göre, önerilen şemanın baz alınan şemalara göre, **alan ölçümünde de bir değişim olmayacağı söylenebilir.**

4.3.6 Organize Sanayii Bölgeleri (Ek 37-45):

Bu sınıflandırma altında incelenen noktalar, *Kayışdağı Yed-pa Organize Sanayii Sitesi, Ümraniye İmes Organize Sanayii Sitesi, Unkaparı, Merter Keresteciler Sitesi, Okmeydanı Perpa Organize Sanayii Sitesi postahaneleridir*. Bu noktalar genel olarak,

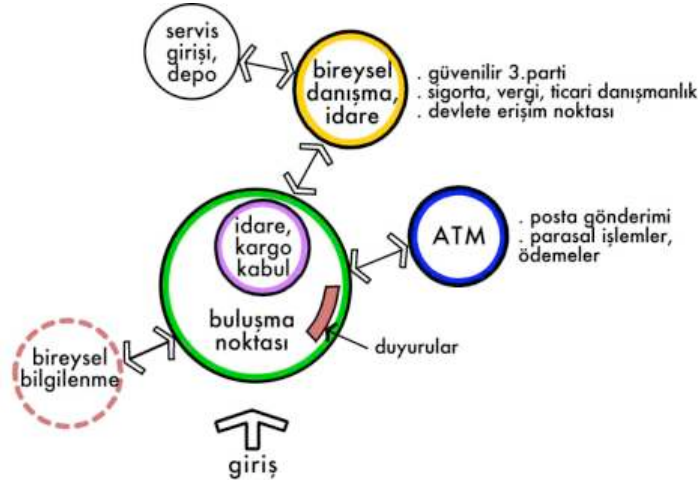
- Tek yapı içerisinde veya açık alanda yerleşmiş atölyelerin ve dükkanların oluşturduğu küçük ticarethanelerin sanayi üretim yaptığı,
- Site içerisinde işyerleri dışında toplanılabilecek birkaç sosyal mekana sahip olan,
- ATMLer, banka şubeleri, kargo şirketlerinin ve danışmanlık ofislerinin olduğu,
- İlanların asıldığı ve duyuru panolarının yerleştirildiği,

yerlerdir.

Söz konusu noktalarda incelenen toplam 5 adet postahanelerin tümü (%100) KIN ölçütlerinin tamamını karşılamaktadır. Bu doğrultuda, mekansal olarak korunması ve kamusal iletişim noktasına dönüştürülmesi mümkündür.

Mekansal dönüşüme uygun postahaneler,

- i. Kargo gönderimi ve takibi gibi lojistik işlemleri gerçekleştirecek, danışmanlık ve bankacılık hizmeti verecek ve devlete erişim sağlayacak **bireysel danışmanlara**,
  - ii. Bireysel bilgilendirme ve duyurulara erişim için **terminallere**,
  - iii. Parasal işlemler ve posta gönderimlerini yerine getirmek üzere **ATMLere**,
- gereksinim duymaktadırlar. Buna göre mekansal organizasyonu aşağıdaki gibi olmalıdır:

Şekil 4.6 Organize sanayii bölgeleri için KIN mekansal organizasyon şeması

1987 Şeması	1999 Şeması	Önerilen 2007 Şeması	Fark
Müşteri holü	Müşteri holü	Buluşma ve duyuru noktası	-
Banko işlemleri	Banko işlemleri	i. Bireysel danışma masaları ii. Kargo kabul bankosu ve idare	İşlevi özelleştirilmiştir.
Personel holü	Personel holü, yönetim, muhasebe	Ana hole birleştirilmiş, ATM ler ve (gerektiğinde) bireysel bilgi. mekanı	Yer ve işlev değişmiştir.
Servis Holü	Servis Holü	Servis Holü	-

Çizelge 4.4 İşçi/iş sahiplerinin kullandığı sanayii bölgeleri postahaneleri için karşılaştırma

Önerdiğimiz şema ile baz alınan şemalar arasındaki farklılıklar aşağıdaki gibi açıklanabilir:

1. Önerilen şema ile tip şemalar arasındaki en önemli fark, parasal işlemlerin “banko”lar yerine ATMLere yönlendirilerek “banko”nun işlevinin özelleştirilmesidir. Bu doğrultuda, banko hizmetleri, bölge ihtiyacı doğrultusunda “bireysel danışmanlık masalarına” ve “kargo kabul ve idare bankosu” olarak 2 farklı biçimde verilecektir.

2. Gelişen BT teknolojileri sayesinde, “idare” ve “muhasebe” birimlerinin, ayrı bir bölüm olarak hizmet vermesine gerek kalmamıştır. (Adler 1999, sy 14-4). Bu doğrultuda, önerilen şema ile baz alınan şemaların arasındaki fark, 1987 ve 1999 şemalarında bankonun arkasında yer alan “personel holü”, “yönetim” ve “muhasebe” mekanlarının, yerleri ve işlevleri önerilen şemada değiştirilerek, ana hole birleştirilip, “ATM”lerin ve “bireysel bilgilenme” amaçlı terminaller yerleştirilmesidir.

Önerilen şemada açık plan olarak yerleştirilecek danışmanlık masalarının, baz alınan şemalardaki bankolara göre daha fazla alan kaplayabilir. Bu durumda, önerilen şemanın **toplam alan ölçümünde de bir artış olacağı söylenebilir.**

4.3.7 Deniz Kenarında Konumlanmış, Tarihi/Turistik Yerleşim Bölgeleri (Ek 42-62):

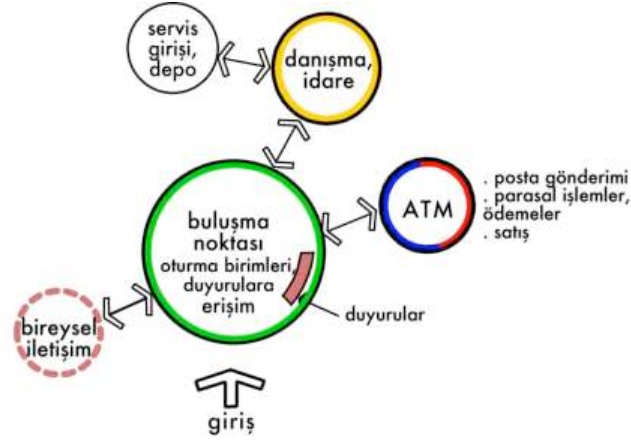
Bu sınıflandırma altında incelenen noktalar, *Bebek, Yeniköy, Arnavutköy, Tarabya, Rumeli Kavağı, Beylerbeyi, Kuzguncuk, Çengelköy, Anadolu Hisarı, Paşabahçe, Kanlıca ve Çubuklu bölgesi postahaneleridir.* Bu noktalar genel olarak,

- Bölgede yaşayanlar ve gezmeye gelenlerin bulunduğu ve biraraya geldiği mekanların olduğu ve bölgelerin kimliğini oluşturan esas bileşenin toplanma eylemi olduğu,
  - Temel iletişim ihtiyaçlarının satışının yapıldığı kulübelerin bulunduğu,
  - ATM ve fatura yatırma mekanlarının olduğu ve genel duyuruların yer aldığı,
- yerlerdir.

Söz konusu noktalarda incelenen toplam 12 adet postahainenin 10 tanesi (%85) KİN ölçütlerinin tamamını karşılamaktadır. *Anadolu Hisarı, Rumeli Kavağı ve Çubuklu* yerleşimleri, nüfusu düşük ve çevreden yeterince gelen kullanıcı potansiyeline sahip yerleşimler olmadıkları için, KİN ölçütlerinden, “nüfus yoğunluğuna bağlı iletişim talebi” ölçütünü karşılamamaktadırlar.

Ölçütleri karşılayan 10 postahanenin mekansal olarak korunması ve mekansal iletişim noktasına dönüştürülmesi mümkündür. Mekansal dönüşüme uygun postahaneler,

- i. Toplanma amacı ile biraraya gelenler için oturma grupları ile bağlantılı **terminallere**,
  - ii. Çoğunlukla yaşlıların kullandığı gözönünde bulundurularak, posta gönderimi, devlete erişim ve parasal işlemleri gerçekleştirecek kişilerin hizmet vereceği **bankolara**,
  - iii. Duyuruların yer alacağı **sayısal panolara**, ATMLere ve satış makinalarına,
- gereksinim duymaktadır. Buna göre mekansal organizasyonu aşağıdaki gibi olmalıdır:

Şekil 4.7 Deniz kenarındaki tarihi yerleşimler için KIN mekansal organizasyon şeması

1987 Şeması	1999 Şeması	Önerilen 2007 Şeması	Fark
Müşteri holü	Müşteri holü	Buluşma ve duyuru noktası	-
Banko işlemleri	Banko işlemleri	Bankolu danışma, ATMler ve satış mekanı	Yeni mekan ve işlev eklenmiştir.
Personel alanı	Personel alanı, yönetim, muhasebe	Ana hole eklenmiş oturma grupları ve bireysel bilgilenme mekanı	Yer ve işlev değişmiştir.
Servis Holü	Servis Holü	Servis Holü	-

Çizelge 4.5 Deniz kenarında konumlanmış tarihi yerleşimlerdeki postahaneler için karşılaştırılma

Önerdiğimiz şema ile baz alınan şemalar arasındaki farklılıklar aşağıdaki gibi açıklanabilir:

1. Denizden ulaşımın kullanıldığı bu yerleşimlerde, dışarıdan gelen kullanıcılar da yerleşimin konumlanmış birimlerinden yararlanmaktadırlar. Çoğunlukla yaşlı ve emeklilerin yaşadığı bu yerleşimler için önerilen şemada “banko hizmetleri” korunmuş ve ayrıca “ATM”ler ve “satış” için bir mekan eklenmiştir.

2. Gelişen BT teknolojileri sayesinde, “idare” ve “muhasebe” birimlerinin, ayrı bir bölüm olarak hizmet vermesine gerek kalmamıştır. (Adler 1999, sy 14-4). Bu doğrultuda, önerilen şema ile tip şemaların arasındaki fark, 1987 ve 1999 şemalarında bankonun arkasında yer alan “personel holü”, “idare” ve “muhasebe” mekanlarının, yerleri ve işlevleri değiştirilerek, “oturma grupları” ve bağlı “terminaller”in yerleştirilerek buluşma holüne birleştirilmesidir.

“Oturma grupları” na bağılı “bireysel iletişim terminalleri”ni kapsayan mekanlar için yer ihtiyacı olabilir. Bu saptamalardan, önerilen şemanın **alan ölçümünde de bir artış olacağı düşünülmektedir.**

4.3.8 Sanayii Bölgeleri Çevresinde Gelişen Yerleşim Bölgeleri (Ek63-73):

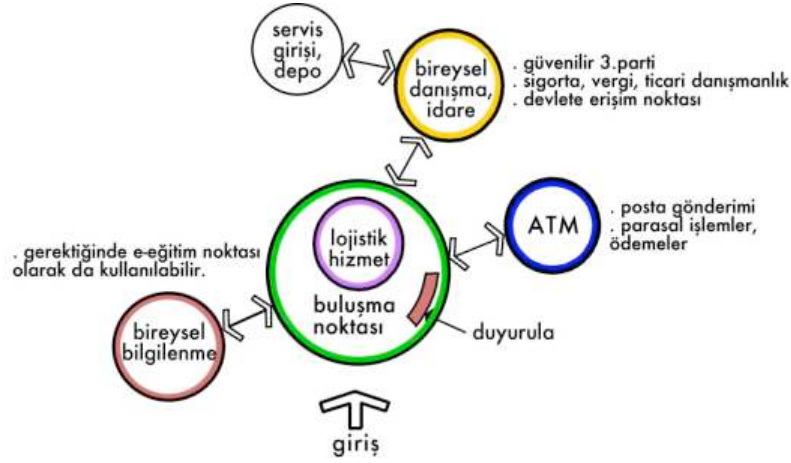
Bu sınıflandırma altında incelenen noktalar, *İstinye, Beykoz, Güngören, Zeytinburnu, Kavacık, İçerenköy, Kayışdağı ve Küçükbakkalköy bölgesi postahaneleridir.* Bu noktalar genel olarak,

- ATMlerin ve çevrede asılı ilanlarının olduğu,
  - Sosyal toplanma mekanlarının yanısıra internet erişim noktalarının yer aldığı,
  - Noterin, muhtarlığın, bankaların, sigorta ve kargo şirketlerinin bulunduğu,
- yerlerdir.

Söz konusu noktalarda incelenen toplam 8 adet postahanenin 7 adedi (%85) KİN ölçütlerinin tamamını karşılamaktadır. *Kayışdağı* postanesinin bulunduğu bölge, yukarıda belirtilen tüm iletişimsel verilere sahiptir ancak yapının konumu, taşıt-yaya-ticaret aksına uzak kalmakta ve KİN ölçütlerinin ikincisi olan “ulaşılabilirlik” ölçütünü karşılayamamaktadır. Bunun nedeni, bölgenin son yıllarda önemli kentsel dönüşüm içinde olmasına bağılı olarak yolların önceliklerinin değişmesinden kaynaklanabilir. Postanenin yeri, ana artere yakın bir noktaya kaydırılırsa, aşağıda verilen şema ve dönüşüm önerileri bu postahane için de geçerli olacaktır.

Ölçütleri karşılayan 7 postahanenin mekansal olarak korunması ve mekansal iletişim noktasına dönüştürülmesi mümkündür. Mekansal dönüşüme uygun postahaneler,

- i. Güvenilir 3.parti rolünü üstlenecek **bireysel danışmanlık** masalarına,
  - ii. Lojistik hizmet verecek yetkili kişilerle iletişim kurulacak **bankolara**,
  - iii. Bireysel bilgilenme ve devlete erişim sağlayacak **terminallere**,
  - iv. Duyuruları iletecek panolara ve parasal işlemler ve posta gönderimi için **ATMlere**,
- gereksinim duymaktadırlar. Buna göre mekansal organizasyonu aşağıdaki gibi olmalıdır:

Şekil 4.8 Sanayii çevresinde gelişen yerleşimler için KIN mekansal organizasyon şeması

1987 Şeması	1999 Şeması	Önerilen 2007 Şeması	Fark
Müşteri holü	Müşteri holü	Buluşma ve duyuru noktası	-
Banko işlemleri	Banko işlemleri	i. Bankolu bireysel danışmanlar ii. Kargo kabul bankosu ve idare	İki farklı tipe ve işleve ayrılmıştır.
Personel holü	Personel holü, yönetim, muhasebe	Ana holde yer alacak bireysel bilgilenme mekanı	Yeri ve işlevi değişmiştir.
Servis Holü	Servis Holü	Servis Holü	-
Ana hole açılan idare, vezne	Ana hol de yer alan telefonlar, satış	Ana holde birleşen ATMler, telefon ve satış mekanı	1999 şeması korunmuştur.s

Çizelge 4.6 Sanayii çevresinde gelişen yerleşimlerdeki postahaneler için karşılaştırılma

Önerdiğimiz şema ile baz alınan şemalar arasındaki farklılıklar aşağıdaki gibi açıklanabilir:

1. Önerilen şema ile baz alınan şemalar arasındaki en önemli fark, parasal işlemlerin “banko”lar yerine ATMLere yönlendirilerek “banko”nun işlevinin özelleştirilmesidir. Bu doğrultuda, banko hizmetleri, bölge ihtiyacı doğrultusunda “bireysel danışmanlık masalarına” ve “kargo kabul ve idare bankosu” olarak iki farklı biçimde verilecektir.
2. Gelişen BT teknolojileri sayesinde, “idare” ve “muhasebe”nin ayrı bir bölüm olarak hizmet vermesine gerek kalmamıştır (Adler 1999, sy 14-4). Bu doğrultuda, önerilen şema ile tip şemaların arasındaki fark, 1987 ve 1999 şemalarında bankonun arkasında yer alan “personel holü”, “yönetim” ve “muhasebe” mekanlarının yerlerinin ve işlevlerinin değiştirilerek, ana hole bağlı ve terminallerin yerleştirileceği “bireysel bilgilenme mekanı”na dönüştürülmesidir.
3. 1987 şemasında ayrı mekanlar olarak yer alan “idare” ve “muhasebe” mekanı, müşteri holü ile birleştirilerek, 1999 yılı şemasının benzeri olarak, önerilen şemada satış amaçlı

kullanılacak birimlerin ve ATM vb. otomatik makinaların yer aldığı mekana dönüştürülmüştür. Böylece, baz alınan şemalar ile önerilen şema arasındaki fark, 1999 şemasının işlevinin korunması olmuştur.

Açık plan olarak yer alacak birayse danışmanlık masaları için alan gerekebilir. Bunlara bakarak, önerilen şemanın, **alan ölçümünde de artış olacağı** söylenebilir.

4.3.9 Alt Eğitim ve Alt Gelir Seviyesindeki Yerleşim Bölgeleri (Ek 74-88):

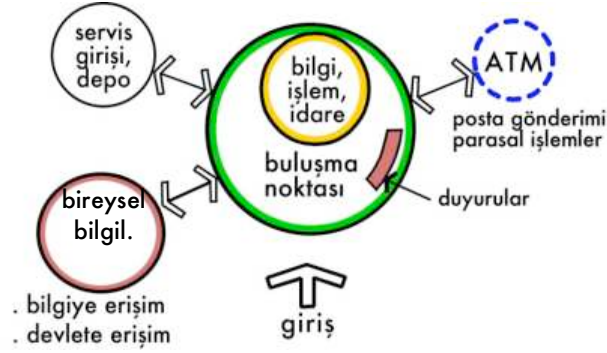
Bu sınıflandırma altında incelenen noktalar, *Balat, Yeni Bosna, Yeniköy Bağlar Mevkii, Kemerburgaz, Kağıthane Talatpaşa, Erenköy Yeni Sahra, Maltepe Gülsuyu, Maltepe Esenkent, Ümraniye Çekmeköy, Ümraniye Taşdelen ve Üsküdar Fikirtepe bölgeleri postahaneleridir.* Bu noktalar genel olarak,

- ATMlerin ve bankaların olmaması sonucu parasal işlemlerin postahanelerde yapıldığı,
  - Devletin organlarının ve muhtarlıkların az sayıda bulunduğu,
  - İş fırsatlarına ilişkin ilanların asıldığı ve kısmen internet erişim noktalarının olduğu,
- yerlerdir.

Söz konusu noktalarda incelenen toplam 11 adet postahanenin 8 tanesi (%72) KİN ölçütlerinin tamamını karşılamaktadır. *Esenkent, Kemerburgaz ve Çekmeköy bölgelerinde,* topluluğun birbiri ile ilişkili olduğu, biraraya geldiği ve buna bağlı olarak da toplandıkları mekana rastlanılmamıştır. Bu sebepten bu postaneler, KİN ölçütlerinden 3.sü olan “ortak bir amacı gerçekleştirme potansiyeli”ni karşılayamamaktadırlar ve mekansal olarak dönüştürülmelerine gerek yoktur.

Ölçütleri karşılayan 8 postahanenin mekansal olarak korunması ve kamusal iletişim noktasına dönüştürülmesi mümkündür. Mekansal dönüşüme uygun postahaneler,

- i. Müşteri ile birebir ilişkili olacak ve parasal işlemleri görececek **bankolara,**
  - ii. Bireysel bilgilendirme, duyurulara erişim ve iletişim için **terminallere,**
- gereksinim duymaktadır. Buna göre mekansal organizasyonu aşağıdaki gibi olmalıdır:

Şekil 4.9 Alt eğitim/alt gelir seviyesindeki yerleşimler için KIN mekansal organizasyon şeması

1987 Şeması	1999 c Şeması	Önerilen 2007 Şeması	Fark
Müşteri holü	Müşteri holü	Buluşma ve duyuru noktası	-
Banko işlemleri	Banko işlemleri	Banko işlemleri	-
Personel holü	Personel holü, yönetim, muhasebe	Ana hole birleştirilen bireysel bilgilendirme mekanı	Yer ve işlev değişmiştir.
Servis Holü	Servis Holü	Servis Holü	-

Çizelge 4.7 Alt eğitim ve alt gelir seviyesindeki yerleşimlerin postahaneleri için karşılaştırma

Bu doğrultuda, önerilen şema ile baz alınan şemaların arasındaki fark, gelişen BT teknolojileri sayesinde, “idare” ve “muhasebe” birimlerinin, ayrı bir bölüm olarak hizmet vermesine gerek kalmaması sebebi ile (Adler 1999, sy 14-4), 1987 ve 1999 şemalarında yer alan “personel holü”, “yönetim” ve “muhasebe” mekanlarının, önerilen şemada yerleri ve işlevleri değiştirilerek ana hole eklenmesi ve bu alanın terminallerin yerleştirildiği bireysel bilgilendirme mekanına dönüştürülmesidir.

Yukarıdaki saptamalardan, **alan ölçümünde de bir değişim olmayacağı** söylenebilir.

4.3.10 Orta Eğitim ve Orta Gelir Seviyesindeki Yerleşim Bölgeleri (Ek 89-105):

Bu sınıflandırma altında incelenen noktalar, *Feriköy, Fatih Merkez, Maltepe, Ümraniye Çarşı, Ümraniye Dudullu, Ümraniye Atalar, Kartal Cevizli, Kasımpaşa Fatih Mimbri, Kasımpaşa Eskişehir, Şirinevler, Üsküdar Örnek ve Merter Gün yerleşimleri postahaneleridir*. Bu noktalar genel olarak,

- Buluşma, toplanma mekanlarının çevresinde satış hizmetlerinin verildiği,

- ATM, banka şubeleri ve devlet ile ilişkili kurumlar bulunduğu,
- Eğitim ile ilgili duyuruların ve eğitim kurumlarının görüldüğü,
- İnternet erişim noktalarının olduğu,

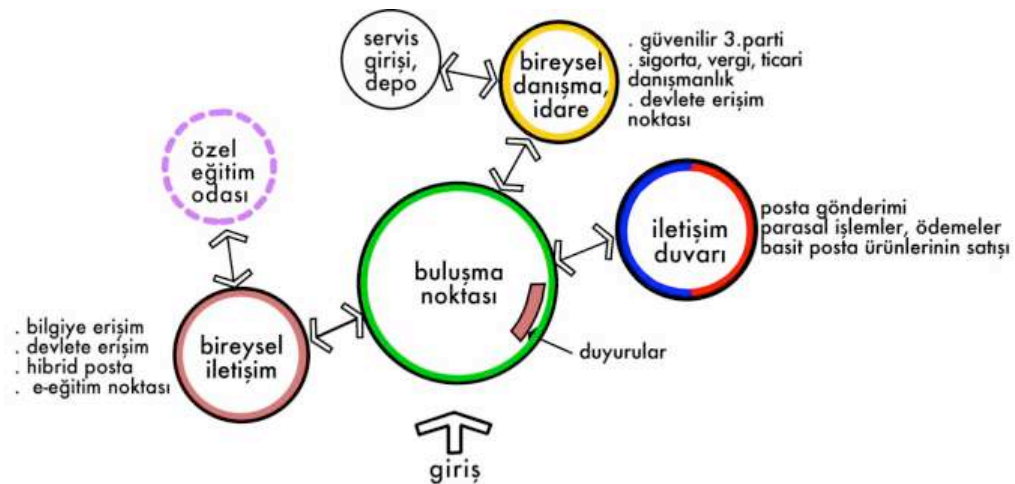
yerlerdir.

Söz konusu noktalarda incelenen toplam 12 adet postahänenin 10 tanesi (%83) KIN ölçütlerinin tamamını karşılamaktadır. Bölgelerdeki konumları sebebi ile bir nüfus kitlesine yakın olmayan ve “nüfus yoğunluğuna bağlı iletişim talebi” ölçütünü karşılamayan *Merter Gün ve Ümraniye Atalar* postahanelerinin mekansal olarak dönüşme de, bölgedeki iletişim ihtiyacına paralel olarak, basit parasal işlemler ve ödemeler için **ATMler** ve devlete erişim ve bireysel bilgilenme için basit **bilgi terminallerinin** birarada yer alacağı **kulübelerin** bölgenin çeşitli yoğun noktalarına yerleştirilmesi önerilmektedir.

Ölçütleri karşılayan 9 postahänenin mekansal olarak korunması ve kamusal iletişim noktasına dönüştürülmesi mümkündür. Mekansal dönüşüme uygun postahaneler,

- İdare tarafından verilecek **bireysel danışma bankolarına**,
- Genel ve kişisel isteğe bağlı duyuruların yapıldığı **sayısal panolara**,
- Günlük iletişim nesnelerinin satışı için otomatik satış makinalarına ve **ATMlere**,
- Eğitim isteği doğrultusunda kullanılacak **bireysel bilgilenme terminallerine**,

gereksinim vardır. Buna göre mekansal organizasyonu aşağıdaki gibi olmalıdır:

Şekil 4.10 Orta eğitim/orta gelir düzeyi yerleşimler için KIN mekansal organizasyon şeması

1987 Şeması	1999 Şeması	Önerilen 2007 Şeması	Fark
Müşteri holü	Müşteri holü	Buluşma ve duyuru noktası	-
Banko işlemleri	Banko işlemleri	Bireysel danışma masaları ve ana holde oturma grubu	Yeri değişmiş, işlevi özelleşmiştir.
Personel holü	Personel holü, yönetim, muhasebe	Ana holde yer alacak bireysel bilgilenme mekanı	Yeri ve işlevi değişmiştir.
Servis Holü	Servis Holü	Servis Holü	-
Ana hole açılan idare, vezne	Ana hol de yer alan telefonlar, satış	Ana holde iletişim duvarı üzerinden işlemler	1999 şeması korunmuştur.

Çizelge 4.8 Orta eğitim ve orta gelir düzeyi yerleşimlerin postahaneleri için karşılaştırılma

Önerdiğimiz şema ile baz alınan şemalar arasındaki farklılıklar aşağıdaki gibi açıklanabilir:

1. Önerilen şema ile baz alınan şemalar arasındaki en önemli fark, parasal işlemlerin “banko”lar yerine ATMLere yönlendirilerek “banko”nun işlevinin özelleştirilmesidir. Bu doğrultuda, bankoların yerine “bireysel danışmanlık masaları” ve “oturma grubu” yerleştirilmiştir.
2. Gelişen BT teknolojileri sayesinde, “idare” ve “muhasebe”nin, ayrı bir bölüm olarak hizmet vermesine gerek kalmamıştır. (Adler 1999, sy 14-4). Bu doğrultuda, önerilen şema ile tip şemaların arasındaki fark, 1987 ve 1999 şemalarında bankonun arkasında yer alan “personel holü”, “yönetim” ve “muhasebe” mekanlarının yerlerinin ve işlevlerinin değiştirilerek, buluşma holüne bağlı ve terminallerin yerleştirileceği “bireysel bilgilenme mekanı”na dönüştürülmesidir.
3. 1987 şemasında ayrı mekanlar olarak yer alan “idare” ve “muhasebe” mekanı, müşteri holü ile birleştirilerek, 1999 yılı şemasının benzeri olarak, önerilen şemada satış amaçlı kullanılacak birimlerin ve “ATM” vb. “otomatik makinaların” yer aldığı mekana dönüştürülmüştür. Böylece, baz alınan şemalar ile önerilen şema arasındaki fark, 1999 şemasının işlevinin korunması olmuştur.

E-egitim amaçlı kullanılacak bireysel bilgilenme terminalleri için daha fazla alana ihtiyaç olacağı ve bu sebeple **toplam alan ölçümünde artış olacağı** söylenebilir.

4.3.11 Üst Eğitim ve Üst Gelir Seviyesindeki Yerleşim Bölgeleri (Ek 106-125):

Bu sınıflandırma altında incelenen noktalar, *Ataköy 4.Kısım, Bahçelievler, Bakırköy İncirli, Moda, Sahrayı Cedid, Küçükyalı, Fıstıkağacı, Suadiye, Göztepe, Erenköy, Üsküdar Soyak,*

Erenköy Eğitim Merkezi (Şenesenevler) ve Ataşehir yerleşim bölgeleri postahaneleridir. Bu noktalar genel olarak,

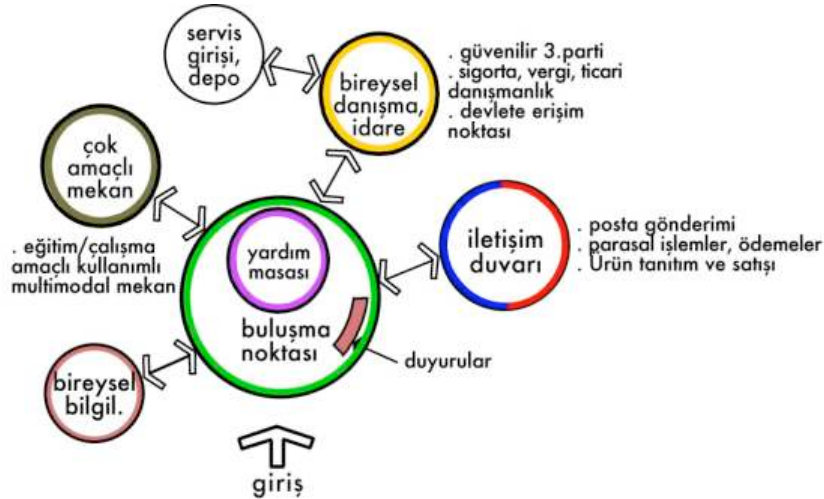
- Buluşma, toplanma mekanlarının çevresinde gündelik iletişim ihtiyaçlarını satan kulübelerin olduğu ve yeme/içme hizmetlerinin verildiği,
- ATMLer ve bankaların yoğun, internet erişim noktalarının az olarak yer aldığı.
- Eğitim içerikli duyuruların ve eğitim veren özel kurumların bulunduğu,
- Devlete erişim, birikim, sigorta danışmanlığı ile ilgili kurumların olduğu,

yerlerdir.

Söz konusu noktalarda incelenen toplam 14 adet postahanenin tümü (%100) KIN ölçütlerinin tamamını karşılamaktadır. Bu doğrultuda, mekansal olarak korunması ve kamusal iletişim noktasına dönüştürülmesi mümkündür.

Mekansal dönüşüme uygun postahaneler,

- . Özellikle e-egitim amacı ile kullanılması hedeflenen toplu kullanım veya özelleşmiş *multi modal* mekanlara yerleştirilecek **bireysel bilgilenme terminallerine**,
  - . Otomatik makinalar üzerinden satış, parasal işlemler ve posta gönderiminin yapılacağı **iletişim duvarına**,
  - . Çeşitli ürünlerinin satışı ile beraber anlaşmalı firmaların ürünlerinin sergi alanına,
  - . Görevliler tarafından bireysel danışmanlık hizmetlerinin verileceği **bankolara**,
- gereksinim duymaktadır. Buna göre mekansal organizasyonu aşağıdaki gibi olmalıdır:

Şekil 4.11 Üst eğitim/üst gelir seviyesindeki yerleşimler için KIN mekansal organizasyon şeması

1987 Şeması	1999 Şeması	Önerilen 2007 Şeması	Fark
Müşteri holü	Müşteri holü	Buluşma ve duyuru noktası	-
Banko işlemleri	Banko işlemleri	İdare ve bilgi masası	İşlevi özelleşmiştir.
Personel holü	Personel holü, yönetim, muhasebe	Ana hole bağlı bireysel bilgilenme ve kapalı E-egitim mekanı	Yeri ve işlevi değişmiştir.
Servis Holü	Servis Holü	Servis Holü	-
Ana hole açılan idare, vezne	Ana hol de yer alan telefonlar, satış	Ana holde iletişim duvarı üzerinden ATMler ve ürün tanıtım/satış alanı	1999 şeması korunmuştur.

Çizelge 4.9 Üst eğitim ve üst gelir seviyesindeki yerleşimlerin postahaneleri için karşılaştırılma

Önerdiğimiz şema ile baz alınan şemalar arasındaki farklılıklar aşağıdaki gibi açıklanabilir:

1. Önerilen şema ile baz alınan şemalar arasındaki en önemli fark, parasal işlemlerin “banko”lar yerine ATMLere yönlendirilerek “banko”nun işlevinin özelleştirilmesidir. Bu doğrultuda, bankoların yerine “bireysel danışmanlık” verecek banko grupları yerleştirilmiştir.
2. Gelişen BT teknolojileri sayesinde, “idare” ve “muhasebe” birimlerinin, ayrı bir bölüm olarak hizmet vermesine gerek kalmamıştır. (Adler 1999, sy 14-4). Bu doğrultuda, önerilen şema ile baz alınan şemaların arasındaki fark, 1987 ve 1999 şemasında yer alan “personel holü”, “idare” ve “muhasebe” alanlarının yerleri ve işlevleri önerilen şemada değiştirilerek, ana hole bağlı ve kısa süre kullanımlı bireysel bilgilenme terminallerine ve e-egitim amacı ile de kullanılabilinecek BT donanımlı mekana dönüştürülmesidir.
3. 1987 şemasında bankonun önünde ayrı olarak yer alan “muhasebe” ve “idare” mekanı, önerilen şemada ana hol ile birleştirilerek, 1999 yılı şemasının benzeri olarak parasal işlemler ve posta gönderimleri için kullanılacak “ATM”ler, satış için kullanılacak “otomatik makinalar” ve anlaşmalı firmaların “ürün tanıtımının ve satışının” yer aldığı mekana dönüştürülecektir. Böylece, 1999 şemasının işlevleri önerilen şemada korunmuş, ek olarak ürün tanıtım alanı eklenmiştir.

E-egitim amaçlı kullanılacak bireysel bilgilenme terminalleri ve tanıtımı yapılacak ürünler için daha fazla alana ihtiyaç olabilir ve bu sebeple **önerilen şemanın toplam alan ölçümünde de artış olacağı söylenebilir.**

4.3.12 Tarihi/Turistik ve Ticaret Ağırlıklı Ulaşım Bölgeleri (Ek 126-133):

Bu sınıflandırma altında incelenen noktalar *Sirkeci, Karaköy, Beyazıt ve Taksim bölgesi postahaneleri* genel olarak,

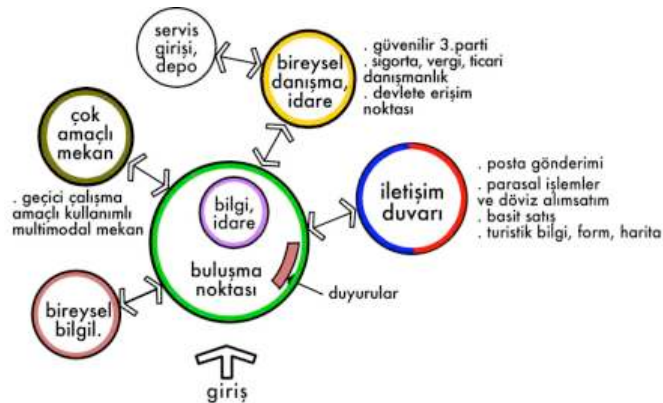
- Hareket noktalarının hem yaşayanlar hem turistler tarafından yoğun kullanıldığı, çevrelerinde parasal işlem, uluslararası arama ve döviz alışveriş bürolarının olduğu,
  - Sık ve tarihi yapılaşmanın olduğu bu bölgelerde işyerlerinin yoğun olarak yer aldığı,
  - Bölgelerin turistik ve sosyal özellikleri sebebi ile buluşma/toplanma noktası olan,
  - Devlete erişim kurumları, ATMler ve internet erişimi noktaları bulunan,
- yerlerdir.

Söz konusu noktalarda incelenen toplam 4 adet postahanelenin tümü (%100) KIN ölçütlerinin tamamını karşılamaktadır. Buna göre mekansal olarak korunması ve mekansal iletişim noktasına dönüştürülmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Mekansal dönüşüme uygun postahaneler,

- . Turistler için yardım, yönlendirme, destek verecek ve devlete erişim sağlayacak **bankolara**,
- . Uygun sanal sergilerin aynı mekanda yapılabilmesi **sayısal panolara** ve tanıtım standlarına,
- . İşyerlerinin bulunduğu bu bölgelerde, sıkışık tarihi doku içerisinde işyeri ihtiyacına yönelik, geçici çalışma mekanları olarak düzenlenebilecek **multimodal odalara**
- . ATMler, satış makinalarının yerleştirildiği iletişim duvarına,
- . Ulaşım noktalarını kullananların beklerken kullanacakları bireysel iletişim için **terminallere**,

gereksinim duymaktadır. Buna göre mekansal organizasyonu aşağıdaki gibi olmalıdır:

Şekil 4.12 Tarihi/turistik, ticaret ağırlıklı ulaşım noktaları için KIN mekansal organizasyon şeması

1987 Şeması	1999 Şeması	Önerilen 2007 Şeması	Fark
Müşteri holü	Müşteri holü	Buluşma, duyuru, oturma ve bireysel bilgi. mekanı noktası	İşlev eklenmiş, alan büyümüştür.
Banko işlemleri	Banko işlemleri	Bankolu danışma (ve ayrıca gerektiğinde yardım masası)	İşlevi özelleşmiştir.
Personel holü	Personel holü, yönetim, muhasebe	Ana hol ile bağlantılı multimodal çalışma mekanları	Yer ve işlev değişmiştir.
Servis Holü	Servis Holü	Servis Holü	-
Ana hole açılan idare, vezne	Ana holde yer alan telefonlar, satış	Ana hole birleşen ATMler, telefonlar, satış makinaları	1999 şeması korunmuştur.

Çizelge 4.10 Tarihi/turistik, ticaret ağırlıklı ulaşım noktaları postahaneleri için karşılaştırma

Önerdiğimiz şema ile baz alınan şemalar arasındaki farklılıklar aşağıdaki gibi açıklanabilir:

1. Önerilen şemada müşteri alanı büyütülmüş ve buluşma holü, “oturma” grupları ve “bireysel bilgilenme” için terminallerinin yerleştirilebileceği bir mekan haline getirilmiştir. 1987 ve 1999 şemaları ile önerilen şema arasındaki fark, müşteri alanına yeni işlev eklenmesidir.
2. Önerilen şema ile baz alınan şemalar arasındaki en önemli fark, parasal işlemlerin “banko”lar yerine ATMlere yönlendirilerek “banko”nun işlevinin özelleştirilmesidir. Bu doğrultuda, bankolar, birincil olarak “danışmanlık” ve “lojistik destek” hizmetleri verecektir.
3. Gelişen BT teknolojileri sayesinde, “idare” ve “muhasebe”nin, ayrı bir bölüm olarak hizmet vermesine gerek kalmamıştır. (Adler 1999, sy 14-4). Bu doğrultuda, önerilen şema ile baz alınan şemaların arasındaki fark, 1987 ve 1999 şemalarında bankonun arkasında yer alan “personel holü”, “yönetim” ve “muhasebe” mekanlarının yerlerinin ve işlevlerinin değiştirilerek, iş görüşmeleri, ticari toplantılar ve “çalışma amaçlı kullanılabilinecek multimodal odalara” dönüştürülmesidir.
4. 1987 şemasında ayrı mekanlar olarak yer alan “idare” ve “muhasebe” mekanı, önerilen şemada müşteri holü ile birleştirilerek, 1999 yılı şemasının benzeri olarak satış amaçlı kullanılacak birimlerin ve “ATM” vb. “otomatik makinaların” yer aldığı mekana dönüştürülmüştür. Böylece, baz alınan şemalar ile önerilen şema arasındaki fark, 1999 şemasının işlevinin korunması olmuştur.

Yukarıdaki saptamalar doğrultusunda, BT donanımlı “bireysel bilgilenme mekanı” ve “çalışma odaları” olarak eklenen yeni işlevler ile birlikte **alan ölçümünde de artış olacağı söylenebilir.**

4.3.13 Eğitim ve Ticaret Ağırlıklı Ulaşım Bölgeleri (Ek 134-144):

Bu sınıflandırma altında incelenen noktalar, *Beşiktaş, Bakırköy, Mecidiyeköy, Sarıyer, Kadıköy, Bostancı ve Üsküdar postahaneleridir*. Hareket noktalarının yoğun olarak kullanıldığı ve yoğun yapılaşmanın olduğu bu noktalar genel olarak,

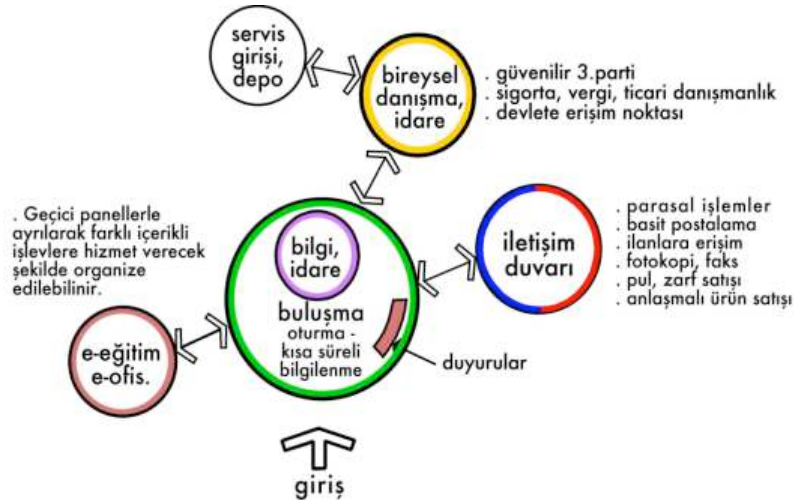
- Ulaşım araçlarının ana durakları olarak, buluşma ve beklemelerin yapıldığı,
- İşyerleri, ticari ve eğitim kurumlarının merkezlerinin yer aldığı,
- Devlete erişim kurumlarının, kargo şirketlerinin, bankaların ve ATMlerin olduğu,
- Bireysel iletişim mekanlarının konumlandığı ve duyuruların sıklıkla asıldığı,

yerlerdir.

Söz konusu noktalarda incelenen toplam 7 adet postahanelenin tümü (%100) KIN ölçütlerinin tamamını karşılamaktadır. Bu doğrultuda, mekansal olarak korunması ve kamusal iletişim noktasına dönüşümü mümkündür.

Mekansal dönüşüme uygun postahanelerin,

- . Beklerken bilgi erişimine imkan verecek **terminaller** ve **duyuru panolarına**,
  - . **E-eğitim** verilebilecek çalışma mekanına,
  - . Bireysel danışmanlık ve lojistik hizmet verecek çalışma bankalarına,
  - . Parasal ve postalama işlemleri, basit satış, fotokopi, faks gönderimi için ve anlaşmalı ürün tanıtımı yapılabilinecek **iletişim duvarına**,
- gereksinimi vardır. Buna göre mekansal organizasyonu aşağıdaki gibi olmalıdır:

Şekil 4.13 Ticaret ve eğitim ağırlıklı ulaşım noktaları için KIN mekansal organizasyon şeması

1987 Şeması	1999 Şeması	Önerilen 2007 Şeması	Fark
Müşteri alanı	Müşteri alanı	Buluşma, duyuru ve bireysel bilgilenme mekanı noktası	İşlev eklenmiş, alan büyümüştür.
Bankolu danışma	Bankolu danışma, yönetim, muhasebe	i. İdare, yardım bankosu ii. Danışma bankoları	İşlevi özelleşmiş.
Personel alanı	Personel alanı	Ana hol ile bağlantılı e-eğitim mekan(lar)ı	Yeri ve işlevi değişmiştir.
Servis Holü	Servis Holü	Servis Holü	-
Ana hole açılan idare, vezne	Ana holde yer alan telefonlar, satış	Ana hole birleşen ATMler, telefonlar, satış makinaları	1999 şeması korunmuştur.

Çizelge 4.11 Ticaret ve eğitim ağırlıklı ulaşım noktaları postahaneleri için karşılaştırma

Önerdiğimiz şema ile baz alınan şemalar arasındaki farklılıklar aşağıdaki gibi açıklanabilir:

1. Müşteri alanı büyütülmüş ve buluşma holü, “oturma” grupları ve “bireysel bilgilenme” için terminallerinin yerleştirilebileceği bir mekan haline getirilmiştir. 1987 ve 1999 şemaları ile önerilen şema arasındaki fark, müşteri alanına yeni işlev eklenmesi olmuştur.
2. Önerilen şema ile tip şemalar arasındaki en önemli fark, parasal işlemlerin “banko”lar yerine ATMlere yönlendirilerek “banko”nun işlevinin özelleştirilmesidir. Bu doğrultuda, bankolar, birincil olarak “danışmanlık” ve “lojistik destek” hizmetleri verecektir.
3. Gelişen BT teknolojileri sayesinde, “idare” ve “muhasebe”nin, ayrı bir bölüm olarak hizmet vermesine gerek kalmamıştır. (Adler 1999, sy 14-4). Bu doğrultuda, önerilen şema ile tip şemaların arasındaki fark, 1987 ve 1999 şemalarında bankonun arkasında yer alan “personel holü”, “yönetim” ve “muhasebe” mekanlarının yerlerinin ve işlevlerinin değiştirilerek, hem bireysel olarak ve hem de gruplar için e-eğitim noktası olarak hizmet verebilecek terminallerin yerleştirildiği mekana dönüştürülmesidir.
4. 1987 şemasında ayrı mekanlar olarak yer alan “idare” ve “muhasebe” mekanı, müşteri holü ile birleştirilerek, 1999 yılı şemasının benzeri olarak önerilen şemada da satış amaçlı kullanılacak birimlerin ve “ATM” vb. “otomatik makinaların” ve de “ürün tanıtımı ve satış” standının yer aldığı mekana dönüştürülmüştür. Böylece, tip şemalar ile önerilen şema arasındaki fark, 1999 şemasının işlevinin korunması olmuştur.

Bu saptamalardan anlayabileceğimiz gibi, BT donanımlı “bireysel bilgilenme/e-eğitim” ve “ürün tanıtım ve satışı” olarak eklenen yeni işlevler ile birlikte **alan ölçümünde de artış olacağı söylenebilir.**

4.3.14 Ticaret Ağırlıklı ve Eğlence, Spor Karşılaşması, Dini ve Kültürel Buluşma Mekanlarına Sahip Bölgeler (Ek 145-153):

Bu sınıflandırma altında incelenen noktalar, *Teşvikiye, Levent, Gayrettepe, Kızıltoprak ve Şişli postahaneleridir*. Bu noktalar genel olarak,

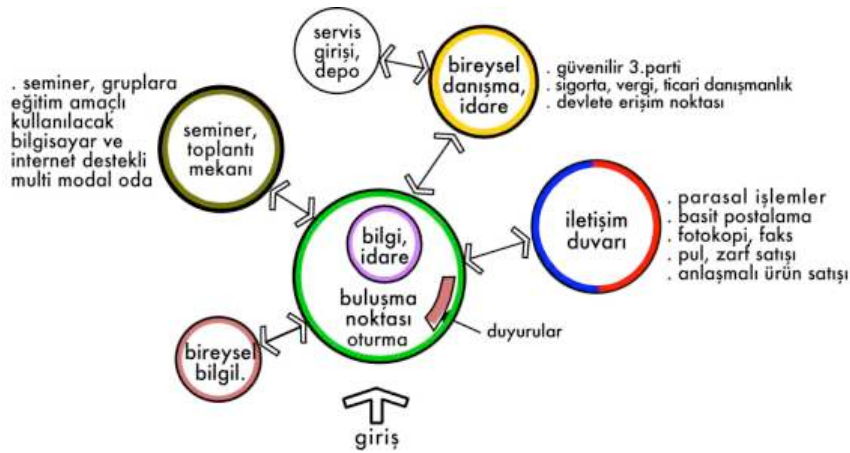
- Stadyum, cami, büyük alışveriş merkezi gibi yoğun kitlelerinin kullanımında olan,
- Yoğun kitlelere hizmet verecek duyurular ve satış büfelerinin olduğu,
- Genellikle çalışanların ve yaşayanların kullanımında dinamik bir karaktere sahip,
- Büyük kurumların merkezleri veya ofisleri bulunmakta ve organizasyonlar için toplanabilecekleri oteller aynı çevrede hizmet vermektedir.
- Devlete erişim kurumları, parasal işlem noktaları ve ATMlerin de bulunduğu,

yerlerdir.

Söz konusu noktalarda incelenen toplam 5 adet postahanelenin tümü (%100) KIN ölçütlerinin tamamını karşılamaktadır. Bu doğrultuda, mekansal olarak korunması ve kamusal iletişim noktasına dönüşümü mümkündür.

Mekansal dönüşüme uygun postahaneler,

- . Buluşma/toplanma amaçlı açık bir **mekan** ve çevresinde **sayısal panolarda** yer alan duyurular, kısıtlı sayıda ve hızlı kullanıma sunulan **terminallere**,
- . Üçüncü parti ve devlete erişim işlemleri görevli kişilerin hizmet vereceği **bankoya**,
- . Kurumların kendi organizasyonlarını yapabilecekleri **özel multimodal odalara**, gereksinim duymaktadırlar. Buna göre mekansal organizasyonu aşağıdaki gibi olmalıdır:

Şekil 4.14 Ticaret ve sosyal toplanma noktaları için KIN mekansal organizasyon şeması

1987 Şeması	1999 Şeması	Önerilen 2007 Şeması	Fark
Müşteri alanı	Müşteri alanı	Buluşma, duyuru ve bireysel bilgilenme mekanı noktası	İşlev eklenmiş, alan büyümüştür.
Bankolu danışma	Bankolu danışma	i. İdare, yardım bankosu ii. Bireysel danışma masaları	İşlevi özelleşmiş, alanı küçültülmüştür.
Personel alanı	Personel alanı, yönetim, muhasebe	Ana hol ile bağlantılı seminer, toplantı mekanı	Yer ve işlev değişmiştir.
Servis Holü	Servis Holü	Servis Holü	-
Ana hole açılan idare, vezne	Ana holde yer alan telefonlar, satış	Ana hole birleşen ATMler, telefonlar, satış makinaları	1987 şeması için, işlev değişmiştir.

Çizelge 4.12 Ticaret ve sosyal toplanma noktaları postahaneleri için karşılaştırma

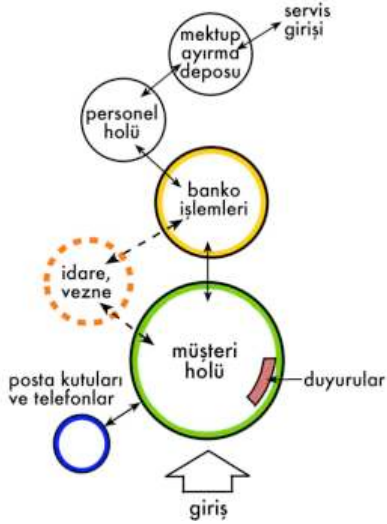
Önerdiğimiz şema ile baz alınan şemalar arasındaki farklılıklar aşağıdaki gibi açıklanabilir:

1. Önerilen şemada müşteri alanı büyütülmüş ve buluşma holü, “oturma” grupları ve “bireysel bilgilenme” için terminallerinin yerleştirilebileceği bir mekan haline getirilmiştir. 1987 ve 1999 şemaları ile önerilen şema arasındaki fark, müşteri alanına yeni işlev eklenmesidir.
2. Önerilen şema ile baz alınan şemalar arasındaki en önemli fark, parasal işlemlerin “banko”lar yerine ATMlere yönlendirilerek “banko”nun işlevinin özelleştirilmesidir. Bu doğrultuda, bireysel çalışma istasyonlarında “danışmanlık” hizmeti hizmetleri verilecektir.
3. Gelişen BT teknolojileri sayesinde, “idare” ve “muhasebe”nin, ayrı bir bölüm olarak hizmet vermesine gerek kalmamıştır. (Adler 1999, sy 14-4). Bu doğrultuda, önerilen şema ile baz alınan şemaların arasındaki fark, 1987 ve 1999 şemalarında bankonun arkasında yer alan “personel holü”, “yönetim” ve “muhasebe” mekanlarının yerlerinin ve işlevlerinin değiştirilerek, gruplar birebir veya çevrimiçi (online) toplantı, seminer, eğitim hizmeti verebilecek *multimodal odalara* dönüştürülmesidir.
4. 1987 şemasında ayrı mekanlar olarak yer alan “idare” ve “muhasebe” mekanı, müşteri holü ile birleştirilerek, 1999 yılı şemasının benzeri olarak önerilen şemada da satış amaçlı kullanılacak birimlerin ve “ATM” vb. “otomatik makinaların” ve de “ürün tanıtımı ve satış” standının yer aldığı mekana dönüştürülmüştür. Böylece, baz alınan şemalar ile önerilen şema arasındaki fark, 1999 şemasının işlevinin korunması olmuştur.

Yukarıdaki saptamalardan anlayabileceğimiz gibi, BT donanımlı “özel amaçlı toplanma mekanı” ve “ürün tanıtım ve satışı” olarak eklenen yeni işlevler ile birlikte **alan ölçümünde de artış olacağı söylenebilir**.

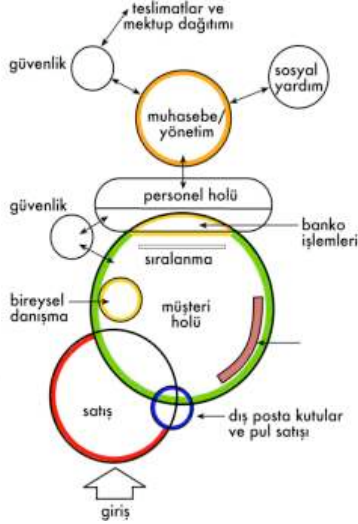
4.4 Genel Değerlendirme

İncelenen 94 adet postahaneenin, bölgelerin farklılaşan iletişim ihtiyaçları doğrultusunda BT uygulamalarına temellendirilmiş 14 farklı tip mekansal organizasyon şeması yukarıda verilmiştir. Tüm postahaneler için geçerli olabilecek genel şema aşağıdaki gibidir:

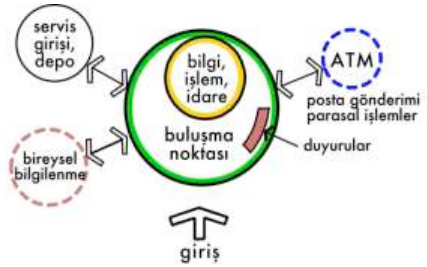
Şekil 4.1

Ptt Binası Tip şeması

Şekil 4.2

Ptt Binası Tip şeması

Şekil 4.15

KİN genel mekansal organizasyon şeması

1987 Şeması	1999 Şeması	KİN Genel Şeması	Fark
Müşteri holü	Müşteri holü	Buluşma ve duyuru noktası	-
Banko işlemleri	Banko işlemleri	Bilgi, işlem ve idare masası	-
Personel holü	Personel holü, yönetim, muhasebe	-	Mekan kaldırılmıştır.
Servis Holü	Servis Holü	Servis Holü	-

Çizelge 4.13 Referans şemalar ile KİN genel şemasının karşılaştırılması

14 şemanın ortak işlev ve mekanlarını kapsayan “genel şemada”,

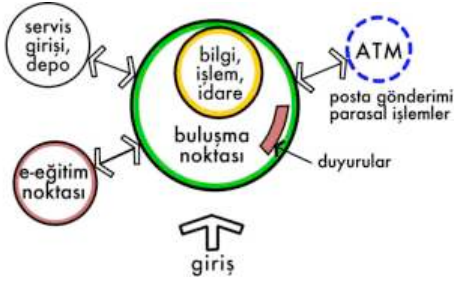
. 1987 ve 1999 şemalarında olan müşteri holü, “duyuru”ların iletildiği “buluşma mekanı” esas olarak alınmıştır.

. Banko işlemleri, görevli(ler)nin “idari ve bilgi danışma” hizmeti verdiği masa üzerinden verilmesi önerilmiştir.

. ATM holü ve bireysel bilgilendirme için mekan önerisi de, alternatif olarak şemaya dahil edilmiştir.

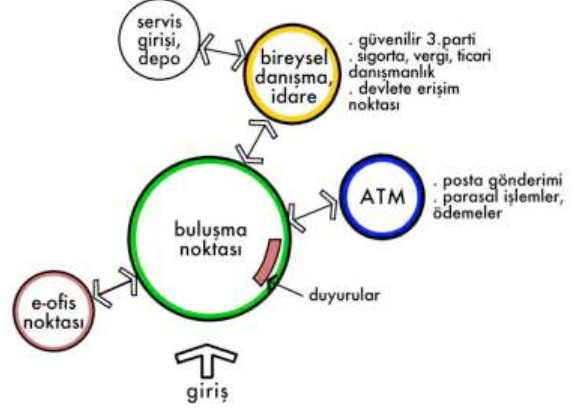
Ancak, bölgelerin ortak iletişim ihtiyaçlarına göre, genel şema çoğu iletişim noktası için yetersiz kalmaktadır. Bu durumda üç ana plan şeması üzerinden gidilebilir:

i. Yerleşim bölgeleri için,

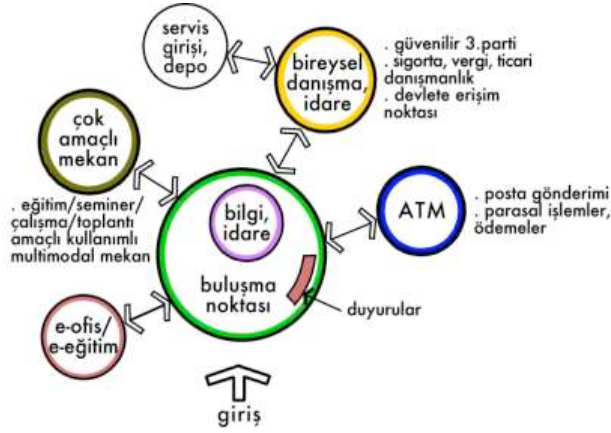
Şekil. 4.16 KİN şeması tip 1

ii. İş ve ticaret bölgeleri için,

Şekil 4.17 KİN şeması tip 2

ii. Ulaşım noktaları üzerindeki ve birden fazla işlemi barındıran bölgeler için,

Şekil 4.18 KİN şeması tip 3

KİN Genel Şema	KİN Şema tip 1	KİN Şema tip 2	KİN Şema tip 3
Buluşma ve duyuru noktası	Buluşma ve duyuru noktası	Buluşma ve duyuru noktası	Buluşma ve duyuru noktası
Bankolu bilgi destek, idare ve işlem masası	Bankolu bilgi destek, idare ve işlem masası	Bireysel danışmanlık ve idare	i. Yardım ve idare masası ii. Bireysel danışmanlık
(ATM holü)	(ATM holü)	ATM ve satış holü	ATM ve satış holü
Servis Holü	Servis Holü	Servis Holü	Servis Holü
Bireysel bilgilenme (gerekğinde)	E-eğitim için bireysel terminaller	E-ofis için bireysel terminaller	E-eğitim/e-ofis için bireysel terminaller
-	-	-	Çok amaçlı mekan

Çizelge 4.14 Önerilen genel ve 3 şema için karşılaştırma

Şemalara ilişkin sonuçlar aşağıda verilmiştir:

- . Genel şemada yer alan “buluşma ve duyuru noktası”, KİN şeması tip 1, tip 2 ve tip 3 de korunmuştur.
- . Genel şemada yer alan “bankolar”, KİN şeması tip 1 de korunmuş; KİN şeması tip 2 de parasal işlemler ve postalamanın ATMLere kaydırılması ile açık plan yerleştirilecek bireysel danışmanlık ve idare hizmeti veren masalara dönüştürülmüş; tip 3 de ana hole eklenen bilgi destek ve idare masası ile açık plan olarak yer alacak bireysel danışmanlık masaları şeklinde iki tip haline getirilmiştir.
- . Genel şema ve KİN şeması Tip 1 de gerektiğinde oluşturulacak ATM holü, KİN ŞEMASI tip 2 ve tip 3’de satış işlevi de eklenerek şemaya dahil edilmiştir.
- . Genel şemaya gerektiğinde dahil edilebilecek “bireysel bilgilenme mekanı”, KİN şeması tip 1’de e-eğitim mekanı, KİN şeması tip 2’de e-ofis mekanı ve KİN şeması tip 3’de hem e-eğitim hem e-ofis mekanı olarak eklenmiştir.
- . KİN şeması tip 3’e “seminer, konferans, toplantı, görüşme” gibi işlevlere hizmet verecek çok amaçlı kullanıma sahip bir multimodal mekan dahil edilmiştir.

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu doktora çalışmasının başlangıcında, yerleşim birimlerinde BTnin yaygın kullanımı sebebi ile işlevleri azalmış postahanelerin, sahip oldukları sosyal, ekonomik ve stratejik önemlerine bağlı olarak, korunmaları ve fiziksel varlıklarını sürdürmeleri için bir yöntem geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Yukarıda belirlenmiş amaç doğrultusunda, temel varsayımımız, postahaneler için, ülkenin sosyal, ekonomik ve siyasi gerekçeleri nedeniyle fiziksel varlıklarını devam ettirecek etkin bir mekânsal dönüşüm modeli geliştirilebileceği idi. Eğer böyle bir model geliştirilirse, kamusal kullanıma sahip ve birbirine bağlı şubelerden oluşan fiziksel ağı korunabileceği ve ülkenin iletişim ihtiyacının karşılanması mekânsal olarak da devam ettirileceğine inanılmaktaydı.

Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır:

1. Türkiye'nin diğer yerleşimlerindeki postahanelerin korunması ve "Kamusal İletişim Mekânları"na dönüşmesi gerektiğini ispat edecek nasıl bir ölçüm yöntemi geliştirilebilir?
2. "Kamusal İletişim Mekânları"nın, bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımıyla daha etkin işlev göstermesini sağlamak için, nasıl bir mekân planlaması yöntemi önerilebilir?
3. Yukarıda tanımlanan sınırlar içinde gerçekçi yöntemler tasarlanabilirse, bu yöntemlerle bakıldığında, Türk Postahanelerinin çoğunluğunun korunup korunamayacağı cevabı bulunabilir mi? Bu sorunun cevabından çıkacak sonuçların ülke ve araştırma alanına katma değeri ne olabilir?

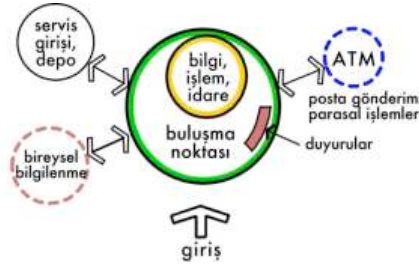
Bu çerçevede, yöntem bölümünde belirtildiği gibi,

- A. postahanelerin belirlenen KİN ölçütlerini ne kadar sağlayabildiği (Bkz. Bölüm 1.5, 6. Aşama),
- B. KİN ölçütlerini sağlayamayan postahaneler için ne kadar alternatif çözüm üretilebildiği (Bkz. Bölüm 1.5, 7. Aşama),
- C. postahanelerin dönüşüme ilişkin mekansal organizasyon şemalarının nasıl şekillendiği (Bkz. Bölüm 1.5, 8. Aşama),
- D. postahanelerin mekansal olarak ne kadar dönüşebildiği (Bkz. Bölüm 1.5, 9. Aşama),
- E. bu yolla ortaya koyduğumuz yöntemin geçerli olup olmayacağı (Bkz. Bölüm 1.5, 10. ve 11. Aşama), araştırılmıştır.

5.1 Araştırmanın Sonuçları

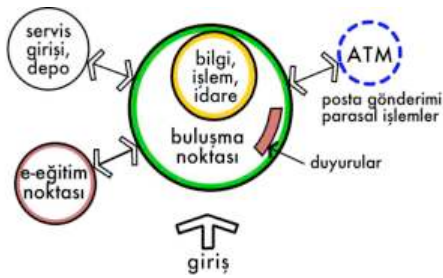
Yukarıdaki doğrultuda aşağıdaki çıktılar elde edilmektedir:

- A. İncelenen 99 postahanelenin %85 i KİN ölçütlerini karşılamaktadır. Aynı zamanda, bu ölçütleri barındıran *postahanelerin korunmaları ve fiziksel varlıklarını sürdürmeleri gerekliliği* şeklindeki **varsayımımız** da doğrulanmıştır.
- B. İncelenen postahanelerin, %85inin **mekansal olarak dönüşümleri sağlanmıştır**.
- C. KİN ölçütlerinin tamamını karşılamayan postahanelerin %6sı için alternatif çözümler önerilmiştir. Böylece, bu yöntemin uygulanması durumunda, postahanelerin yer aldığı noktaların/bölgelerin %91 i için **iletişim eyleminin sürekliliği sağlanabilecektir**.
- D. KİN yöntemi ile yeni bir genel şema ve “yerleşim bölgeleri”, “ticaret bölgeleri” ve “ulaşım noktalarını” temel alan 3 adet şema elde edilmiştir. (Bkz bölüm 4.4)

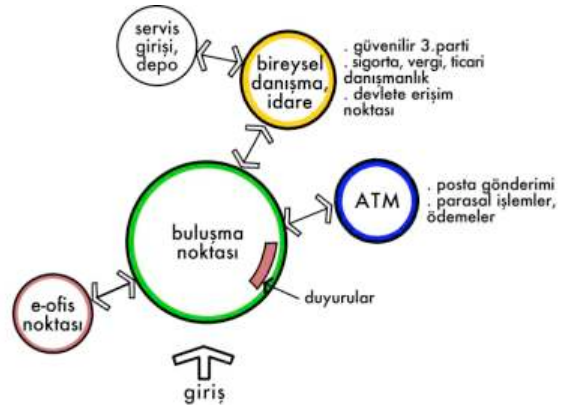
Şekil. 4.15 KİN genel mekansal organizasyon şeması

i. Yerleşim bölgeleri için,

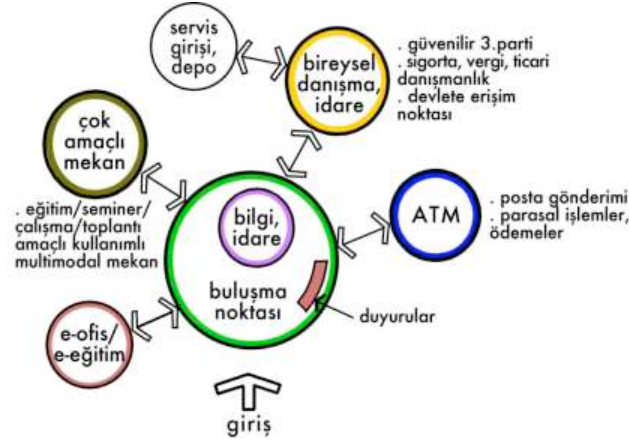
Şekil. 4.16 KİN şeması tip 1

ii. İş ve ticaret bölgeleri için,

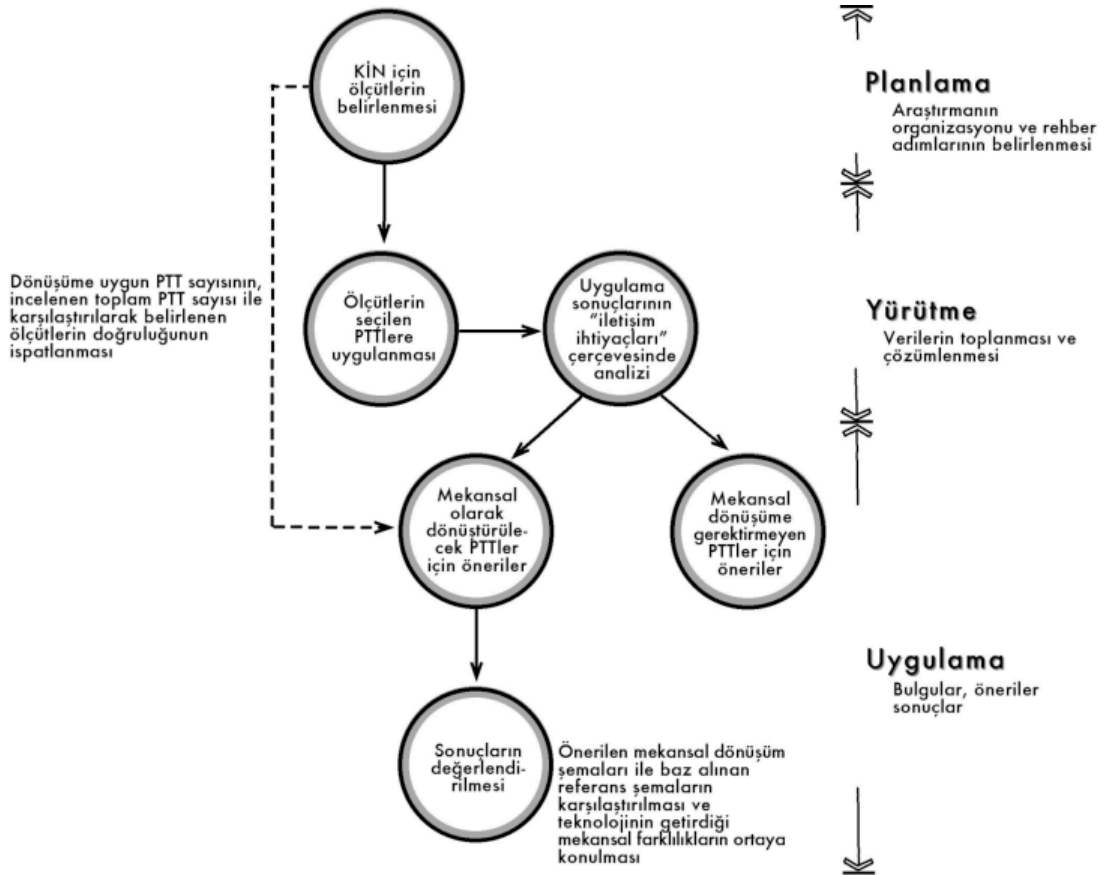
Şekil 4.17 KİN şeması tip 2

iii. Ulaşım noktaları üzerindeki ve birden fazla eylemi barındıran bölgeler için,

Şekil 4.18 KİN şeması tip 3

E. Böylece, “kamusal iletişim mekanları”nın nasıl şekillenmesi gerektiğini belirleyen yöntemimizin geçerliliği ortaya konmuştur. (Bkz. Bölüm 3.3)

Şekil 3.1 Uygulanacak yöntemin kavramsal modeli

5.2 Sonuçlardan Ortaya Konulabilecek Öngörüler

Yukarıda elde edilmiş olan sonuçlar ile aşağıdaki öngörülerde bulunulmuak mümkündür:

i. Postahanelerin dönüşümüne ilişkin pratik sonuçlar: Bu tez kapsamında gerçekleştirilmiş pilot çalışma, sadece İstanbul’da ve 99 postahane üzerinde yapılmıştır. Bu noktada, elde edilen sonuçlar, Türkiye’nin geneli hakkında bir fikir verebilmektedir. Ancak, yöntemin geçerliliğini ve uygulanabilirliğini görebilmek ve daha başarılı sonuç alabilmek için, geniş çaplı bir araştırma yapılması gerektiğine inanılmaktadır. Bu noktada, tezde kullanılan bu yöntem, Ulaştırma Bakanlığı ile yapılacak ortak bir çalışma üzerinden Türkiye çapındaki tüm postahaneler için gerçekleştirilebilir. 7 bölgeye ilişkin yapılabilinecek uygulamalar veya ölçeklerine veya büyüklüklerine göre yerleşimlerin aynı yöntemle incelenmesi ile farklı şema alternatifleri veya yöntemin, yapılan pilot çalışma dışında kalan açık noktalarını görmek ve çözüm önerisi getirmek mümkün olabilir. Buradan çıkacak sonuçlardan yapılabilecek fizibilite çalışması ile, yöntemin teorik ve pratik uygulanabilirliği ortaya konulabilir. Bu yöntemin uygulanması sayesinde, en uzak yerleşimlerde bile “kamusal iletişim noktaları” üzerinden devlete erişim sağlanabilir.

ii. Yöntemin diğer kamu yapılarında kullanılması: Devlet politikalarına, yasal olarak yapılacak düzenlemelere ve stratejik yaklaşımlara bağlı olarak, devlet ile bağlantılı her türlü vergi, tapu, sicil numarası, emeklilik..vb. konulara ilişkin verilerin elektronik ortama geçirilmesi ile, postahaneler için kullanılan yöntem diğer devlet organları olan ve BT sebebi ile işlevi azalan vergi daireleri, tapu daireleri, muhtarlık, vb. gibi diğer kamu yapılarının dönüşümü için de uyarlanabilir. Bu sayede, mekansal dönüşümü gerçekleştirecek bu yapılar, postahanelerin oluşturduğu “kamusal iletişim noktaları” ağına dahil edilebilir. Böylece, yerleşimlerde iletişim eyleminin kamusal boyutu artacağı ve yerleşimlerin sosyal açıdan da güçleneceğini söylemek mümkündür.

Ayrıca yöntem için tasarlanmış veri sınıflama modellerinin geçerliliğinin, 100 postahane olumlu sonuç vermesi sebebi ile, aynı modelin benzer araştırmalarda da kullanılmasının faydalı olacağı söylenebilir.

iii. **Mekansal dönüşüme yönelik uzman sistem geliştirilmesi:** Yöntem doğrultusunda elde edilen veriler, Ek 7, 14, 21, 27, 34, 43, 60, 71, 86, 103, 123, 132, 142, 151 lerden görülebileceği gibi, sınıflandırılarak bir algoritmik yapı oluşturulmuştur. Bu yapı, bir uzman sisteme dönüştürerek, mekansal modelleri verecek bir veri tabanı oluşturulabilir. Hatta böyle bir prototip çalışması için (Şekil 5.1a, Şekil 5.1b, Şekil 5.2a, Şekil 5.2b), ön araştırmada analiz yapılmıştır.

iv.

Kamusal İletişim Noktası Ölçütleri

Sırayla ölçüt seçimleri yaparak "sorgula"tın. Seçiminize gruplardan farklı ölçütler "ekle"yin.

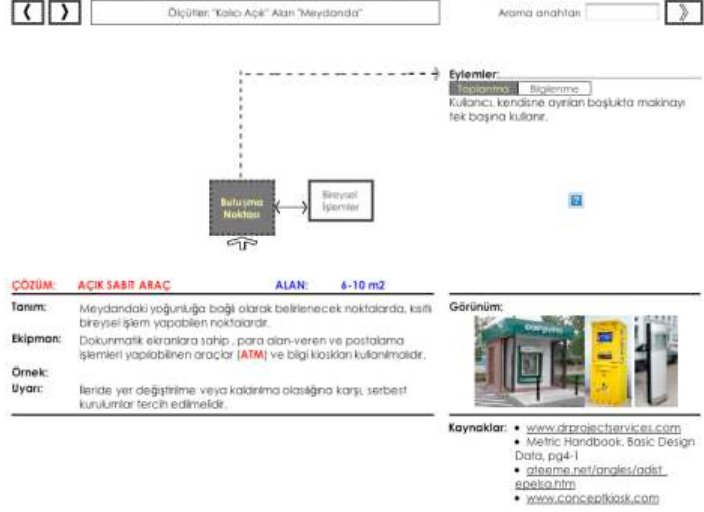
Fiziksel Mekân Tanımla	Kullanım Sıklığı?	Ender
Yerleşimin Özelliklerini Tanımla	Uygulama Alanı?	
Sosyo Ekonomik Durumu Tanımla	Fiziksel Konumu?	Meydanda
Mimari Konumu Tanımla		

ekle

sorgula

Kamusal İletişim Noktası Organizasyon Şeması ve Eylemsel Özellikler

Şekil 5.1a Uzman sistem örnek sayfa 1a

Şekil 5.1b Uzman sistem örnek sayfa 1b

Kamusal İletişim Noktası Ölçütleri

Sırayla ölçüt seçimleri yaparak "sorgula"tın. Seçiminize gruplardan farklı ölçütler "ekle"yin.

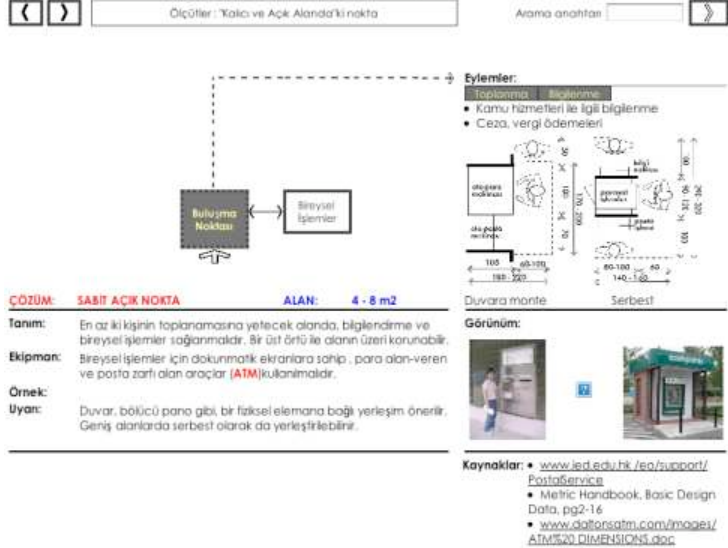
Fiziksel Mekân Tanımla	Kullanım Sıklığı?	
Yerleşimin Özelliklerini Tanımla	Uygulama Alanı?	
Sosyo Ekonomik Durumu Tanımla	Fiziksel Konumu?	Sokakta Caddede Kavşakta Bulvarda Meydanda
Mimari Konumu Tanımla		

ekle

sorgula

Kamusal İletişim Noktası Organizasyon Şeması ve Eylemsel Özellikler

Şekil 5.2a Uzman sistem örnek sayfa 2a

Şekil 5.2b Uzman sistem örnek sayfa 2b

Elimizdeki yöntem kullanılarak veriler elde edilebilir ve İletişim Tasarımı Bölümü ve Bilgisayar Mühendisliği Bölümlü ile ortak gerçekleştirilecek çalışmalarla bir uzman sistem geliştirilmesine katkıda bulunabilir. Böylece, her bölgenin ihtiyacına yönelik,

- . “kamusal iletişim noktası” ihtiyacı olup olmadığı *tanısının konulması*,
- . dönüşüme uygun yapılar için bir *mekansal tasarım modelinin ortaya konulması*,
- . ergonomik ölçülere bağlı olarak *alan ihtiyacı*,

tasarlanacak uzman sistem aracılığı ile, elde edilebilir. Bu sistem sayesinde, kullanılacak yöntem, ölçütler veya verilerin değişmesine rağmen sabit olarak kalacak ve tek merkeze veya tek yapı tipine bağlı olamadan benzer organlar ile paylaşılabilecektir.

Görüldüğü gibi, ortaya konulan ve ispat edilen yöntem, ileriye dönük geliştirilebilen bir yapıdadır. Dolayısıyla, yapılan bu tez çalışması ile, BT kullanımına sahip mekanların, Türkiye’nin günlük yaşam deneyimlerine önemli bir katkıda bulunacağını şimdiden söylemek mümkündür.

KAYNAKLAR

- Abrams, R., (1999). Adventures in Tangible Computing: The Work of Interaction Designer, Durrell Bishop, In Context. Ma thesis, Royal College of Arts, www.cs.usask.ca/faculty/sriram/Teaching/866/Design/Design_thesis.pdf (erişim: 09.03.2004)
- Adler D., (1999), Metric Handbook/ Planning and Design, Architectural Press, Oxford
- Petton J., Recht, B., (2003), “Audiopad” kurulumu, Ars Electronica Future Lab., Linz, <http://www.aec.at/en/center/project.asp?iProjectID=12284> (erişim: 09.03.2004)
- Arendt H. (1994), İnsanlık Durumu, çev: Bahadır Sina şener, İletişim Yayınları, 1.Baskı, İstanbul
- Brave, S., Ishii, H., Dahley, A., (1988). “Tangible Interfaces for Remote Colaboration and Communication”, Published in the Proceedings of CSCW '98, November 14-18, 1998, http://tangible.media.mit.edu/papers/inTouch_PSyBench_CSCW98.php (erişim: 09.03.2004)
- Boner, J., Morgan, L.C., Onna, E., Petsch, Heger, L., Butler, C., (2003a) Grand Stand Concept and Design, Frame Publishers, Amsterdam
- Boner, J., (2003) Grand Stand Design and Construction, Frame Publishers, Amsterdam
- Batur, A., (1995), Dünya Kenti İstanbul, Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul, s. xxiv-xxv
- Cabinet Office Strategy Unit, (2000), “Counter Revolution: Modernising the Post Office Network, A Performance And Innovation Unit Report”, <http://www.number-10.gov.uk/su/post/po/contents.htm> (erişim: 24.12.2002)
- Carmona, M., Heath, T., Oc, T., Tiesdell, S., (2003), Public Places, Urban Spaces, Architectural Press, Oxford
- Carr, S., Francis, M., (1992), Public space: New York, Cambridge University Press
- DETR/CABE (2000), “By Design: Urban Design In The Planning System: Towards A Better Practice”, Department of Transport, Environment and The Regions, The Commission for Architecture and the Built Environment, London
- DeVaul R., Schwartz, S.J.A., Pentland, S., (2001), “MIThril: context-aware computing for daily life” The Media Laboratory Massachusetts Institute of Technology, www.media.mit.edu/wearables/mithril/MIThril.pdf, (erişim:17.05.2004)
- DeVaul R., Penttland A., Corey, V., (2003), “The Memory Glasses: Subliminal vs. Overt Memory Support with Imperfect Information”, paper from the Proceedings of 7th IEEE International Symposium on Wearable Computers, (ISWC'03), s.146-153, [//ieeexplore.ieee.org/iel5/8796/27832/01241404.pdf?arnumber=1241404](http://ieeexplore.ieee.org/iel5/8796/27832/01241404.pdf?arnumber=1241404)
- DPT, (2001), “Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı: Haberleşme Özel İhtisas Komisyonu raporu”, sy99-127, Ankara, <http://ekutup.dpt.gov.tr/bilişim/oik581.pdf>, erişim: 30.06.2004

Dundee City Council, (2007), "Discover Dundee Smartbus", Planning & Transportation, www.dundee.gov.uk/publications/smartbusleaf.pdf (erişim:15.05.2005)

Erdoğan, İ., (1999), Eski Çağlar ve İlk İmparatorluklardaki Egemen İletişim Biçimleri Üzerine Bir Değerlendirme. Kültür ve İletişim, 2(2), s. 15-47, www.media.ankara.edu.tr, (erişim: 17.12.2002)

Esin, S., (2004), "Interactive Physical space and Applications", Proceedings of 2nd International Symposium of Interactive Media Design 2004, Yeditepe University, Istanbul, [//newmedia.yeditepe.edu.tr/proceedings_2004.html](http://newmedia.yeditepe.edu.tr/proceedings_2004.html)

Esin S. 2006, "A model for transformed Public space of future cities: exhibition stands", Proceedings of 4th International Symposium for Creating The Future 2005, Volume II, s.77 European University of Lefke, Lefke

Fabersjö, H., Windt, E., Wridell, Y., Sanneblad J., (2003), "Amigo – Wireless Image Based Instant Messaging for Handheld Computers", Conference on Human Factors in Computing Systems CHI 2003, Ft. Lauderdale, Florida, http://portal.acm.org/ft_gateway.cfm?id=766065&type=pdf&coll=&dl=ACM&CFID=15151515&CFTOKEN=6184618, (erişim:17.05.2004)

Fichter, J., (1996), "Sosyoloji Nedir?" (çev. N.Çelebi), Atilla Kitabevi, Ankara

Habermas, J., (2003), Kamusallığın Yapısal Dönüşümü, İletişim Yayınları, 5.Baskı, İstanbul

Hanington, B., (2003) "Methods in the Making: A Perspective on the State of Human Research I Design, Design Issues, Vol. 19, N.4.

Hong Kong Post, (2002), "Hongkong Post Mobile Post Office Goes LPG - The First Ever in Hong Kong", 18 November 2002, <http://www.hongkongpost.com/eng/publications/news/2002/20021118b/index.htm> (erişim: 29.11.2005)

Hutchins, G., Johanson, B., Winograd, T., (2002) "PointRight: Experience with Flexible Input Redirection in Interactive Workspaces", Stanford, [//hci.stanford.edu/publications/2002/pointright/PointRight-UIST02.pdf](http://hci.stanford.edu/publications/2002/pointright/PointRight-UIST02.pdf), (erişim:17.05.2004)

Ianni, J.B., Lohnmeyer, J., (2002), "The Postal Industry in an Internet Age, Case Studies in Postal Reform", joint publication of World Bank and Universal Postal Union, Second Edition, Washington and Berne

IDDJ, (2003), Information Design Source Book, Institute for Information Design Japan, editor: Herausgeber, Birkhauser-Publishers for Architecture, Basel

Ishii, H., Ullmer, B., (1997), "Tangible Bits: Towards Seamless Interfaces between People, Bits and Atoms", Published in the Proceedings of CHI '97, Atlanta, [//tangible.media.mit.edu/content/papers/pdf/Tangible_Bits_CHI97.pdf](http://tangible.media.mit.edu/content/papers/pdf/Tangible_Bits_CHI97.pdf), (erişim: 09.03.2004)

IBM, (2006a), Yazar belli değil, "Enhance your ATM investment with an integrated solution from IBM and Wincor Nixdorf" IBM Global Services, http://www-304.ibm.com/jct03004c/businesscenter/cpe/download1/34356/10702333_atm_screen.pdf

IBM, (2006b), Yazar belli değil, Whitepaper: "Redefine Self-service Through Innovative Kiosk Solutions", IBM Retail Store Solutions, July 2006, <http://www-03.ibm.com/products/retail/kiosk/> (erişim: 26.05.2006)

Jacobs A., Appleyard D., (1987), "Towards an Urban Design Manifesto: A Prologue", *Journal of The American Planning Association*, 53, 112-20,

Jonsson, M., Jansson, C.G., Matsson, J., Werle, P., Kilander, F., Ciobano, M., Lonnquist, P., (2001), "The Design of the Physical Aspects of an Interactive Space [i-space] with Particular Emphasis on the Enabling of Non-Intrusive Behaviour", [http://www.dsv.su.se/FEEL/zurich/Item_4/The_design_of_the_physical_aspects_of_an_interactive_space_\[iSpace\]_with_particular_emphasis_on_the_enabling_of_non-intrusive_behaviours.pdf](http://www.dsv.su.se/FEEL/zurich/Item_4/The_design_of_the_physical_aspects_of_an_interactive_space_[iSpace]_with_particular_emphasis_on_the_enabling_of_non-intrusive_behaviours.pdf), (erişim:11.12.2003)

Johanson B., Fox A., Winograd T. (2002), "The Interactive Workspaces Project: Experiences with Ubiquitous Computing Rooms", *IEEE Pervasive Computing Magazine* 1(2), April-June 2002, s.71-78, <http://swig.stanford.edu/pub/publications/iwork-overview-layout.pdf> (erişim: 17.03.2004)

Kessler, J., (1995), "The French Minitel", *D-Lib Magazine*, December 1995 – www.dilb.org/dilb/december95/12kessler.html (erişim 5.05.2003)

(Kiosk01) Yazarı belli değil, Tarihi yok. Wirespring Technologies, www.wirespring.com/Solutions/interactive_kiosks.html (erişim:10.04.2007)

Kocacık, F., (1999), "Temel Toplumsal Kurumlar", Dilek Ofset, Sivas

Kuusela, S. (1998), "The Postman always clicks twice", *Business 2.0 Magazine*, September 1998 issue, <http://www.business2.com/b2/subscribers/articles/0,17863,526989,00.html> (erişim 26.12.2002)

Lai, H.ET.D., (2002), "Ensuring Fair and Universal Postal Acces in Vietnam", Universal Postal Union, Geneva, http://www.upu.int/document/2002/an/cs_pres/d005.pdf (07.07.2004)

Lynch, K., (1981), *A Theory of Good City Form*, MIT Press, Cambridge, Mass

Mann, S., (1997), "Smart Clothing: The Wearable Computer and WearCam", *Personal Technologies*, March 1997, Vol. 1, Issue 1, Springer Publishing, http://www.wearcam.org/personal_technologies/index.html (erişim:17.05.2007)

Mazou, M., (2002), "The universal Postal Service, a vital component for access to information in developing countries", Universal Postal Union, Geneva, www.upu.int/document/2002/an/cs_pres/d012.pdf (07.07.2004)

McCulloughm, M., (2004) *Digital Ground*, MIT Press, Cambridge, Massachusetts

- Miller, B., (1996), "Web Sites Battle Kiosks for Public Access Crown", Governmental Technology Magazine, E-republic Corporated, <http://www.govtech.net/magazine/story.php?id=95666&issue=5:1996> , (erişim:08.12.2005)
- Mitcheel, W., (1999) "E-topia:Urban Life, Jim- But not as we know", MIT Press, Cambridge, Mass
- Mitchell, W., (2005), Placing Words: Symbols, Space and the City, MIT Press, Cambridge Massachusetts
- Mostaedi, A., (2003), Exhibition Stands, Printed by FILEBO S.A., Barcelona
- Ozankaya, Ö. (1986), "Toplumbilim", 6.Baskı, Tekin Yayınları, Ankara
- Peterson, M.P., (2004), "Pervasive and Ubiquitous Public Map Displays", ICA UPIMap2004, September 7 - 9, 2004, Tokyo, www.ubimap.net/upimap2004/html/papers/UPIMap04-D-05-Peterson.pdf
- PIU (2000), "Counter Revolution: Modernising The Post Office Network - A Performance and Innovation Report", Performance And Innovation Unit, <http://www.cabinetoffice.gov.uk/strategy/publications/> (erişim 24.01.2003)
- POSTCOMM, (2002a), "Access to Post Office Services: Time to Act", Postal Services Commision's 2nd Annual Report on the Network of Post Offices, 30 October 2002, www.psc.gov.uk/post-offices/annual-reports.html (erişim 24.06.2003)
- POSTCOMM, (2002b) "Serving the Community IV – Future Business For Post Offices In Rural and Urban Deprived Areas Report", January 2002, http://search.psc.gov.uk/search?q=%22Serving+the+community+IV%22&btnG=go&ie=&site=postcomm&output=xml_no_dtd&client=postcomm&lr=lang_en&proxystylesheet=postcomm&oe= (erişim 24.01.2003)
- Preiser, W., Rabinowitz, H., White, E.T., (1988), Post Occupancy Evaluation, Van Nostrand Reinhold Company, New York
- PPS, (2000), "How to Turn A place Around, A Handbook for Creating Successful Public Spaces", Project for Public Spaces Inc., New York
- PressIT, (2003) Press release from the Press Office of the Minister for Innovation and Technologies, "Italy's 14,000 post offices to become access points for e-Government services", 26 March 2003, www.mininnovazione.it/eng/comunicati/2002_26_03.shtml
- PTT, (1987), Yapılarımız, Yapı İşleri Daire Başkanlığı, Ankara
- PTT, (2003), PTT Genel Müdürlüğü, Araştırma Planlama Koordinasyon Dairesi Başkanlığı, "Faaliyet Raporu Annual Report (2003-2004)", <http://www.ptt.gov.tr/tr/genel/hizmetler.html>, erişim: 09.08.2004
- Rhodes, B.J., Minar, N., Weaver, J., (1999), "Wearable Computing meets Ubiquitous Computing), appears In the Proceedings of the 3rd International Symposium on Wearable

Computers (ISC '99), San Fransisco, CA, p 141-149, <http://xenia.media.mit.edu/~rhodes/Papers/wearhive.html>, (erişim 17.05.2004)

Sanborn, S., (2001), "Postal services look for their online niche" 23 January 2001, www.cnn.com/2001/TECH/computing/01/23/postal.services.expand.idg/index.html (erişim 24.12.2002)

Schneider, B., Gabrielsson, C., (2000), "The Future Of Public Space in th City", Stockholm-Berlin-Helsinki- 3 European Capitals Facing The Future", Stockholm, www.sbk.stockholm.se/SBHKall.htm

Sparancino, F., (2002), "Narrative Spaces: Bridging architecture and entertainment via interactive technology", 6th International Conference on Generative Art, Politecnico di Milano University, Milan, [//alumni.media.mit.edu/~flavia/Papers/NarrativeSpaces.pdf](http://alumni.media.mit.edu/~flavia/Papers/NarrativeSpaces.pdf), (erişim: 17.05.2004)

Talen E. (2001) "Reconciling the Link between New Urbanism and Community", Proceedings of the American Planning and Association 2001 National Planning Conference, <http://www.design.asu.edu/apa/proceedings01/TALEN/talen.htm>, (erişim: 24.01.2005)

UPU, (2002), "The Post in 2001", Union Postalle Universelle, July 2002, Berne, www.upu.int (erişim 8.8.2003)

UPU, (2003a) "The Role of Postal Services in Shaping the Information Society - Contribution of the Universal Postal Union to the preparatory process of the World Summit on the Information Society (WSIS)", sy 3-6 www.itu.int/dms_pub/itu-s/md/03/wsispc3/c/S03-WSISPC3-C-0110!!PDF-E.pdf (erişim:

UPU, (2003b), "The Role of Posts in the Future Information Society - Contribution of the Universal Postal Union to the preparatory process of the World Summit on the Information Society (WSIS)", sy7-10, www.itu.int/dms_pub/itu-s/md/03/wsispc3/c/S03-WSISPC3-C-0110!!PDF-E.pdf (erişim:

UPU, (2004), "Postal Market 2004 – Review and Outlook", September 2004, Berne, <http://www.upu.int/statistics/en/index.shtml> (erişim: 17.06.2004)

USPS, (2002), "Postal Transformation - The International Experience", United States Postal Service Transformation Plan, www.usps.com/strategicdirection/_pdf/AppendixH.pdf (erişim 12.06.2003)

USPS, (2001), , "Delivering Smart, Safe and Secure - Postal Service Joins Forces With AT&T, IBM to Deliver NetPost.Certified to Federal Government", Press Release #01-005, 16.01.2001, www.usps.com/news/2001/press/pr01_005.htm (erişim 15.06.2003)

Vogel D., Balakrishnan R. (2004), "Interactive Public Ambient Displays: Transitioning from Implicit to Explicit, Public to Personal, Interaction with Multiple Users", In Proceedings UIST '04, ACM Press, 137-146, Santa Fe, <http://citeseer.ist.psu.edu/vogel04interactive.htm> (erişim: 23.07.2004)

Watson C., (1996), “Evolving Design for Changing Values and Ways of Life”, IAPS 14 International Association for People-Environment Studies Conference, Stockholm, <http://www.postoccupancyevaluation.com/publications/default.shtml>, erişim: 16.08.2004

Watson, C., (2003), “Review Of Building Quality Using Post Occupancy Evaluation”, Journal of the Programme on Educational Building, OECD, Paris, <http://www.postoccupancyevaluation.com/publications/default.shtml>, erişim: 01.03.2006

Wisneski, C., Ishii H., Dahley, A., Gorbet, M., Brave, S., Ullmer B., Yarin P., (1998), “Ambient Displays: Turning Architectural Space into an Interface between People and Digital Information”, Published in the Proceedings of the First International Workshop on Cooperative Buildings (CoBuild '98), Springer, [//tangible.media.mit.edu/content/papers/pdf/Ambient_Disp_CoBuild98.pdf](http://tangible.media.mit.edu/content/papers/pdf/Ambient_Disp_CoBuild98.pdf) (erişim:03.03.2004)

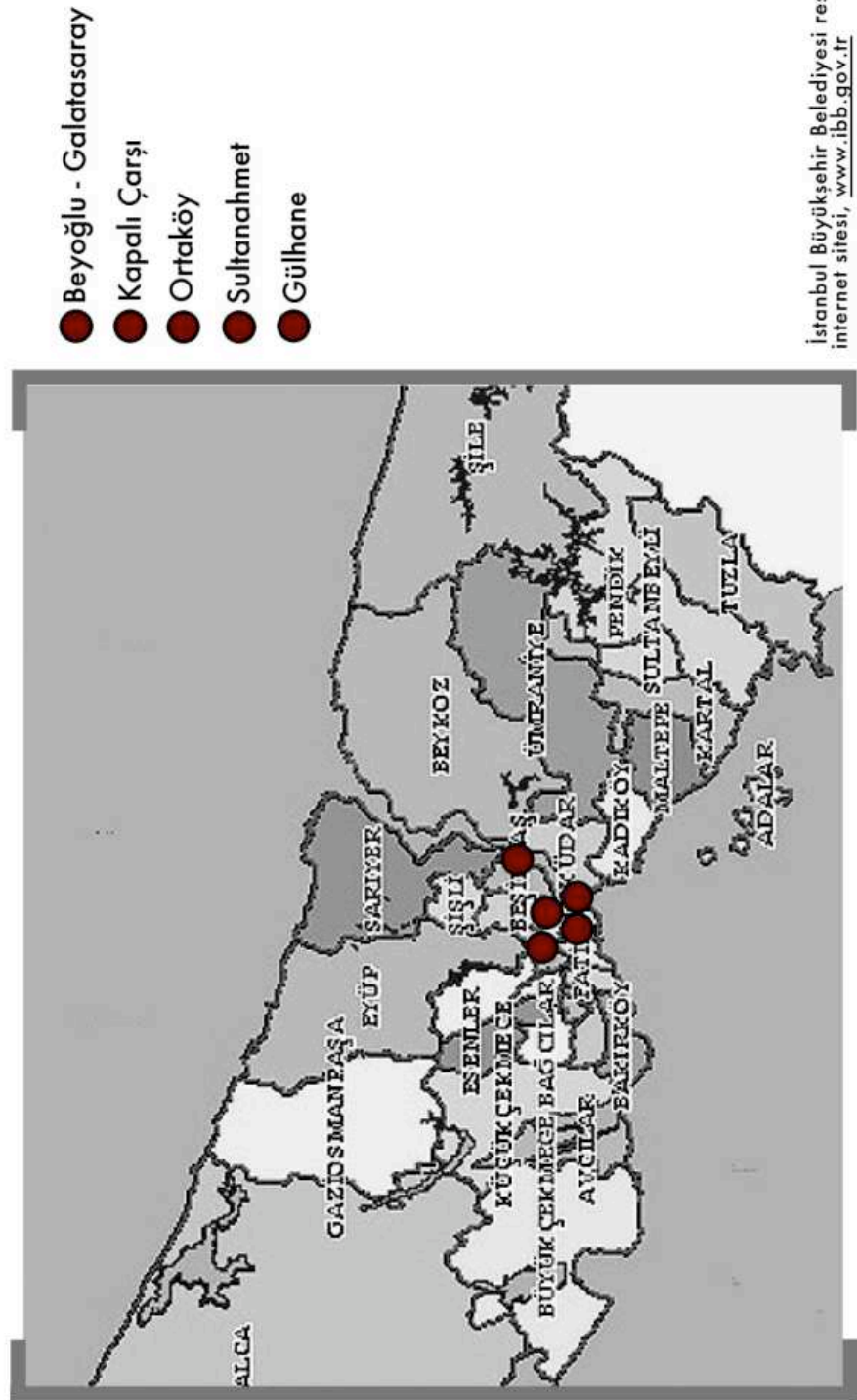
Youll J., Spiegel D. 1999, “Ambient Dayplanner: A Tangible Interface for Public and Private Appointment Calendars”, MIT Media Laboratory, Cambridge,Massachusetts, <http://alumni.media.mit.edu/~jim/projects/AmbientDayplanner/AmbientDayplanner.pdf> (erişim: 11.04.2007)

Zimmering, C.M., Carpman, J.R. (1988), “The New Demand-Driven Post Occupancy Evaluation”, The Journal of Architectural and Planning Research 5(4) (Winter):273-283

INTERNET KAYNAKLARI

- [1] www.mediahistory.umn.edu/time/alltime.html, Irving, F., “Timeline of Communication History”
- [2] www.infoplease.com/ce6/history/A0839873.html, “Postal services”, The Columbia Electronic Encyclopedia
- [3] www.schiphol.nl/, New Amsterdam Airport, “Schiphol Communication Center”
- [4] www.ied.edu.hk/eo/support/PostalService/, The Hong Kong Institute of Education
- [5] www.cebit.ru-foto-original-065.jpg
- [6] www.swisspost.ch/, Swiss Post
- [7] www.ateeme.net/angles/aart_auto2.htm, “The New EPELSA Vending Machine”
- [8] [//cache.gizmodo.com/images/dscf0348.JPG](http://cache.gizmodo.com/images/dscf0348.JPG)
- [9] www.takungpao.com-news-images-07-04-03-gw-51.jpg
- [10] www.cibicpartners.com/ingl/INTERIOR/rimini/rimini.html, “Gourmet Lounge” design
- [11] www.edge-studio.com/, “Carnegie Library of Pittsburgh”
- [12] [//studentunion.csusb.edu/services/images/ATM_pic.jpg](http://studentunion.csusb.edu/services/images/ATM_pic.jpg)
- [13] www.yurticikargo.com/nob_sube.asp?m=0&s=7
- [14] www.laposte.fr, French Post
- [15] [//www.icetech.ie/Kiosk/KioskTechnology/KioskGallery.htm](http://www.icetech.ie/Kiosk/KioskTechnology/KioskGallery.htm)
- [16] blog.jam-conseil.fr/archives/actualite/
- [17] [//app.post.at/postfilialen/postfilialen.php?nav=29&plz=3100](http://app.post.at/postfilialen/postfilialen.php?nav=29&plz=3100), St.Pölten P.Office, Austria
- [18] www.livewirekiosk.com.jpg
- [19] www.yorkshiredanery.com/radiology/academy.htm
- [20] www.nextwindow.com-website_graphics-2400_voda_display_medium.jpg
- [21] www.lorber-paul.de/lp/steuerung.html, “Messestand plan_b media” project
- [22] www.cebit.ru-foto-original-065
- [23] www.eurokiosks.org/02press/art23-08-2002.html, “Quayiosk”
- [24] www.germes-online.com-catalog-26-28-885-page7-307177-workstation.html
- [25] www.nextwindow.com-website_graphics-1800_red_tickets_larger.jpg
- [26] http://www.platinumatm.com/automated_teller_machine.htm “Platinum ATM Technologies”
- [27] http://atmsbyjgi.com/custom_3.html, “Custom ATM Solutions”, Johnson Group International, Inc.

EK : 1
İNCELENEN "TURİSTİK NOKTALARI" NİN İSTANBUL HARİTASI ÜZERİNDE GÖSTERİMİ
5 adet incelenmiştir.

EK : 2

BEYOĞLU MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- .Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- .Gelir düzeyi: Orta
- .Eğitim düzeyi: Lise/üniversite civarı.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- .Konumu: Ana arter üzerinde.
- .Tramvay ve araba ile de ulaşılabilir, geniş yaya yolunda.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- .Toplanma yerleri: Turistlere yönelik yeme-içme noktaları, kültürel sergileme ve bilgi verme noktaları, çeşitli dini noktalar.

- .Yoğun geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımlanması:

- .Turistik, sosyalleşme, kültürel ve kozmopolit bölge.
- .Eylemler:Kültürel buluşma noktası, turistik ve mekezi bölge, kozmopolit karakter.

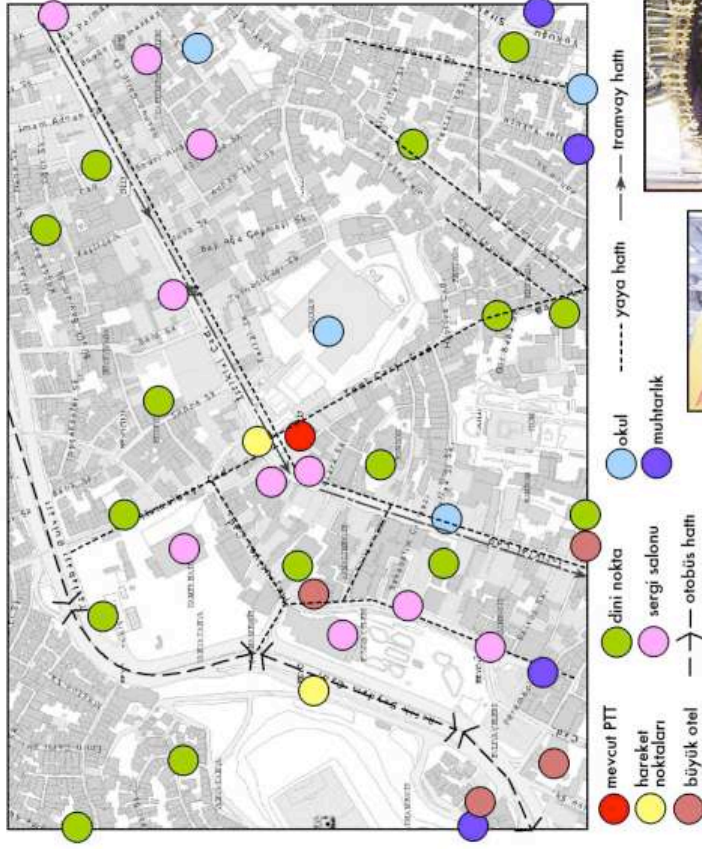
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- .Sürekli yoğun, hareketli ve kalabalık.
- .Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar ve çalışanlar, yerli yabancı turistler, öğrenciler

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Çok yönlü geçişlerin olduğu nokta, merkezi ve bilinen bölge.
2. İHTİYAC= Turistler için bilgi/ yardım, bireysel işlem ve satış noktası, sosyal buluşma, duyuru ve parasal işlem noktası

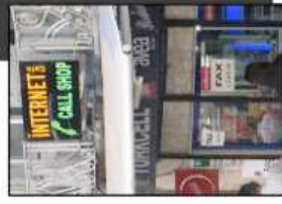
Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

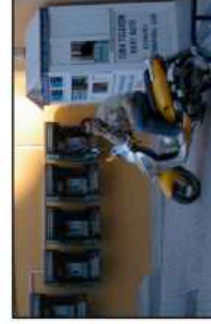
Resim 1

Resim 2

Resim 3

Resim 4

Resim 5

Resim 6

Resim 7

Resim 8

GÜLHANE PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arası.
- . Gelir düzeyi: Orta.
- . Eğitim seviyesi: Lise ve yüksek.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana yaya akışının olduğu caddenin üzerinde, tramvay durağının karşısında

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Turistlere yönelik yeme-içme noktaları, bilgi verme noktaları, satış için dükkanlar.
- . Yoğun geçiş ve kullanıma sahiptir.

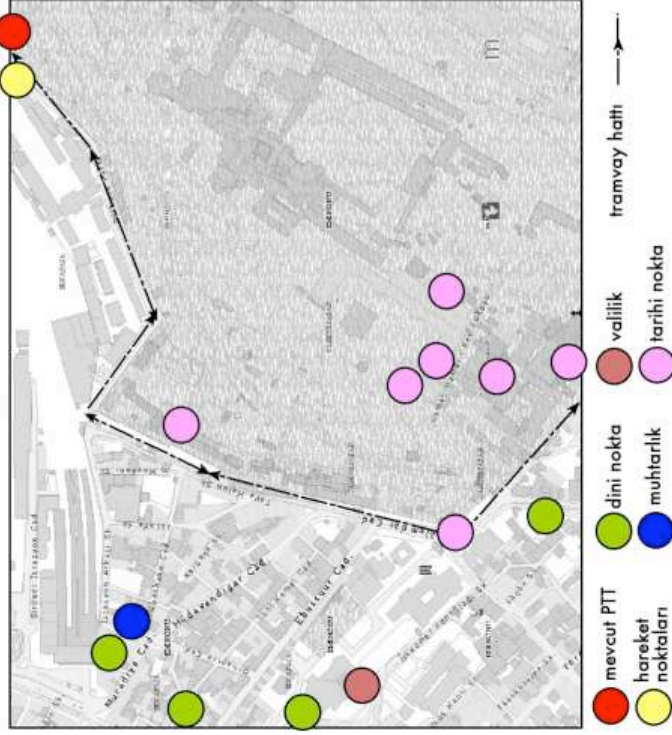
Yerel Karakter Tanımı:

- . Turistik ve ticaret bölgesi.
- . Eylemler: İletişim ve bilgilendirme, küçük ticaret, turistik gezme ve sosyalleşme, parasal işlem gerçekleştirme.

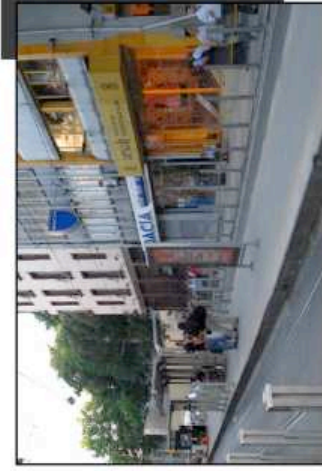
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Yoğun ve kalabalık akışa sahip nokta.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, yerli yabancı turistler.

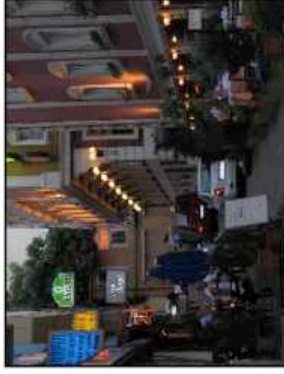
Nokta ve çevresinin haritası

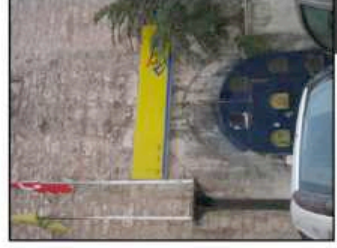
Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

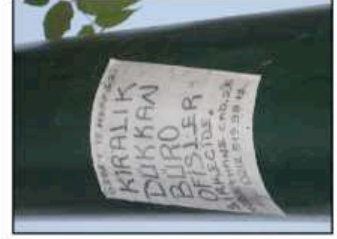
Resim 3

Resim 4

Resim 5

Resim 6

Resim 7

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Tarihi/turistik, merkezi ve kozmopolit bölge
2. İHTİYAC= Turistler için bilgi/yardım, bireysel işlem ve satış noktası, sosyal buluşma, duyuru ve parasal işlem noktası

EK : 4

KAPALIÇARŞI PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- .Yas: 15-65 yaş arası
- .Gelir düzeyi: Orta
- .Eğitim düzeyi: Orta, lise civarı.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- .Konumu: Çarşı içinde konumlanmış, yönlendirme tabelası var.
- .Türistik nokta olması sebebi ile çarşıya pek çok ve farklı araçlar ile ulaşılıyor.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- .Toplanma yerleri: Turistlere yönelik yeme-içme noktaları, kültürel sergileme ve bilgi verme noktaları, çeşitli dini noktalar.
- .Yoğun geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımı:

- .Türistik, sosyalleşme, ticaret bölge.
- .Eylemler: Türistik, tarihi ziyaretler, ticaret, sosyal-kültürel etkinlikler, parasal işlemler, buluşma noktaları

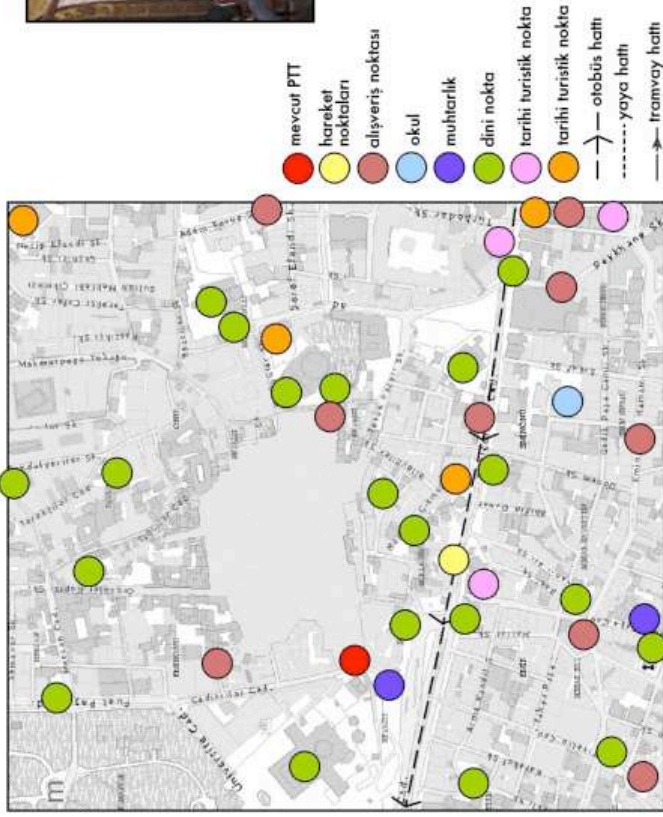
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- .Sürekli yoğun, hareketli ve kalabalık
- .Kullanıcılar: İş sahipleri, çalışanlar ve yerli yabancı turistler.

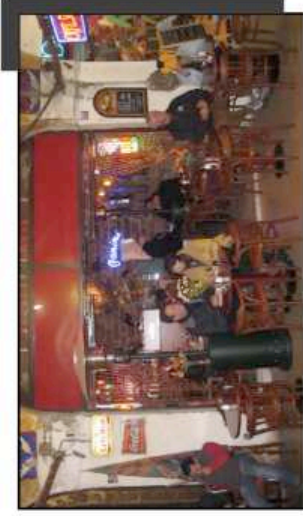
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Merkezi ve sık kullanıma sahip bölge.
2. İHTİYAC= Turistler için bilgi/ yardım, bireysel işlem ve satış noktası, sosyal buluşma, duyuru ve parasal işlem noktası

Nokta ve çevresinin haritası

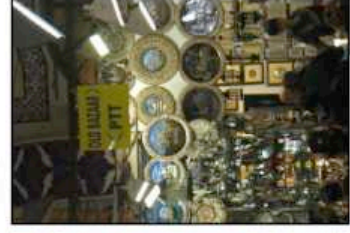
Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

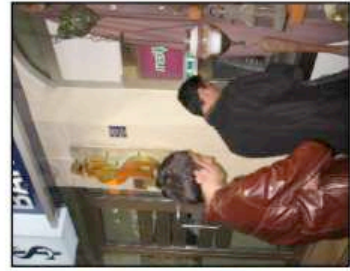
Resim 2

Resim 3

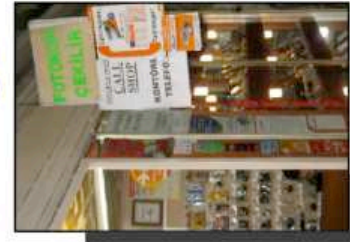
Resim 4

Resim 5

Resim 6

Resim 7

EK : 5

ORTAKÖY MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- .Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar ve her yaşta turistler.
- .Gelir düzeyi: Orta.
- .Eğitim düzeyi: Lise civarı.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- .Konumu: Ana meydana ve kavşağa yakın, sokak içerisinde. Caddede üzerinde tabelası var.
- .Bölgeye karadan ve denizden ulaşım mümkün. Otobüs durağından ve iskeleden 5 dak. yürüme mesafesinde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- .Toplanma yerleri: Turistlere ve sosyalleşmeye yönelik yeme-içme noktaları, satış ve bilgilendirme noktaları.
- .Yoğun kullanıma sahiptir.

Yerel Karakter Tanımı:

- .Turistik, tarihi yerleşim bölgesi.
- .Eylemler: Barınma, küçük ticaret, eğitim, turistik gezme ve sosyalleşme.

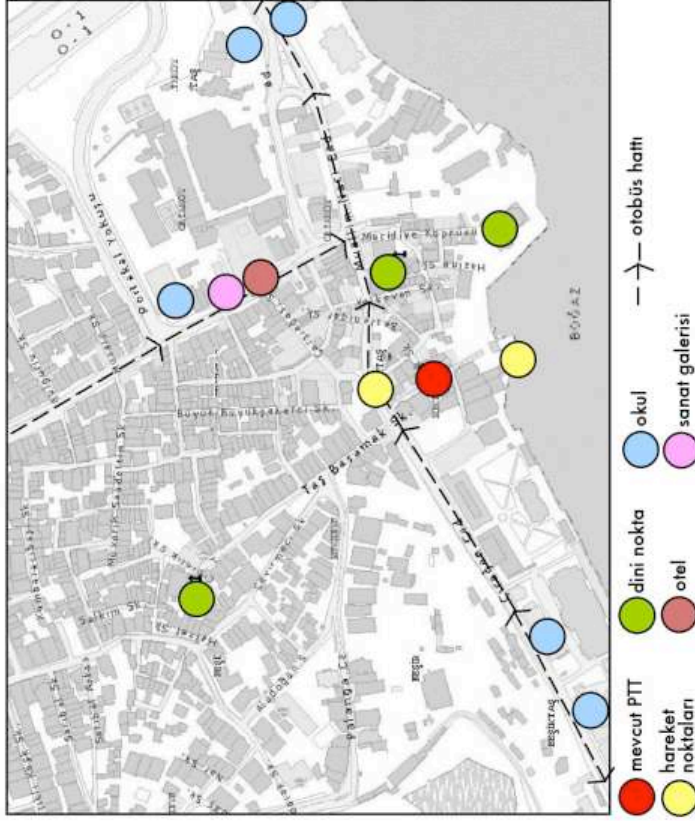
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- .Genelde yoğun ve kalabalık nokta.
- .Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, yerli yabancı turistler.

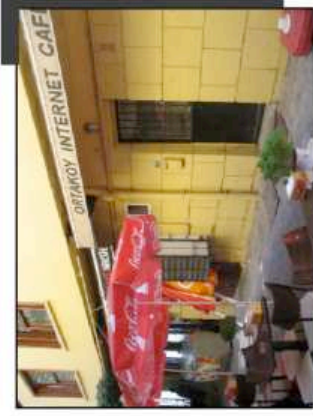
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Deniz kenarında, turistik ve tarihi yerleşim bölgesi
2. İHTİYAC= Turistler için bilgi/yardım, bireysel işlem, satış, sosyal buluşma, duyu ve parasal işlem noktası

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 3

Resim 4

Resim 5

Resim 6

Resim 7

EK : 6

SULTANAHMET PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arası.
- . Gelir düzeyi: Orta.
- . Eğitim seviyesi: Lise ve yüksek.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana meydanın üzerinde
- . Yoğun yaya akışı var, tramvay yolu da yanından geçiyor.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Turistlere yönelik yeme-içme noktaları, bilgi verme noktaları, çeşitli dini noktalar.
- . Yoğun geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel Karakter Tanımı:

- . Turistik, tarihi, kozmopolit bölge.
- . Eylemler: İletişim ve bilgilendirme, küçük ticaret, turistik gezme ve sosyalleşme, parasal işlem gerçekleştirme.

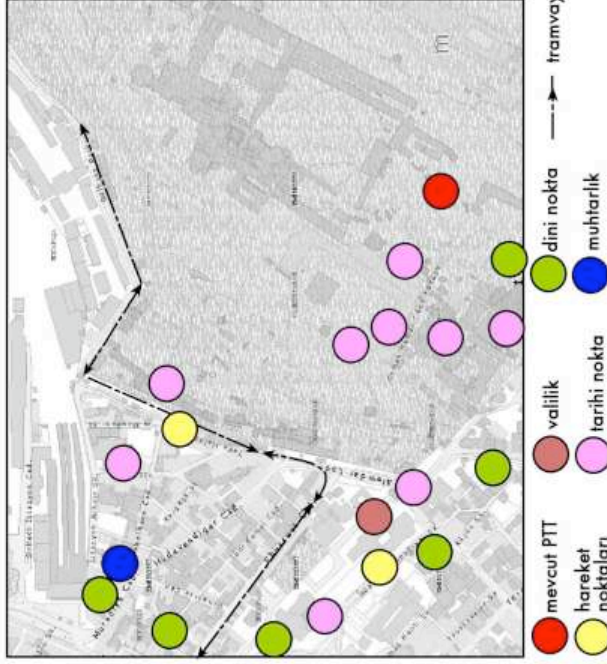
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Genelde yoğun ve kalabalık nokta.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, yerli yabancı turistler.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Tarihi/turistik, merkezi ve kozmopolit bölge
2. İHTİYAÇ= Turistler için bilgi/yardım, bireysel işlem ve satış noktası, sosyal buluşma, duyuru ve parasal işlem noktası

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 6

Resim 5

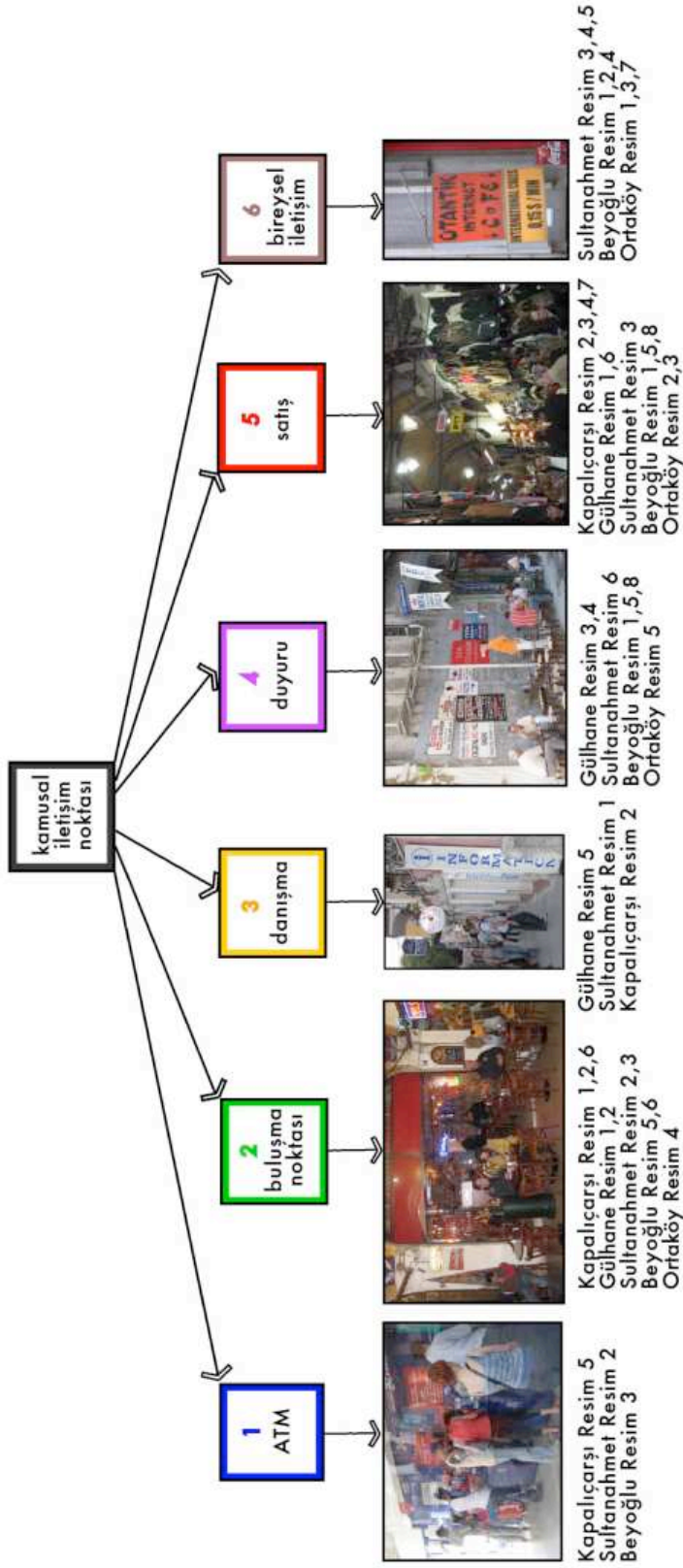
Resim 4

Resim 3

EK : 7
TARİHİ TURİSTİK NOKTALARI İÇİN İLETİŞİM BİÇİMLERİNİN TESPİTİ:

EK : 8 TARİHİ TURİSTİK NOKTALAR İÇİN YAPILAN İNCELEME

1.ÖRNEKLERİN SEÇİLME KRİTERİ:

- . Konum: Şehir merkezinde veya yakın çevresinde
- . Amaç: Gezmek, sosyalleşmek, bilgilenmek amacı ile gelenler
- . Kullanıcılar: Yerli yabancı turistler

4. VERİLERİN ÇÖZÜMLEMESİ:

- . Turistlerin toplandığı noktalar, noktaların çevresinde satış ve yeme/ içme hizmetlerinin verildiği görülmüştür.
- . ATM ve döviz bürolarına rastlanmıştır.
- . Yabancılar ve yaşayanlar için asılmış duyurulara rastlanmıştır.
- . İnternet erişim noktaları ve uluslararası telefon noktaları olduğu görülmüştür.

MEKANSAL OLARAK DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE İHTİYAÇ VARDIR.

2. ÖNGÖRÜLER:

- . Bilgi edinme ve danışma noktası
- . Buluşma, dinlenme ve toplanma mekanı
- . Yabancı para, hatıra eşya satış noktaları

5. İLETİŞİMSEL İHTİYAÇLAR:

- . Parasal işlem noktası
- . Duyuru noktası,
- . Bireysel bilgilenme noktası
- . Satış
- . Sosyal toplanma noktası
- . Danışma noktası

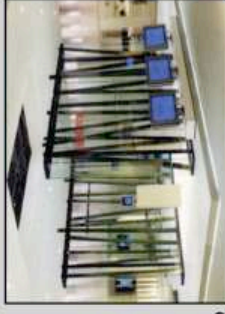
3.TEZ VARSAYIMINA UYGUNLUK:

1. Turistik potansiyali sebebi ile herkesin kullanımına açıktır.
2. Turistik noktalar olması insanların erişimini sağlayabilmek için farklı araçlar, yollar ve duraklar ile ulasılabilmektedir.
3. Gezmek, görmek, bilgilenmek ve duyurular ile ulaşmak eylemlerini içeren ortak bir amacı gerçekleştirebilmektedir.
4. Kültürel tarihsel veriler ile belirli bir kimliğe sahiptir.
5. Yabancıların bilgilenme ve bireysel iletişim ihtiyacı vardır.

SONUÇ: Seçilen 5 örnekte belirlenen istenen ölçütler bulunmaktadır.

1

2

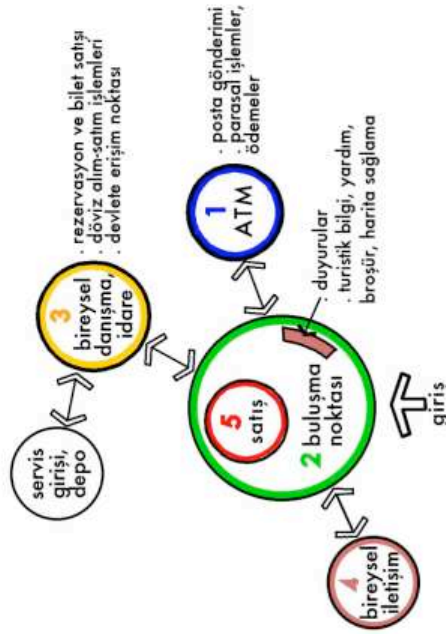

3

4

EK : 9
TARİHİ VE TURİSTİK NOKTALAR İÇİN
MEKANSAL ORGANİZASYON ŞEMASI
"Duyuru, turistik bilgilendirme ve destek, bireysel işlemler ve satış"

[5]

(Schulte, 2006, s.200)

(Bonner vd., 2003, s.185)

[6]

[7]

[4]

1

EK : 10
İNCELENEN "ANA ULAŞIM NOKTALARI" NİN İSTANBUL HARİTASI ÜZERİNDE GÖSTERİMİ
3 adet incelenmiştir.

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yas: Her yaşta insanın kullanımında.
- Gelir düzeyi: Orta.
- Öğrenim Seviyesi: Orta, lise.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konumu: Banliyö ve şehirlerarası ulaşım sağlayan tren garının içinde.
- Çevresinde taksi durağı ve vapur iskelesi var.

Ortak bir amacı gerçekleştirmeye:

• Toplanma yerleri: Yeme-içme-bekleme salonları, satış noktaları, duyuru panolarının önü.

Yerel karakterin tanımı:

- Yerleşik bir düzen yok, mekanda en uzun kalanlar yolcu veya vasıta bekleyenler.
- Eylemler: Hareket, ulaşım, bekleme

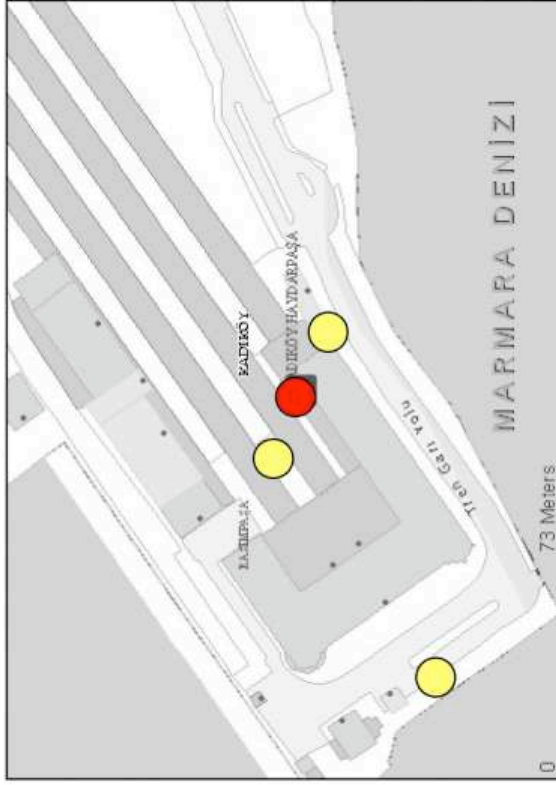
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- Hareket saatiyle ilgili olarak kalabalık ve yoğun kullanıma sahip nokta.
- Kullanıcılar: Hareket eden insanlar, araçlar arasında bekleme yapanlar.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sadece ulaşım amacı ile kullanılan nokta
2. İHTİYAC= Hareket edenler için bekleme, değerli eşya saklanması/depolanması, bilgi edinme ve parasal işlem noktası

Nokta ve çevresinin haritası

● mevcut PTT ● hareket noktaları

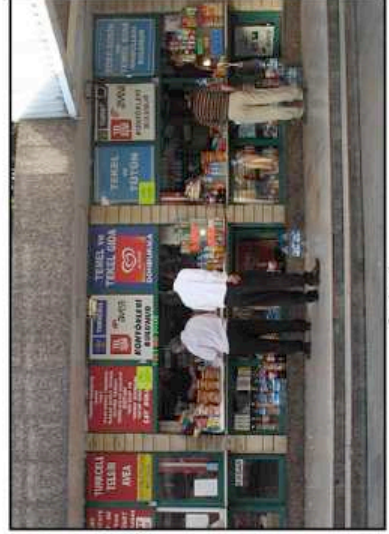
Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 4

Resim 3

Resim 5

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler**Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:**

- . Yas: Her yaşta insanın kullanımında.
- . Gelir düzeyi: Orta.
- . Öğrenim Seviyesi: Lise, üniversite

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Banliyö ve şehirlerarası ulaşım sağlayan tren garının içinde.
- . Çevresinde taksi durağı ve vapur iskelesi var.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Yeme-içme-bekleme salonları, satış noktaları, duyuru panolarının önü.

Yerel karakterin tanımı:

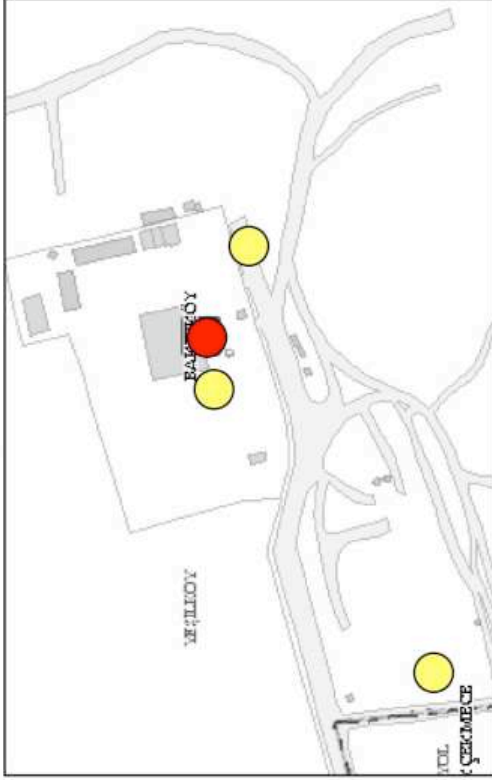
- . Yerleşik bir düzen yok, mekanda en uzun kalanlar yolcu veya vasıta bekleyenler.
- . Eylemler: Hareket, ulaşım, bekleme

İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

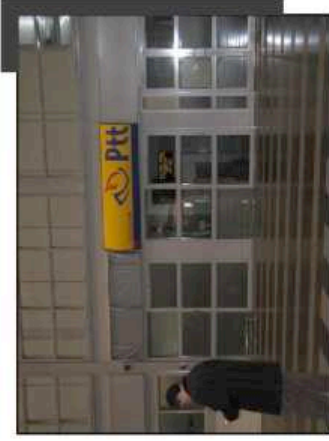
- . Hareket saatiyle ilgili olarak kalabalık ve yoğun kullanıma sahip nokta.
- . Kullanıcılar: Hareket eden insanlar, araçlar arasında bekleme yapanlar.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sadece ulaşım amacı ile kullanılan nokta
2. İHTİYAC= Hareket edenler için bekleme, değerli eşya saklanması/depolanması, bilgi edinme ve parasal işlem noktası

Nokta ve çevresinin haritası

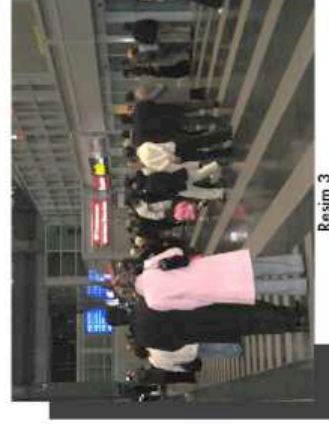
- mevcut PTT
- hareket noktaları

Fotoğraflarla görünüm

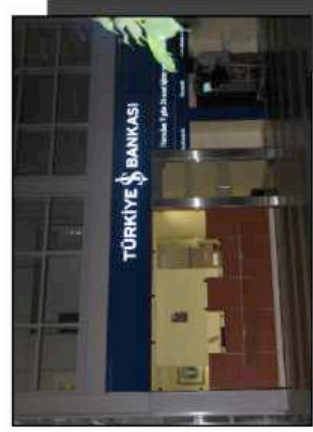
Resim 1

Resim 2

Resim 3

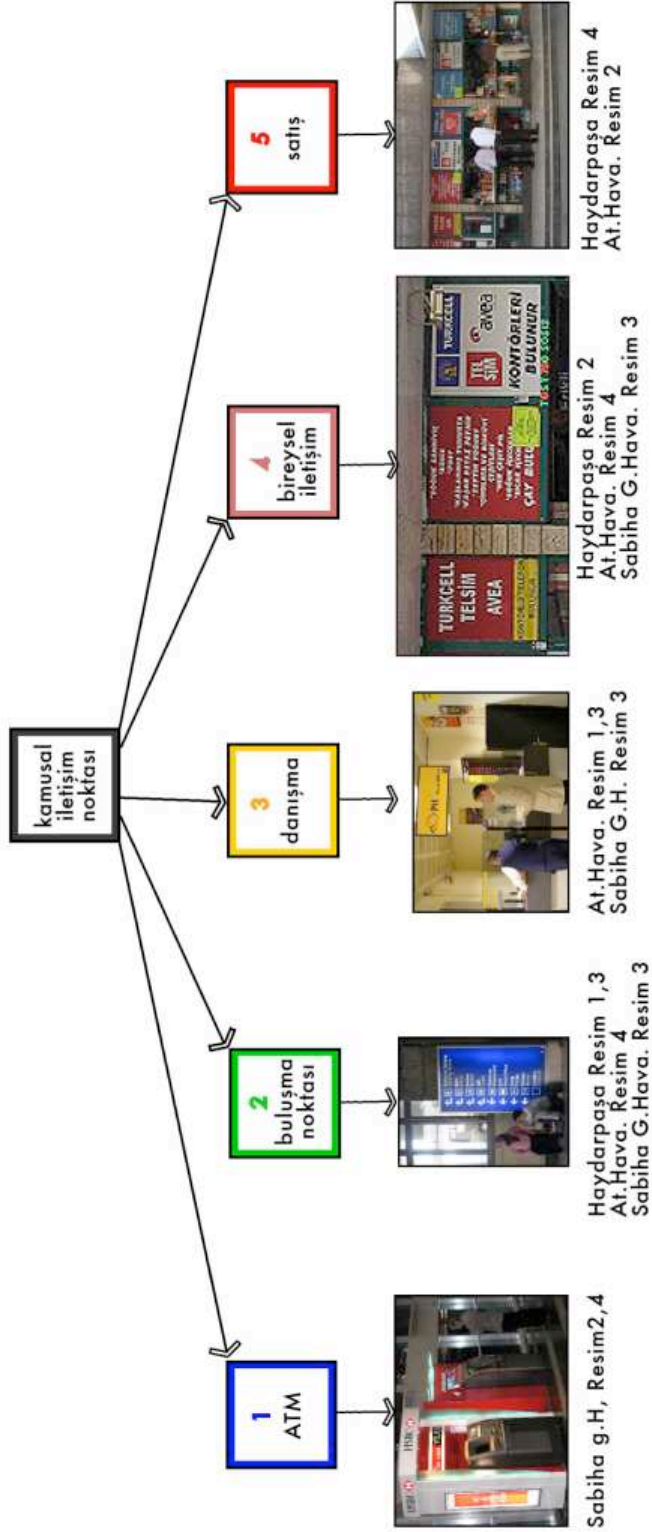
Resim 4

EK : 14

ANA HAREKET/ULAŞIM NOKTALARI İÇİN İLETİŞİM BİÇİMLERİNİN TESPİTİ:

EK : 15

ANA ULAŞIM NOKTALARI İÇİN YAPILAN İNCELEME SONUÇLARI:

1.ÖRNEKLERİN SEÇİLME KRİTERİ:

- . Konum: Şehir merkezinde veya uzak konumlanmış
- . Amaç: Denizden, havadan ve raylar üzerinden toplu taşımayı gerçekleştiren araçların için kalkış/varış noktaları.
- . Kullanıcılar: Yolculuk yapanlar, bekleyenler, bilet satın almaya gelenler.

2. ÖNGÖRÜLER:

- . Bilgi edinme noktası
- . Bekleme ve toplanma mekanı
- . Genel duyurular

4. VERİLERİN ÇÖZÜMLEMESİ:

- . Bekleme alanlarının çevresinde satış ve yeme/ içme hizmetlerinin verildiği görülmüştür.
- . ATM ve döviz bürolarına rastlanmıştır.
- . Çeşitli dergi, gazete, çukolata, hediye eşya satan dükkanlara rastlanmıştır.
- . Telefon noktaları olduğu görülmüştür.

MEKANSAL OLARAK DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE İHTİYAÇ VARDIR.

5. İLETİŞİMSEL İHTİYAÇLAR:

- . Basit parasal işlem noktası
- . Döviz alım/satım, satış noktası
- . Bireysel bilgilendirme noktası
- . Toplanma ve bekleme
- . Duyurular

3.TEZ VARSAYIMINA UYGUNLUK:

1. Hareket edenlerin kullandığı ortamlar olarak, sosyal çeşitliliği barındırabilmektedir.
2. Yapıyı kullananların erisini mümkündür.
3. Ulaşım, ortak bir amadır.
4. Dinamik kullanıma sahip olarak belirli bir kimliğe sahiptir.
5. Hareket eden, bekleyen kişiler için iletişim kurmak ihtiyacı bulunmaktadır.

SONUÇ: Seçilen 3 örnekte belirlenen kriterler bulunmaktadır.

1

2

3

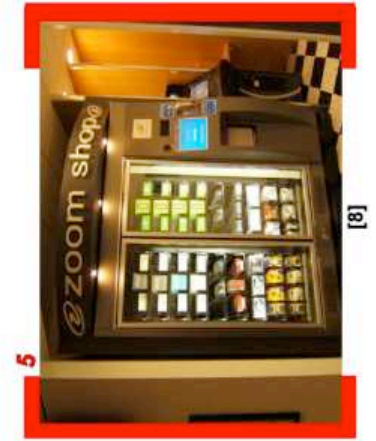
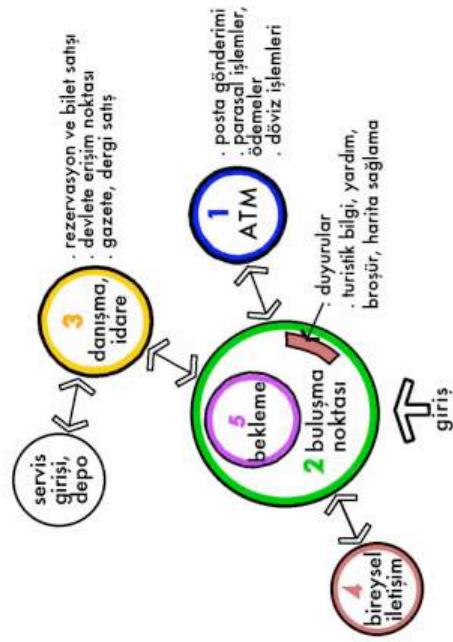

4

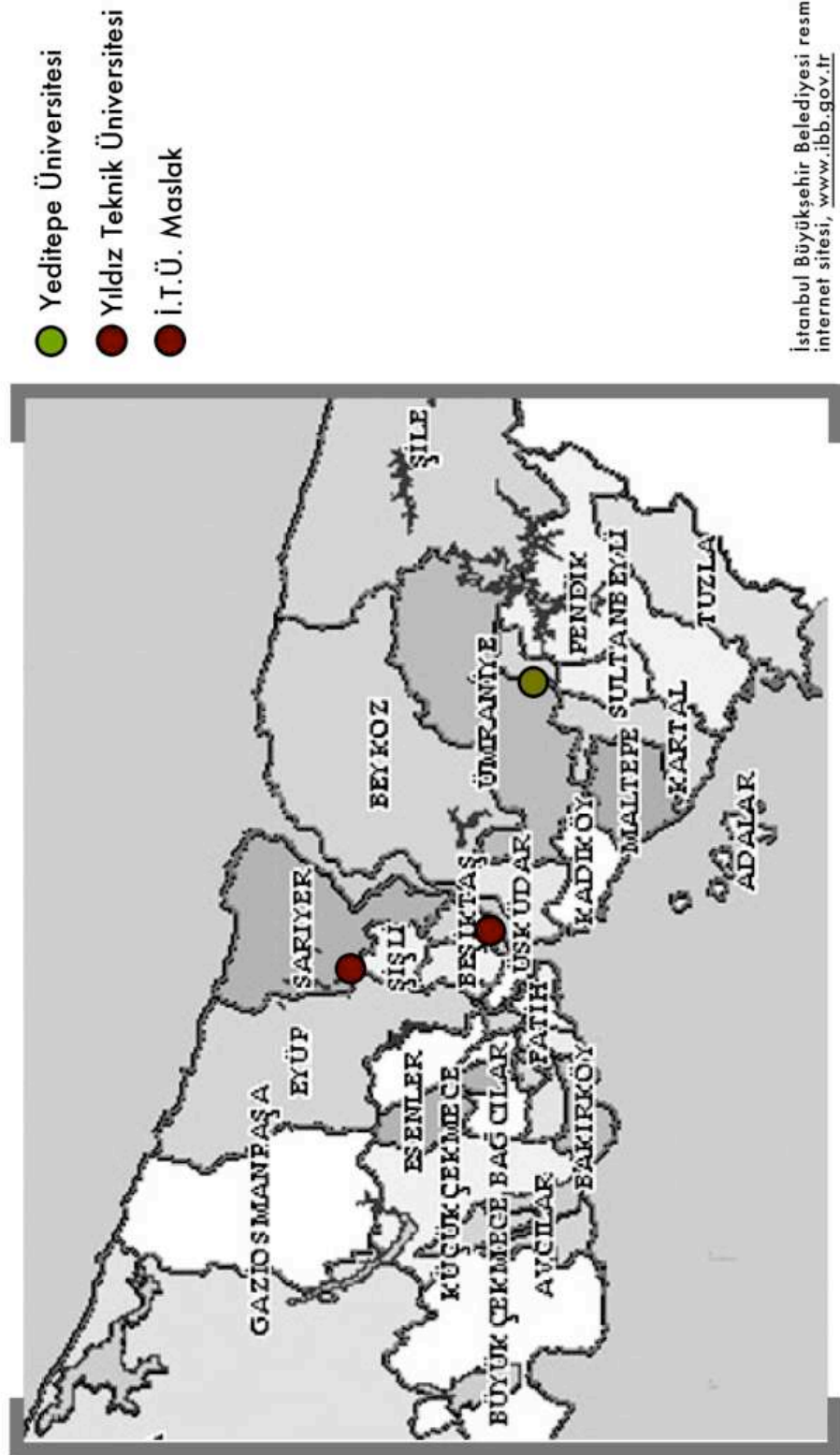
EK : 16

ANA ULAŞIM NOKTALARI
MEKANSAL ORGANİZASYON ŞEMASI

"Basit parasal işlemler, bireysel bilgilenme ve toplanma noktası"

EK : 17
İNCELENEN "EĞİTİM/ ÖĞRETİM NOKTALARI"NIN İSTANBUL HARİTASI ÜZERİNDE GÖSTERİMİ
3 adet incelenmiştir.

EK : 18 BEŞİKTAŞ, YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışan ve öğrenciler.
- . Gelir Düzeyi: Orta, üst orta.
- . Eğitim Düzeyi: Lise, üniversite düzeyi.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Şehir içinde merkezi bir noktada (otobüs, minibüs ve vapur ile ulaşmak mümkün)
- . Üniversite kampüsünün içerisinde, kontrollü giriş.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Öğrencilerin bir araya geldikleri açık ve kapalı mekanlar bulunmaktadır.

Yerel karakterin tanımı:

- . Devlet üniversitesi- eğitim noktası.
- . Eylemler: Eğitim, parasal işlemler, toplanma/ buluşma

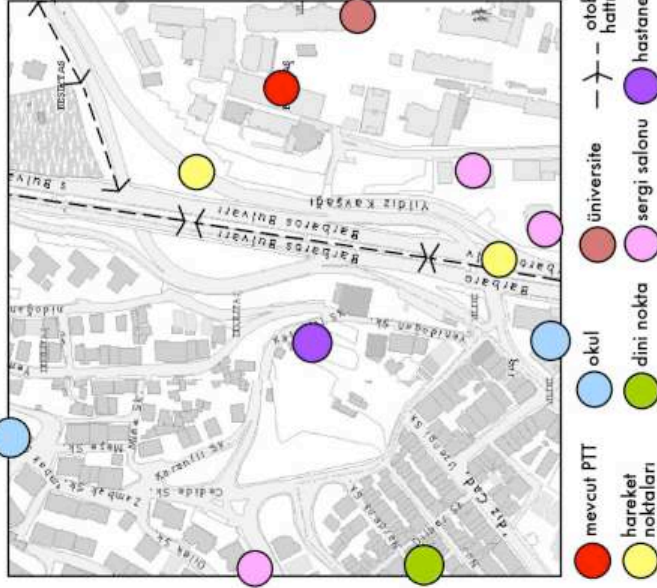
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Yağın kullanıma sahip ve öğrencilerin bulunduğu ve toplanıldığı meydana dönük.
- . Kullanıcılar: Üniversite öğrencileri, akademisyenler ve diğer çalışanlar.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Eğitim ve bilgi veren, şehir merkezinde, kontrollü kampüs
2. İHTİYAÇ= Duyuru, parasal işlemler, devlete erişim ve bireysel bilgilendirme noktası

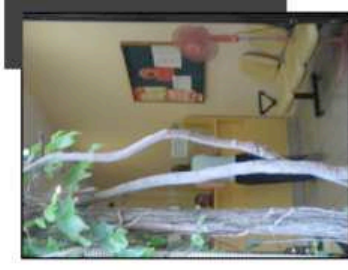
Nokta ve çevresinin haritası

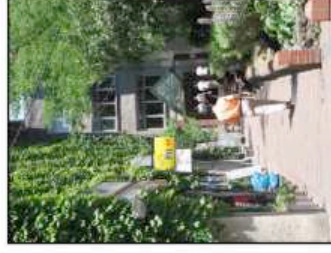
Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 3

Resim 4

Resim 7

Resim 8

Resim 6

Resim 5

EK: 19 KAYIŞDAĞI, YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar ve öğrenciler.
- . Gelir Düzeyi: Orta
- . Eğitim Düzeyi: Lise, üniversite düzeyi.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Şehir dışında kalan, merkeze uzak nokta. Araba, otobüs ve minibüs ile ulaşım mümkün.
- . Üniversite kampüsünün içerisinde, kontrollü giriş.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Öğrencilerin bir araya geldikleri açık ve kapalı mekanlar bulunmaktadır.

Yerel karakterin tanımı:

- . Vakıf üniversitesi - eğitim noktası.
- . Eylemler: Eğitim, idari işler, toplanma/buluşma

İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

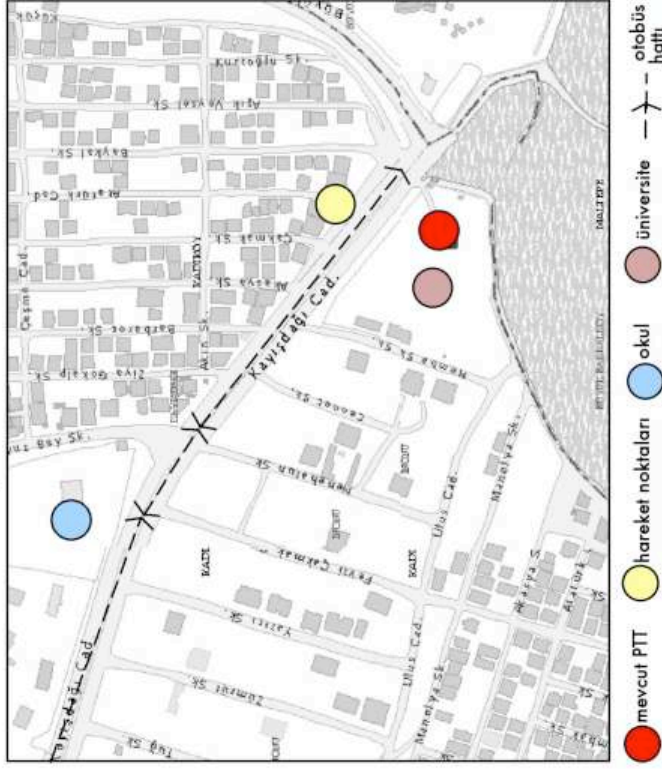
- . Rektörlük binasının içinde, girişe yakın ve hem idari personel hem de öğrenciler için işlek bir noktada.

- . Kullanıcılar: Üniversite öğrencileri, akademisyenler ve diğer çalışanlar

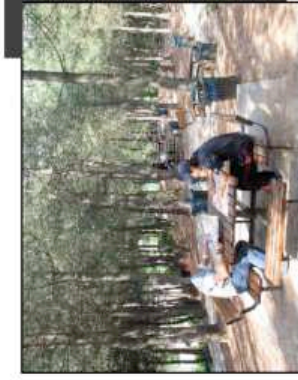
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Eğitim ve bilgi veren, şehirden uzak kampüs nokta
2. İHTİYAÇ= Duyuru, parasal işlemler, devlete erişim ve bireysel bilgilenme noktası

Nokta ve çevresinin haritası

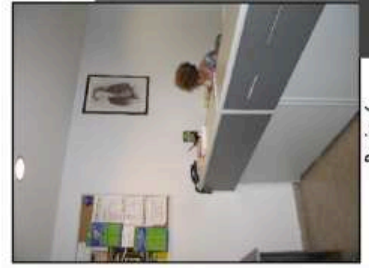
Fotoğraflarla görünüm

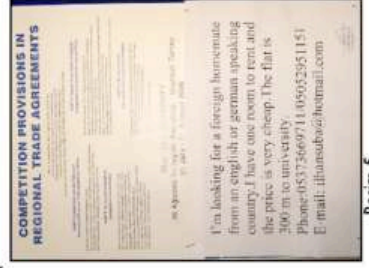
Resim 1

Resim 2

Resim 3

Resim 4

Resim 5

Resim 6

EK : 20 MASLAK, İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yaş: 15-65 yaş arasında çalışan ve öğrenciler.
- Gelir Düzeyi: Orta, üst orta.
- Eğitim Düzeyi: Lise, üniversite düzeyi.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konumu: Şehir içinde merkezi bir noktada (otobüs, minibüs ile ulaşım)
- Üniversite kampüsünün içerisinde, kontrollü giriş.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: Öğrencilerin bir araya geldikleri açık ve kapalı mekanlar bulunmaktadır.

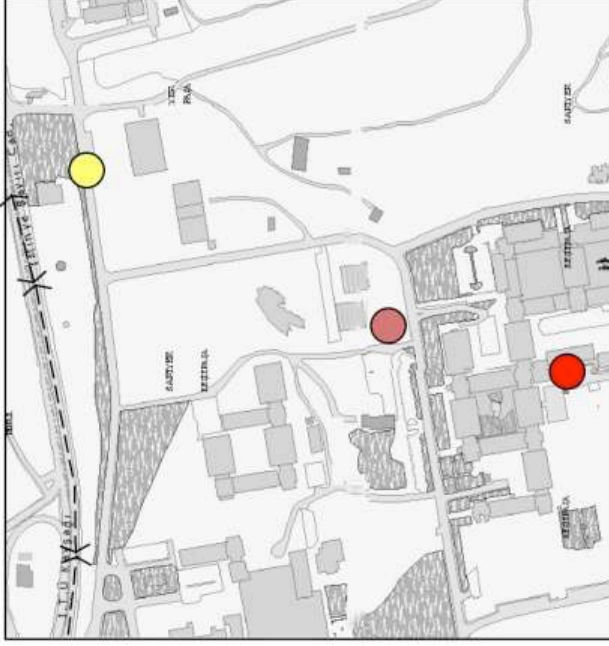
Yerel karakterin tanımı:

- Devlet üniversitesi- eğitim noktası.
- Eylemler: Eğitim, parasal işlemler, toplanma/ buluşma
- İletişim talebini oluşturan "ortaklar":
- Diğer kamu kuruluşları olan bankalarla aynı hızda, öğrenci toplanma noktalarına uzak.
- Kullanıcılar: Üniversite öğrencileri, akademisyenler ve diğer çalışanlar

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Eğitim ve bilgi veren, şehir merkezinde kontrollü kampüs
2. İHTİYAÇ= Duyuru, parasal işlemler, devlete erişim ve bireysel bilgilendirme noktası

Nokta ve çevresinin haritası

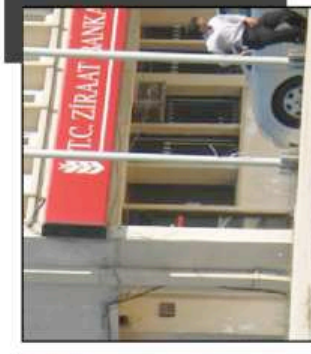

● mevcut PTT ● hareket noktası ● üniversite — - otobüs hattı

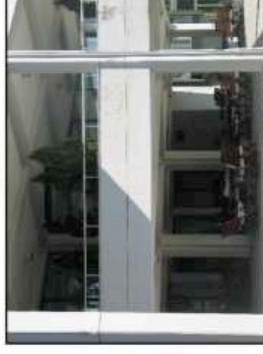
Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

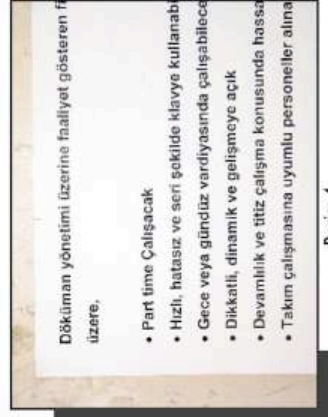
Resim 3

Resim 6

Resim 5

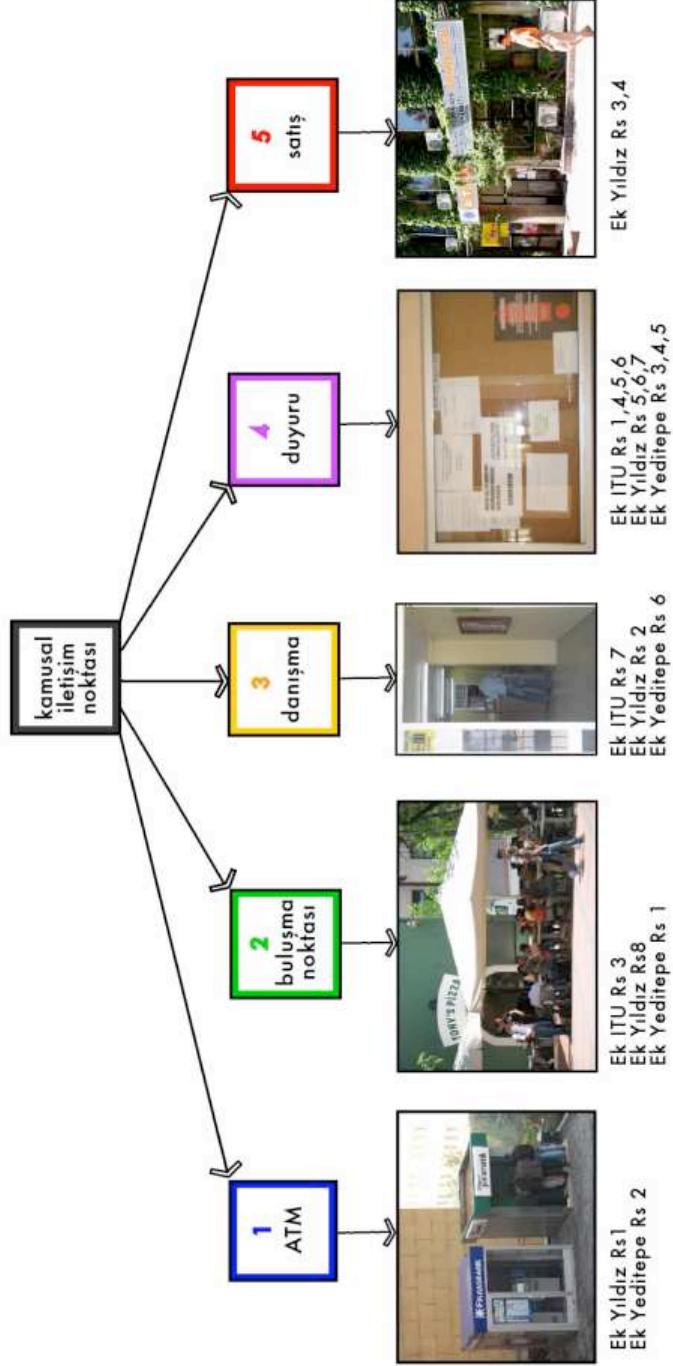

Resim 4

Resim 7

EK : 21
EĞİTİM NOKTALARI İÇİN İLETİŞİM BİÇİMLERİNİN TESPİTİ:

EK : 22 EĞİTİM NOKTALARI İÇİN YAPILAN İNCELEME

1. ÖRNEKLERİN SEÇİLME KRİTERİ:

- . Konum: Şehir merkezinde veya şehir dışında
- . Amaç: Yüksek eğitim verme, çeşitli konferans/ seminer için evsahipliği yapma
- . Kullanıcılar: Akademik ve idari kadro, öğrenciler ve veliler, özel toplantılar için gelenler

4. VERİLERİN ÇÖZÜMLEMESİ:

- . Sosyal açık ve kapalı mekanlar, öğrenciler tarafından kullanılmaktadır.
- . ATMlerin kullanıldığı görülmüştür.
- . Asılmış duyurulara ve ilanlara rastlanmıştır.

1

2

3

MEKANSAL OLARAK DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE İHTİYAÇ YOKTUR.

2. ÖNGÖRÜLER:

- . Bilgi edinme noktası
- . Parasal işlem noktası

5. İLETİŞİMSEL İHTİYAÇLAR:

- . Parasal işlem noktası
- . Duyuru ve bilgilendirme noktası,
- . Toplanma noktası

3. TEZ VARSAYIMINA UYGUNLUK:

1. Herkesin kullanımına açıktır.
2. Eğitim veren/alanların erişimini sağlayabilmek için farklı araçlar, ve yollar ile ulaşmak mümkündür.
3. Öğretim temelli kurumlar olarak, eğitim çevresinde ortak amaca sahiptir.
4. Üniversite kampüsünün ile belirli bir kimliğe sahiptir.
5. Asılmış duyurulardan ortak bir iletişim talebi olduğu anlaşılmıştır.

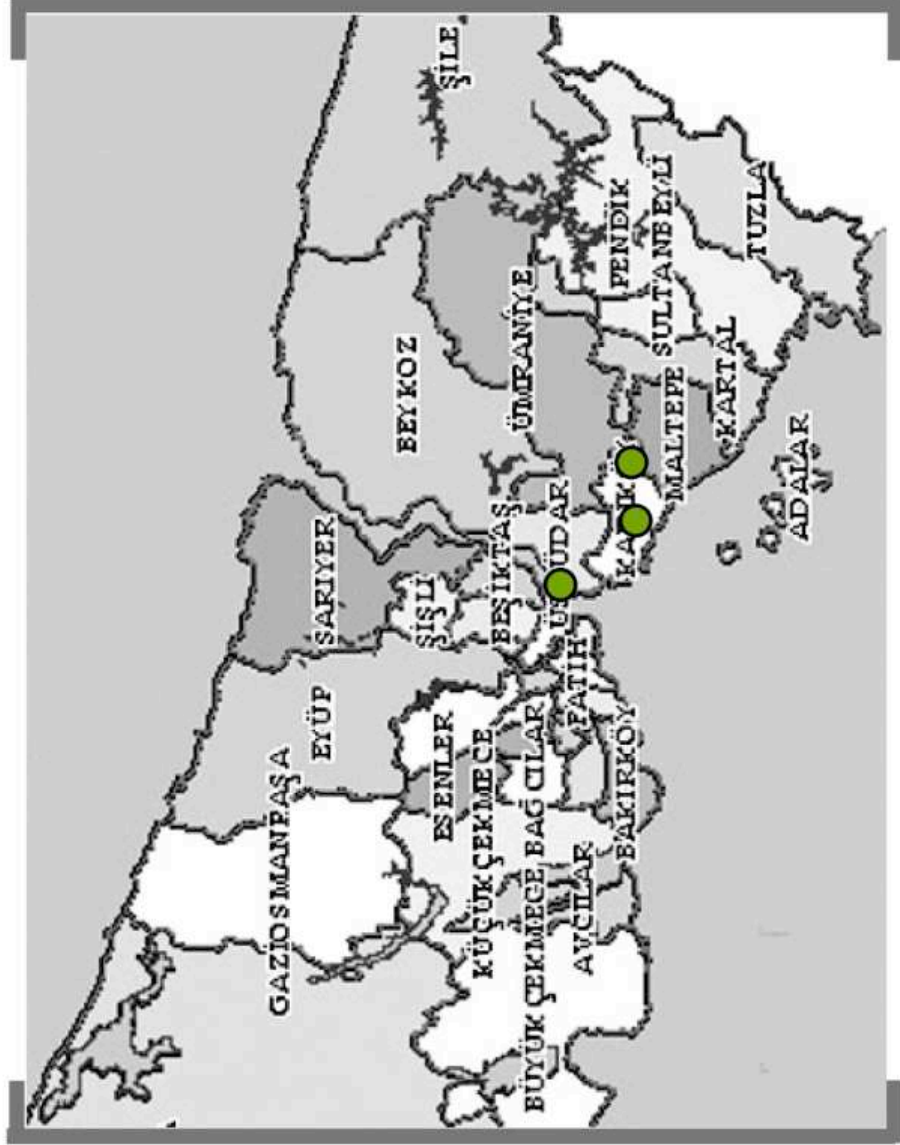
6. DÖNÜŞÜM GEREKLİLİĞİNİN SEBEBİ:

- . Bireysel bilgilendirme ve devlete erişim için terminaller (2)
- . Duyurulara tek yerde toplu olarak erişebilme ihtiyacı (1)
- . Parasal işlemler için ATMler (3)

SONUÇ: Seçilen 5 örnekte belirlenen istenen ölçütler bulunmaktadır.

EK : 23
İNCELENEN "SAĞLIK TEDAVİ VE BAKIM NOKTALARI" İSTANBUL HARİTASI ÜZERİNDE GÖSTERİMİ
3 adet incelenmiştir.

- Haydarpaşa Numune Hastanesi
- Göztepe SSK Hastanesi
- Küçükbakkalköy PTT Hastanesi

EK : 24

GÖZTEPE SSK HASTANESİ PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- .Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar
- . Gelir Düzeyi: Alı, Orta gelir düzeyi.
- .Eğitim Düzeyi: Lise, üniversite.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddenin üzerinde.
- . Otobüs durağından 5 dak uzak, minibüslerin sıklıkla geçtiği cadde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- .Hasta yakınlarının beklediği oturma, yeme-içme mekânı bulunmaktadır.Ancak postahaneye yakın bir konumda değildir.
- .Postanelerin çevresinde banka ATM leri var.

Yerel karakterin tanımı:

- . Konut bölgesi içinde hastane alanı.
- .Eylemler: Hastane içinde hasta yakını ziyaretleri, tedavi bakım

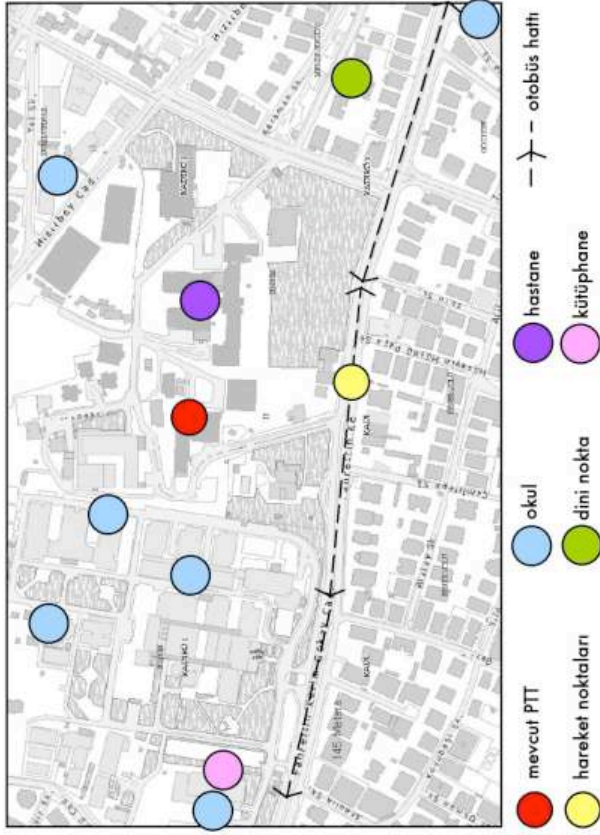
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Sessiz, düzenli ve kalabalık olmayan.
- .Kullanıcılar: Hastaneyi kullananlar (tedavi, ziyaret), çalışanlar, ana caddede kullananlar

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Belirli bir neden veya zorunluluk sebebi ile kullanılan nokta
2. İHTİYAÇ= Duyuru, basit parasal işlemler, devlete erişim ve buluşma noktası

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

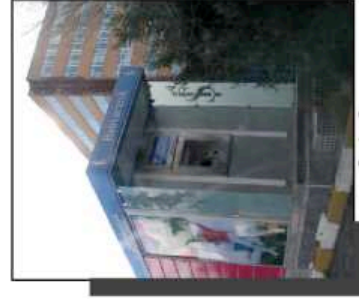
Resim 2

Resim 3

Resim 4

Resim 5

EK : 25 HAYDARPAŞA NUMUNE HASTANESİ PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- .Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir Düzeyi: Altı, Orta gelir düzeyi.
- . Eğitim Düzeyi: Lise, üniversite.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- .Konumu: İşlek ana caddenin üzerinde.
- . Önünde otobüs durağı var, minibüslerin sıklıkla geçtiği cadde.

Ortak bir amacı gerçekleştirmek:

- .Hasta yakınlarının beklediği oturma, yeme-içme mekanı bulunmaktadır.Ancak postahane yakın bir konumda değildir.
- . Postahanenin çevresinde ATM ler var.

Yerel karakterin tanımı:

- .Yerleşim, ticaret ve ulaşım bölgesinde.
- .Eylemler: Hastane içinde hasta yakın ziyaretleri, tedavi bakım

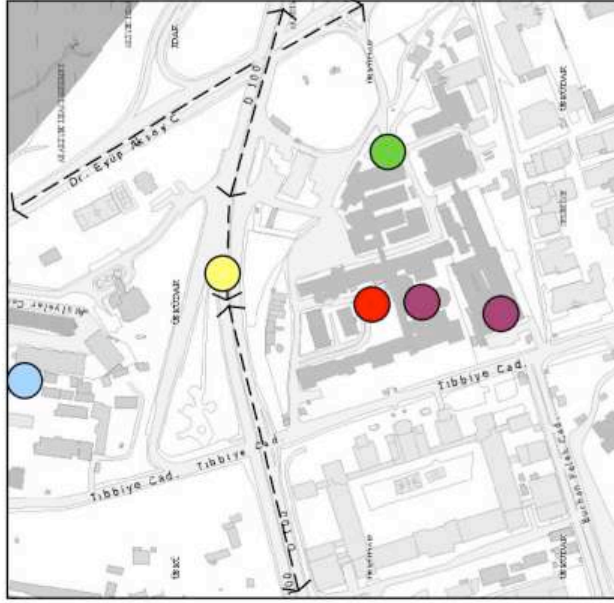
İletişim talebini oluşturacak "ortaklar":

- .Hastane bölgesi, sessiz, düzenli ve kalabalığı olmayan nokta.
- . Kullanıcılar: Hastaneyi kullananlar (tedavi, ziyaret), çalışanlar, ana caddeyi kullananlar

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

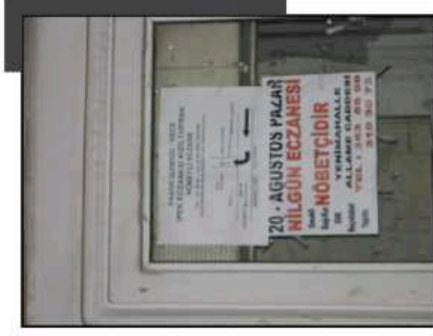
1. KONUM= Bakım, tedavi, ziyaret amacı ile kullananlar kendi içine kapalı bölge.
2. İHTİYAÇ= Duyuru, basit parasal işlemler, devlete erişim ve buluşma noktası

Nokta ve çevresinin haritası

- mevcut PTT
- dini nokta
- okul
- hastane
- hareket noktaları
- otobüs hattı

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 4

Resim 3

Resim 2

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- .Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- .Gelir Düzeyi: Orta gelir düzeyi.
- .Eğitim Düzeyi: Lise, üniversite.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- .Konumu: İşlek ana caddenin üzerinde, hastane kapısının dışında.
- .Otobüs durağından 5 dak uzak, minibüslerin sıklıkla geçtiği cadde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- .Hasta yakınlarının beklediği oturma, yeme-içme mekânı bulunmaktadır.Ancak postahaneyle yakın bir konumda değildir.
- .Postahanesinin çevresinde ATM ler var.

Yerel karakterin tanımı:

- .Hem hastane hem de otoyoldan gençler tarafından kullanılabilir.
- .Eylemler: Hastane içinde hasta yakını ziyaretleri, eğitim

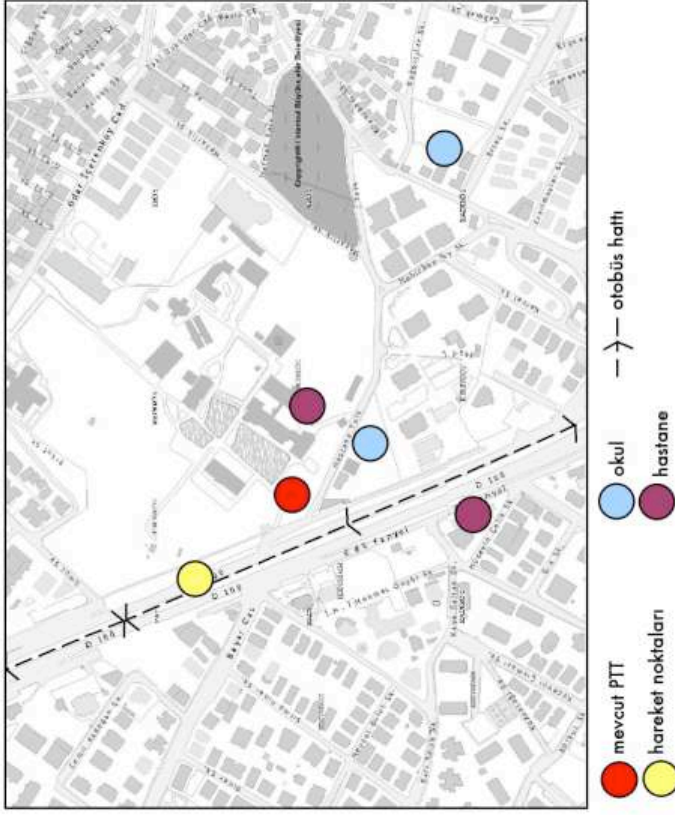
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- .İki hastanesinin faydalanabileceği noktada.
- .Kullanıcılar: Hastaneyi kullananlar (tedavi, ziyaret), çalışanlar

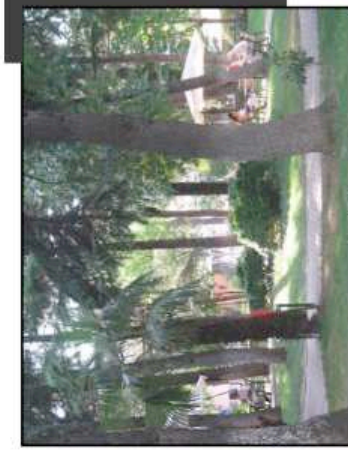
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Bakım, tedavi, ziyaret amacı ile kullananlar kendi içine kapalı bölge.
2. İHTİYAÇ= Duyuru, basit parasal işlemler, devlete erişim ve buluşma noktası

Nokta ve çevresinin haritası

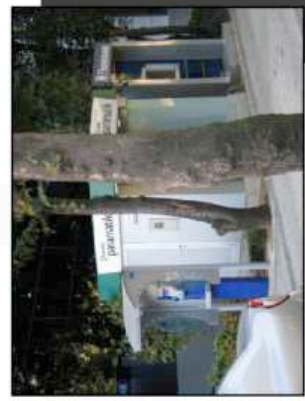
Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

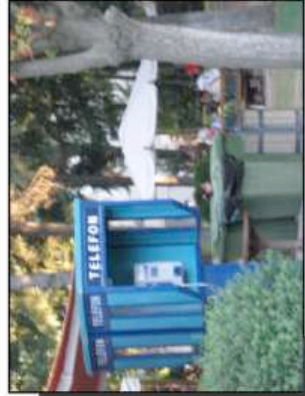
Resim 2

Resim 5

Resim 4

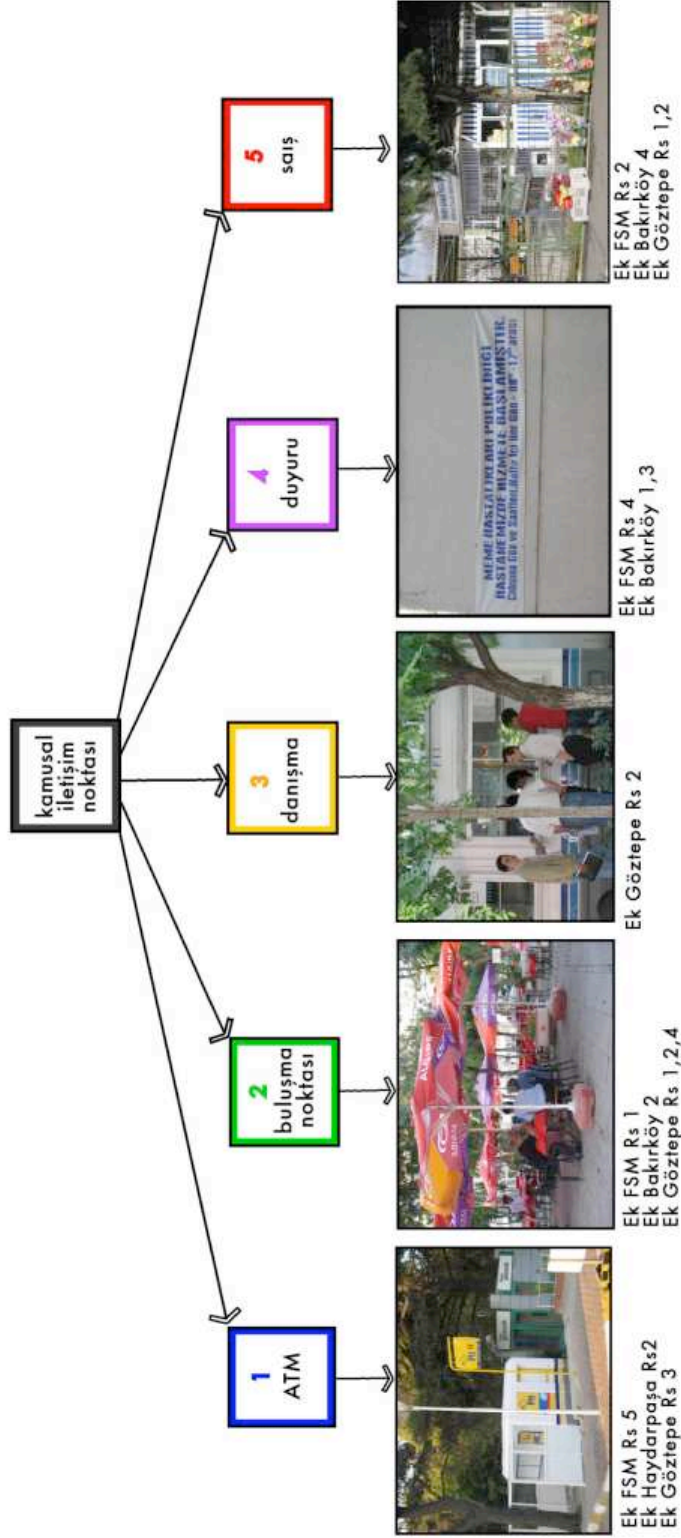

Resim 3

EK : 27

TEDAVİ BAKIM NOKTALARI İÇİN İLETİŞİM BİÇİMLERİNİN TESPİTİ:

EK : 28 TEDAVİ BAKIM NOKTALARI İÇİN YAPILAN İNCELEME

1.ÖRNEKLERİN SEÇİLME KRİTERİ:

- . Konum: Şehir merkezinde veya merkeze yakın
- . Amaç: Gerekli ekipman, personel ve doktorlar eşliğinde tedavi ve bakım vermek.
- . Kullanıcılar: Doktorlar, hemşire ve idari kadro, hastalar, refakatçiler ve ziyaretçiler.

4. VERİLERİN ÇÖZÜMLEMESİ:

- . Sosyal açık ve kapalı mekanlar, hasta ziyaretçileri ve hastalar tarafından kullanılmaktadır.
- . ATMlerin kullanıldığı görülmüştür.
- . Asılmış genel duyurulara rastlanmıştır.

MEKANSAL OLARAK DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE İHTİYAÇ YOKTUR.

2. ÖNGÖRÜLER:

- . Bilgi edinme noktası
- . Parasal işlem noktası

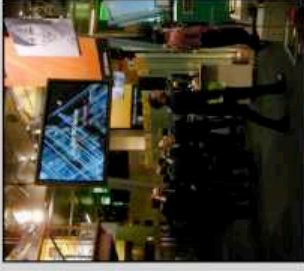
5. İLETİŞİMSEL İHTİYAÇLAR:

- . Parasal işlem noktası
- . Duyuru ve bilgilendirme noktası,
- . Toplanma noktası

3.TEZ VARSAYIMINA UYGUNLUK:

1. Herkesin kullanımına açıktır.
2. Acil durumlar ve hastaların erişimini sağlayabilmek için farklı araçlar, ve yollar ile ulaşmak mümkündür.
3. Bakım ve tedavi vermek ortak amaktır.
4. Hastane kampüsü ile belirli bir kimliğe sahiptir.
5. Asılmış duyurulardan ortak bir iletişim talebi olduğu anlaşılmıştır.

SONUÇ: Seçilen 5 örnekte belirlenen istenen ölçütler bulunmaktadır.

1

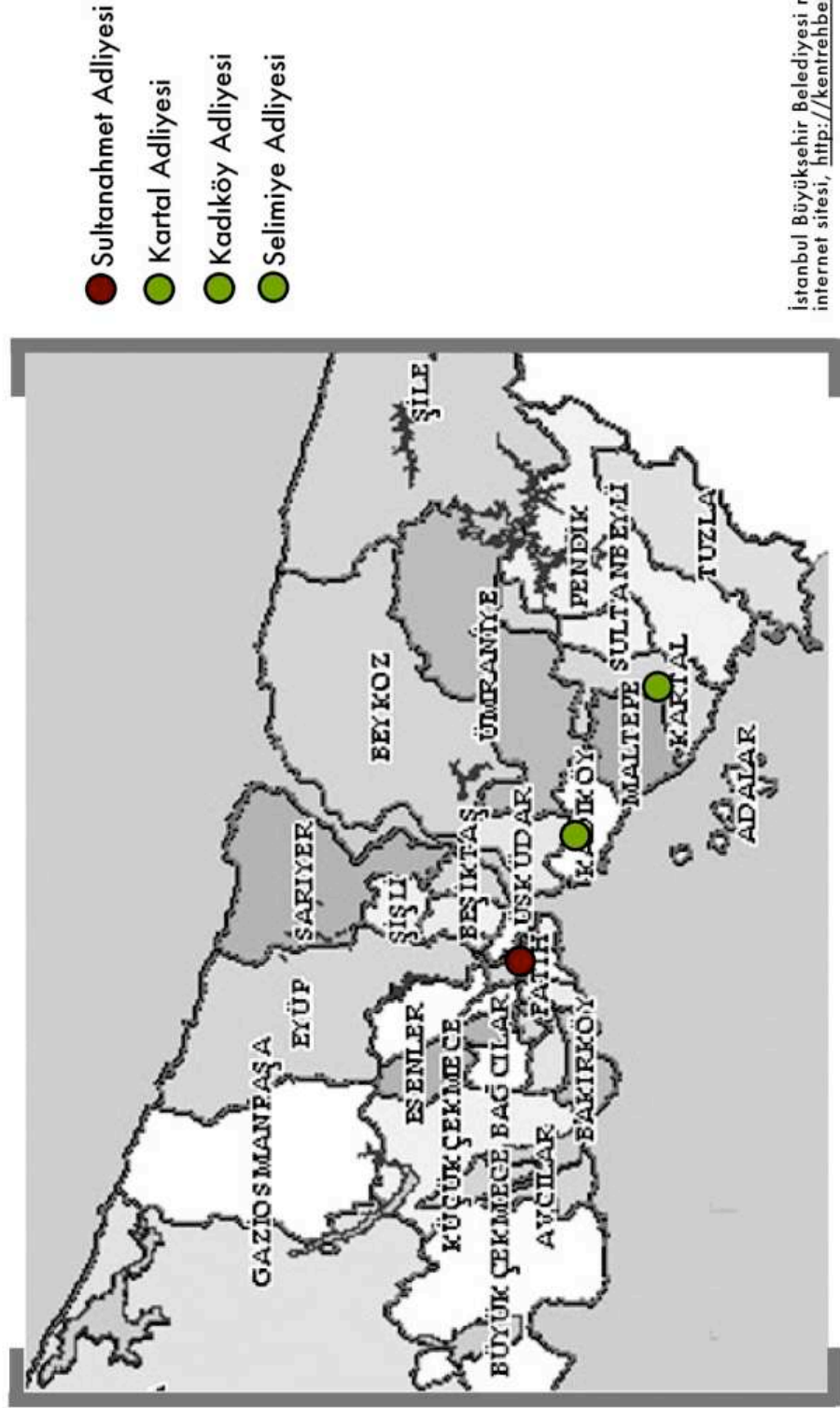

2

3

EK : 29
İNCELENEN "YASAMA VE YÜRÜTME NOKTALARI" NIN İSTANBUL HARİTASI ÜZERİNDE GÖSTERİMİ
4 adliye incelenmiştir.

EK : 30

FATİH ADLİYESİ PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir düzeyi: Çeşitli.
- . Öğrenim seviyesi: Orta, lise civarı

Noktaya ulaşım biçimleri nelerdir?

. Konumu: Adliye binasının içinde. Yoğun bir caddenin üzerinde ve büyük bir hastanenin karşısında.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

. Toplanma yerleri: Avukatlık ofisleri bulunmaktadır.

. Yoğun geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakter nasıl tanımlanır:

. Kozmopolit bir nokta, ama adliye binasının içinde kaldığı için dışarıdaki ortam ile ilişkisi az.

. Eylemler: Toplanma, çalışma, yasal işlemler.

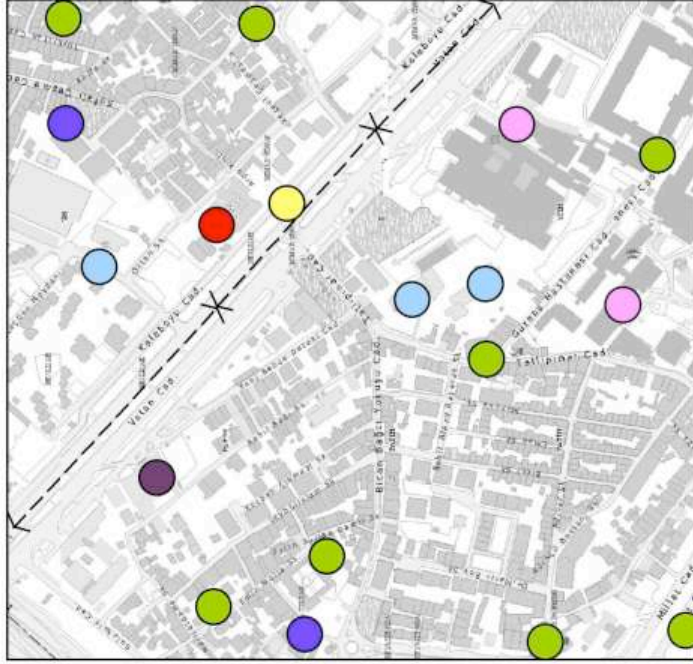
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Dilekçe yazanlar, avukatlık ofislerinin çevrelediği hareketliliğe sahip.
- . Kullanıcılar: Avukatlar, davacı-davacılar, bölgede çalışanlar (parasal hareketler ve gönderimler için)

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Kendi işlevine dönük, bekleme veya buluşma noktası.
2. İHTİYAÇ= Yapının işlevine uygun olarak kullanıcılar için geçici çalışma ortamı, bekleme ve görüşme noktası

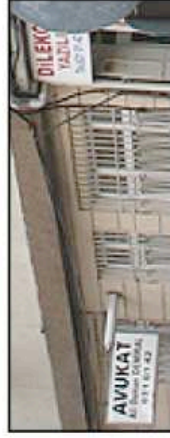
Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

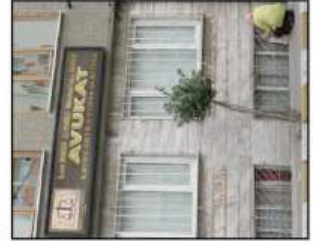
Resim 2

Resim 6

Resim 5

Resim 4

Resim 3

EK : 31

KARTAL ADLİYESİ PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- Gelir düzeyi: Altlorta.
- Eğitim düzeyi: Orta.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konumu: Yapının önüne sadece araba ile ulaşılabilir.
- Otobüs ve tren istasyonlarına yakın.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: Avukatlık ofisleri ve dilekçe yazım ve danışma büroları bulunmaktadır.
- Orta sıklıkta geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımı:

- Sanayi ve iş bölgesi.
- Eylemler: Toplanma, çalışma, yasal işlemler.

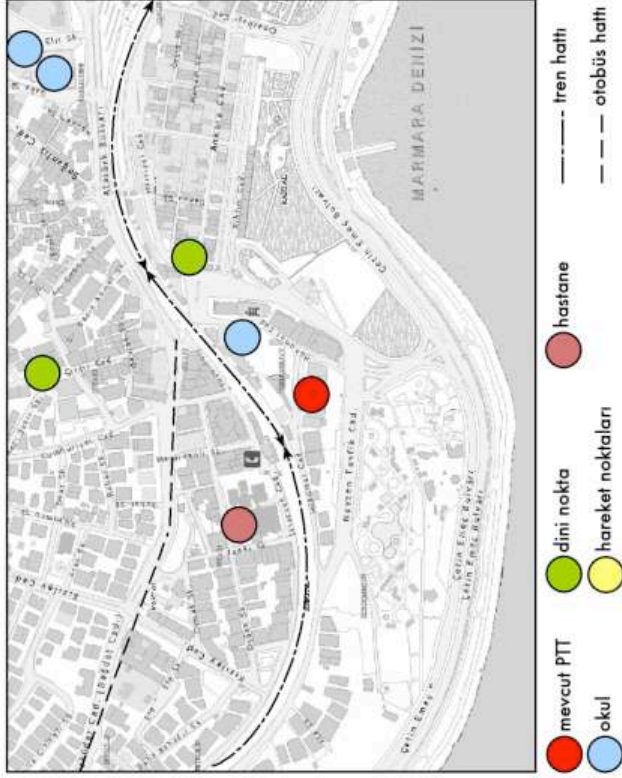
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- Orta sıklıkta kullanıma sahip, genelde sakinler nokta.
- Kullanıcılar: Avukatlar, davalı-davacılar, bölge sakinleri (parasal hareketler ve gönderimler için)

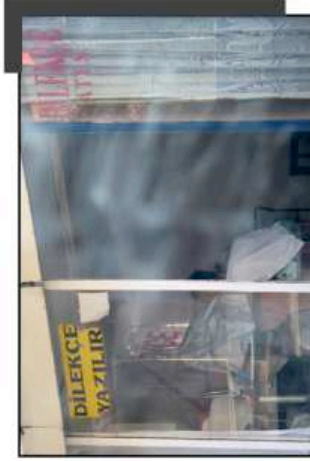
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KÖNÜM= Kendi işlevine dönük, bekleme veya buluşma noktası.
2. İHTİYAÇ= Yapının işlevine uygun olarak kullananlar için geçici çalışma ortamı, bekleme ve görüşme noktası

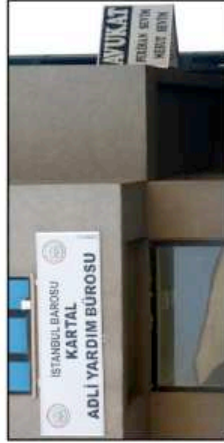
Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

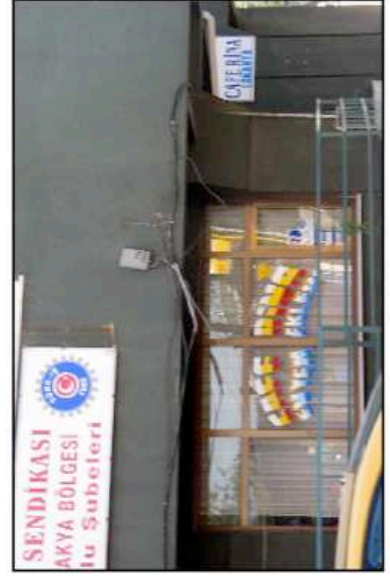
Resim 1

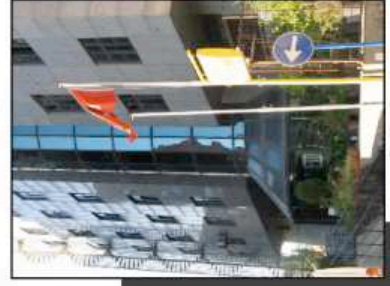
Resim 2

Resim 3

Resim 4

Resim 5

SELİMİYE PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir düzeyi: Üstorta .
- . Eğitim seviyesi: Lise ve yüksek.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Anacaddede üzerinde, diğer kamusal mekanlara yakın, tabelası var.
- . Otobüs durağından 5 dak, iskeleden 5 dakika yürüme mesafesinde

Ortak bir amaca gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Avukatlık ofisleri ve çevrede açık ve kapalı mekanlar vardır
- . Orta sıklıkta geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Konut ve sosyalleşme bölgesi. Çevresinde kahve, adliye ve park var.
- . Eylemler: Barınma, eğitim, sosyalleşme, adli işlemler.

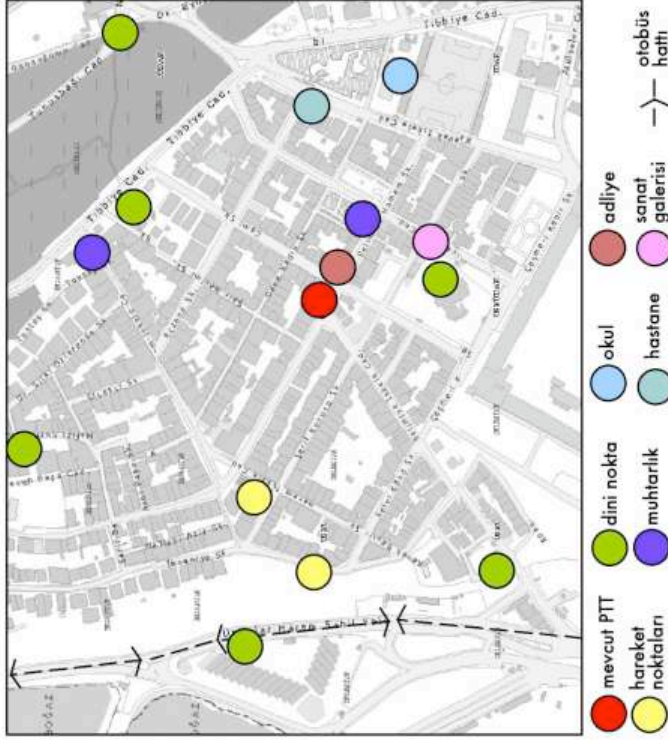
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Eski İstanbullu'ların nezih yerleşim mahallesi.
- . Kullanıcılar: Avukatlar, davalı-davaacılar, bölge sakinleri.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sabit geçişlerin olduğu yerleşik ve nezih yerleşim bölgesi.
2. İHTİYAÇ= Devlete erişim, duyuru, ihtiyaca göre eğitim odası veya geçici ofis ve toplanma noktası

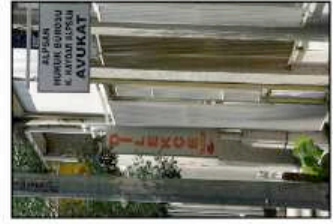
Nokta ve çevresinin haritası

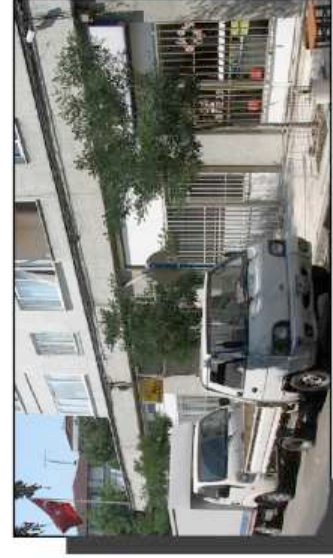
Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 3

Resim 2

Resim 4

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- .Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- .Gelir düzeyi: alt ve orta
- .Öğrenim seviyesi: Ortaokul civarı

Noktaya ulaşım biçimleri:

- .Konumu: Adliye binasının içinde.
- .Dışardan algılanacak hiçbir ipucu yok.
- .Sadece binanın içindekilerin ve bilerek gelebileceklerin kullanımında.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- .Toplanma yerleri: Avukatlık ofisleri bulunmaktadır.
- .Yoğun geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımlanması:

- .Kozmopolit bir nokta ama adliye binasının içinde kaldığı için dışardaki ortam ile ilişkisi az.
- .Eylemler: Toplanma, çalışma, yasal işlemler

İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- .Tarihi bölge olduğu için yapı çevresinde konumlanmış bürölar yok, uzak çevresinde var.
- .Kullanıcılar: Avukatlar, davacılar, büröacılar, bölge sakinleri (parasal hareketler ve gönderimler için)

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Kendi işlevine dönük, bekleme veya buluşma noktası.
2. İHTİYAÇ= Yapının işlevine uygun olarak kullananlar için geçici çalışma ortamı, bekleme ve görüşme noktası

Nokta ve çevresinin haritası

- mevcut PTT
- dini nokta
- hareket noktaları
- okul
- muhtarlık
- turistik nokta
- alışveriş merkezi

Fotoğraflarla görünüm

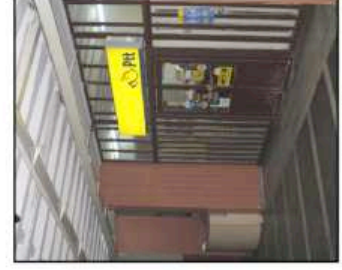
Resim 1

Resim 2

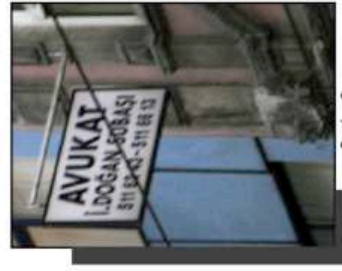
Resim 6

Resim 5

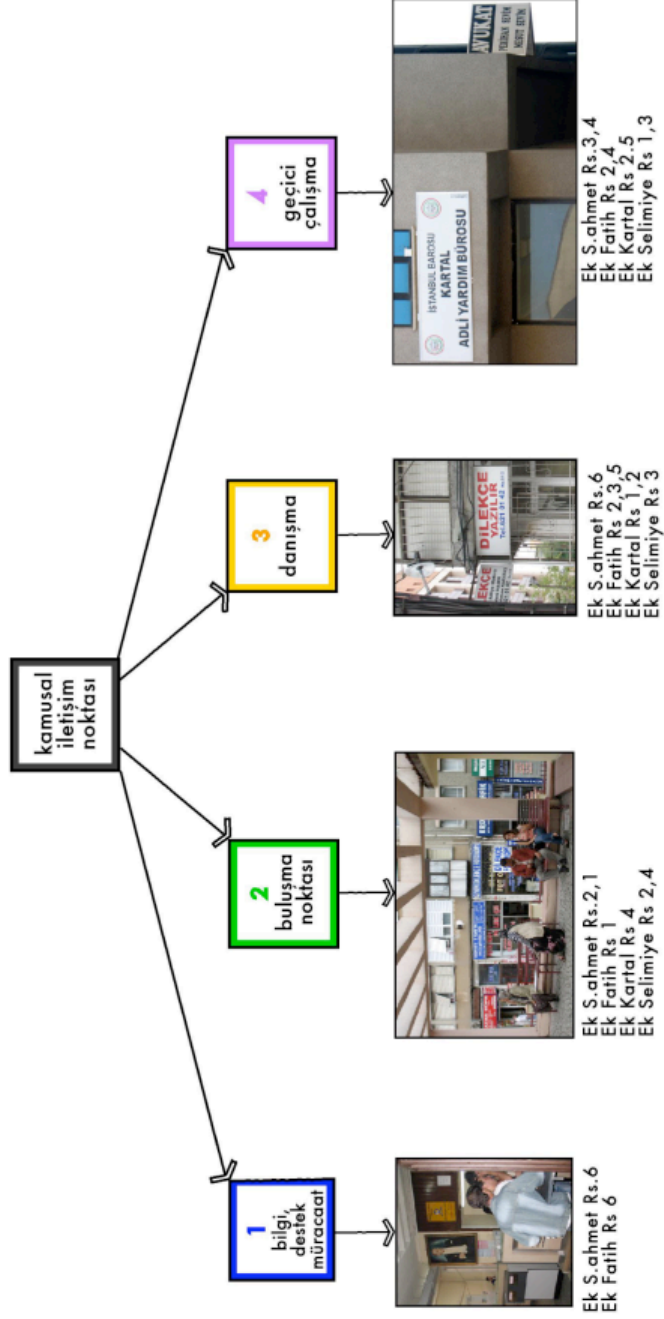
Resim 4

Resim 3

EK : 34
YASAL İŞLEM NOKTALARI İÇİN İLETİŞİM BİÇİMLERİNİN TESPİTİ:

EK : 35

YASAMA YÜRÜTME NOKTALARI İÇİN YAPILAN İNCELEME:

1.ÖRNEKLERİN SEÇİLME KRİTERİ:

- . Konum: Şehir içinde konumlanmış, çevresi korunaklı yer.
  - . Amaç: Adli işlemlerin yapıldığı noktalar.
  - . Kullanıcılar: Avukatlar, davalılar ve refakatçiler.
- Bazılarında dışarıdan gelenlerin kullanımına izin verildiği gözlenmiştir.

4. VERİLERİN ÇÖZÜMLEMESİ:

- . Bekleme mekanları yoğun kullanıma sahiptir.
- . Dilekçe gibi resmi belgelerin yazımı için danışmanlık hizmeti verecek ofislere/kişilere rastlanmıştır.
- . Avukatlık bürolarının olduğu görülmüştür.

MEKANSAL OLARAK DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE İHTİYAÇ VARDIR.

2. ÖNGÖRÜLER:

- . Bekleme ve toplanma mekanları
- . Avukatlar için çalışma mekanları

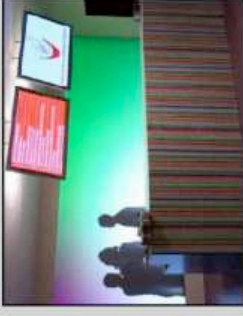
5. İLETİŞİMSEL İHTİYAÇLAR:

- . Çalışma/ ofis ortamı
- . Özel toplanabilme gereksinimi
- . Genel toplanma ve bekleme
- . Dilekçe gibi resmi belgelerin yazımı için danışma ihtiyacı

3.TEZ VARSAYIMINA UYGUNLUK:

1. Herkesin kullanımına açık yerler olarak, sosyal çeşitliliği barındırabilmektedir.
2. Yapıyı kullananların erişimi mümkündür.
3. Sorunların hukuki yollardan çözülebilmesi ortak bir amadır.
4. Dinamik kullanıma sahip olarak belirli bir kimliğe sahiptir.
5. Avukatlar ve davalıların iletişim kurmak ihtiyacı vardır.

SONUÇ: Seçilen 4 örnekte belirlenen kriterler bulunmaktadır.

1

2

3

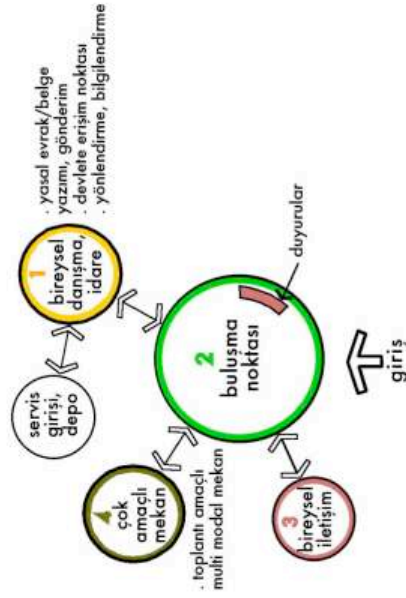

4

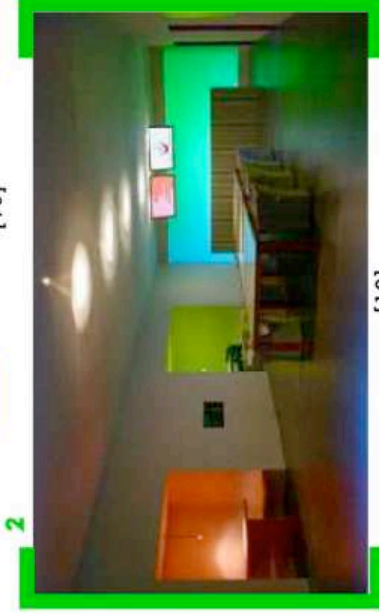

EK : 36
YASAL İŞLEMLERİN GÖRÜLDÜĞÜ NOKTA
PTT ŞUBESİ MEKANSAL ORGANİZASYON ŞEMASI

"Geçici çalışma ortamı, duyurular ve posta gönderimleri, bilgilendirme/danışma"

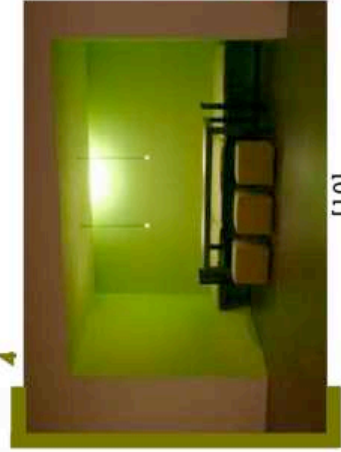
[10]

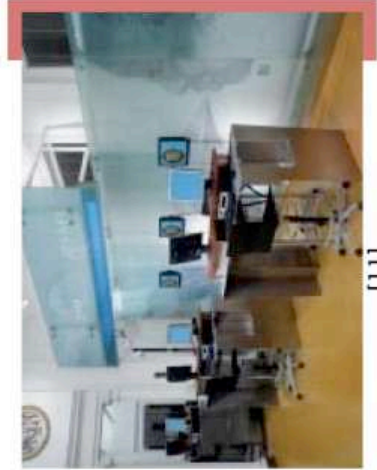
[10]

(Boner, 2003, s.79)

[10]

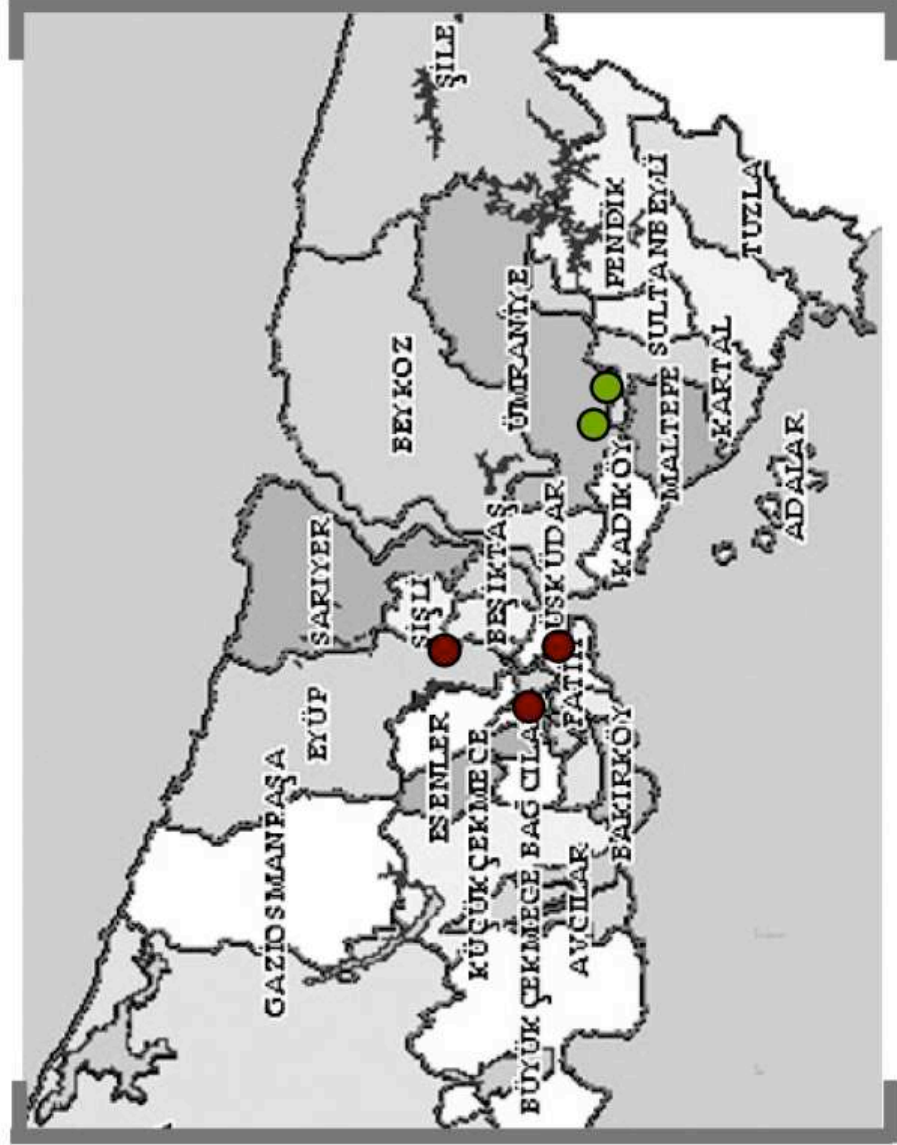
[11]

(Boner, 2003, s.218)

EK : 37

İNCELENEN "ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ" NİN İSTANBUL HARİTASI ÜZERİNDE GÖSTERİMİ
5 sanayi bölgesi incelenmiştir.

- Ümraniye İmes Org. San. Bölgesi
- Küçükbakkalköy
- Yed-Pa Org. San. Bölgesi
- Merter Keresteciler Sitesi
- Okmeydanı Perpa
- Unkapanı Mefruşatçılar

İstanbul Büyükşehir Belediyesi resmi internet sitesi, <http://kentrehberi.ibb.gov.tr/>

EK : 39

MERTER KERESTECİLER MERKEZİ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir düzeyi: Orta.
- . Eğitim düzeyi: Orta, lise.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Yapının önüne araba, otobüs ve minibüsle ulaşılabilir. Durak tam önünde konumlanmış.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Bölge çok büyük, PTT çevresinde ve farklı noktalarda kamusal toplanma mekanları var.
- . Yoğun sıklıkta kullanıma sahiptir

Yerel karakterin tanımı:

- . Sanayi ve iş bölgesi,
- . Eylemler: Ticaret, toplanma, parasal işlemler, lojistik

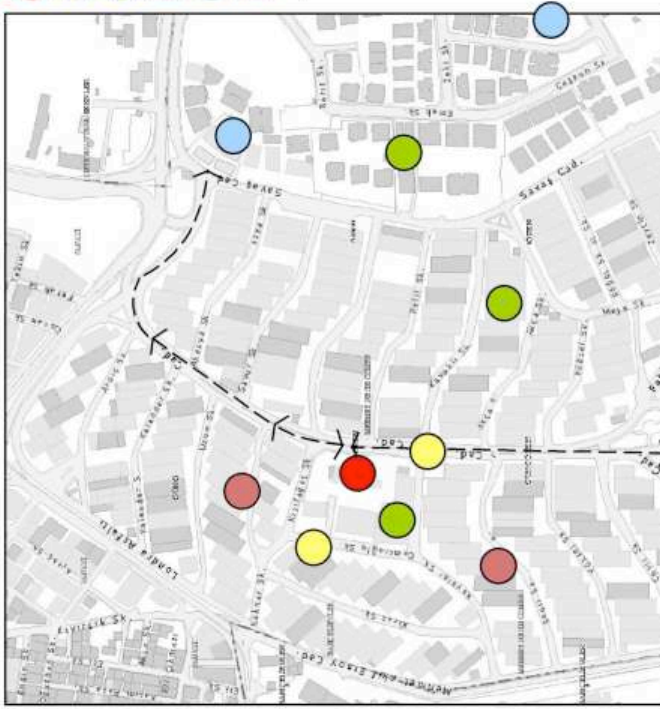
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Sadece iş amaçlı kullanılacak bölge.
- . Kullanıcılar: Hareket noktalarını kullananlar, ticaret sahibi esnaf

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

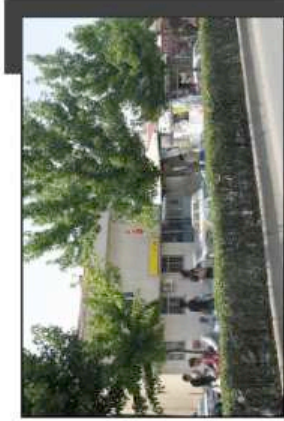
1. KONUM= Şehirden uzak, iş ve üretim yapılan sanayi bölgesi
2. İHTİYAÇ= Duyuruların yapıldığı, parasal işlemler, danışma ve lojistik hizmet noktası

Nokta ve çevresinin haritası

- mevcut PTT
- hareket noktaları
- dini nokta
- hiper market
- okul
- spor alanı
- otobüs hattı

Fotoğraflarla görünüm

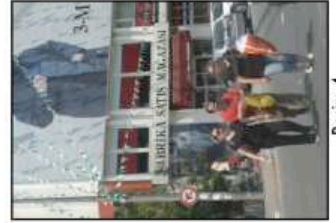
Resim 1

Resim 2

Resim 5

Resim 4

Resim 3

EK : 40

OKMEYDANI PERPA PTT ŞUBESİNİN ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar
- . Gelir Düzeyi: Orta, alt-orta.
- . Eğitim Düzeyi: Orta, lise mezunu.

Noktaya ulaşım biçimleri nelerdir?

- . Konumu: Ana caddenin üzerinde, yoğun trafik hatfında.
- . Otobüs durağının önünden ve vapurdan 10 dak yürüme mesafesinde, çok işlek ve kalabalık bir cadde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: PTT çevresinde ve yapı içinde farklı noktalarda kamusal toplanma mekanları var.
- . Yoğun sıklıkta kullanıma sahiptir

Yerel Karakter nasıl Tanımlanır?

- . Sanayi bölgesinde bilinen, sık kullanıma sahip ve merkezi nokta.
- . Eylemler: Ticaret, toplanma, parasal işlemler, lojistik

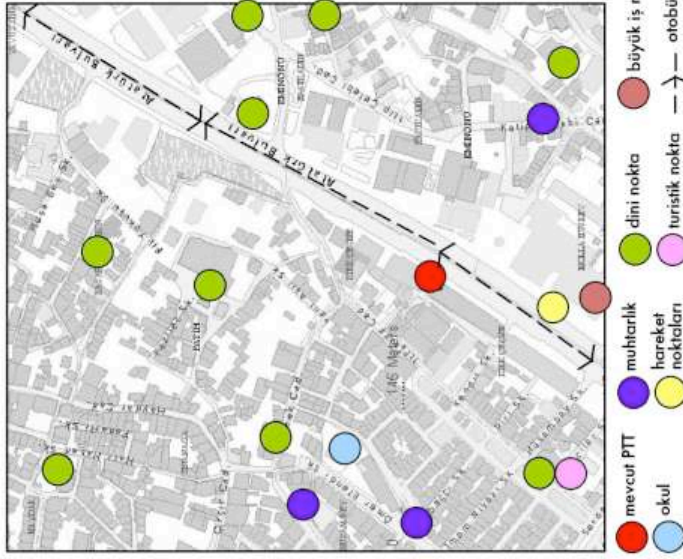
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Sadece iş amaçlı kullanılacak bölge.
- . Kullanıcılar: Hareket noktalarını kullananlar, ticaret sahibi esnaf

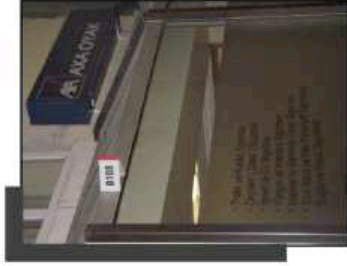
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Hareketli bir alanda hızlıca belirli bir ihtiyaç veya zorunluluk sebebi ile kullanılan nokta
2. İHTİYAÇ= Duyuruların yapıldığı, parasal işlemler, danışma ve lojistik hizmet noktası

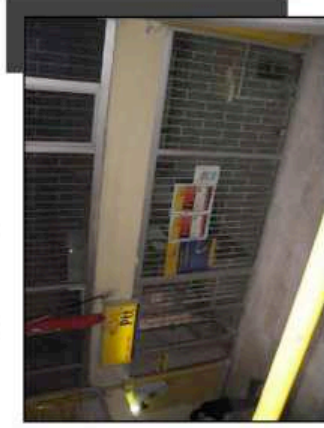
Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

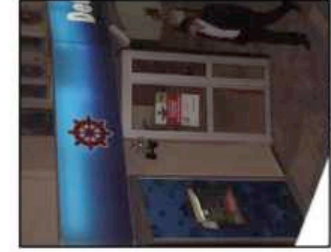
Resim 2

Resim 3

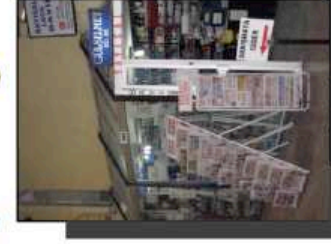
Resim 7

Resim 6

Resim 5

Resim 4

Resim 8

EK : 41

UNKAPANI MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar
- . Gelir Düzeyi: Orta, alt-orta.
- . Eğitim Düzeyi: Orta, lise mezunu.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddenin üzerinde, yoğun trafik hatfında.
- . Otobüs durağının önünden ve vapurdan 15 dak yürüme mesafesinde, çok işlek ve kalabalık bir cadde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: İMÇ kompleksi içinde kahve ve olurma yerleri var, PTT yanında Sosyal Sigortalar Kurumu var.
- . Yoğun sıklıkta kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Yoğun araç ve yaya akışının olduğu ticaret bölgesi,
- . Eylemler: Ticaret, toplanma, hareket/ ulaşım, danışma, parasal işlemler, lojistik hizmet

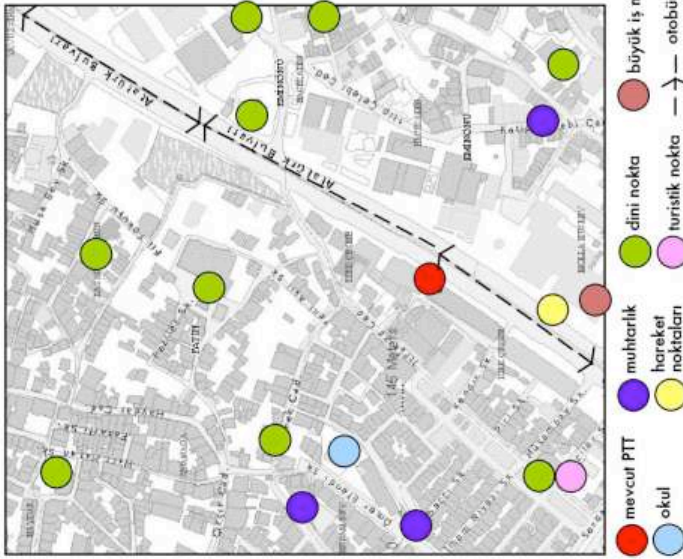
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Karşısında büyük is potansiyeline sahip İMÇ blokları ve PTT yanındaki SSK yı kullananlar var.
- . Kullanıcılar: Ticaret sahibi esnaf, hareket noktalarını kullananlar

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Hareketli bir alanda belirli bir ihtiyaç sebebi ile kullanılan nokta
2. İHTİYAÇ= Duyuruların yapıldığı parasal işlemler, danışma ve lojistik hizmet noktası

Nokta ve çevresinin haritası

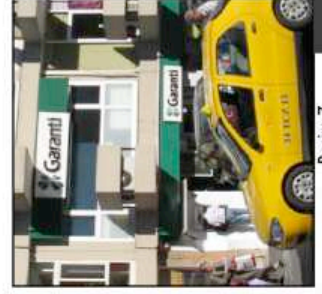
Fotoğraflarla görünüm

Resim 2

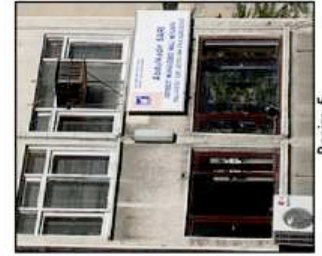
Resim 3

Resim 7

Resim 6

Resim 5

Resim 4

EK : 42

ÜMRANIYE İMES PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- Gelir düzeyi: Alftorta.
- Eğitim düzeyi: Orta, lise.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konumu: Yapının önüne sadece araba ile ulaşılabilir. Otobüs durağından bölgenin içine girip yürümek 20 dak. sürüyor.

Ortak bir amaç gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: PTT çevresinde ve bölge içinde farklı noktalarda kamusal mekanlar var.
- Orta sıklıkla kullanıma sahiptir

Yerel karakter nasıl tanımlanır?

- Sanayi ve iş bölgesi.
- Eylemler: İş, çalışma, parasal işlemler, danışma, lojistik taşıma hizmeti

İletişim talebini oluşturacak "ortaklar":

- Sadece iş amaçlı kullanılacak bölge.
- Kullanıcılar: Çalışanlar, iş sahipleri, (ticari hareketler ve gönderimler için)

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

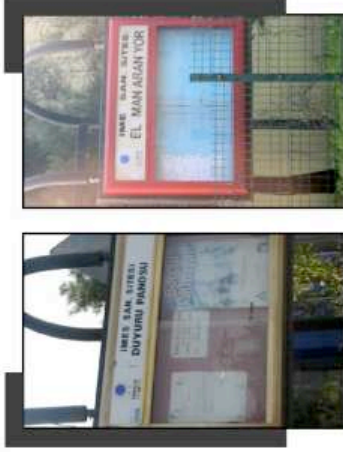
1. KONUM= Şehirden uzak, iş ve üretim yapılan sanayi bölgesi
2. İHTİYAC= Duyuruların yapıldığı, parasal işlemler, danışma ve lojistik hizmet noktası

Nokta ve çevresinin haritası

- mevcut PTT
- hareket noktaları
- spor alanı
- dini nokta
- yaya hattı

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 3

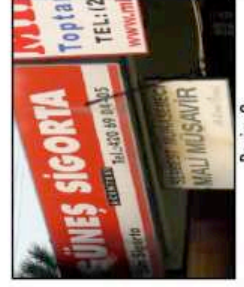
Resim 4

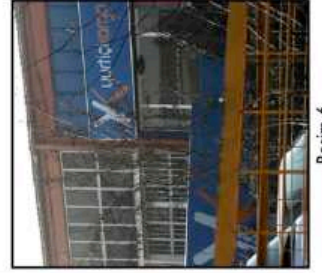
Resim 9

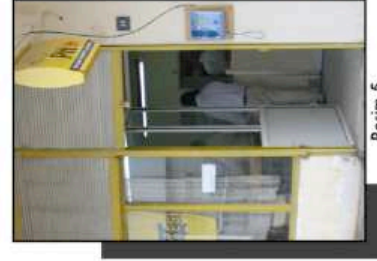
Resim 7

Resim 8

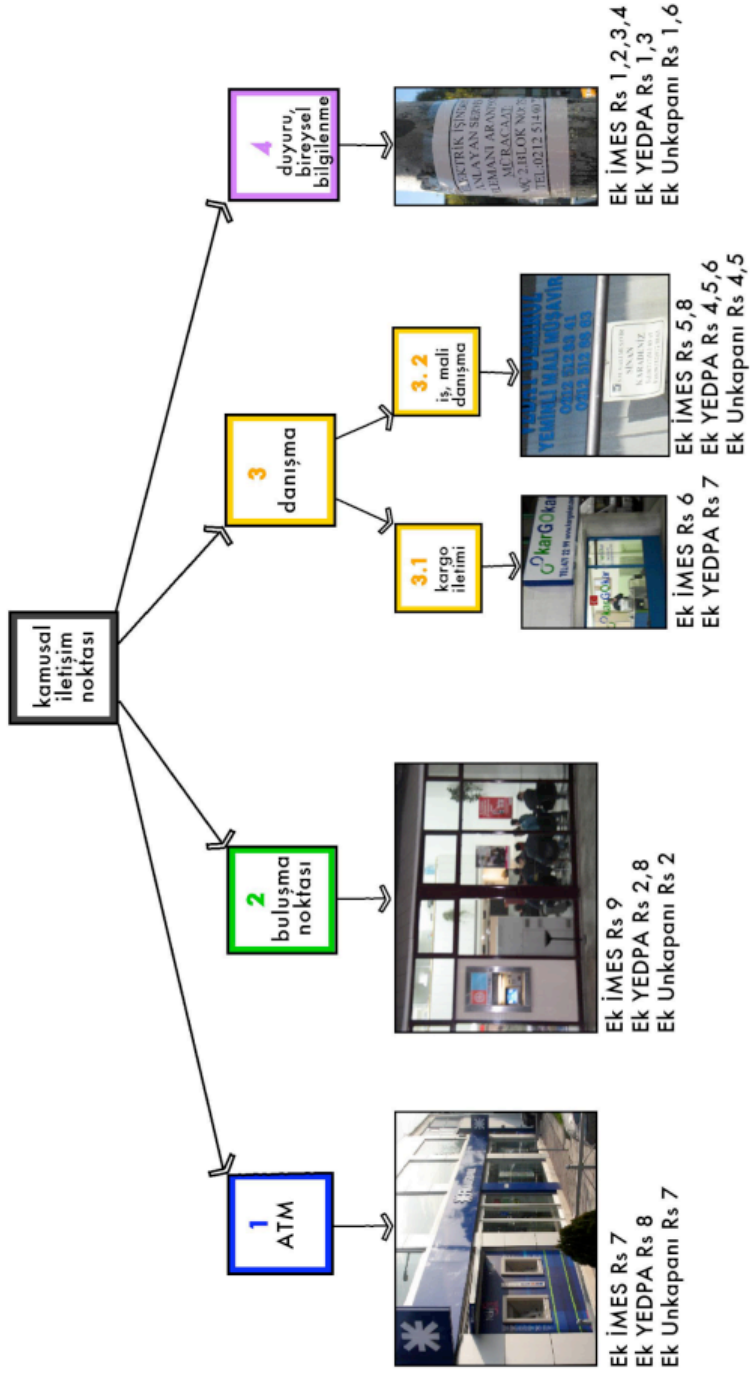
Resim 6

Resim 5

EK : 43

ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ İÇİN İLETİŞİM BİÇİMLERİNİN TESPİTİ:

EK : 44

ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ İÇİN YAPILAN İNCELEME SONUÇLARI:

1.ÖRNEKLERİN SEÇİLME KRİTERİ:

- . Konum: Şehir merkezinde veya uzak konumlanmış, yaygın alanda veya tek yapı içerisinde
- . Amaç: Aynı tip sanayi gruplarının üretim gerçekleştirmek üzere biraraya gelmeleri
- . Kullanıcılar: Çalışanlar, iş sahipleri.

3.TEZİN VARSAYIMINA UYGUNLUK:

1. İçeride bulunan veya dışarıdan gelebilecek herkese açık alanlar olarak , sosyal çeşitliliği barındırabilmektedir.
2. Alana/yapıya erişim mümkündür.
3. İş üretimi, ortak bir amaçtır.
4. İşçiler, sanayi üretim tesislerinin serleştiği belirli yapı tipine sahip olarak bir kimliğe sahiptir.
5. Asılan duyurulardah bir iletişim kurmak ihtiyacı olduğu anlaşılmıştır.

SONUÇ: Seçilen 4 örnekte belirlenen kriterler bulunmaktadır.

5. İLETİŞİMSEL İHTİYAÇLAR:

- . Basit parasal işlem noktası
- . Bireysel bilgilendirme noktası
- . Toplanma ve bekleme
- . İlan verme, duyurulara erişim

2. ÖNGÖRÜLER:

- . Bilgi edinme noktası
- . Bekleme ve toplanma mekanı
- . Genel duyurular

4. VERİLERİN ÇÖZÜMLEMESİ:

- . İş, mali müşavir, sigorta vb danışmanlık ofisleri vardır.
- . ATM ve banka şubeleri bulunmaktadır.
- . Alanın/yapının çeşitli noktalarında ilanlar görülmüştür.
- . Kargo şirketlerinin şubeleri bulunmaktadır..

MEKANSAL OLARAK DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE İHTİYAÇ VARDIR.

6. DÖNÜŞÜM GEREKLİLİĞİNİN SEBEBİ:

- . İş, sigorta danışmanlığı yapmak, güvenilir parti olarak devleti temsil edecek görevli kişiler için ihtiyac.(3)
- . Duyurulara, ilanlara erişim, bireysel bilgilendirme hizmetinin verilmesi gerekliliği (1,2)
- . Kargo, paket gönderimi gibi lojistik işlemlerin yapılabilmesi ve izlenmesi ihtiyacı.(3)

1

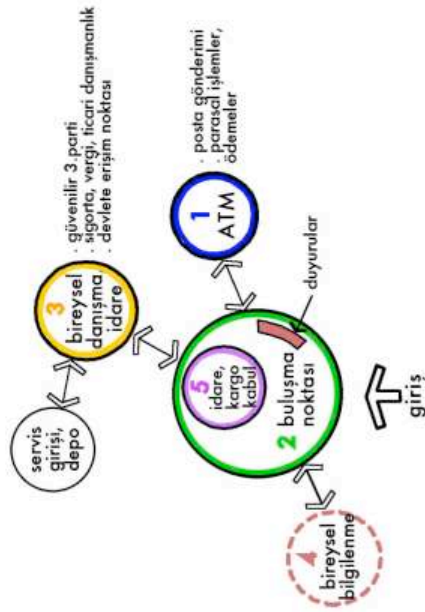
2

3

EK : 45
ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ
PTT ŞUBESİ MEKANAL ORGANİZASYON ŞEMASI
"Duyurular, parasal işlemler ve lojistik hizmet noktası"

[12]

[7]

(Boner, 2003, s.70)

(Mosteadi, 2003 s.70)

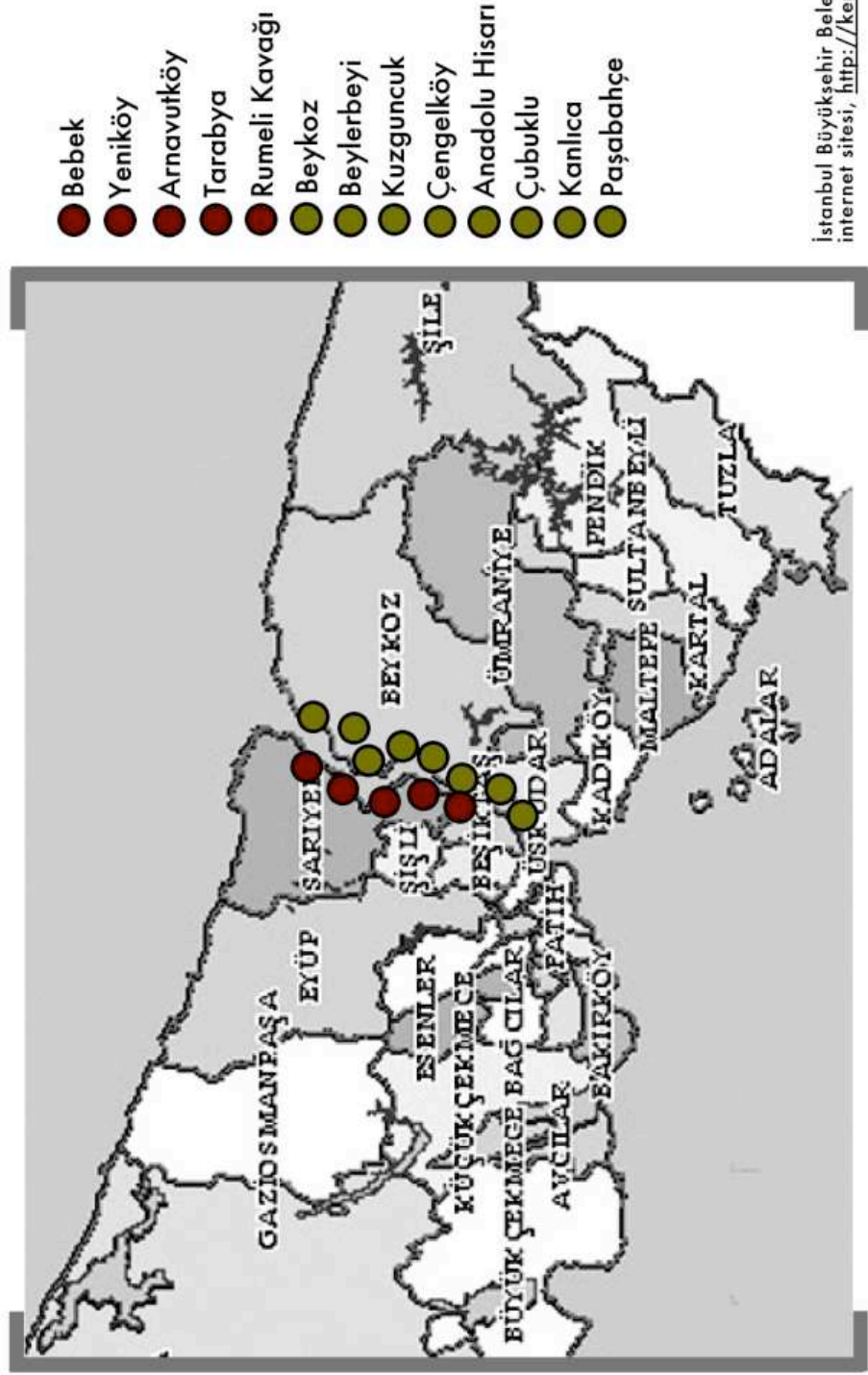

(Boner vd., 2003, s.194)

[13]

EK : 46
İNCELENEN " DENİZ KENARINDA KONUMLANMIŞ, TARİHİ YERLEŞİM BÖLGELERİNİN "İN
İSTANBUL HARİTASI ÜZERİNDE GÖSTERİMİ
13 adet yerleşim bölgesi incelenmiştir.

EK : 48

ARNAVUTKÖY PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlarX
 . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar ve 65+ emekliler.
 . Gelir düzeyi: Üst orta.
 . Eğitim seviyesi: Lise ve yüksek.

Noktaya ulaşım biçimleri:

. Konumu: Ana caddeye 10 dak yürüme mesafesinde, sokak içerisinde.
 . Ana caddeden otobüs ve minibüslerin geçiyor.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

. Toplanma yerleri: Sosyalleşmek ve eğlenmek için sahilde ve ana caddede mekanlar ve PTT'ye yakın dernek var.
 . Sık geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımlanması:

. Tarihi, köklü konut/yerleşim bölgesi.
 . Eylemler: Barınma, küçük ticaret, duyuru, tarihi-turistik, eğlenme-dinlenme, sosyallik

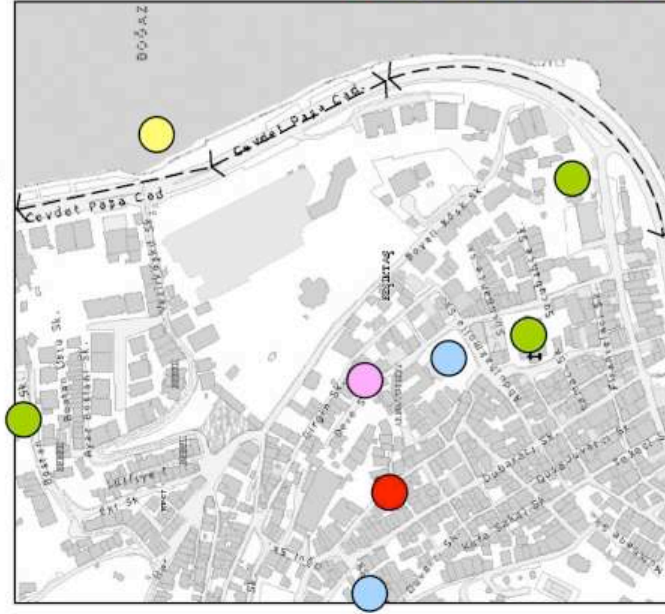
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

. Tarihi-turistik, yeme içme ve eğlenme-dinlenme noktası. Zengin kesimin kullandığı ve yaşadığı bölge.
 . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, gezmek ve sosyalleşmem için gelenler

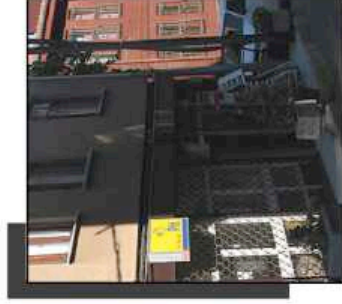
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Deniz kenarında, tarihi, hareketli, zengin ve sosyal yerleşim yeri
 2. İHTİYAÇ= Satış, duyuru, toplanma, küçük ticaret, sosyalleşme

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 5

Resim 6

Resim 4

Resim 3

EK : 49

YENİKÖY PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş ve 65+ emekliler.
- . Gelir düzeyi: Üst orta ve üst.
- . Eğitim seviyesi: Lise ve yüksek.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddeye ve kavşağa yakın, sokak içerisinde. Caddede üzerinde tabelası var.
- . Karşısında iskele var, ana caddeden otobüs ve minibüs geçiyor.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Sosyalleşmek ve eğlenmek için schilde ve ana caddede mekanlar ve park var.
- . Orta sıklıkta geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel Karakter nasıl Tanımlanır?

- . Konut / yerleşim bölgesi.
- . Eylemler: Barınma, küçük ticaret, tarihi-turistik, eğlenme-dinlenme, sosyallik

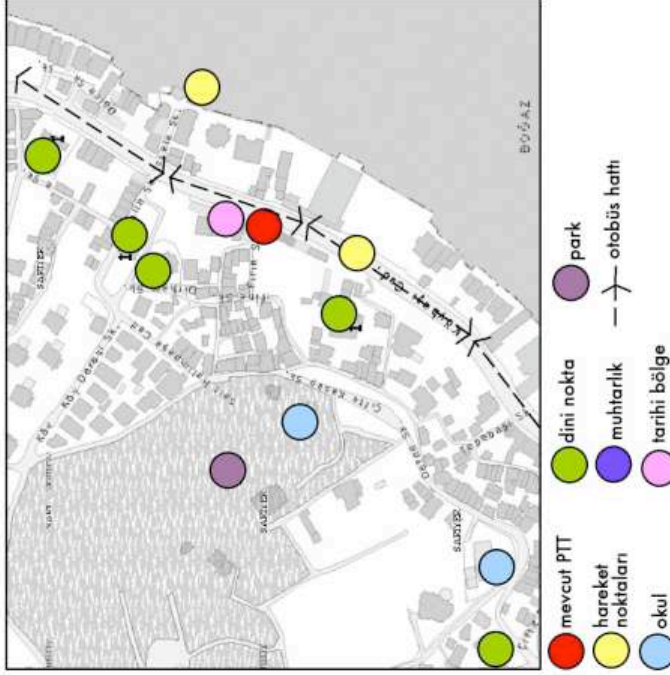
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Dışardan gelenlerle hareketlenen, kendi içinde sakin bölge.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, gezmek ve sosyalleşmem için gelenler

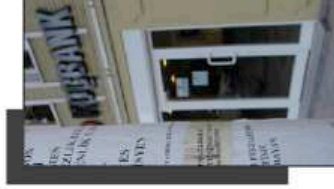
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Deniz kenarında, tarihi, hareketli, zengin ve sosyal yerleşim yeri
2. İHTİYAC= Satış, danışma, duyuru, parasal işlem noktası, toplanma

Nokta ve çevresinin haritası

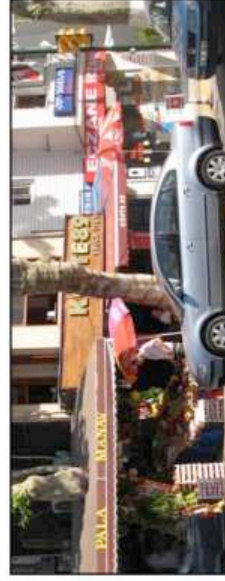
Fotoğraflarla görünüm

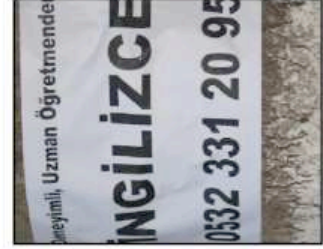
Resim 1

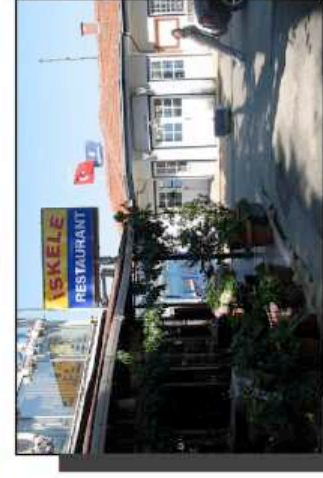
Resim 2

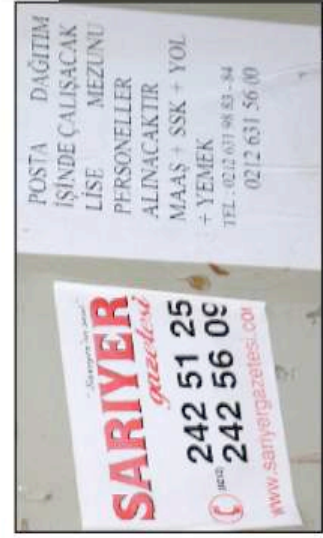
Resim 3

Resim 5

Resim 4

Resim 6

EK : 50

RUMELİ KAVAĞI PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yas: 15-65 yaş çalışanlar.
- . Gelir düzeyi: Orta.
- . Eğitim seviyesi: Lise civarı.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddenin üzerinde yer alan kamu yapısı içinde bir bölüm.
- . Otobüs ve minibüslerin geçtiği caddenin üzerinde.

Ortak bir amaç gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Mahalledeki bu yapı merkezi rol oynamaktadır. Sahilde birtakım sosyal noktalar vardır.

Yerel karakterin tanımı:

- . Sayfiye kasabası havası ve balıkçı kültürüne sahip bölge.
- . Eylemler: Barınma, küçük ticaret, sosyalleşme, toplanma, duyuru

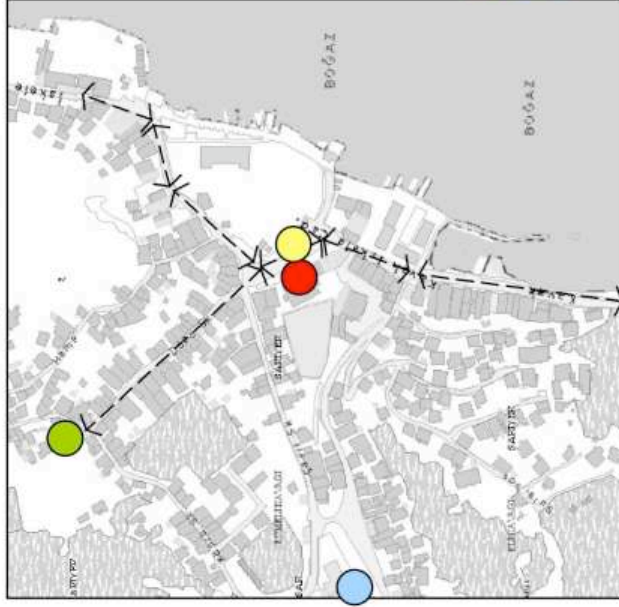
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Az sıklıkta geçiş ve kullanıma sahiptir.
- . Nüfus az olmasına rağmen tüm kamusal mekanların aynı yapı içerisinde toplanmış olması, kullanım oranını artırmaktadır.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar ve çalışanlar.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

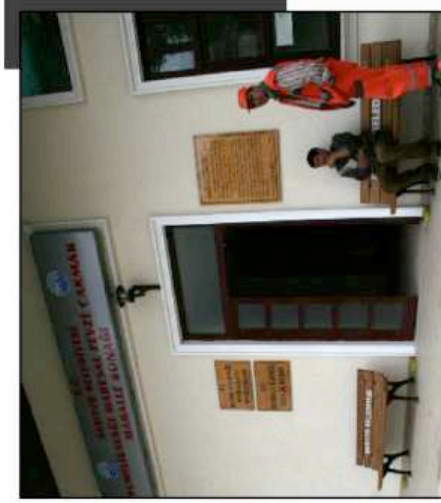
1. KONUM= Deniz kenarında, tarihi/turistik, sakin yerleşim yeri
2. İHTİYAÇ= günlük iletişimsel gereksinimler, duyuru, eğitim, devlete erişim noktası

Nokta ve çevresinin haritası

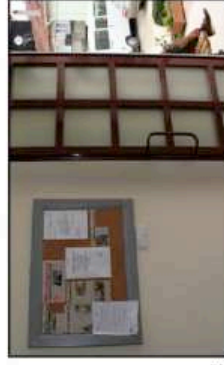

- mevcut PTT
- hareket noktaları
- okul
- otobüs hattı

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 3

Resim 4

Resim 5

EK : 51

TARABYA PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş ve 65+ emekliler.
- . Gelir düzeyi: Üst orta.
- . Eğitim seviyesi: Lise ve yüksek.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddeye ve kavşağa yakın, sokak içerisinde. Cadde üzerinde tabelası var.
- . Karşısında iskele var, ana caddeden otobüs ve minibüslerin geçiyor.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Sosyalleşmek ve eğlenmek için sahilde ve ana caddede mekanlar ve park var.
- . Orta sıklıkta geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımı:

- . Köklü konut/yerleşim bölgesi, geriye doğru sanayiye uzantısı var.
- . Eylemler: Barınma, tarihi-turistik, eğlenme-dinlenme, sosyallik

İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Sakin yerleşim bölgesi.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, gezmek ve sosyalleşmem için gelenler

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Deniz kenarında, tarihi, hareketli, zengin ve sosyal yerleşim yeri
2. İHTİYAÇ= Satış, danışma, duyuru, toplanma, sosyalleşme

Nokta ve çevresinin haritası

- mevcut PTT
- muhtarlık
- dini nokta
- tarihi bölge
- otobüs hattı
- hareket noktaları
- okul
- park
- otel

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 6

Resim 5

Resim 4

Resim 3

EK : 54

KUZGUNCUK PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- .Yas: 15-65 yaş, 65 yaş üzeri emekliler.
- .Gelir düzeyi: Üstorta .
- .Eğitim seviyesi: Lise.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- .Konumu: Ana caddenin üzerinde ve kavşağa yakın
- .Otobüs ve minibüslerin geçtiği caddeye 5 dak. yürüme mesafesinde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- .Toplanma yerleri: Yemek yeme ve sosyalleşme için sahilde ve ana caddede mekanlar var.
- .Orta sıklıkta geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımı:

- .Eski konut/yerleşim bölgesi.
- .Tarihi ve kültürel nokta; sinagog ve kilise var, sanatçıların yaşadığı bölge, sayfiye havası
- .Eylemler: Barınma, küçük ticaret, toplanma, duyuru

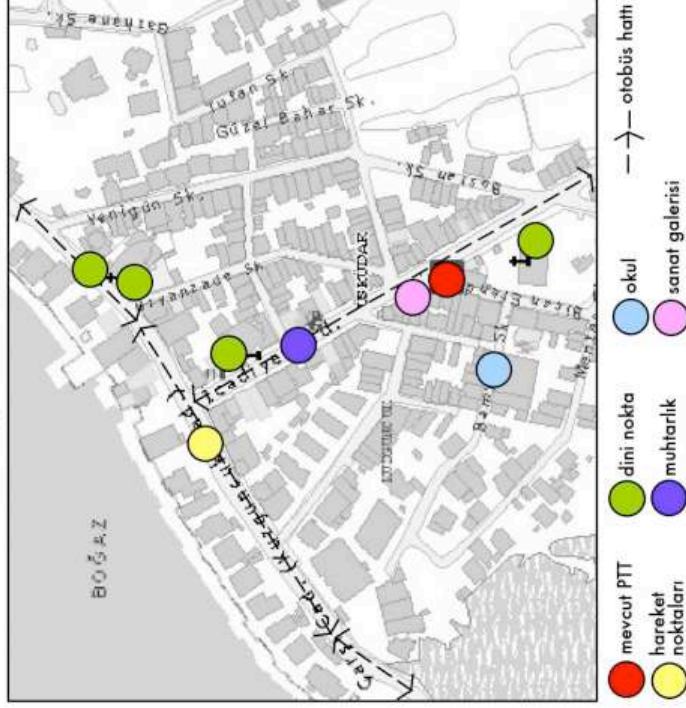
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- .Kozmopolit yapıya sahip.
- .Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, dini noktaları kullananlar, gezmek amaçlı gelenler

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Deniz kenarında, tarihi/turistik yerleşim yeri
2. İHTİYAÇ= Satış, danışma, duyuru, parasal işlem noktası, toplanma

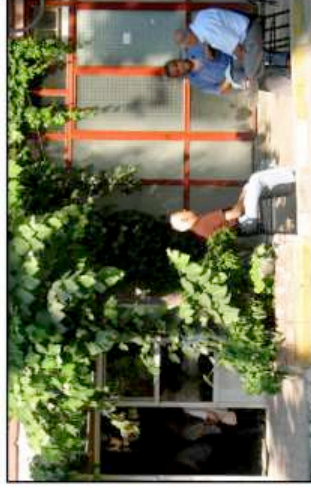
Nokta ve çevresinin haritası

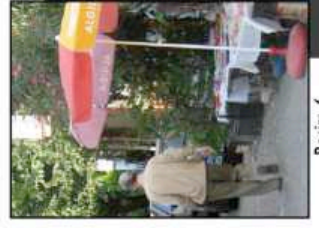
Fotoğraflarla görünüm

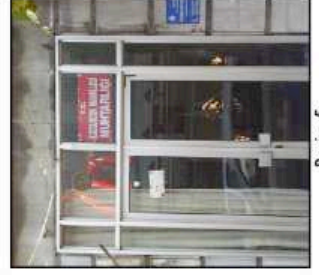
Resim 1

Resim 2

Resim 3

Resim 4

Resim 5

Resim 6

EK : 55

ÇENGELKÖY PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar

- . Yaş: 15-65 yaş, 65 yaş üzeri emekliler.
- . Gelir düzeyi: Orta.
- . Eğitim seviyesi: Lise civarı.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddeye ve kavşağa yakın, sokak içerisinde. Caddede üzerinde tabelası var.
- . Karşısında iskele var, otobüs ve minibüslerin geçtiği caddede üzerinde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Yemek yeme ve sosyalleşme için sähilde ve ana caddede mekanlar var.
- . Orta sıklıkta geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımı:

- . Tarihi-turistik, sayfiye havası ve kültürel geçmişi sahip, cazip, güvenilir yerleşim
- . Eylemler: Barınma, küçük ticaret, toplanma, duyuru, sosyalleşme

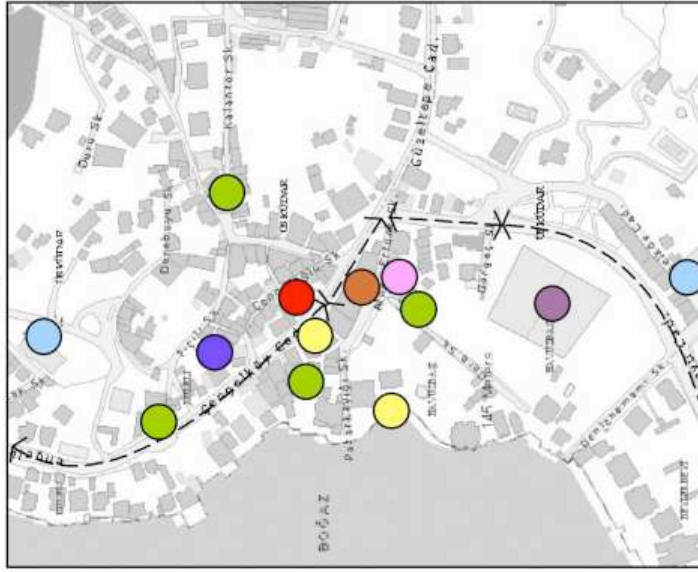
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Kendi içinde yaşayan, tarihi konut/yerleşim bölgesi.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, gezmeye gelenler

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

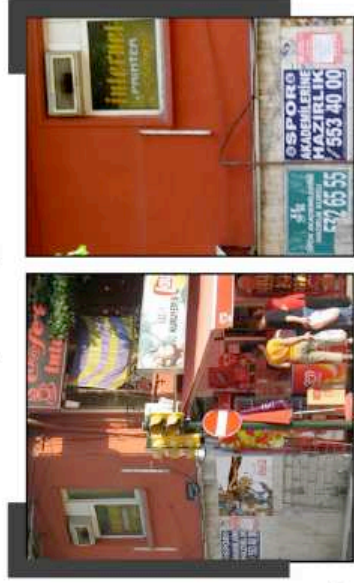
1. KONUM= Deniz kenarında, tarihi/turistik, sakin yerleşim yeri
2. İHTİYAC= Satış, internet erişim noktası, parasal işlem noktası, duyuru, sosyalleşme

Nokta ve çevresinin haritası

- mevcut PTT
- hareket noktaları
- dini nokta
- muhtarlık
- okul
- kütüphane
- spor sahası
- poliklinik
- otobüs hattı

Fotoğraflarla görünüm

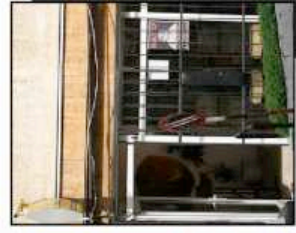

Resim 3

Resim 2

Resim 1

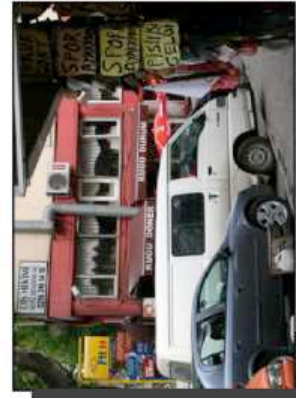
Resim 7

Resim 6

Resim 5

Resim 4

EK : 56

ANADOLU HİSARI PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:
 .Yas: 15-65 yaş arasında çalışan ve 65 üzeri emekliler.
 .Gelir düzeyi: Orta .
 .Eğitim seviyesi: Orta civarı.

Noktaya ulaşım biçimleri nelerdir?

. Konumu: Tarihi bir nokta, sokak içinde, anacaddede tabelası var.
 .Otobüs durağından 5 dak, iskeleden 5 dakika yürüme mesafesinde

Ortak bir amaç gerçekleştirme:

. Toplanma yerleri: Yemek yeme ve sosyalleşme için sakhilde ve ana caddede mekanlar var.
 . Az sıklıkta geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımı:

. Konut / yerleşim bölgesi.
 . Eylemler: Barınma, küçük ticaret, toplanma, duyuru

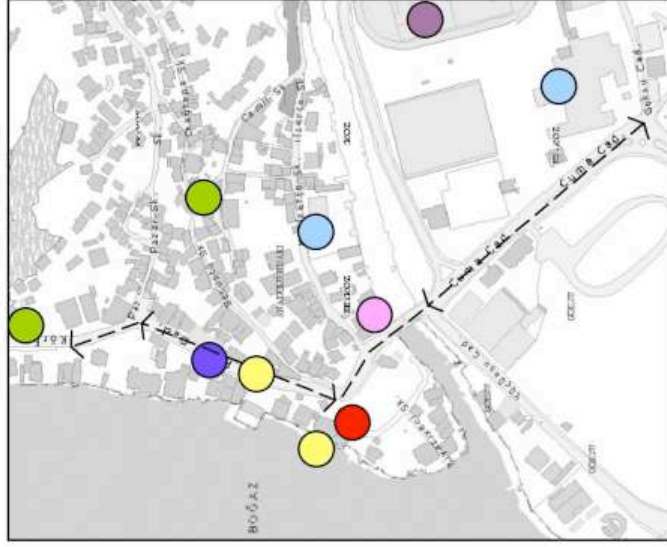
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

. Tarihi nokta, sayfiye havası.
 . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar,

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

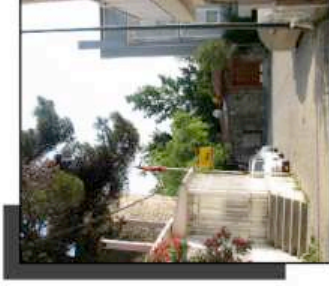
1. KONUM= Deniz kenarında, denizden ulaşım da sahip, tarihi/ turistik, sakin yerleşim yeri
2. İHTİYAC= Danışma, duyuru, toplanma ve sosyalleşme mekanı

Nokta ve çevresinin haritası

- mevcut PTT
- hareket noktaları
- dini nokta
- muhtarlık
- okul
- spor alanı
- tarihi - turistik nokta
- otobüs hattı

Fotoğraflarla görünüm

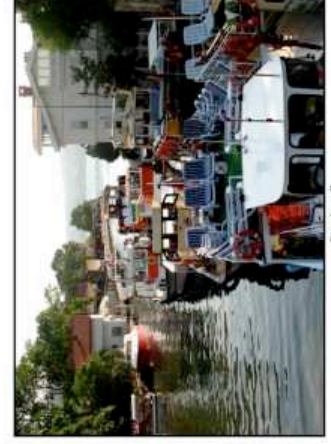
Resim 1

Resim 2

Resim 3

Resim 5

Resim 4

Resim 6

EK : 57

PAŞABAĞÇE MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş ve 65+ emekliler.
- . Gelir düzeyi: Orta.
- . Eğitim seviyesi: orta ve lise.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddeye ve kavşağa 5 dak. yürüme mesafesinde, sokak içerisinde, merkez caminin yanında.
- . İşle, taksi ve otobüs durağının olduğu merkezde

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Sosyalleşmek ve eğlenmek için sivilde ve ana caddede mekanlar ve park var.
- . Orta sıklıkta geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Küçük ticaret ve yerleşim noktası, eski sanayi bölgesi.
- . Eylemler: Barınma, küçük ticaret, eğlenme-dinlenme.

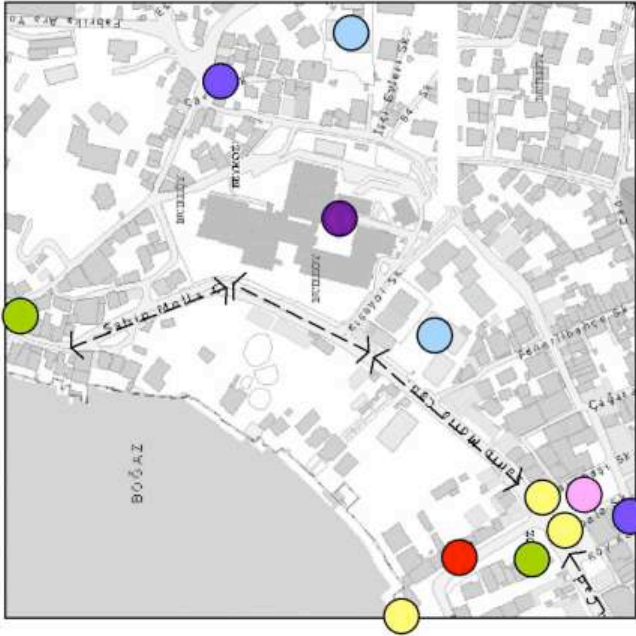
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Sahil kenarı, park çevresi ve anacade hareketli.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, gezmek ve sosyalleşmek için gelenler

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Deniz kenarında, tarihi, hareketli, zengin ve sosyal yerleşim yeri
2. İHTİYAÇ= Satış, danışma, duyuru, parasal işlem noktası, toplanma ve sosyalleşme

Nokta ve çevresinin haritası

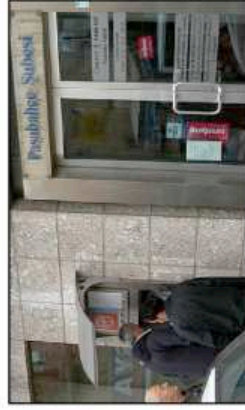

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

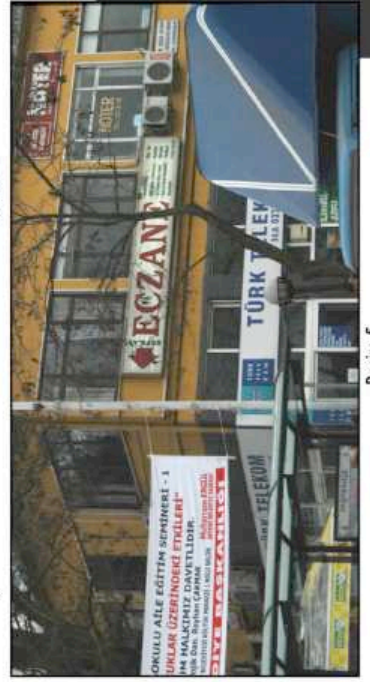
Resim 2

Resim 3

Resim 4

Resim 5

EK : 58

KANLICA MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş ve 65+ emekliler
- . Gelir düzeyi: Orta ve üst.
- . Eğitim seviyesi: Lise ve yüksek.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddeye üzerinde, tabelası var.
- . Karşısında iskele var, ana caddeden otobüs geçiyor, taksi durağı var.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Sosyalleşmek ve eğlenmek için sahilde ve ana caddede mekanlar ve park var.
- . Orta sıklıkta geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımı:

- . Yerleşim bölgesi, eski ve köklü bağlara sahip, tarihi turistik bölge.
- . Eylemler: Barınma, küçük ticaret, tarihî-turistik, eğlenme-dinlenme.

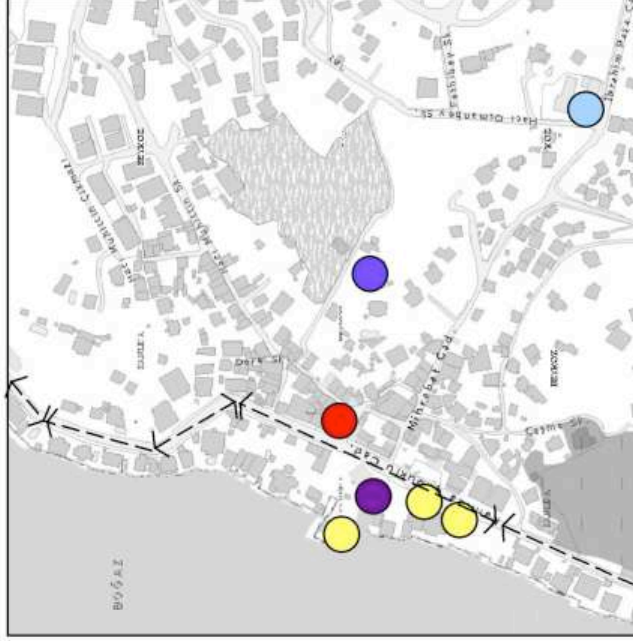
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Sahil kenarı, park ve anacaddede hareketli.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, gezmek ve sosyalleşmek için gelenler

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

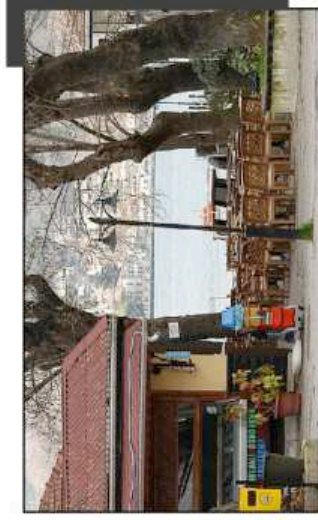
1. KONUM= Deniz kenarında, tarihi, hareketli ve sosyal yerleşim yeri
2. İHTİYAÇ= Satış, danışma, duyuru, parasal işlem noktası, toplanma, sosyalleşme

Nokta ve çevresinin haritası

- mevcut PTT
- hareket noktaları
- dini nokta
- muhtarlık
- okul
- park
- otobüs hattı

Fotoğraflarla görünüm

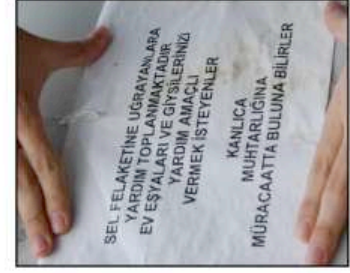
Resim 1

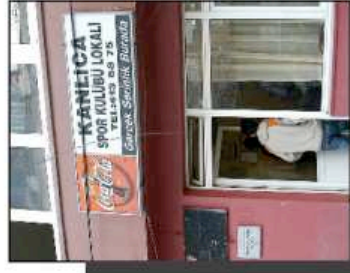
Resim 2

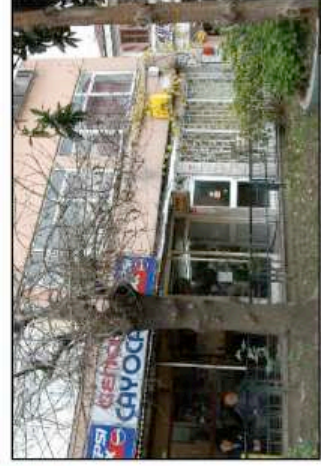
Resim 5

Resim 4

Resim 3

Resim 6

EK : 59

ÇUBUKLU MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 65+ emekliler.
- . Gelir düzeyi: Orta.
- . Eğitim seviyesi: Orta ve lise.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddeye bağlı ikincil caddeler üzerinde, tabelası var.
- . Taksi ve otobüs durağı 5 dak. yürüme mesafesinde, PTT duraklardan görülebilir konumunda değil. Tabela var.

Ortak bir amacı gerçekleştirmek:

- . Toplanma yerleri: İnsanların birlikte olabilecekleri tek yer kahveler, başka bir eylem gözlenmemiştir
- . Az sıklıkta geçiş ve kullanıma sahiptir..

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Yerleşim bölgesi.
- . Eylemler: Barınma.

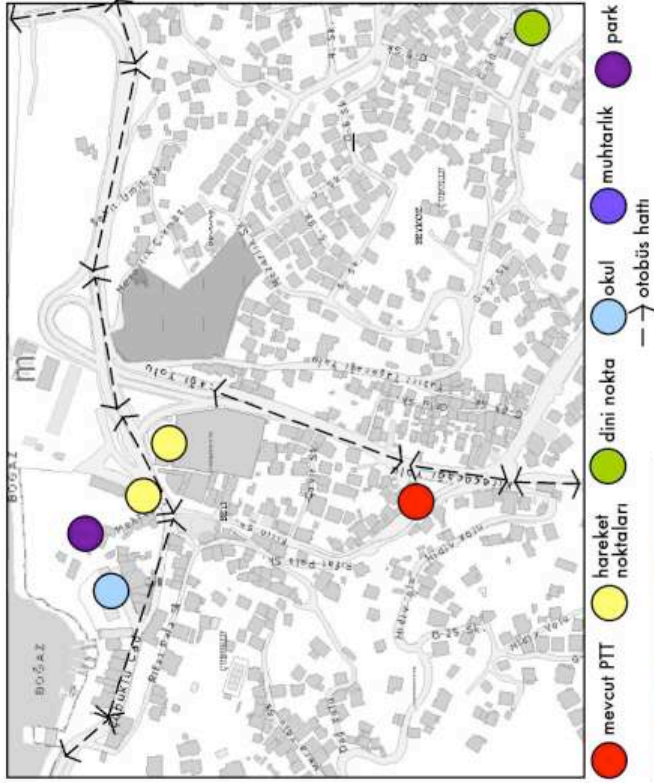
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Boş bir yerleşim, insanlar ya başka yerde çalışıyor, yaşan sayısı az.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Deniz kenarında yerleşim yeri
2. İHTİYAÇ= Danışma/devlete erişim, toplanma

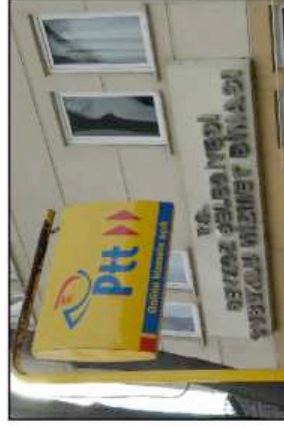
Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 3

Resim 4

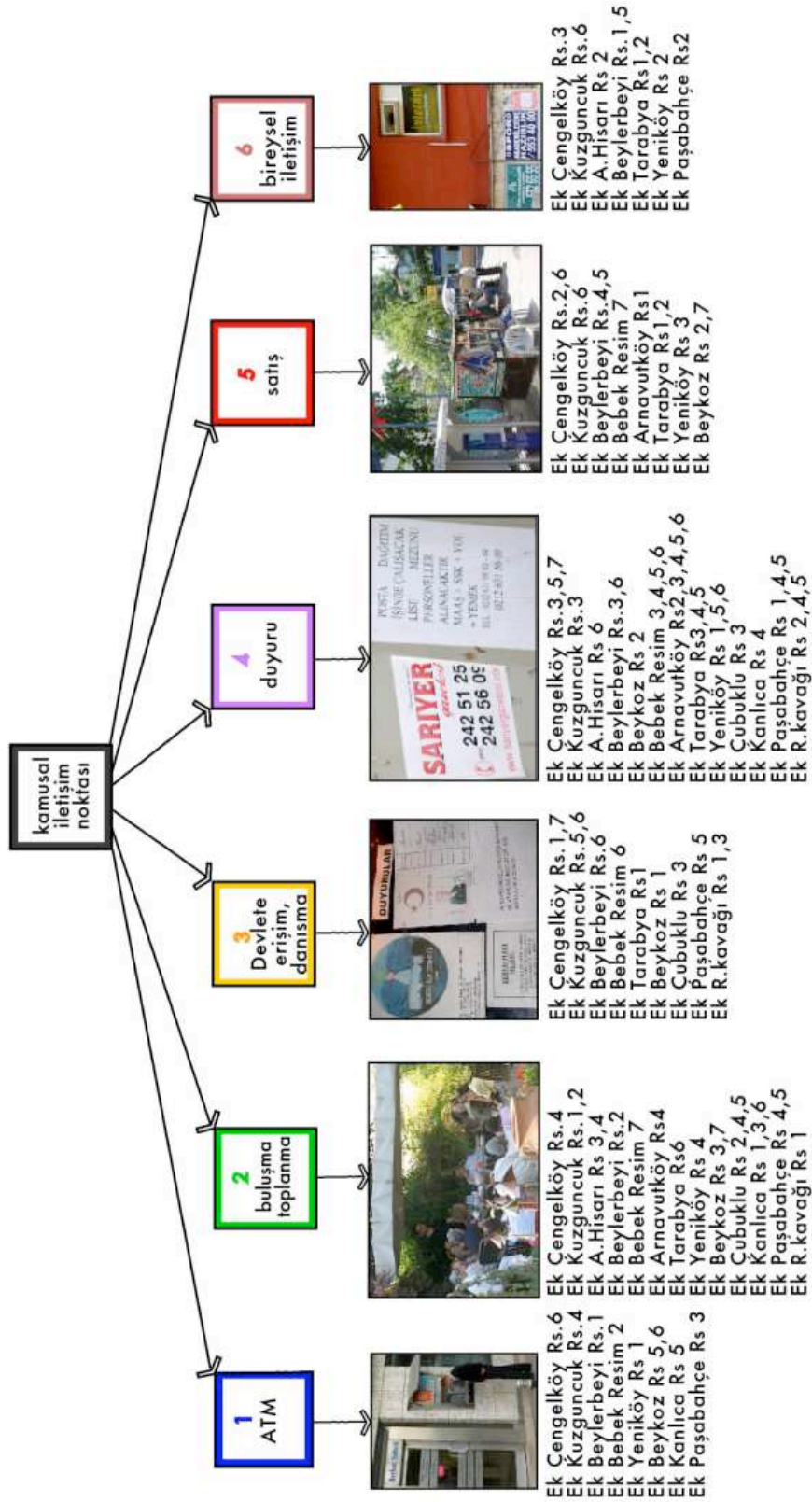

Resim 5

EK : 60

DENİZ KENARINDA KONUMLANMIŞ, TARİHİ YERLEŞİM BÖLGELERİNİN İLETİŞİM BİÇİMLERİNİN TESPİTİ:

EK : 6¹

DENİZ KENARINDA KONUMLANMIŞ, TARİHİ YERLEŞİM BÖLGELERİ İÇİN YAPILAN İNCELEME SONUÇLARI:

1.ÖRNEKLERİN SEÇİLME KRİTERİ:

- . Konum: İstanbul Boğazi'nin iki kıyısında, denaz kenarında konumlanmış tarihi yerleşimler
- . Amaç:Yerleşim bölgesi
- . Kullanıcılar: Çoğunluğunu emeklilerin oluşturduğu yaşayan sakinler, gezmek için gelenler

3.TEZİN VARSAYIMINA UYGUNLUK:

1. Herkesin kullanımına açık yerler olarak, sosyal çeşitliliği barındırabilmektedir.
2. Bölgeye hem denizden hem karadan erişim vardır.
3. Toplanma, buluşma eylemleri ortak bir amaçtır.
4. Tarihi ve yerleşimsel özellikleri ile belirli kimliğe sahiptir.
5. Duyurular üzerinden iletişim kurmak isteği anlaşılmaktadır.

SONUÇ: Seçilen 13 örnekte belirlenen kriterler bulunmaktadır.

5. İLETİŞİMSEL İHTİYAÇLAR:

- . ATM ve fatura ödeyabilme
- . Buluşma ve toplanma mekanı
- . Devlete erişim noktası
- . Duyurulara toplu olarak erişim sağlanması
- . Satış

2. ÖNGÖRÜLER:

- . Buluşma ve toplanma mekanı, sosyal mekanlar
- . Parasal işlem noktası

4. VERİLERİN ÇÖZÜMLEMESİ:

- . Deniz kenarında hem yaşayanlar hem gezmeye gelenler buluşmakta ve toplanmaktadır
- . Temel iletişim ve günlük gereksinim nesnelerinin satışının yapıldığı büfeier bulunmaktadır.
- . ATM ve fatura yatırma mekanlarına rastanmıştır.

MEKANSAL OLARAK DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE İHTİYAÇ VARDIR.

6. DÖNÜŞÜM GEREKLİLİĞİNİN SEBEBİ:

- . Semtin ruhunu ve birikmeyi sağlaa buluşma ve toplanmaların sürdürülmesi gerekli ve önemlidir.(1,2)
- . Toplanma amacı ile biraraya gelenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerinden, bireysel veya grup olarak kullanmaları sayesinde devlete erişim de sağlanabilir.(3)
- . Çoğunluğunu emeklilerin ve yaşlıların oluşturduğu kullanıcı kitlesi için banko üzerinden yetkili kişi bulabilmeleri önemlidir.(4)

1

2

3

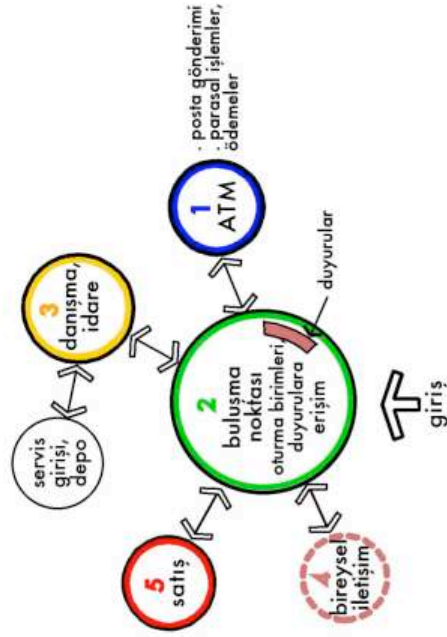

4

EK : 62
DENİZ KENARINDA KONUMLANMIŞ, TARİHİ YERLEŞİM BÖLGELERİNİN
PTT ŞUBESİ MEKANSAL ORGANİZASYON ŞEMASI

“Duyuru, toplanma, satış, basit parasal/posta işlemleri ve bireysel bilgilenme”

(Mosteadi, 2003, s.44)

[15]

(Schulte, 2006, s.228)

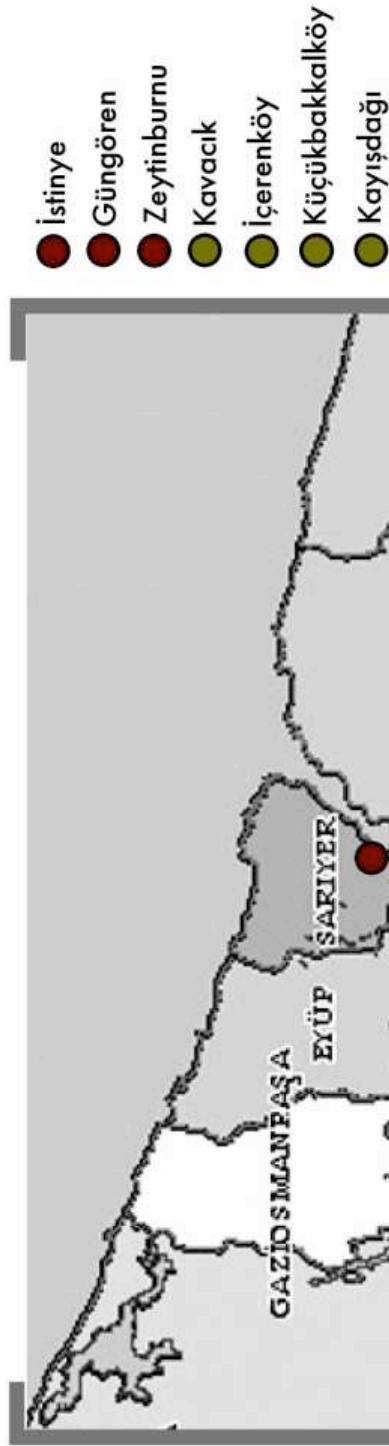
(Schulte, 2006, s.256)

[14]

EK : 63
İNCELENEN "SANAYİİ BÖLGEERİNE BAĞLI GELİŞMİŞ YERLEŞİM"LERİN
İSTANBUL HARİTASI ÜZERİNDE GÖSTERİMİ
7 adet yerleşim bölgesi incelenmiştir.

EK : 64

İSTİNYE PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- Gelir Düzeyi: Alt-orta gelir düzeyi.
- Eğitim Düzeyi: Orta-Lise düzeyi.

Noktaya ulaşım bicimleri:

- Konumu: Ana caddeye bağlı sokağın içinde, tabaka var.
- Otobüs ve taksi duraklarından 10 dak uzak, minibuslerin sıklıkla geçtiği cadde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: Yakınında sosyal mekanlar var.
- Önüde oturma yeri yok, yanında park ve toplanma yerleri var.

Yerel karakterin tanımlanması:

- Sanayi gelişime bağlı oluşmuş yerleşim noktası.
- Bankalar, devlet binalarına erişim noktaları ve kargo şirketleri var.

İletişim talebini oluşturan "ortaklar" kimler ve hangi eylemlerdir?

- Kullanıcılar: Konutlarda yaşayanlar, öğrenciler, çalışanlar.
- Eylemler: Barınma, küçük ticaret, eğitim, devlete erişim, lojistik hizmet ve iletişim

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Tiraet aksı üzerinden sabit geçişlerin olduğu yerleşik düzen
2. İHTİYAÇ= Duyuru, bilgilendirme, devlete erişim, taşıma ve depolama ve parasal işlemlerin gerçekleştirildiği nokta

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 7

Resim 6

Resim 5

Resim 4

Resim 3

EK : 65

GÜNGÖREN PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar
- . Gelir düzeyi: Alt orta,
- . Eğitim seviyesi: Ortaokul

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana sokak üzerinde paşaj içinde. Caddeden tabelası ile görünüyor
- . Paşajın önünde otobüs durağı var ve minibüs ile ulaşım mümkün.

Ortak bir amaç gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: PTT bölgesinde dernek, kütüphane ve toplu organizasyonlara ilişkin ilanlar var.

Yerel Karakter nasıl Tanımlanır?

- . Sıkışık ve yoğun yerleşim bölgesi.
- . Eylemler: Barınma, iş, eğitim, duyurular, basit parasal işlemler

İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

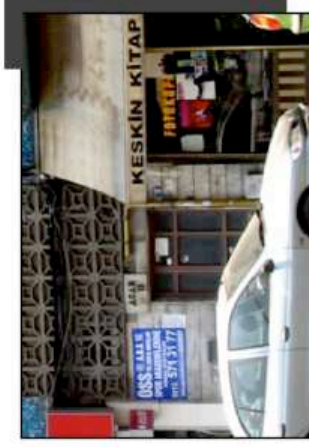
- . Yaşayanlara yönelik eğitim kuruluşları ve ilanlar yoğunlukta.
- . Kullanıcılar: Konularda yaşayanlar, öğrenciler, çalışanlar

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sabit geçişlerin olduğu yerleşik düzen
2. İHTİYAÇ= Duyuru, parasal işlemler, eğitim, danışma ve toplanma

Nokta ve çevresinin haritası

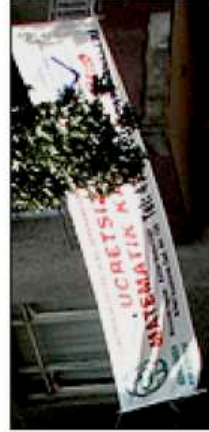
Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 3

Resim 4

Resim 5

Resim 6

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş grubu: 15-65 yaş arasında çalışan
- . Gelir düzeyi: Orta
- . Eğitim seviyesi: Lise civarı.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: 2 ana caddenin kesişimi üzerinde kavşak noktasında.
- . Otobüs durağından 10 dak uzak.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Yakınında kütüphane ve sosyal mekanlar var.
- . Önünde oturma yeri yok, telefon kulüpleri var.

Yerel Karakter nasıl Tanımlanır?

- . Gelişmekte olan konut bölgesi.
- . Eylemler: Barınma, toplanma, bilgiye erişim, ticaret, eğitim, danışma

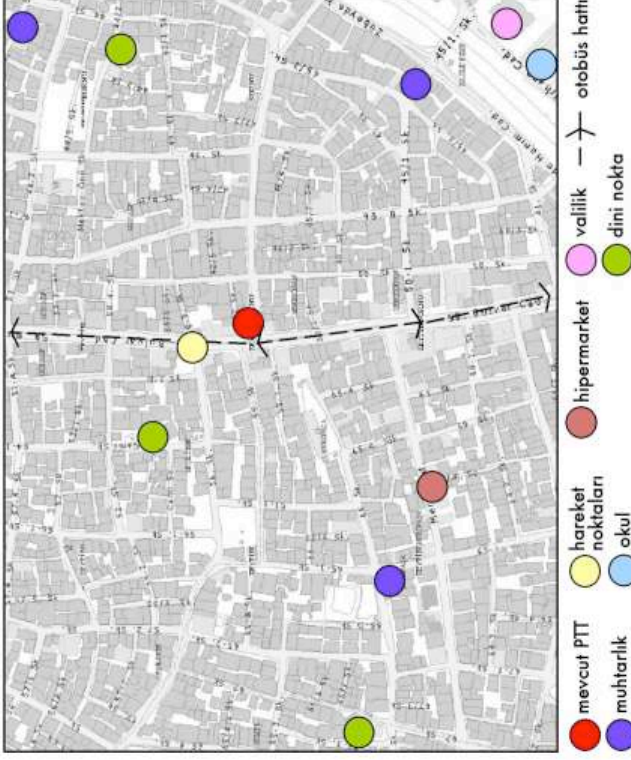
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Ana cadde yoğun kullanıma sahip hareketli bölge.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, çalışanlar, öğrenciler

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sabit geçişlerin olduğu yerleşik düzen
2. İHTİYAÇ= Toplanma, danışma, günlük iletişimel gereksinimler, duyuru, eğitim

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

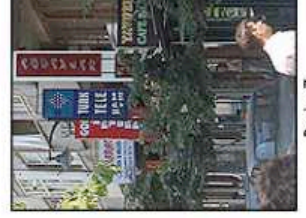
Resim 2

Resim 3

Resim 8

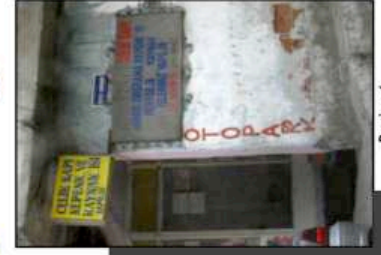
Resim 7

Resim 6

Resim 5

Resim 4

EK : 68

İÇERENKÖY PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- Gelir Düzeyi: Alt-orta gelir düzeyi.
- Eğitim Düzeyi: Lise düzeyi.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konumu: Ana caddeye bağlı sokağın içinde, muhtarlığa yakın, caddede üzerinde tabelası görünmüyor
- Otobüs durağından ve minibüslerin geçtiği caddeden 5dak yürüme mesafesinde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: Çevresinde cafe ve kiraathaneler var. Çevrede bankalar ve internet cafeler bulunmaktadır.

Yerel karakterin tanımlanması

- Sanayi gelişime bağlı oluşmuş yerleşim noktası.
- Eylemler: Barınma, küçük ticaret, lojistik, bireysel bilgilendirme ve devlete erişim

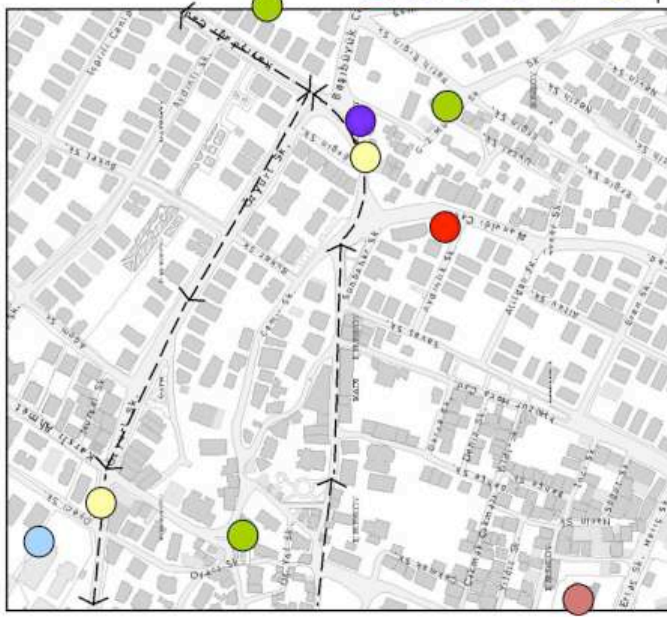
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- Sık kullanılan ve gelişmekte olan bölge
- Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, ticaret sahipleri, yaşayanlar, öğrenciler, çalışanlar

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Ticaret aksı üzerinden sabit geçişlerin olduğu yerleşik düzen
2. İHTİYAÇ= Duyuru, bilgilendirme, devlete erişim, taşıma ve depolama ve parasal işlemlerin gerçekleştirildiği nokta

Nokta ve çevresinin haritası

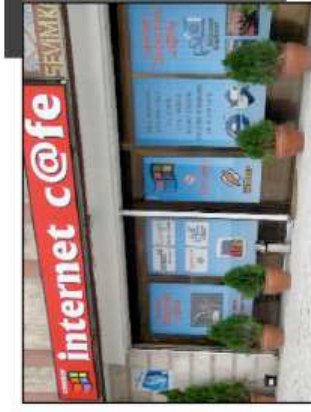

- mevcut PTT
- hareket noktaları
- hastane
- dini nokta
- okul
- muhtarlık
- otobüs hattı

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 3

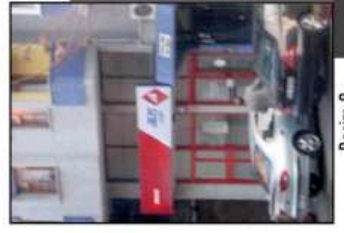
Resim 4

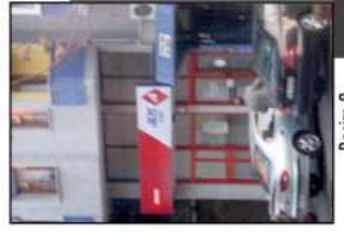
Resim 5

Resim 6

Resim 7

Resim 8

EK : 69

KAYIŞDAĞI PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yas: 15-65 yaş arasında çalışan
- Gelir düzeyi: Alt
- Eğitim düzeyi: Ortaöğretim.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konuğu: Ana caddenin 2 arka paraleli olan sokak üzerinde, ana caddeden minibüs ve otobüs geçiyor.
- Otobüs durağından 10 dak yürüme mesafesinde, tabelası yok..

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: Yakınında kütüphane ve internet kafeler var.
- Önünde oturma yeri yok, potansiyel kullanıcıyı çekebilmek için eleman yok.

Yerel karakterini tanımlanması:

- Düşük konut bölgesi.
- Eylemler: Barınma, danışma, küçük ticaret, lojistik destek, toplanma.

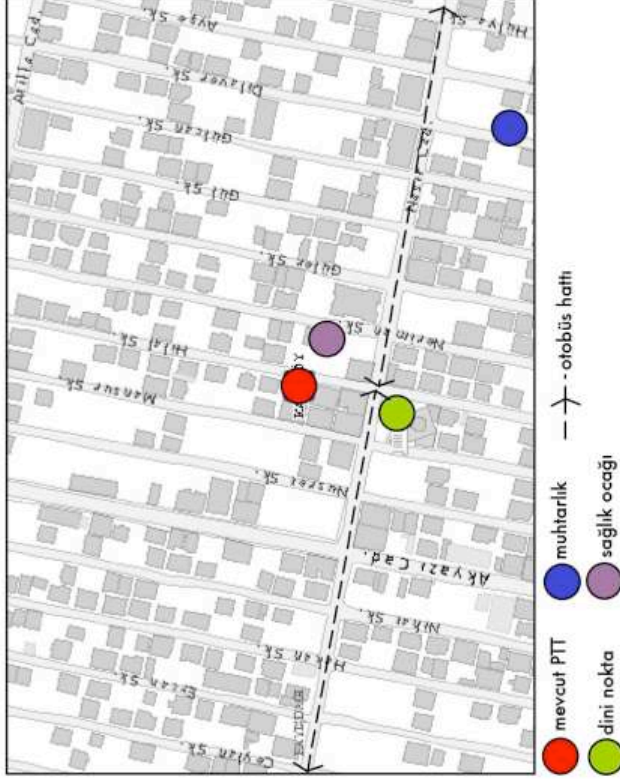
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- Ana cadde yoğun kullanıma sahip.
- Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar ve dışarıdan PTT'yi kullanmaya gelenler.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Noktaya ulaşımın zor olduğu kalabalık yerleşim.
2. İHTİYAÇ= Duyuruların yapıldığı, lojistik ve danışmanlık destek verildiği, toplanma ve bilgilendirme noktası

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünümü

Resim 1

Resim 2

Resim 3

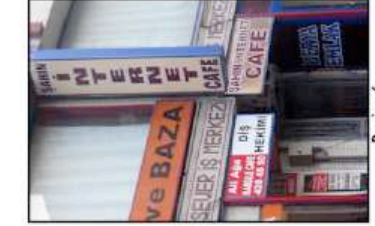
Resim 4

Resim 5

Resim 6

Resim 7

Resim 8

EK : 70

KÜÇÜKBAKKALKÖY MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir Düzeyi: Alı, orta gelir düzeyi.
- . Eğitim Düzeyi: Orta.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddenin üzerinde.
- . Otobüs durağından 2 dak uzak, minibüslerin sıklıkla geçtiği cadde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Kiraathane ve internet cafeler var.
- . Önünde oturma yeri yok, potansiyel kullanıcıyı çekebilmek için hiçbir eleman yok.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Konut ve ticaret bölgesi.
- . Eylemler: Barınma, küçük ticaret, ve yakındaki büyük alışveriş merkezini kullananlar.

İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Yoğun geçiş ve kullanıma sahiptir.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, ticaret için gelenler.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Ticaret aksı üzerinden sabit geçişlerin olduğu yerleşik düzen
2. İHTİYAC= Duyuruların yapıldığı, lojistik ve danışmanlık destek verildiği, toplanma ve bilgilendirme noktası

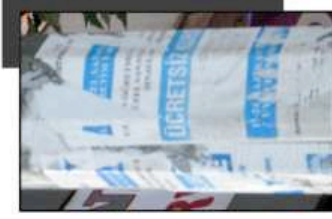
Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

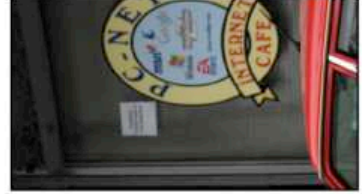
Resim 1

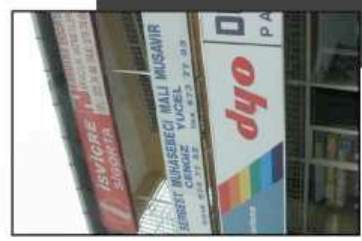
Resim 2

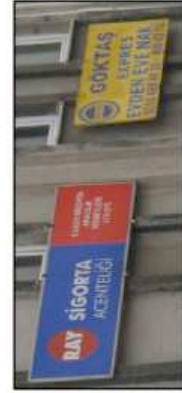
Resim 3

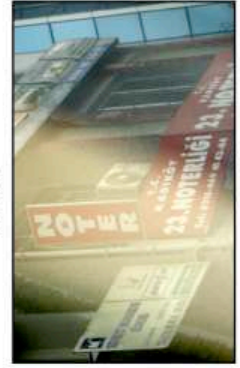
Resim 8

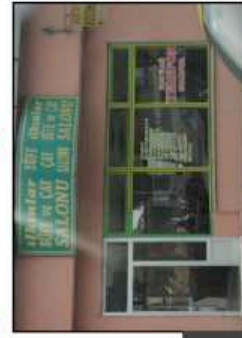
Resim 9

Resim 5

Resim 7

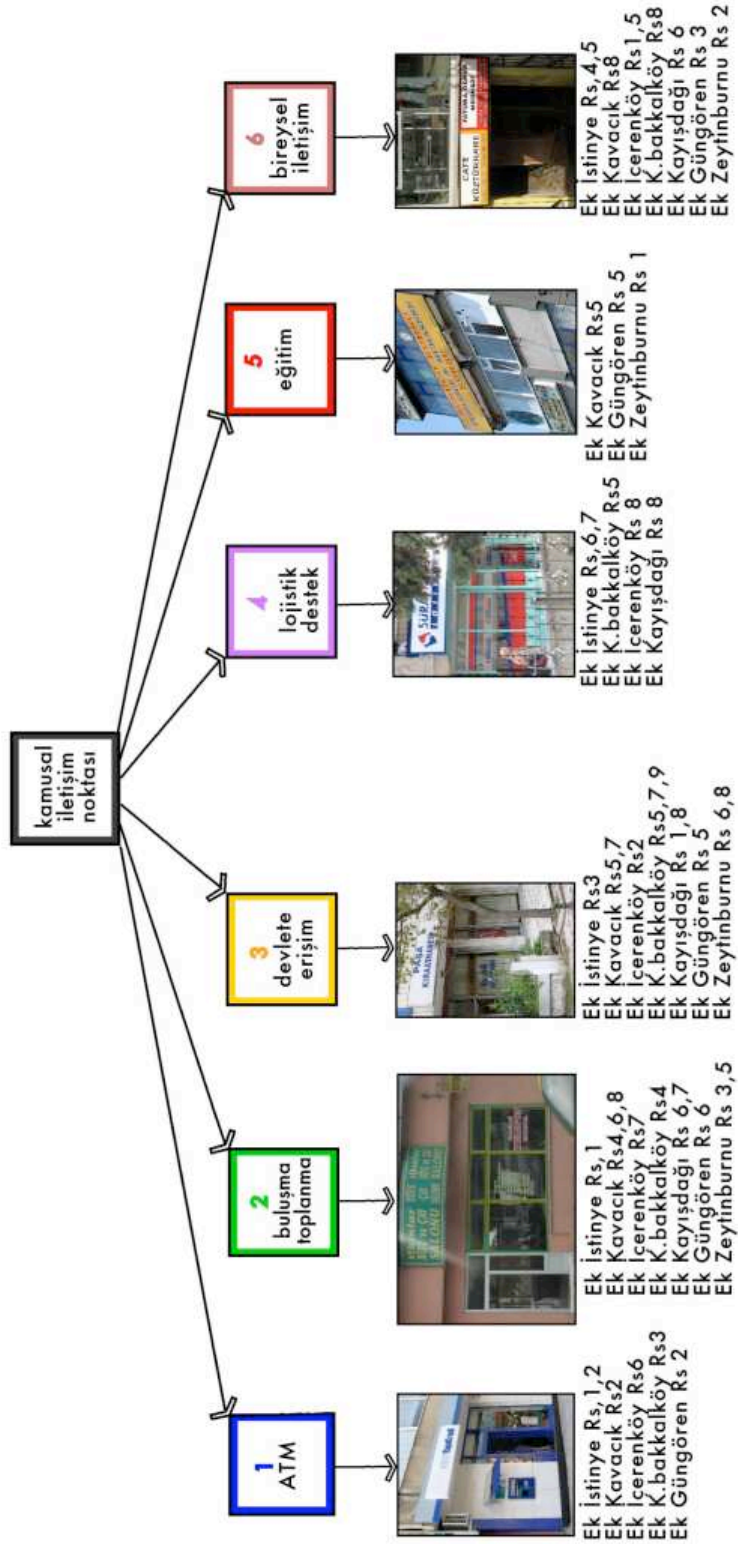

Resim 4

Resim 6

EK : 71
SANAYİ BÖLGELERİ ÇEVRESİNDE GELİŞEN YERLEŞİMLER İÇİN İLETİŞİM BİÇİMLERİNİN TESPİTİ

EK : 72

SANAYİ BÖLGELERİ ÇEVRESİNDE GELİŞEN YERLEŞİMLER İÇİN YAPILAN İNCELEME

1.ÖRNEKLERİN SEÇİLME KRİTERİ:

- . Konum: Sanayii bölgelerinin çevresinde gelişen ve genellikle şehir merkezinde uzak bölgeler
- . Amaç: Barınma ve üretim
- . Kullanıcılar: Yaşayanlar ve dışarıdan iş nedeni ile bölgeyi kullananlar

2. ÖNGÖRÜLER:

- . Bilgi edinme ve danışma noktası
- . Buluşma, dinlenme ve toplanma mekanı
- . Yabancı para, hatıra eşya satış noktaları

3.TEZ VARSAYIMINA UYGUNLUK:

1. İş üretimi ve ticaretle ilgili olarak herkesin kullanımına açıktır.
2. Sanayii bölgeleri olması sebebi ile hammadenin gelebilmesi için büyük yollar ile ulaşım sağlanabilmektedir.
3. Üretim yapanların yaşadığı olarak çalışma ve barınma şeklinde ortak bir amacı gerçekleştirebilmektedir.
4. Sanayiye bağlı olarak bilerle bir kimliğe sahip yerleşimlerdir.
5. İnternet cafeler ve duyurular, iletişim isteğini göstermektedir.

SONUÇ: Seçilen 7 örnekte belirlenen istenen ölçütler bulunmaktadır.

4. VERİLERİN ÇÖZÜMLEMESİ:

- . ATM ve döviz bürolarına rastlanmıştır.
- . Bireysel iletişim noktaları bulunmaktadır.
- . Devletin organları, noterler ve danışmanlık şirketleri çevrede bulunmaktadır.
- . Lojistik destek veren kurumlar bölgeye yerleşmişlerdir.
- . İşçi bulma ve yetiştirmeye ilişkin duyurular bulunmaktadır.

MEKANSAL OLARAK DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE İHTİYAÇ VARDIR.

5. İLETİŞİMSEL İHTİYAÇLAR:

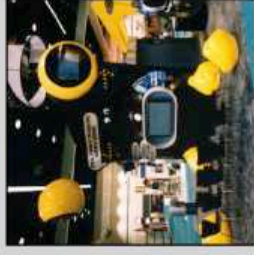
- . Parasal işlem noktası
- . Duyuru noktası,
- . Bireysel bilgilendirme noktası
- . Lojistik destek noktası
- . Toplanma noktası
- . Danışma noktası

6. DÖNÜŞÜM GEREKLİLİĞİNİN SEBEBİ:

- . Yetkili kişiler tarafından banko üzerinden müşteri ile birebir ilişkili olarak,
- . devlete erişim sağlama, (1)
- . güvenilir 3-parti rolünü üstlenme, (1)
- . lojistik destek vermek gerekmektedir (2)
- . Bireysel bilgilendirme ve iletişim için terminallere gereksinimi vardır.(3)
- . Eğitim ve gelir düzeyi düşük olan halk, geleneksel toplanma biçimlerini kullanmaktadır, bu sebepten hem bilgilenecekleri hem de toplanabilecekleri mekanlar gerekmektedir.(4)

1

2

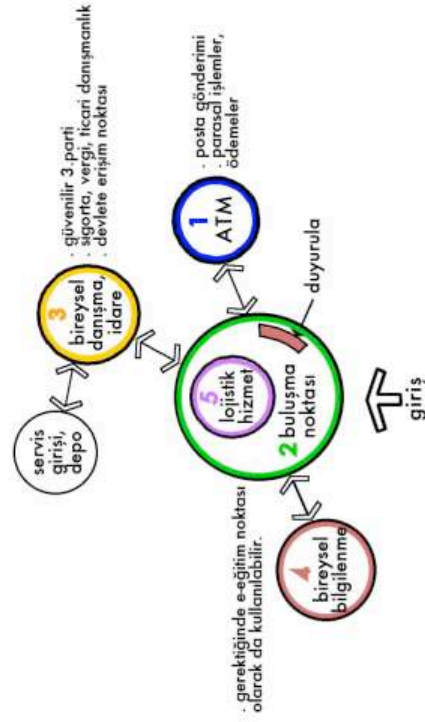
3

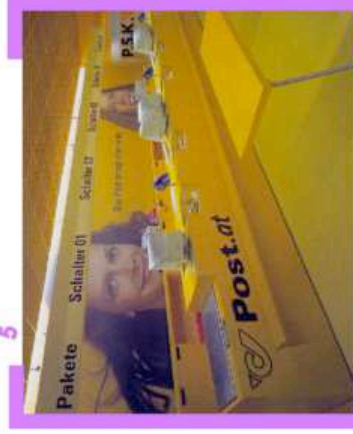
4

EK : 73
SANAYİ BÖLGESİ ÇEVRESİNDE GELİŞEN YERLEŞİM BÖLGESİ
PTT ŞUBESİ MEKANSAL ORGANİZASYON ŞEMASI
"Duyuru, toplanma, bireysel bilgilendirme, devlete erişim ve lojistik hizmet noktası"

[16]

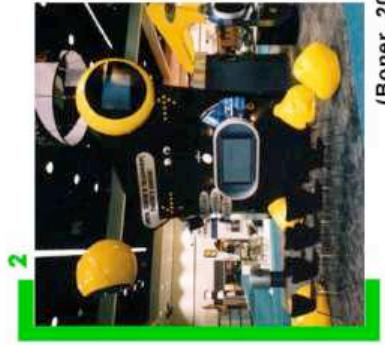
(17)

(Bonar vd., 2003, s.103)

(Bonar, 2003, s.44)

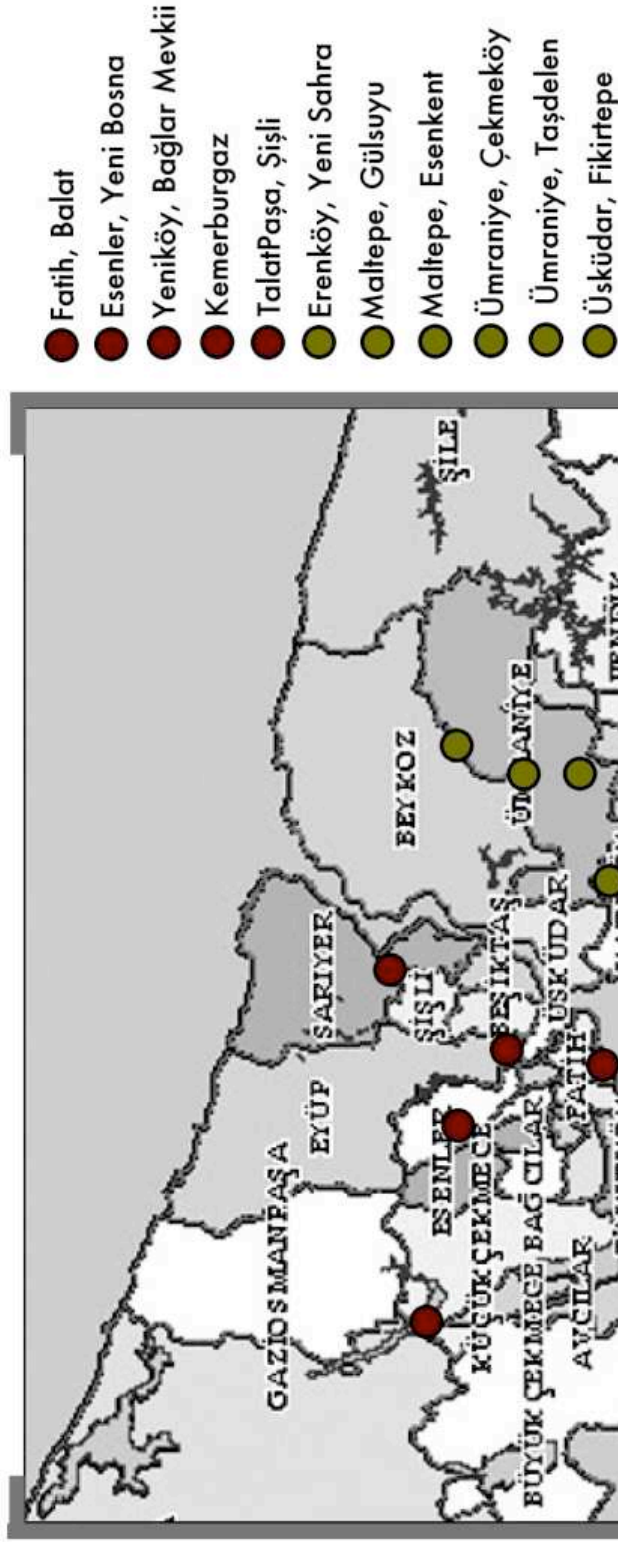

[14]

[4]

EK : 74
İNCELENEN "ALT GELİR/ ALT EĞİTİM DÜZEYİNDEKİ NÜFUSUN
YERLEŞİM BÖLGELERİNİN"İN İSTANBUL HARİTASI ÜZERİNDE GÖSTERİMİ
11 adet yerleşim bölgesi incelenmiştir.

EK : 75

FATİH, BALAT PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş grubu: 15-65 yaş arasında çalışanlar
- . Gelir düzeyi: Alt
- . Eğitim seviyesi: Alt-ortaöğretim

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Sokak arasında kalmış yapı.
- . Otobüs durağından 10 dak uzak, yan tarafında taksi durağı var.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Semt halkının toplanacağı özel bir toplanma mekanı kurulmuştur. Kiraathane ve internet cafeler de bulunmaktadır.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Düşük gelirli tarihi e dini yerleşim bölgesi.
- . Eylemler: Barınma, ticaret, eğitim

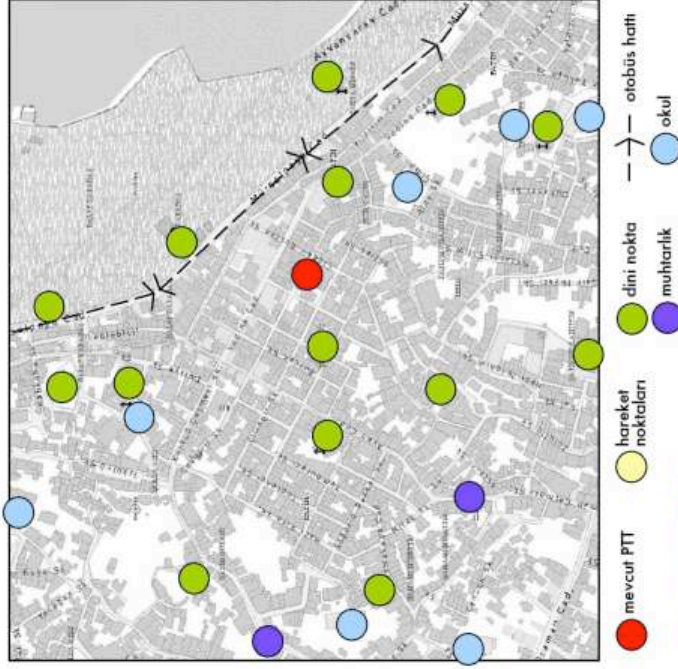
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Sakin, fazla hareket olmayan bölge.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, küçük esnaf, dini noktaları kullananlar, öğrenciler

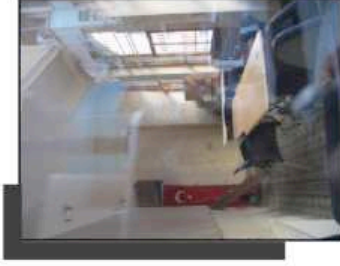
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sabit geçişlerin olduğu yerleşik düzen
2. İHTİYAÇ= Duyuruların yapıldığı toplanma, eğitim ve bilgilendirme noktası

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

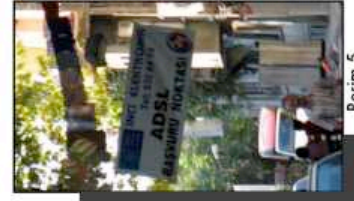
Resim 2

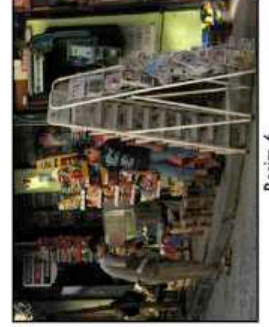
Resim 3

Resim 4

Resim 5

Resim 6

Resim 7

Resim 8

EK : 76

YENİ BOSNA PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir düzeyi: Altlorta
- . Eğitim düzeyi: Ortaöğretim.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddenin iki sokak arka paralelinde, sokak içinde. bulmak zor.
- . Ana caddeden otobüs ve minibüsler geçiyor.

Ortak bir amaç gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Semt halkının toplanacağı kütüphane, dernek ve lokaller var.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Düşük gelirli ve eğitim seviyesi yerleşim bölgesi.
- . Eylemler: banırma, küçük ticaret, eğitim.

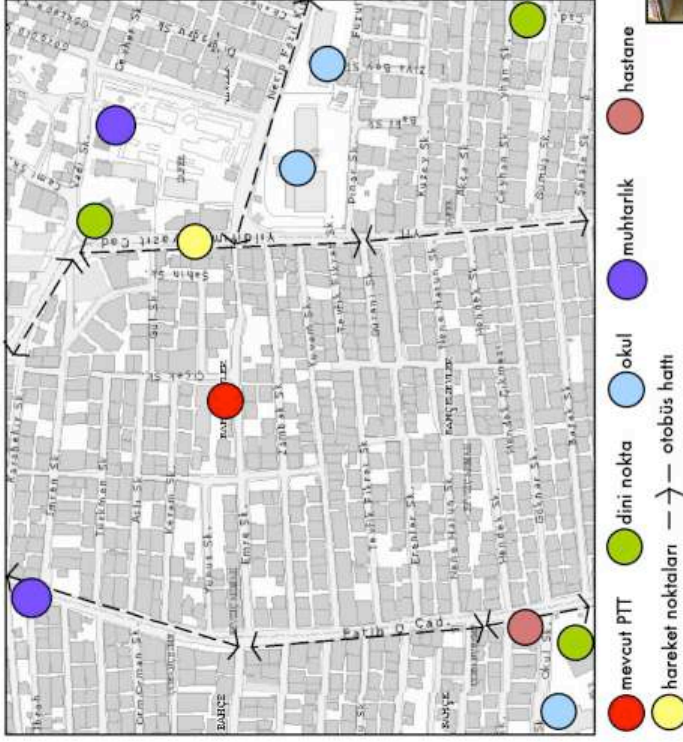
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Sakin, fazla hareket olmayan bölge.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, camii için gelenler

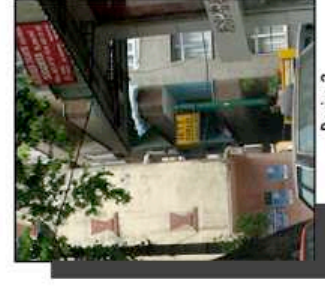
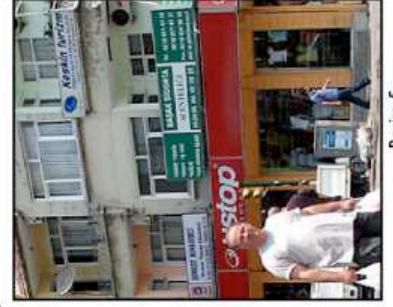
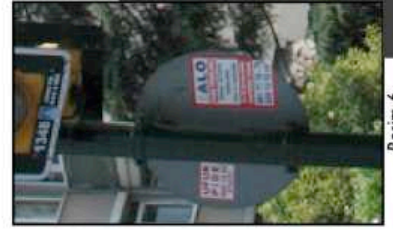
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Noktaya ulaşımın sor olduğu, şehir dışında kalan ve sadece kendini besleyen nokta
2. İHTİYAÇ= Duyuruların yapıldığı, basit parasal işlemler ve ödemeler, toplanma ve bilgilendirme noktası

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

YENİKÖY BAĞLAR MEVKİİ PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yas: 15-65 yas arasin da calisan.
Gelir duzeyi: Altorta
Egitim duzeyi: Ortaogretim.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konu:** Ana cadde üzerinde. Otobüs durağından 2 dak uzak, minibüslerin sıklıkla geçtiği cadde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: Semt halkının toplanacağı özel bir toplanma mekanı kurulmuştur.

Yerel Karakter nasıl Tanımlanır?

- Sanayi bölgesine bağlı, düşük geliri ve eğitimli konut bölgesi konut bölgesi. Eylemler: Banırma küçük ticaret.

İletişim Talebini Kimler Olusturacak?

- Sakin, fazla hareket olmayan bölge.**
Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONYA= Şehir merkezine yakın, sanayii bölgesine bağlı gelişim gösteren kendi içine kapalı yerleşim.
2. İHTİYAÇ= Duyuruların yapıldığı, eğitim, toplanma ve bilgilendirme noktası

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar nelerdir?

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışan insanlar yoğunlukta.
- . Gelir Düzeyi: Alt gelir düzeyi.
- . Eğitim Düzeyi: Orta-Lise düzeyi.

Noktaya ulaşım biçimleri nelerdir?

- . Konumu: Ana caddeye bağlanan sokağın içinde. Otobüs durağından 2 dak uzak.

Yerel Karakter nasıl Tanımlanır?

- . Konut bölgesi.
- . Telefon klübeleri var.
- . Çevresi boş nokta.

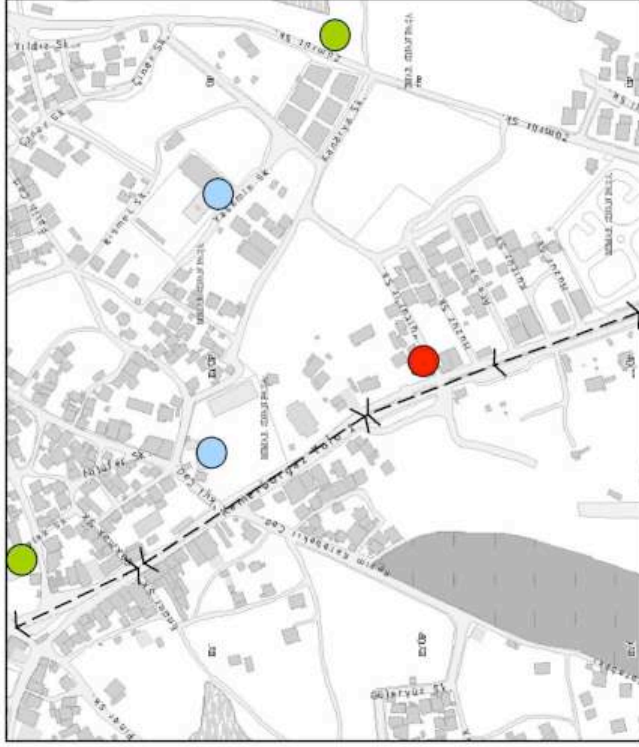
İletişim Talebini Kimler Oluşturacak?

- . Bölgede yaşayanlar.
- . Eylemler: Barınma, küçük ticaret, eğitim, ulaşım

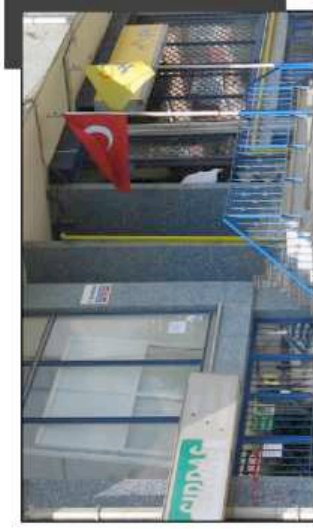
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Ticaret aksı üzerinden sabit geçişlerin olduğu yerleşik düzen
2. İHTİYAÇ= Duyuru, bilgilendirme ve parasal işlemlerin gerçekleştirildiği nokta

Nokta ve çevresinin haritası

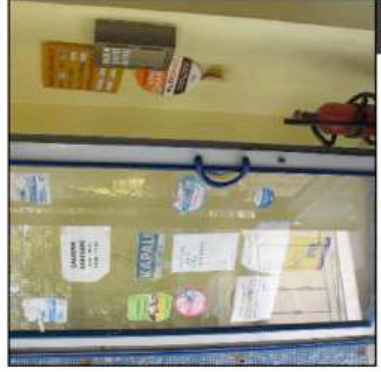
Fotoğraflarla görünüm

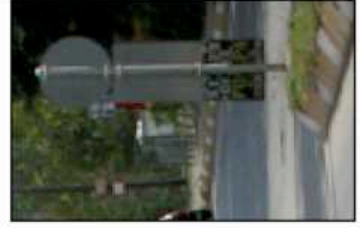
Resim 1

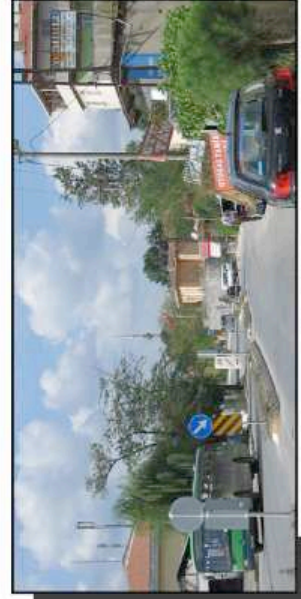
Resim 2

Resim 5

Resim 4

Resim 3

EK : 79

KAĞITHANE, TALATPAŞA PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar
- . Gelir düzeyi: Altf
- . Eğitim seviyesi: İlköğretim ve altı

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddeye bağlı sokağın ucunda
- . Erisimi kolay değil ama yön gösteren tabelalar ile mümkün.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Semt halkının toplanacağı kırıathane, internet cafe bulunmaktadır.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Sanayi gelişime bağlı konut bölgesi.
- . Eylemler: Duyuru, banırma, küçük ticaret, eğitim.

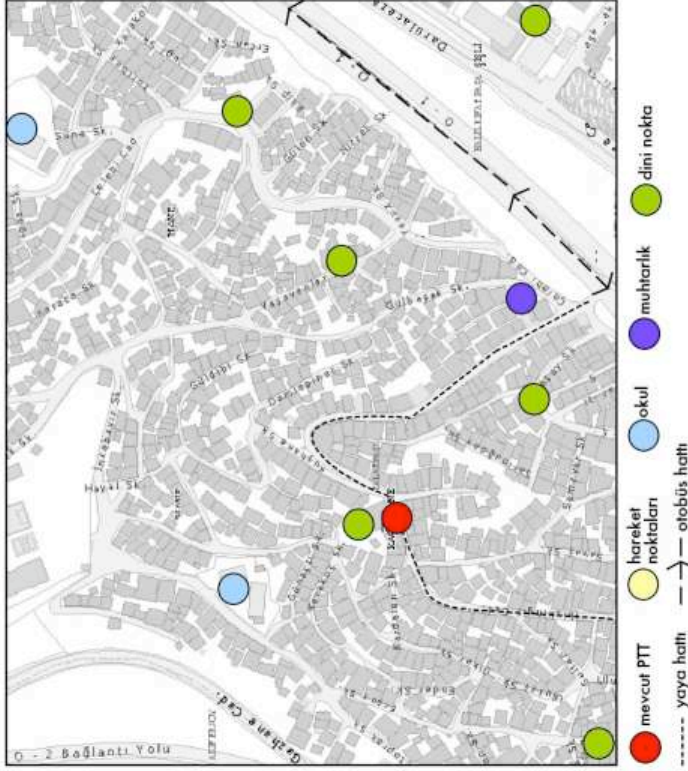
İletişim Talebini Kimler oluşturmaktadır?

- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, çalışanlar.
- . Çevresinde kırıathane ve camii var, sık kullanıma müsait

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Noktaya ulaşımın zor olduğu, şehir dışında kalan ve sadece kendini besleyen nokta
2. İHTİYAÇ= günlük iletişimsel gereksinimler, duyuru, eğitim, bireysel Bilgilenme

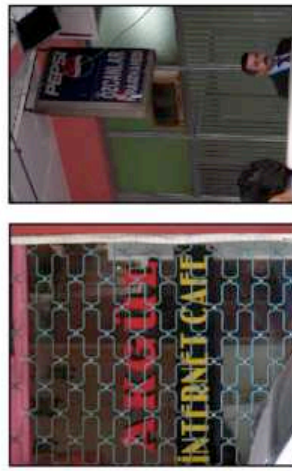
Nokta ve çevresinin haritası

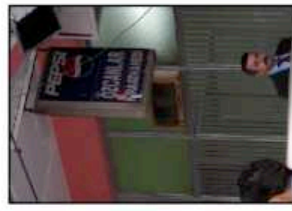
Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 3

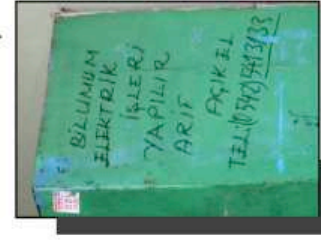
Resim 7

Resim 6

Resim 5

Resim 4

EK : 80

ERENKÖY, YENİ SAHRA PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışan insanlar yoğunlukta.
- . Gelir Düzeyi: Alt-orta gelir düzeyi.
- . Eğitim Düzeyi: Orta-Lise düzeyi.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddenin üzerinde.
- . Otobüs durağından 2 dak yürüme mesafesinde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Semt halkının toplanacağı özel bir toplanma mekanı kurulmuştur. Kiraathane ve internet cafeler de bulunmaktadır.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Düşük gelirli ve eğitim seviyesi yerleşim bölgesi.
- . Eylemler: Barınma, küçük ticaret, eğitim, ulaşım

İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Sakin, fazla hareket olmayan bölge.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Ticaret aksı üzerinden sabit geçişlerin olduğu yerleşik düzen
2. İHTİYAÇ= Duyuruların yapıldığı, toplanma ve bilgilendirme noktası

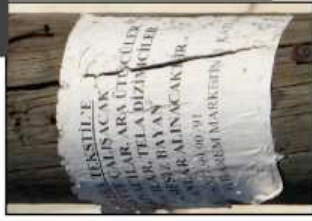
Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 3

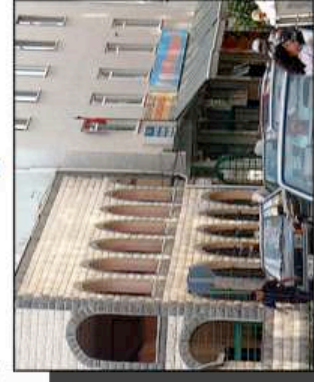
Resim 6

Resim 7

Resim 5

Resim 4

EK : 82

MALTEPE, ESENKENT PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar

- . Yaş: 15-65 yaş arası çoğunlukta.
- . Gelir düzeyi: Alt
- . Eğitim düzeyi: İlk ve ortaöğretim.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddeye bağlanan sokak üzerinde. Otobüs durağından 10 dak yürüme mesafesinde.
- . Ulaşımı zor ve çok az hareketin olduğu bölge.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Toplanma amaçlı veya kamusal nitelikte belirgin bir yer görülememiştir.

Yerel karakter nasıl tanımlanır?

- . Düşük gelirli ve eğitimli konut bölgesi
- . Eylemler: Barınma.

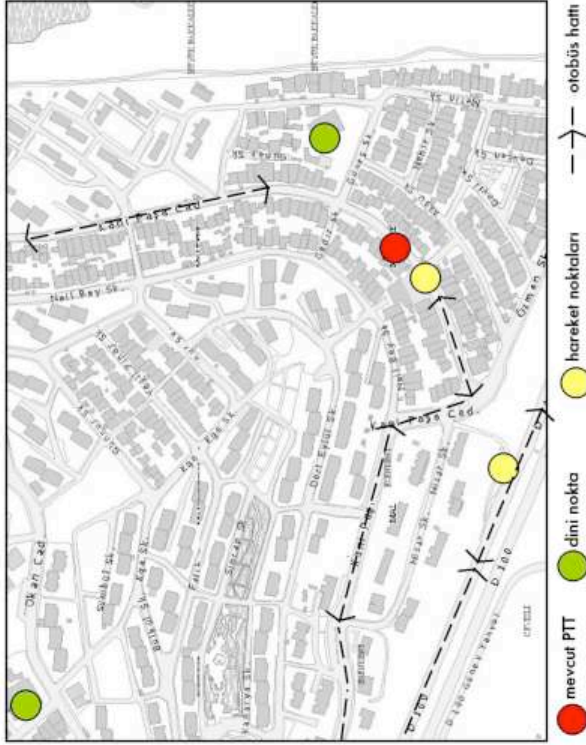
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Merkezlere uzak kalmış bölge.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Noktaya ulaşımın sor olduğu, merkezlerin dışında kalan ve sadece kendini besleyen nokta
2. İHTİYAÇ= Duyuruların yapıldığı, satış ve bilgilendirme noktası

Nokta ve çevresinin haritası

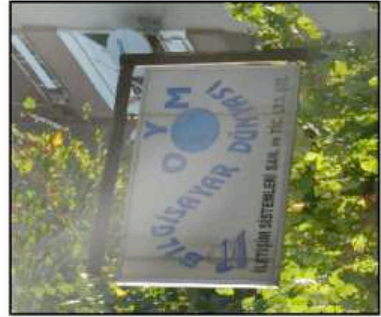
Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

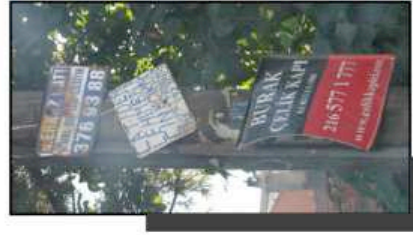
Resim 2

Resim 5

Resim 4

Resim 3

Resim 6

EK : 83

ÜMRANIYE, ÇEKMEKÖY PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- Gelir Düzeyi: Alt-orta gelir düzeyi.
- Eğitim Düzeyi: Orta-Lise düzeyi.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konumu: Ana caddenin üzerinde.
- Otobüs durağından 2 dak uzak,
- minibüslerin sıklıkla geçtiği cadde.
- Yerleşimden uzakta konumlanışom, diğer kamu mekanları ile birlikte tek yapı içinde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: Semt halkının toplanacağı kamusal mekana rastlanmamıştır.

Yerel karakterin tanımlanması:

- Düşük geliri ve eğitim seviyeli yerleşim bölgesi
- Eylemler: Barınma, küçük ticaret, eğitim, ulaşım

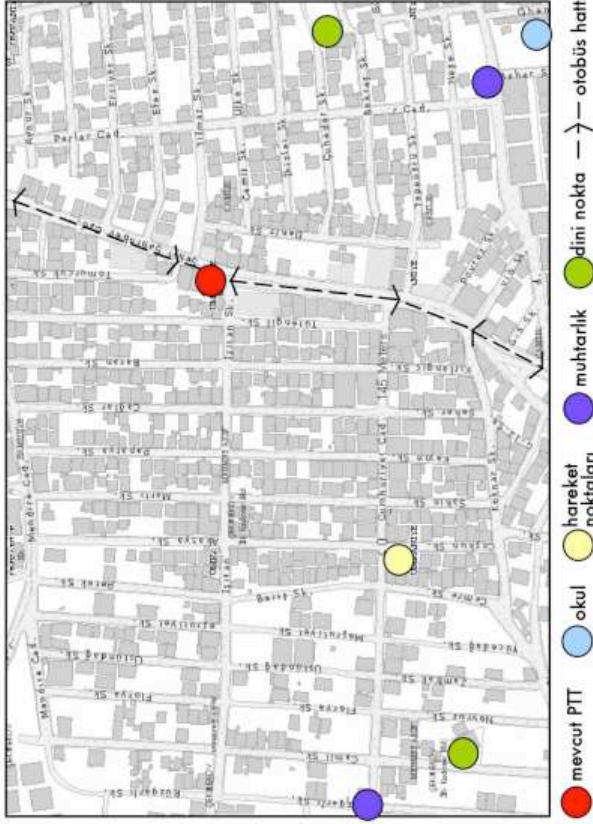
İletişim Talebini Kimler oluşturmaktadır?

- Şehir merkezinden oldukça uzakta.
- Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Noktaya ulaşımın zor olduğu, şehir dışında kalan ve sadece kendini besleyen nokta
2. İHTİYAÇ= Duyuru, bilgilendirme ve parasal işlemlerin gerçekleştirildiği nokta

Nokta ve çevresinin haritası

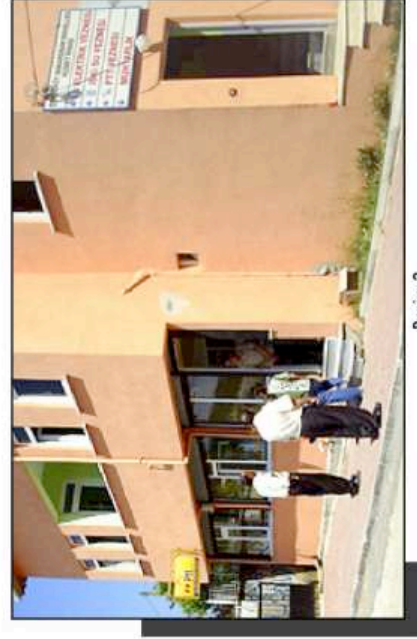
Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 3

Resim 4

EK : 84

TAŞDELEN PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir düzeyi: Altlorta
- . Eğitim düzeyi: Ortaöğretim.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddeye bağlı sokak üzerinde. Otobüs durağından 10 dak uzak, minibuslerin sıklıkla geçtiği cadde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Semt halkının toplanacağı kırıathane bulunmaktadır.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Düşük gelirli ve eğitim seviyesi yerleşim bölgesi.
- . Eylemler: banırma, küçük ticaret, eğitim.

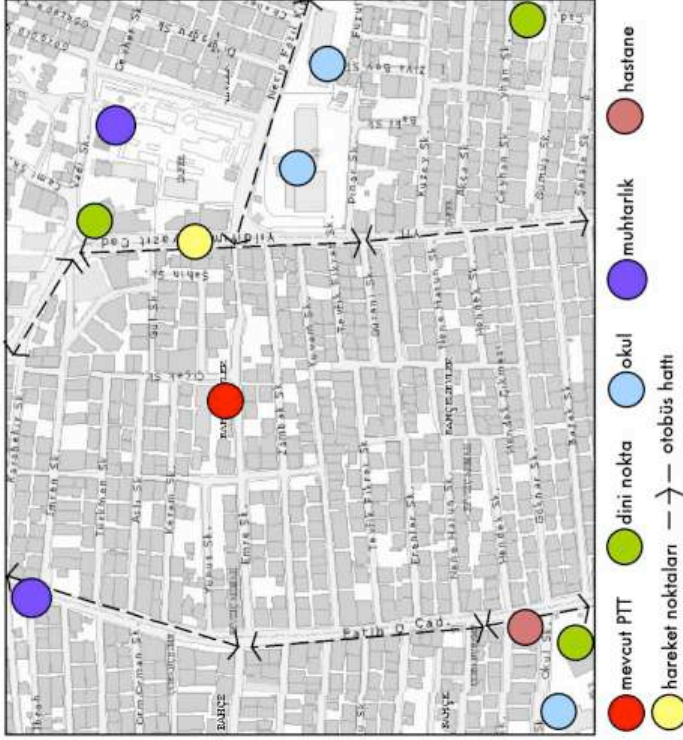
İletişim Talebini Kimler oluşturacak?

- . Sakin, fazla hareket olmayan bölge.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, camii için gelenler

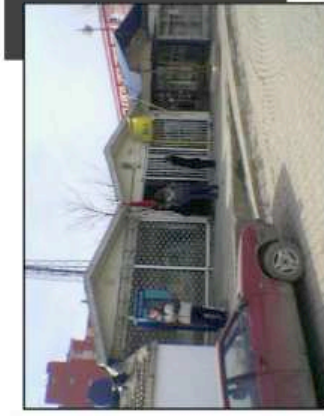
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Noktaya ulaşımın sor olduğu, şehir dışında kalan ve sadece kendini besleyen nokta
2. İHTİYAC= Duyurulan yapıldığı, basit parasal işlemler ve ödemeler, toplanma ve bilgilendirme noktası

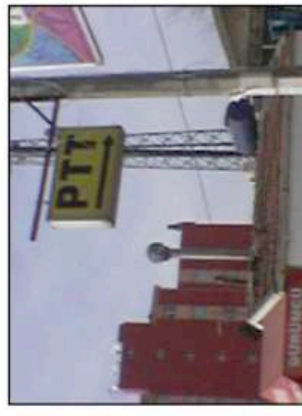
Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

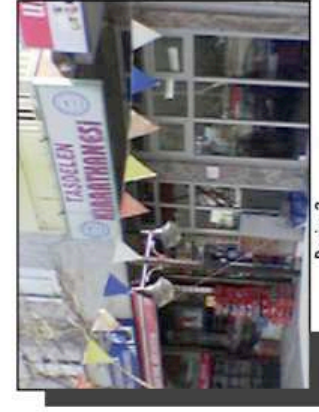
Resim 2

Resim 5

Resim 4

Resim 3

Resim 6

EK : 85

GÖZTEPE, FIKİRTEPE PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir düzeyi: Alt
- . Eğitim seviyesi: İlköğretim ve altı

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddeye bağlı sokağın ucunda
- . Erişimi kolay değil ama yön gösteren tabelalar ile mümkün.

Ortak bir amaç gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Semt halkının toplanacağı kırıathane, internet cafe bulunmaktadır.

Yerel karakterin tanımlanması

- . Sanayii gelişime bağlı konut bölgesi.
- . Eylemler: Duyuru, banırma, küçük ticaret, eğitim.

İletişim Talebini Kimler oluşturmaktadır?

- . Çevresinde kırıathane ve camii var, sık kullanımına müsait
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, çalışanlar.

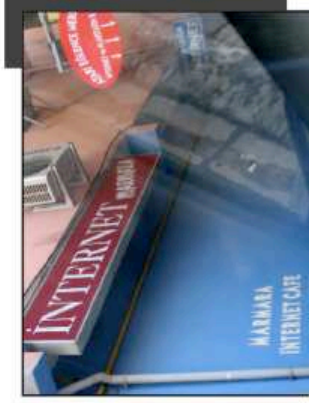
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Noktaya ulaşımın zor olduğu, şehir dışında kalan ve sadece kendini besleyen nokta
2. İHTİYAC= günlük iletişimsel gereksinimler, duyuru, eğitim, devlete erişim noktası

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

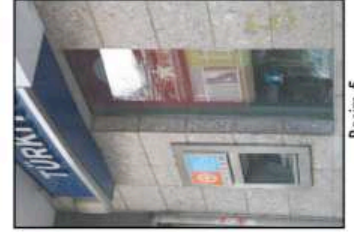
Resim 2

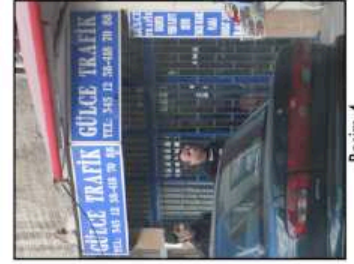
Resim 7

Resim 6

Resim 5

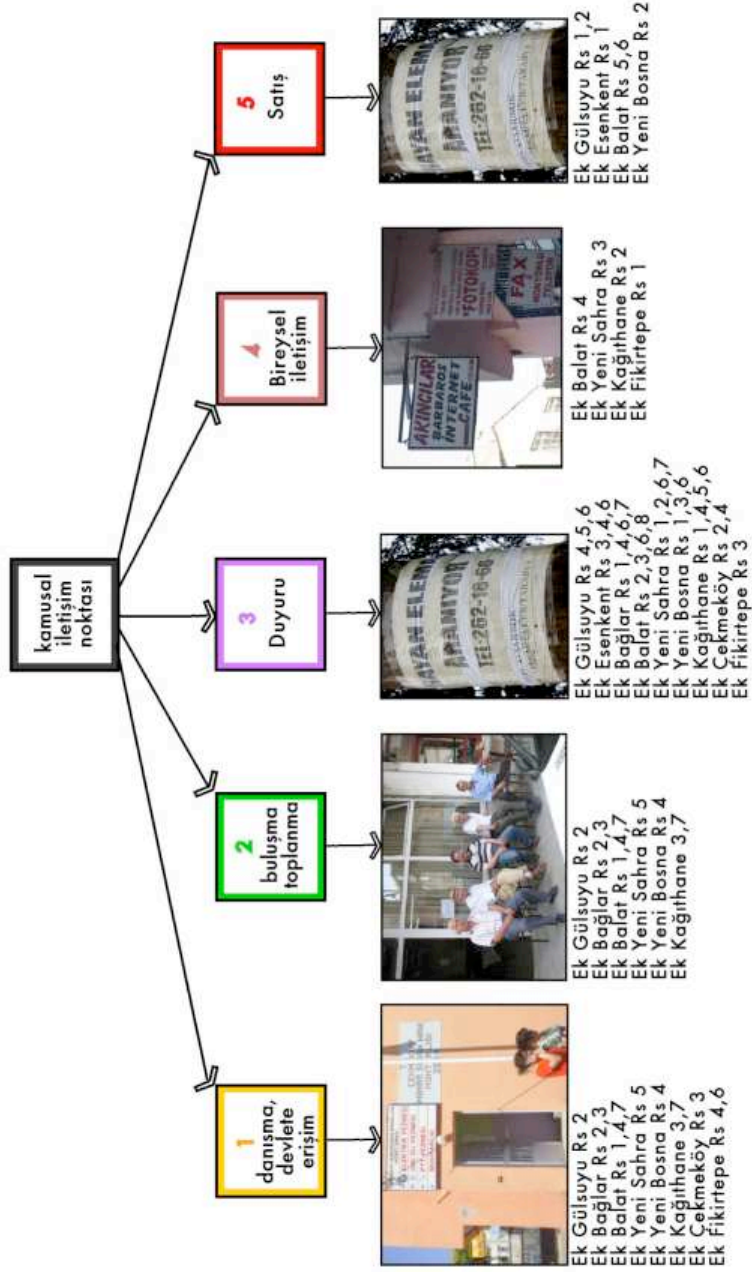

Resim 4

Resim 3

EK : 86
ALT GELİRLİ/ ALT EĞİTİM DÜZEYLİ YERLEŞİM BÖLGELERİ İÇİN İLETİŞİM BİÇİMLERİNİN TESPİTİ:

EK : 87

ALT GELİRLİ/ ALT EĞİTİM DÜZEYLİ YERLEŞİM BÖLGELERİ İÇİN YAPILAN İNCELEME

1.ÖRNEKLERİN SEÇİLME KRİTERİ:

- . Konum: Merkezden uzak, erişimi çok kolay olmayan
- . Amaç: Barınma
- . Kullanıcılar: Yaşayanlar ve yakın çevreden gelenler

4. VERİLERİN ÇÖZÜMLEMESİ:

- .ATM ler bulunmamaktadır, tüm parasal işlem ve ödemeler postane bankosu üzerinden yapılmaktadır.
  - . Devletin organları, noterler ve danışmanlık şirketleri çevrede bulunmamaktadır.
  - . İşçi bulma ve iş fırsatlarına ilişkin duyurular bulunmamaktadır.
  - . Bazı bölgelerde internet erişim noktalarına rastlanmıştır.
- MEKANSAL OLARAK DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE İHTİYAÇ VARDIR.

2. ÖNGÖRÜLER:

- . Bilgi edinme ve danışma noktası
- . Parasal işlem noktası

5. İLETİŞİMSEL İHTİYAÇLAR:

- . Parasal işlem noktası
- . Duyuru noktası
- . Bireysel bilgilendirme noktası
- . Toplanma noktası
- . Danışma noktası

3.TEZ VARSAYIMINA UYGUNLUK:

1. Herkesin kullanımına açıktır.
2. Ulaşım ile ilgili çok fazla alternatif olmamasına rağmen yakın çevre ve bölgede yaşayanlar tarafından erişilebilir.
3. Bölgede iletişim kurmak ve iş olanakları yaratmak ortak amaçtır.
4. Kendi içinde belirli bir karaktere sahiptir.
5. Telefon klübeleri ve duyurular, iletişim isteğini göstermektedir.

SONUÇ: Seçilen 11 örnekte belirlenen istenen ölçütler bulunmaktadır.

6. DÖNÜŞÜM GEREKLİLİĞİNİN SEBEBİ:

- . Yetkili kişiler tarafından banko üzerinden müşteri ile birebir ilişkili olarak,
  - .devlete erişim sağlama,
  - .parasal işlemleri gerçekleştirilmesi gereklidir.(1)
- . Bireysel bilgilendirme ve iletişim için terminallere gereksinimi vardır.(2)
- . Eğitim ve gelir düzeyi düşük olan halk, geleneksel toplanma biçimlerini kullanmaktadır, bu sebepten hem duyurulara erişebilecekleri hem de toplanabilecekleri mekanlar gerekmektedir.(1)

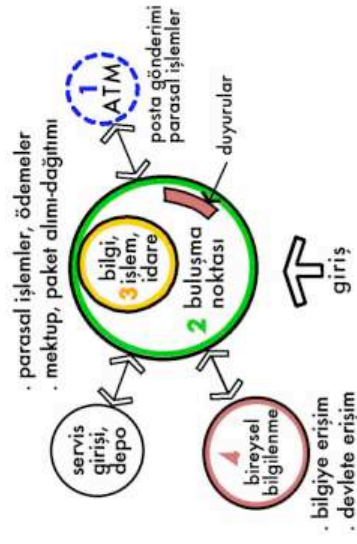

1

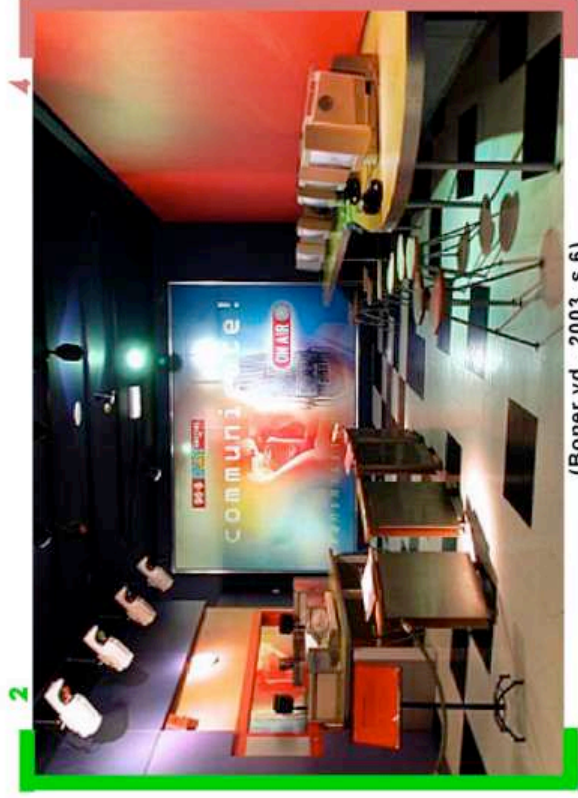

2

EK : 88
ALT GELİRLİ/ ALT EĞİTİM DÜZEYLİ YERLEŞİM BÖLGELERİ İÇİN
PTT ŞUBESİ MEKANSAL ORGANİZASYON ŞEMASI
"Duyuru, toplanma, parasal işlemler ve bireysel bilgilenme"

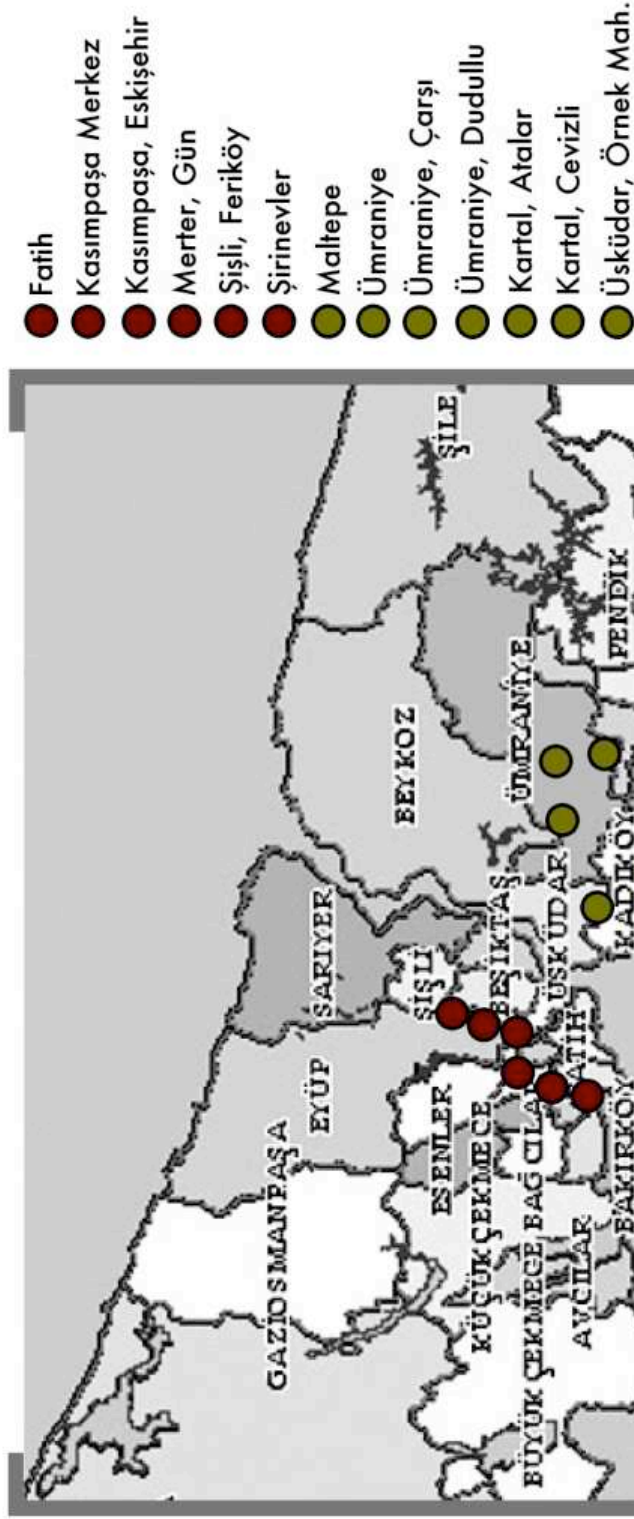
(Boner vd., 2003, s.190)

(Boner vd., 2003, s.6)

EK : 89
İNCELENEN "ORTA GELİRLİ/ ORTA EĞİTİM DÜZEYİNDEKİ NÜFUSUN
YERLEŞİM BÖLGELERİNİN"İN İSTANBUL HARİTASI ÜZERİNDE GÖSTERİMİ
13 adet yerleşim bölgesi incelenmiştir.

EK : 90

FERİKÖY MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir düzeyi: Orta, alt orta
- . Öğrenim seviyesi: Orta, lise civarı.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Otobüsün geçtiği anacade üzerinde münferit yapı. Bulunduğu noktanın köşesinde taksi durağı var.
- . Kolay görülebilen bir yerde değil. Farklı kamu yapıları ile çevrilmiş.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Toplanma amaçlı sık kullanıma sahip kahveler var.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Konut ve sosyalleşme bölgesi. Haftasonlarında yoğun kullanıma sahip.
- . Eylemler: Barınma, eğitim, alışveriş, parasal işlemler, duyurular.

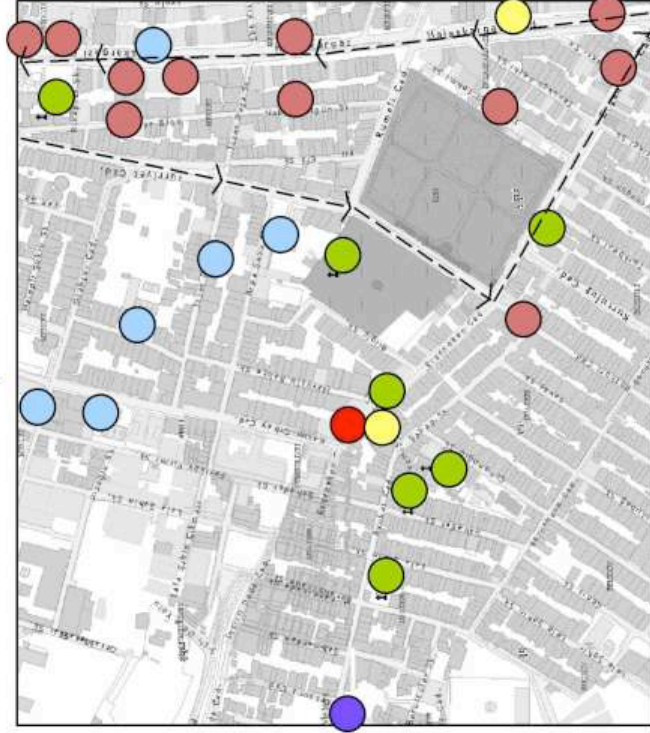
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Eski İstanbul'ların yerleşim yerleri. Dini açıdan kozmopolitlik oluşturuyor.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, gezmek ve sosyalleşmem için gelenler

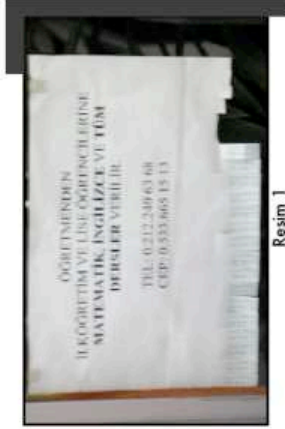
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sabit geçişlerin olduğu yerleşik ve nezih yerleşim bölgesi.
2. İHTİYAÇ= Duyuruların yapıldığı, basit parasal işlemler ve ödemeler, eğitim, toplanma ve bilgilendirme noktası

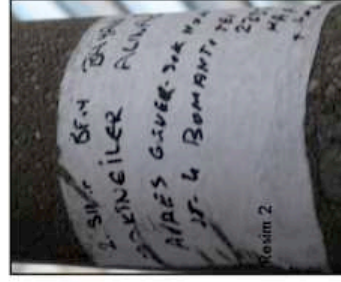
Nokta ve çevresinin haritası

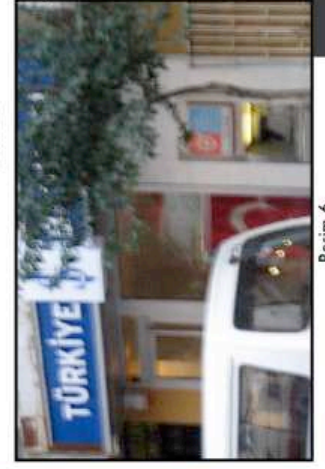
Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

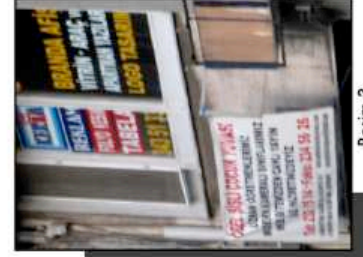
Resim 3

Resim 4

Resim 5

Resim 6

EK : 91

FATİH PTT MERKEZ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yaş grubu: 15-65 yaş arasında çalışanlar
- Gelir düzeyi: Orta.
- Eğitim düzeyi: Lise civarı.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konumu: Ana caddenin kesişimi üzerinde, yoğun bir noktada.
- Otobüs durağından 5 dak uzak, minibüslerin geçtiği cadde.

Ortak bir amaç gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: Toplanma amaçlı sık kullanıma sahip kahveler var.
- Tarihi ve dini toplanma potansiyeli var.

Yerel karakterin tanımlanması:

- Ana ticaret arteri üzerine yerleşmiş konut bölgesi.
- Eylemler: Barınma, eğitim, küçük ticaret, bireysel iletişim, danışma

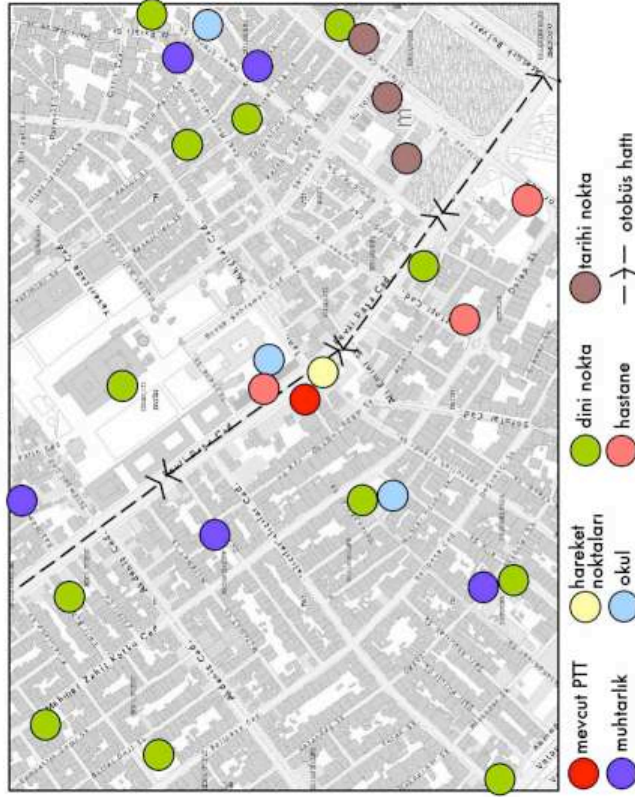
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- Çevresinde bankalar, yoğun kullanımlı yayga aksı ticaret aksı var.
- Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, öğrenciler ve alışveriş için geenenler

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Yoğun geçişlerin olduğu yerleşik düzen
2. İHTİYAC= Duyuruların yapıldığı, eğitim parasal işlemler ve ödemeler, danışma, toplanma ve bilgilendirme noktası

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 3

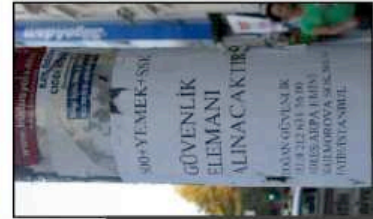
Resim 4

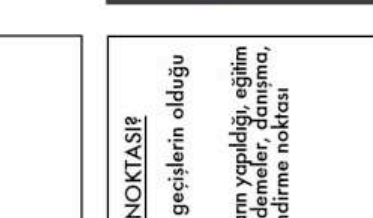
Resim 7

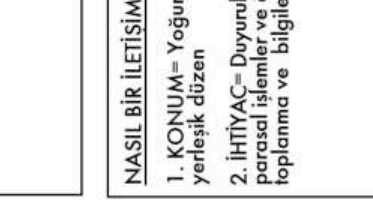
Resim 6

Resim 5

Resim 8

Resim 9

EK : 92

MALTEPE PTT MERKEZ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yaş grubu: 15-65 yaş arasında.
- Gelir düzeyi: Orta, üst-orta
- Eğitim seviyesi: Lise ve üzeri

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konumu: Ana caddenin üzerinde yer alıyor. Önünde otobüs durağı var, minibüslerin de sık geçtiği işlek cadde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: İnternet evleri, cafe ler gibi belirli kamusal toplanma mekanları bulunmaktadır.

Yerel karakterin tanımı:

- Konut bölgesi.
- Eylemler: Barınma, eğitim, alışveriş, duyurular, danışmanlık bireysel iletişim

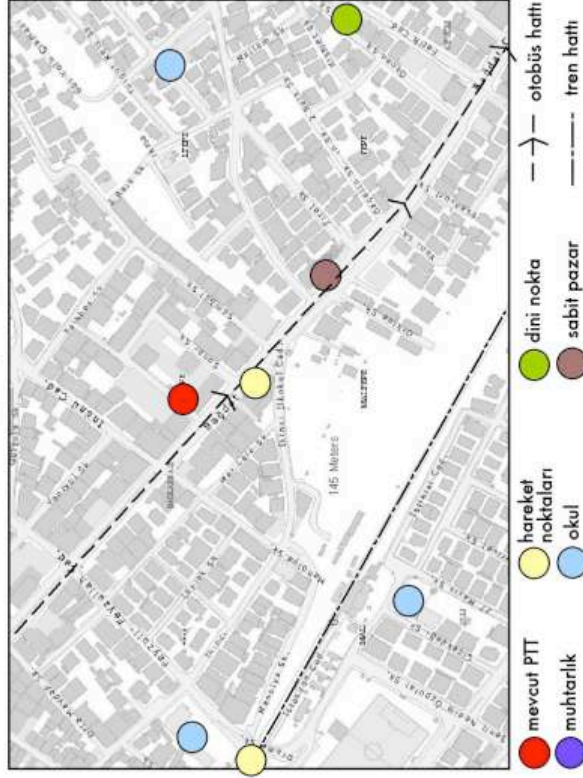
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- Küçük ticaretin caddenin işleğine paralel oluşturduğu bir hareket var.
- Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar ve alışveriş için gelenler

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sabit geçişlerin olduğu yerleşik düzen
2. İHTİYAÇ= Duyuruların yapıldığı, basit parasal işlemler ve ödemeler, eğitim, toplanma, danışma ve bilgilendirme noktası

Nokta ve çevresinin haritası

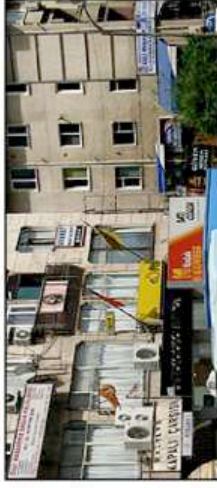

Fotoğraflarla görünüm

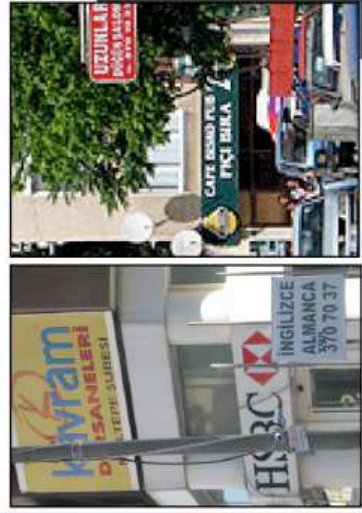

Resim 1

Resim 2

Resim 3

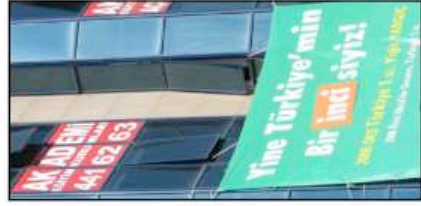

Resim 8

Resim 9

Resim 7

Resim 6

Resim 4

Resim 5

EK : 93

ÜMRANIYE MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir Düzeyi: Alı, orta gelir düzeyi.
- . Eğitim Düzeyi: Orta, lise.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Caddenin üzerinde, ancak bölgenin merkezine uzak kalıyor.
- . Otobüs durağından 2 dak uzak, minibüslerin sıklıkla geçtiği cadde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Çevrede internet cafe, bulunmaktadır.
- . PTT'nin konumu yoğun merkez noktaya uzak kalmaktadır.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Konut bölgesi.
- . Eylemler: Barınma, küçük ticaret, duyurular, eğitim ve yakındaki büyük alışveriş merkezini kullananlar.

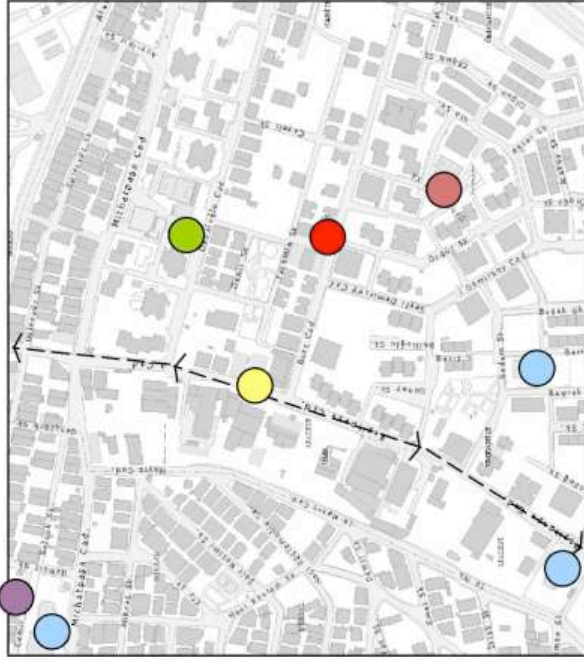
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Kullanımı sık olmayan cadde yüzünden çekici olamamaktadır.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, ticaret için gelenler.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Ticaret aksı üzerinden sabit geçişlerin olduğu yerleşik düzen
2. İHTİYAÇ= Duyuru, bilgilendirme ve eğitim noktası

Nokta ve çevresinin haritası

mevcut PTT

hareket noktaları

dini nokta

fiyatıro

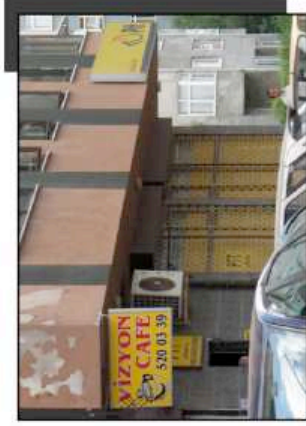
okul

hastane

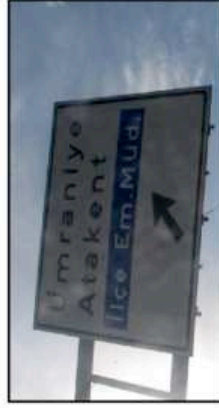
poliklinik

otobüs hattı

Fotoğraflarla görünüm

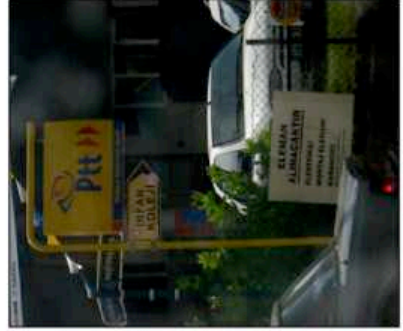
Resim 1

Resim 2

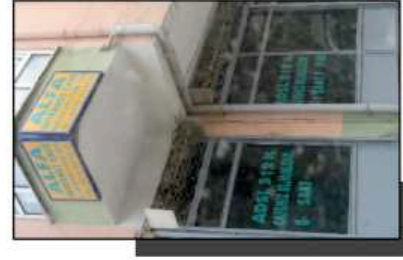
Resim 6

Resim 5

Resim 4

Resim 3

EK : 95 ÜMRANIYE, DUDULLU PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar
- . Gelir Düzeyi: Alt-orta gelir düzeyi.
- . Eğitim Düzeyi: Orta-Lise düzeyi.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddenin üzerindeki pasajın içerisinde. Otobüs ve minibüslerin sıklıkla geçtiği cadde.

Ortak bir amaç gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Çevrede belirli kamusal toplanma mekanları vardır.
- . Pasajın içerisinde PTT çevresinde çeşitli ödeme noktaları vardır.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Konut bölgesi.
- . Eylemler: Barınma, küçük ticaret, eğitim, duyurular, bilgiye erişim, danışma

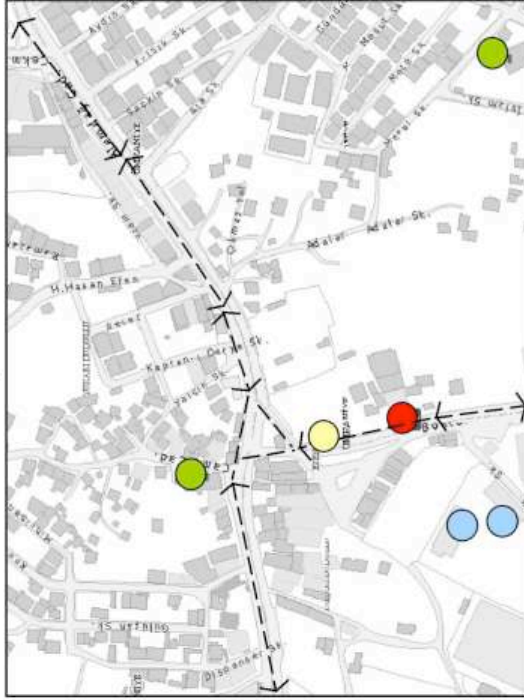
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Caddenin işlekliliğine sayesinde, çeşitli amaçlarda kamu yapıları tespit edilmiştir.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, ticaret sahipleri, öğrenciler

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

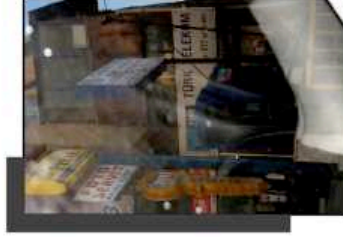
1. KONUM= Ticaret aksı üzerinden sabit geçişlerin olduğu yerleşik düzen
2. İHTİYAÇ= Duyuruların yapıldığı, basit parasal işlemler ve ödemeler, eğitim, toplanma, danışma ve bilgilendirme noktası

Nokta ve çevresinin haritası

● mevcut PTT ● dini nokta ● hareket noktaları ● okul — otobüs hattı

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

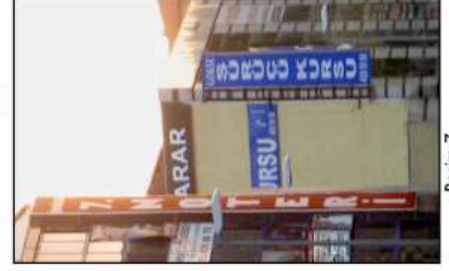
Resim 3

Resim 4

Resim 8

Resim 7

Resim 6

Resim 5

EK : 98

KASIMPAŞA MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir düzeyi: Altorta - orta
- . Eğitim düzeyi: Ortaöğretim.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddeye bağlı sokak üzerinde. ana caddeye 10 dak uzak.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Çevrede internet cafe, dini nokta ve ticaret noktaları bulunmaktadır.

- . PTT'nin bulunduğu cadddenin bağlandığı ana caddede oldukça işlek kullanıma

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Konut bölgesi.
- . Eylemler: Duyuru, banırma, küçük ticaret, eğitim.

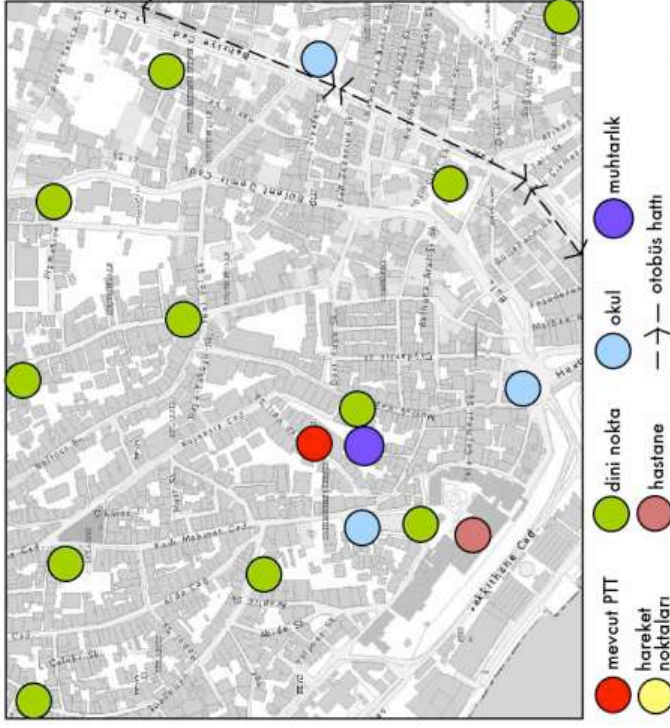
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Çok çeşitli eylem olmamasına rağmen yaşayan sayısı fazla.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, çalışanlar, öğrenciler.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sabit geçişlerin olduğu yerleşik ve kalabalık düzen
2. İHTİYAÇ= Duyuruların yapıldığı, eğitim, toplanma ve bilgilendirme noktası

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

EK : 99

KASIMPAŞA ESKİŞEHİR ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir düzeyi: Altorta.
- . Eğitim düzeyi: Lise civarı.

Noktaya ulaşım biçimleri nelerdir?

- . Konumu: Ana caddeye bağlı meydana, Yoğun kullanıma sahip, beklentilerin yapıldığı nokta.
- . Otobüslerin kalkış noktası.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Çevrede toplanma ve bekleme noktaları vardır.
- . PTT'nin bulunduğu nokta, otobüslerin kalkış noktası ve karşısında petrol istasyonunu omakası sebebi ile çok insanın kullandığıdır

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Geçmiş olan, eski konut bölgesi.
- . Eylemler: Barınma, küçük ticaret, eğitim.

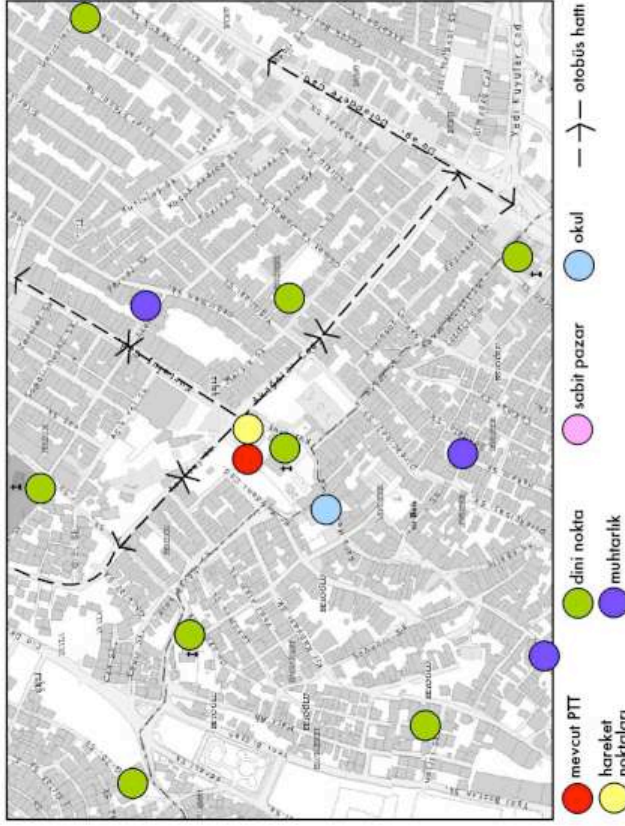
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Ana caddede üzerinde ve çevresinde iş ve ulaşım açısından oldukça hareketli.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, öğrenciler ve alışveriş için gelenler.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sabit geçişlerin olduğu yerleşik düzen
2. İHTİYAÇ= Duyuru, buluşma/ toplanma, eğitim, parasal işlem ve ulaşım noktası

Nokta ve çevresinin haritası

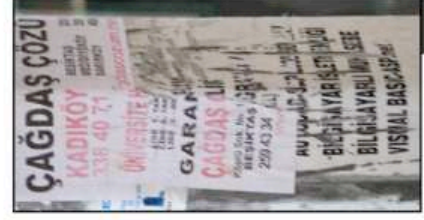
Fotoğraflarla görünüm

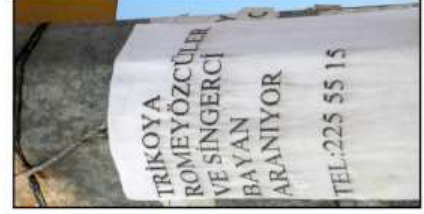
Resim 2

Resim 1

Resim 7

Resim 6

Resim 5

Resim 4

Resim 3

EK : 100

ŞİRİNEVLER MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir düzeyi: Orta
- . Eğitim düzeyi: Lise civarı.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddeye bağlı sokağın içinde.
- . Ana caddeden otobüs ve minibüs geçiyor.

Ortak bir amacı gerçekleştirmeye:

- . Toplanma yerleri: Çevrede belirli kamusal toplanma mekanları vardır.
- . Çevrede internet kafeler, ticaret noktaları ve dernekler bulunmaktadır.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Konut bölgesi.
- . Eylemler: Barınma, eğitim, küçük ticaret, bireysel iletişim

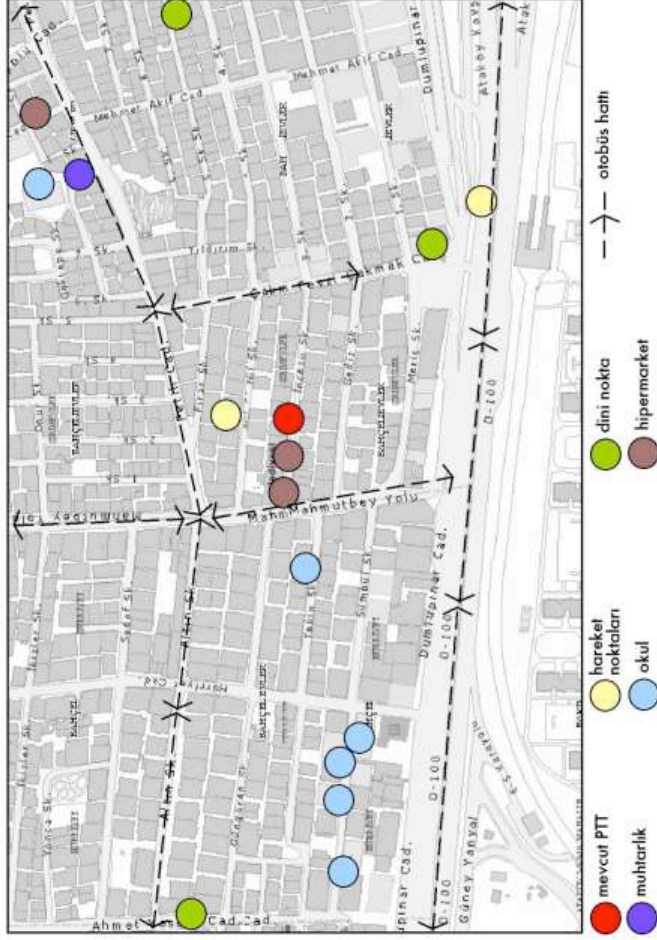
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Çevresinde hipermarketler var, alışverişe gelenler potansiyel kullanıcı olabilir.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, öğrenciler ve alışveriş için gelenler

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sabit geçişlerin olduğu yerleşik düzen
2. İHTİYAÇ= Duyuru, eğitim, parasal işlemler, devlete erişim ve bireysel iletişim noktası

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

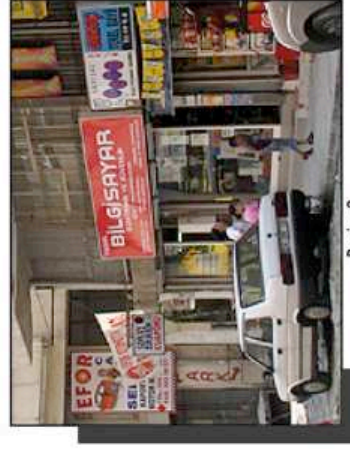
Resim 1

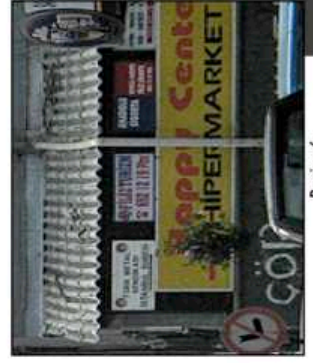
Resim 2

Resim 5

Resim 3

Resim 6

EK : 101 ÜSKÜDAR, ÖRNEK MAHALLESİ PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- Gelir düzeyi: Orta.
- Eğitim seviyesi: Lise civarı

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konumu: Caddenin ortasında, tabelası ile görünüyor
- Otobüs ve minibüs ile ulaşım mümkün.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: Çevrede internet kafeler, ticaret noktaları ve kiraathaneler bulunmaktadır.
- PTT'nin bulunduğu caddenin bağlandığı ana caddenin oldukça işlek kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımlanması:

- Konut bölgesi.
- Eylemler: Barınma, eğitim, çalışma, duyuru, toplanma

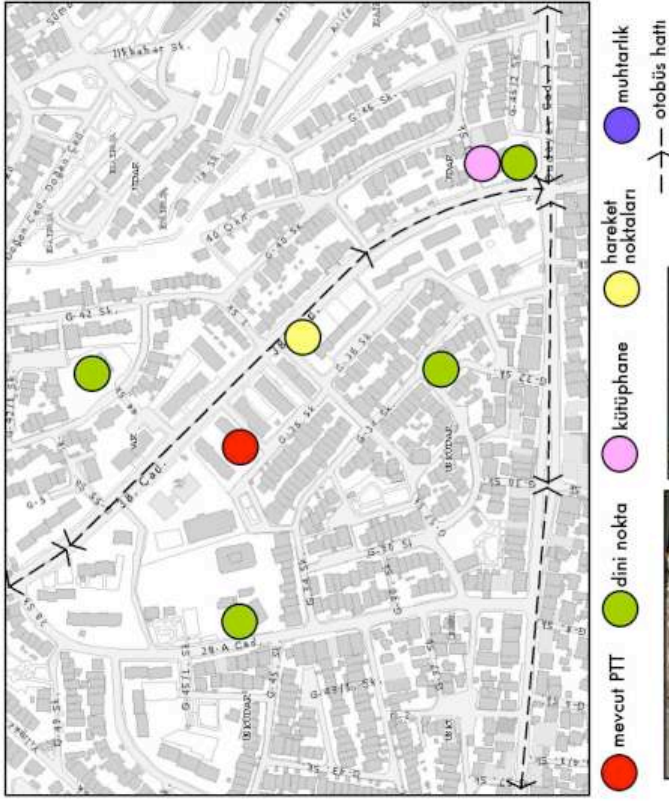
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- Çok çeşitli eylem olmamasına rağmen yaşayan sayısı fazla.
- Kullanıcılar: Konutlarda yaşayanlar, öğrenciler

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sabit geçişlerin olduğu yerleşik düzen
2. İHTİYAÇ= Toplanma, günlük iletişimsel gereksinimler, duyuru, eğitim

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

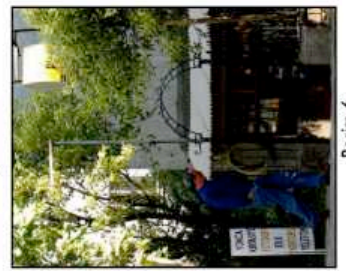
Resim 2

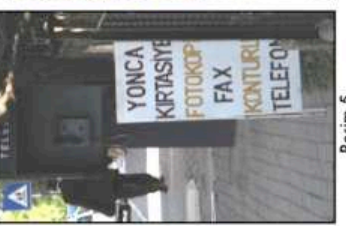
Resim 3

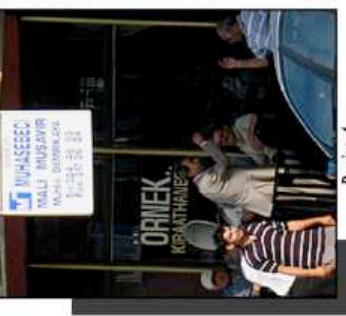
Resim 7

Resim 6

Resim 5

Resim 4

Resim 8

EK : 102

MERTER GÜN PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar
- . Gelir Düzeyi: Alt-orta gelir düzeyi.
- . Eğitim Düzeyi: Orta-Lise düzeyi.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddeye bağlı bulunması zor sokajın içinde, apartmanın altında. Yakından geçen ulaşım aracı bulunmamaktadır.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Semt halkının toplanacağı park internet cafe bulunmaktadır.

Yerel Karakterlerin tanımlanması:

- . Konut bölgesi.
- . Eylemler: Barınma, bireysel iletişim

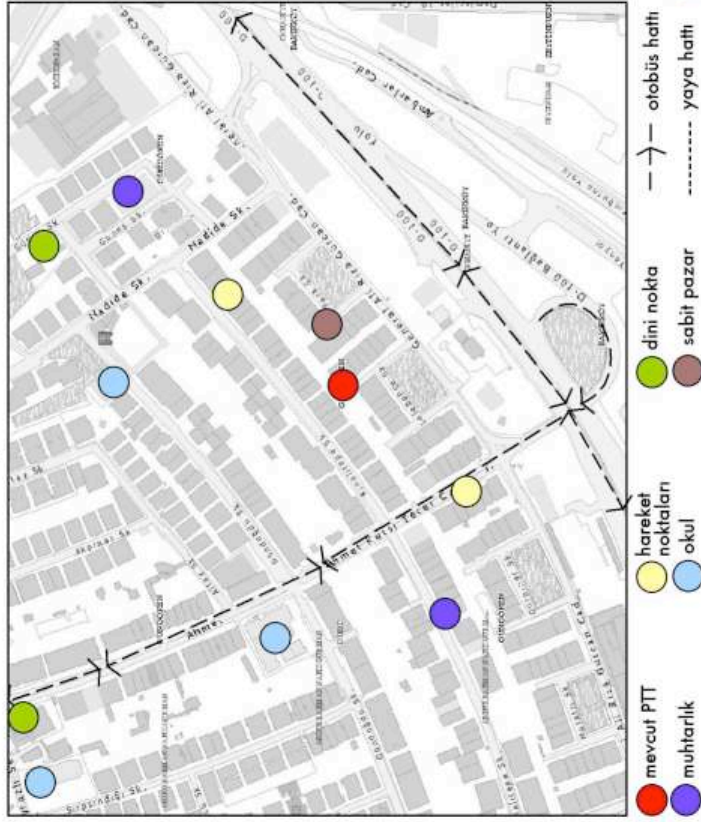
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Çevrede çocuk bahçesi var, merkezi noktalara uzak bir bölge.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar.

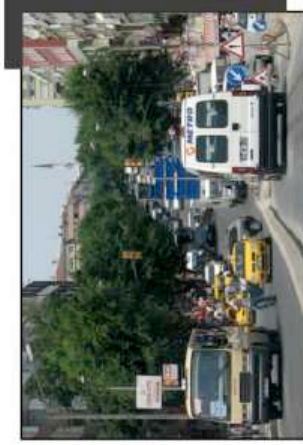
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sabit geçişlerin olduğu yerleşik düzen
2. İHTİYAÇ= Duyuru, bireysel bilgilendirme noktası

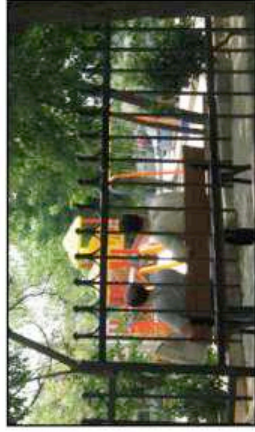
Nokta ve çevresinin haritası

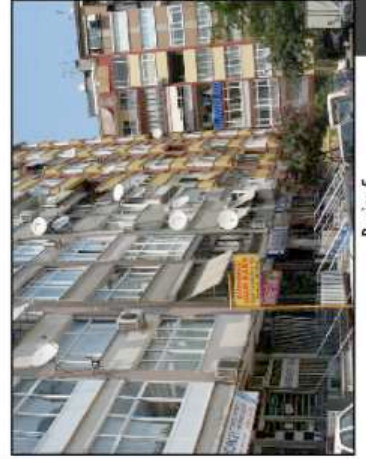
Fotoğraflarla görünüm

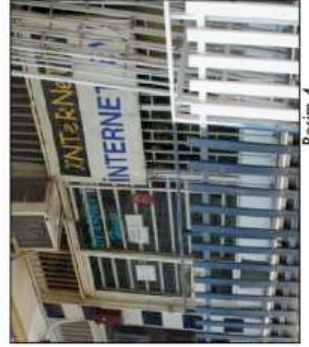
Resim 1

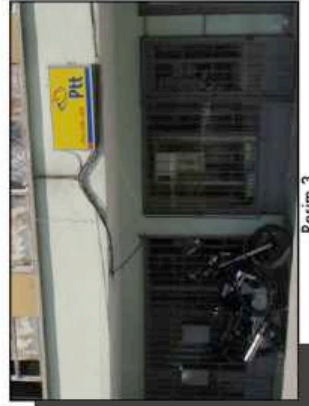
Resim 2

Resim 5

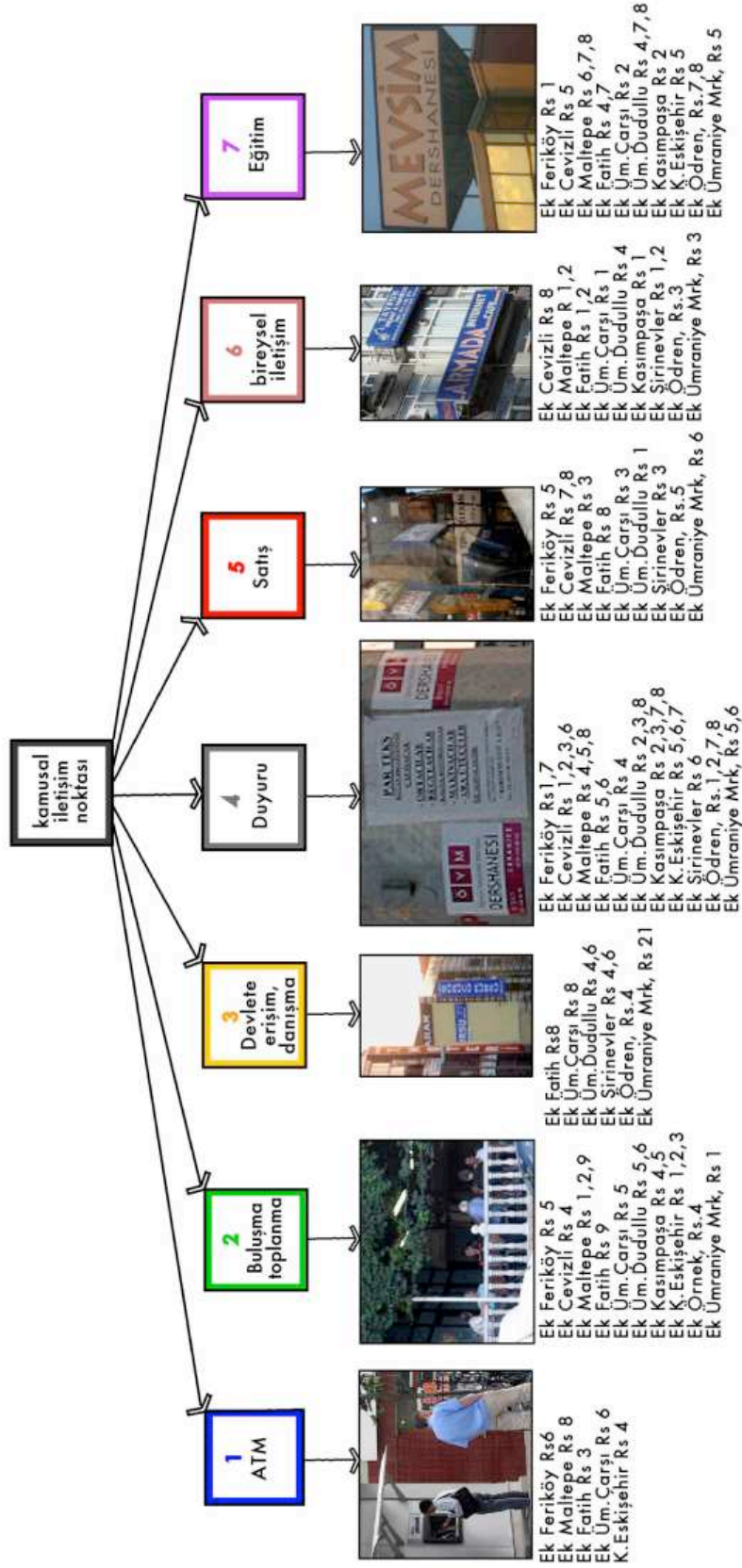
Resim 4

Resim 3

EK :103
ORTA GELİRLİ/ORTA EĞİTİM DÜZEYİNDEKİ YERLEŞİM BÖLGESİ İÇİN İLETİŞİM BİÇİMLERİNİN TESPİTİ:

EK : 104 ORTA GELİRLİ/ORTA EĞİTİM DÜZEYİNDEKİ YERLEŞİM BÖLGESİ İÇİN YAPILAN İNCELEME SONUÇLARI:

1.ÖRNEKLERİN SEÇİLME KRİTERİ:

- . Konum: Şehir merkezinde erişimi kolay nitelikli bölgeler
- . Amaç: Yerleşim bölgesi
- . Kullanıcılar: Eğitim seviyesi ve gelir düzeyi yüksek yaşayanlar ve bölgeyi kullananlar.

4. VERİLERİN ÇÖZÜMLEMESİ:

- . Buluşma, toplanma alanlarının çevresinde satış ve yeme/içme hizmetlerinin verildiği görülmüştür.
- . ATM ve banka şubeleri bulunmaktadır.
- . Eğitim ile ilgili duyurular ve ilanlar yoğunludur.
- . Devlete erişim, birikim, sigorta ile ilgili kurumlar bulunmaktadır.

MEKANSAL OLARAK DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE İHTİYAÇ VARDIR.

2. ÖNGÖRÜLER:

- . Bilgi edinme noktası
- . Parasal işlem noktaları
- . Genel duyurular
- . Danışma

5. İLETİŞİMSEL İHTİYAÇLAR:

- . Parasal işlem gerçekleştirilebilir
- . Günlük iletişimsel ihtiyaçların satın alabilme
- . Bireysel bilgilendirme ve eğitim alabilme
- . Toplanma
- . Duyurulara toplu olarak erişme

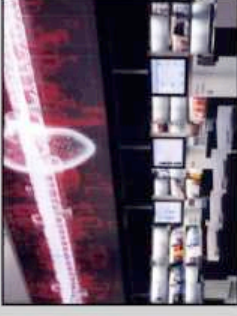
3.TEZİN VARSAYIMINA UYGUNLUK:

1. Herkesin kullanımına açık bölgeler olarak sosyal çeşitliliği barındırabilmektedir.
2. Alternatifli yollar ve araçlar ile erişimi mümkündür.
3. Eğitim ve satış ağırlıklı ortak bir amattır.
4. Yerleşim bölgesi olarak belirli bir kimliğe sahiptir.
5. Duyurular ve internet cafelerden iletişim kurmak isteği anlaşılmaktadır.

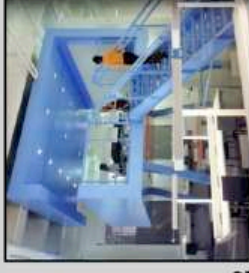
SONUÇ: Seçilen 12 örnekte belirlenen kriterler bulunmaktadır.

6. DÖNÜŞÜM GEREKLİLİĞİNİN SEBEBİ:

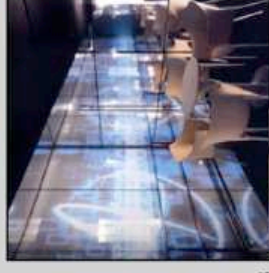
- . Toplanma ve buluşma eylemi yapılmakta ama çevrede fazla mekan olmamaktadır. Duyuru ve günlük iletişim nesnelerinin satışının da yer aldığı oturulabilen bir buluşma mekanı gereklidir. (1,2)
- . Eğitim için fırsat ve imkânın az olması ancak talebin olması doğrultusunda bireysel bilgilendirme terminallerinin gerektiğinde e-eğitim amacı ile kullanılması ve ayrıca bir toplanma odası ile grup eğitimlerine de yer verilmesi ile eğitim için bir alternatif oluşturmak hedeflenmelidir. (3,4)

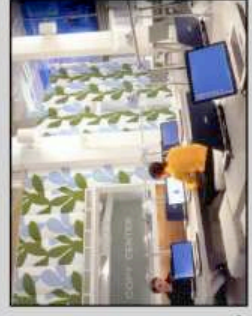
1

2

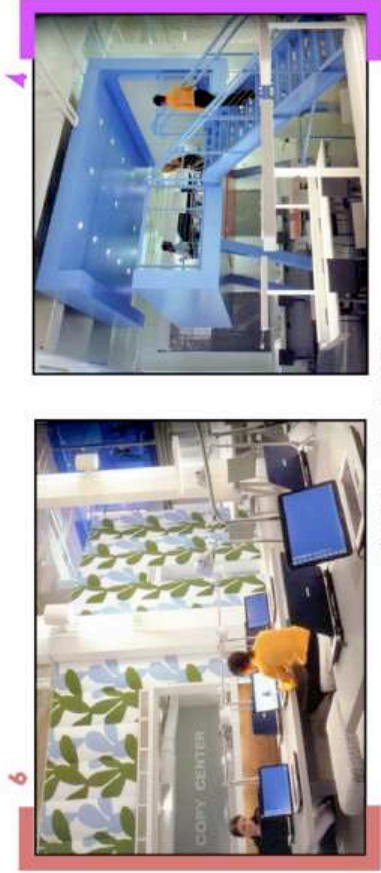
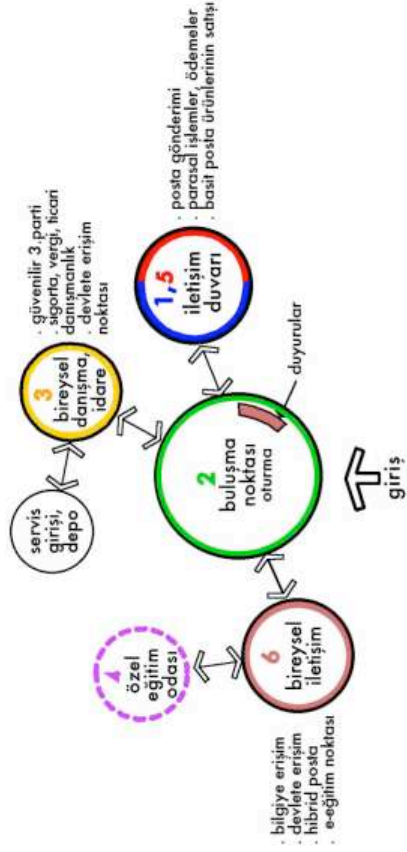
3

4

EK :105
ORTA GELİRLİ/ ORTA EĞİTİM DÜZEYLİ YERLEŞİM BÖLGESİ
PTT ŞUBESİ MEKANSAL ORGANİZASYON ŞEMASI
“Duyuru, bireysel bilgilendirme, eğitim, satış ve toplanma noktası”

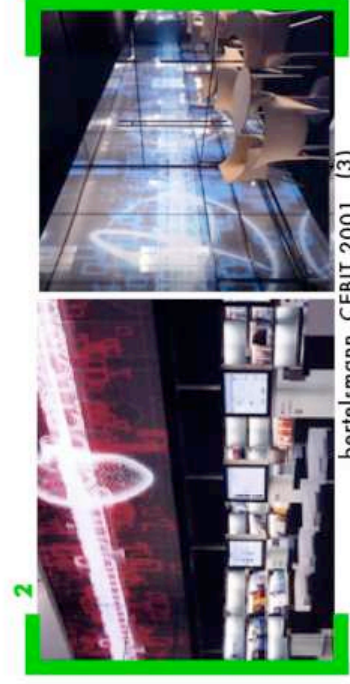
exhibition stands/ATG

exhibition stands/ATG

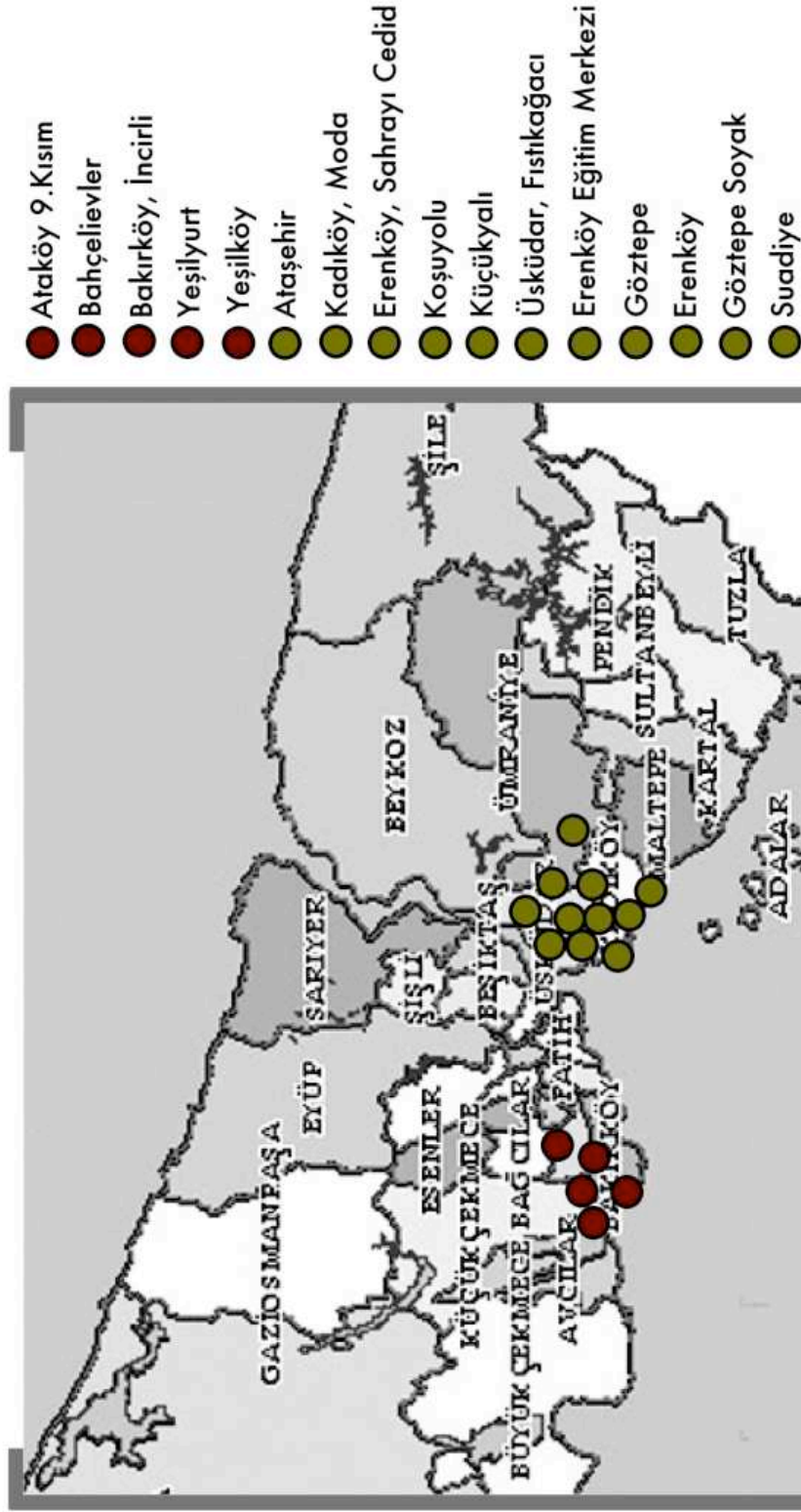

French post

bertelsmann_CEBIT 2001 (3)

EK : 106
İNCELENEN "ÜST ORTA, ORTA GELİRLİ/ YÜKSEK EĞİTİM DÜZEYİNDEKİ NÜFUSUN
YERLEŞİM BÖLGELERİNİN"İN İSTANBUL HARİTASI ÜZERİNDE GÖSTERİMİ
16 adet yerleşim bölgesi incelenmiştir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi resmi
internet sitesi, <http://kentrehberi.ibb.gov.tr/>

EK : 107

ATAKÖY 4.KISIM PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir Düzeyi: Üst ve Üstorta
- . Öğrenim seviyesi: Lise, üniversite

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddenin üzerinde, sitenin içinde münferit yapı

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Pek çok sosyal ve kültürel eylemin yer aldığı kamusal mekanlara sahip.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Çalışan kesim için yaşama alanı, toplu ve organize bölge.
- . Eylemler: Barınma, eğitim, parasal işlemler, alışveriş.

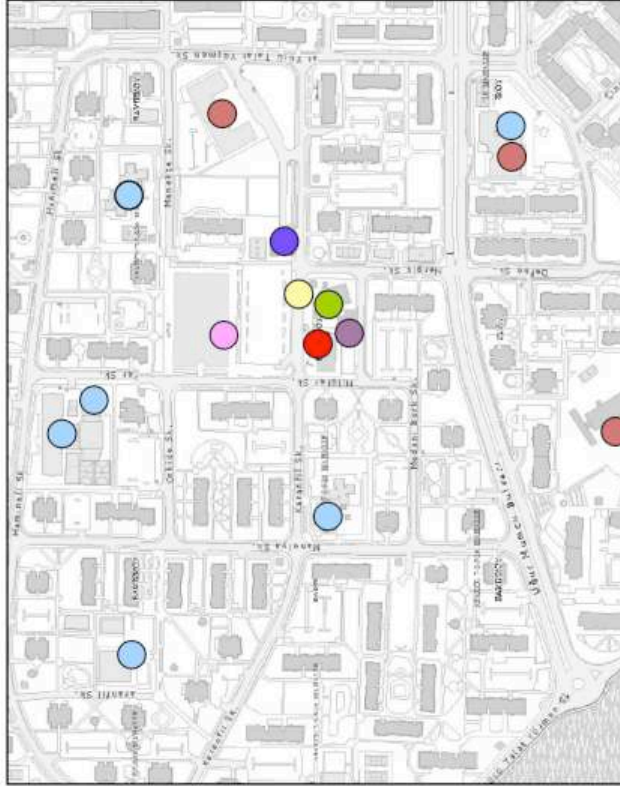
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Tüm çevre sithelerden oluşmuş, postahaneinin kullanımı yoğun.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Tamamen yerleşime hizmet eden bir bölgenin ortasında, diğer kamu yapıları ile yanyana.
2. İHTİYAÇ= Duyuru, parasal işlemler, eğitim, devlete erişim, ticaret ve satış noktası

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 7

Resim 6

Resim 5

Resim 4

Resim 3

EK : 108

BAHÇELİEVLER MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar
- Gelir düzeyi: Üst-orta
- Eğitim seviyesi: Lise ve üzeri

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konumu: Ana caddede üzerinde, büyük tekil yapı. Lojistik dağıtım için oldukça fazla araca sahip
- Otobüs durağından 10 dak uzak.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: Bölge, pek çok sosyal ve kültürel eylemin yer aldığı kamusal mekanlara sahip.
- Çevresinde sabit pazar ve açık alana kurulmuş park ve internet cafeler var.

Yerel karakterin tanımı:

- Nezih konut bölgesi.
- Güvenilir, cazip, iyi bir izlenim.
- Dağıtım ve posta merkezi olduğu için hizmet alanı büyük.
- Eylemler: Barınma, ulaşım, eğitim

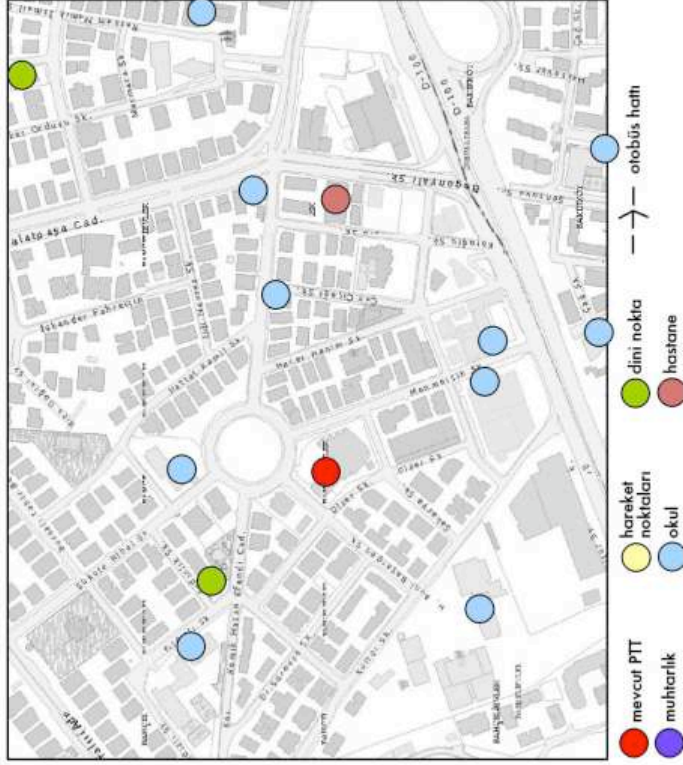
İletişim Talebini Kimler oluşturunca?

- Okumus eğitimli yaşayanların oluşturduğu bölge.
- Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, hastaneyi kullananlar, öğrenciler, bağlı diğer postaneler

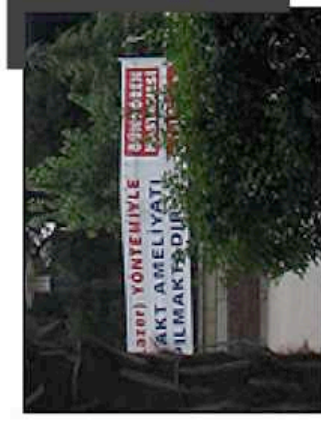
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM: Yerleşim bölgesinin ortasında, kolay ulaşılabilen ve kullanımı yoğun nokta.
2. İHTİYAÇ= Duyuru, bireysel bilgilendirme yeri, eğitim, küçük ticaret

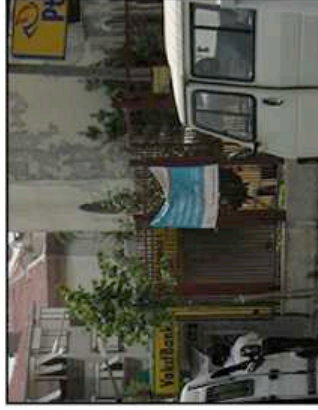
Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 5

Resim 4

Resim 3

EK : 109

İNCİRLİ - BAKIRKÖY PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yaş grubu: 15-65 yaş arasında.
- Gelir düzeyi: Üst-orta
- Eğitim seviyesi: Lise ve üzeri

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konumu: Ana caddeye bağlı sokakta.
- Otobüs durağından 10 dak uzak.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: Bölge, pek çok sosyal ve kültürel eylemin yer aldığı kamusal mekanlara sahip.
- Önünde park, yanında muhtarlık var.

Yerel karakterin tanımlanması:

- Nezih ve güvenli konut bölgesi.
- Eylemler: Barınma, duyuru, eğitim, sosyalleşme, devlete erişim.

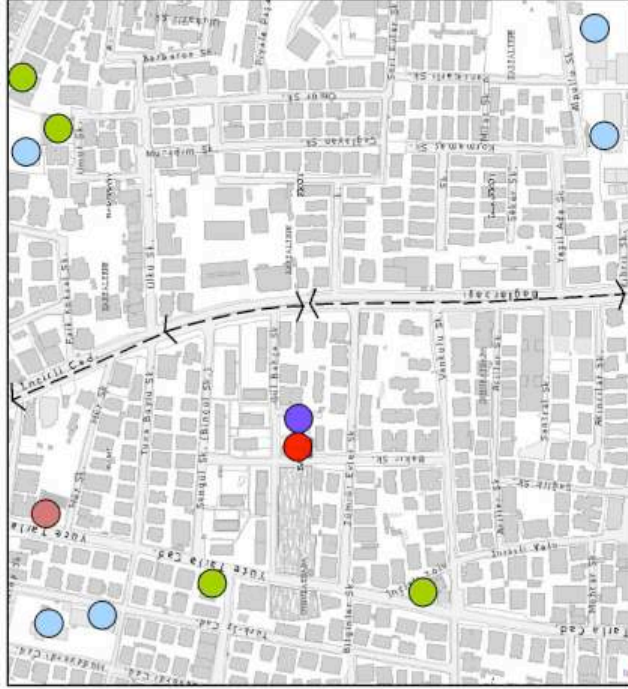
İletişim talebini oluşturan "ortaklar"

- Yerleşik düzen, okuması eğitimi yaşayanların oluşturduğu bölge.
- Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, gezmek ve sosyalleşmem için gelenler

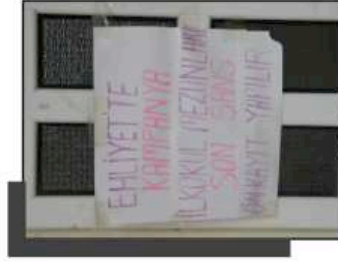
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sabit geçişlerin olduğu yerleşik ve nezih yerleşim bölgesi.
2. İHTİYAÇ= Duyuru, eğitim, devlete erişim, satış ve toplanma noktası

Nokta ve çevresinin haritası

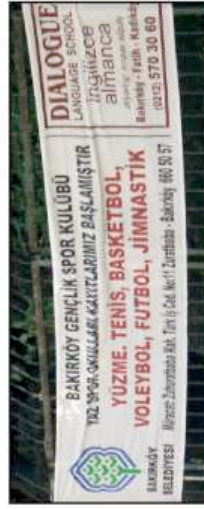
Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

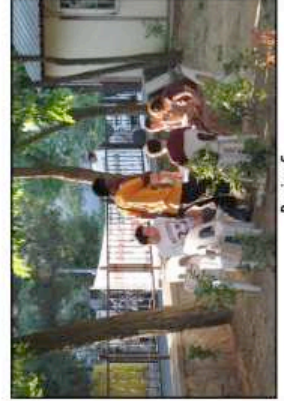
Resim 3

Resim 7

Resim 6

Resim 5

Resim 4

EK : 110

YEŞİLKÖY PTT ŞUBESİNİN ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında
- . Gelir Düzeyi: Üst ve Ustorta
- . Öğrenim seviyesi: Lise, üniversite

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddeye bağlı sokak üzerinde, tabelası var.
- . Karşısında otobüs durağı var.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Pek çok sosyal ve kültürel eylemin yer aldığı sosyal noktalara yakın
- . Anacaddede çok hareketli, hem araç hem yaya akışına sahip

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Üst seviye yerleşim bölgesi.
- . Yakın çevrede toplanma, buluşma noktaları var.
- . Eylemler: Barınma, eğitim, duyuru, devlete erişim, sosyalleşme, küçük ticaret.

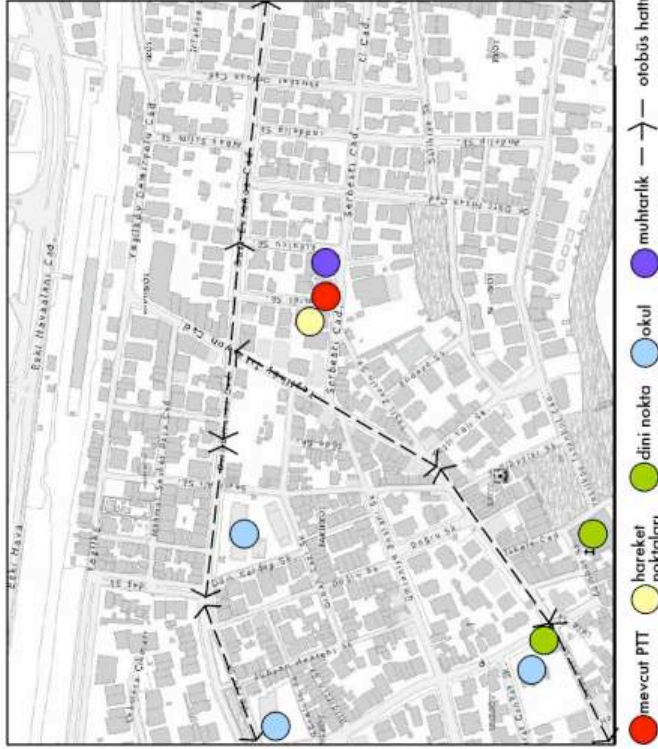
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Haftasonlarında özellikle sosyalleşme amacı ile yoğunlaşan bölge.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, gezmek için gelenler, .

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Yerleşim bölgesinde, diğer kamu yapıları ile birarada.
2. İHTİYAÇ= Duyuru, parasal işlemler, eğitim, danışma, devlete erişim ve satış noktası

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

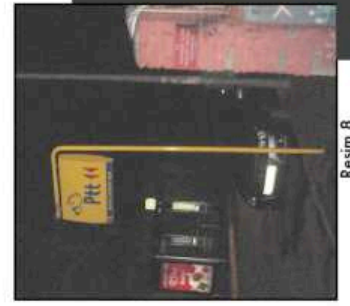
Resim 1

Resim 2

Resim 3

Resim 4

Resim 8

Resim 7

Resim 6

Resim 5

EK : 111

YEŞİLYURT PTT ŞUBESİNİN ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında..
- . Gelir Düzeyi: Üst ve Ustorta
- . Öğrenim seviyesi: Lise, üniversite

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Tren istasyon durağının yanında, meydana dönük.
- . Çevresinde muhtarlık ve bankalar var.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Pek çok sosyal ve kültürel eylemin yer aldığı sosyal noktalara yakın
- . Ana caddede çok hareketli, hem araç hem yaya akışına sahip

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Üst seviye yerleşim bölgesi.
- . Yakın çevrede toplanma, buluşma noktaları var.
- . Eylemler: Barınma, duyuru, devlete erişim, eğitim, sosyalleşme, küçük ticaret.

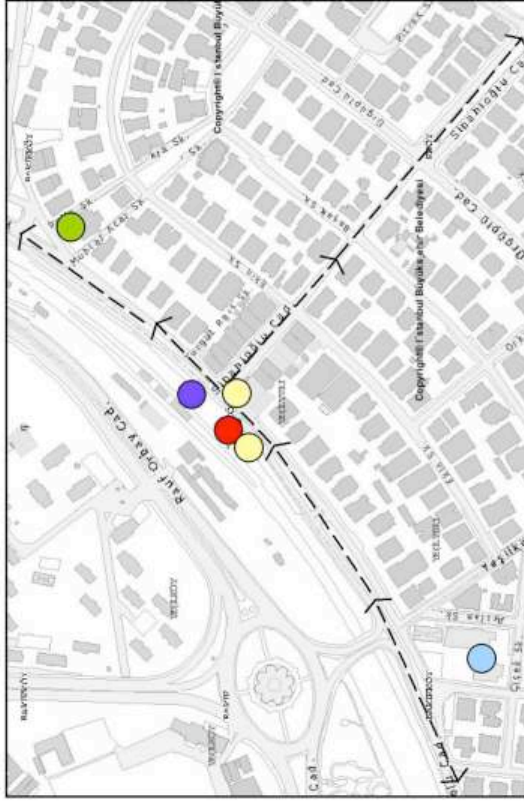
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Haftasonlarında özellikle sosyalleşme amacı ile yoğunlaşan bölge.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, gezmek için gelenler, .

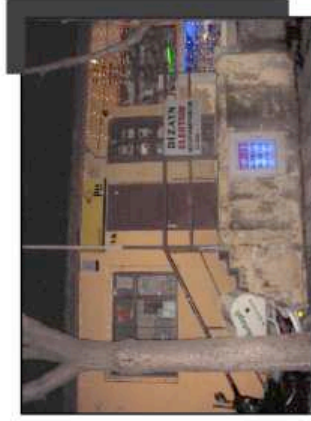
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Tamamen yerleşime hizmet eden bir bölgenin ortasında, diğer kamu yapıları ile yanyana.
2. İHTİYAC= Duyuru, parasal işlemler, eğitim, devlete erişim ve satış noktası

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

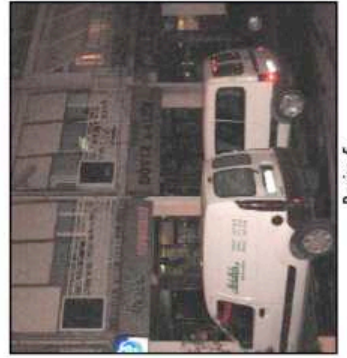
Resim 1

Resim 2

Resim 3

Resim 4

Resim 5

Resim 6

EK : 112

ATAŞEHİR PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir Düzeyi: Üst ve Üstorta
- . Öğrenim seviyesi: Lise, üniversite

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddenin üzerinde, pasajın içerisinde yer alıyor.
- . Bölge içerisinde tabelalarla yönlendirme yapılmış.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

. Toplanma yerleri: Pek çok sosyal ve kültürel eylemin yer aldığı kamusal mekanlara sahip.

Yerel karakterin tanımlanması:

. Çalışan kesim için yaşama alanı, toplu ve organize bölge.

Eylemler: Barınma, eğitim, parasal işlemler, alışveriş.

İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

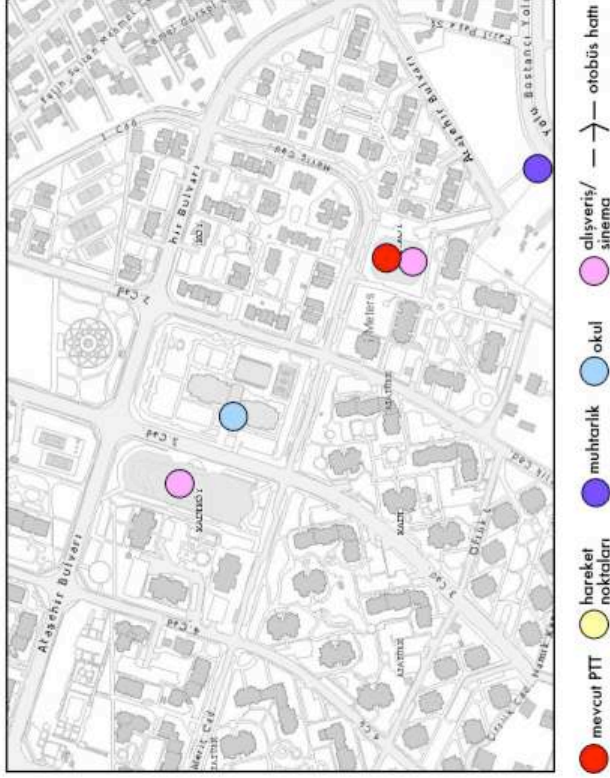
. Tüm çevre siteden oluşmuş, postahane için kullanımı yoğun.

. Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Tamamen yerleşime hizmet eden bir bölgenin ortasında, diğer kamu yapıları ile yanyana.
2. İHTİYAÇ= Duyuru, parasal işlemler, eğitim, devlete erişim, ticaret ve satış noktası

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

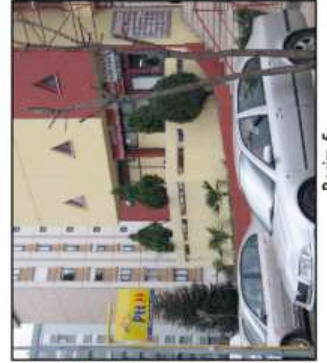
Resim 3

Resim 7

Resim 6

Resim 5

Resim 4

EK : 113

MODA/KADIKÖY PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar, öğrenciler ve 65+ emekliler
- . Gelir düzeyi: Üstorta
- . Öğrenim seviyesi: Lise ve yüksek

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Tramvay ve otobüsün geçtiği cadde üzerinde münferit yapı. Bulunduğu noktanın köşesinde taksi durağı var.
- . Kolay görülebilen bir yerde değil. Cadde üzerinden sadece tabelası ile görünüyor. Önünde oturma yerleri var.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Bölge, pek çok sosyal ve kültürel eylemin yer aldığı kamusal mekanlara sahip.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Konut ve sosyalleşme bölgesi. Haftasonlarında yoğun kullanıma sahip.
- . Eylemler: Barınma, eğitim, sosyalleşme, satış, bireysel iletişim

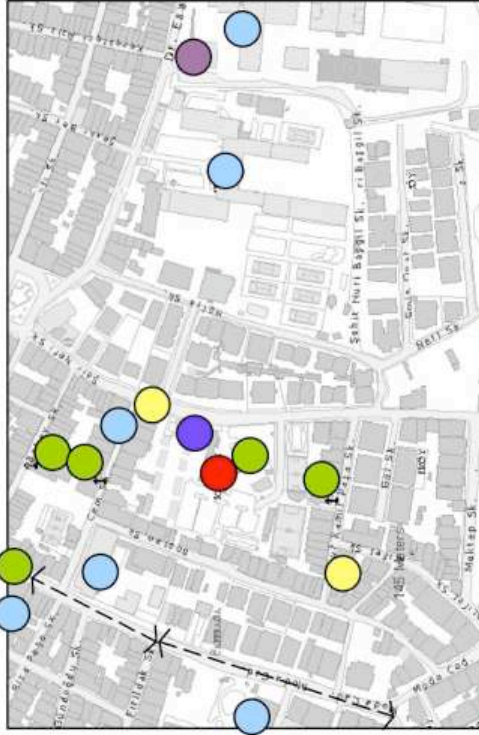
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Eski İstanbullu'ların yerleşim yerleri. Yaşayanlar, dini açıdan kozmopolitlik oluşturmuyor.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, gezmek ve sosyalleşmem için gelenler

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sabit geçişlerin olduğu nezihtir yerleşim bölgesi.
2. İHTİYAÇ= Duyuru, iletişim ve bireysel bilgilendirme, eğitim, satış, sosyalleşme ve toplanma noktası

Nokta ve çevresinin haritası

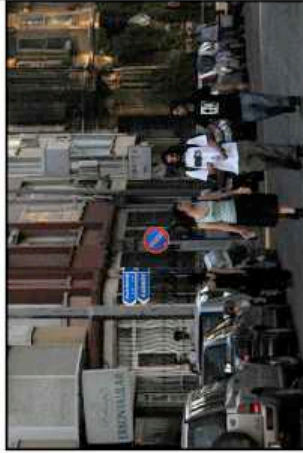

- mevcut PTT
- dini nokta
- muhtarlık
- hareket noktaları
- okul
- otobüs hattı

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 3

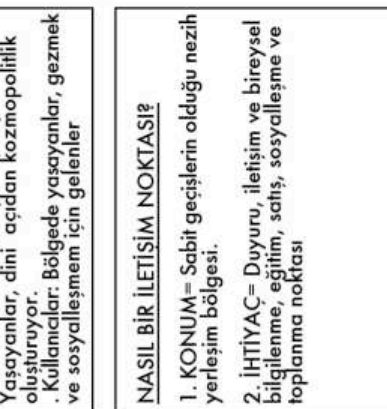
Resim 4

Resim 5

Resim 6

Resim 7

Resim 8

EK : 114

SAHRAYI CEDİD PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş grubu: 15-65 yaş arası.
- . Gelir düzeyi: Orta.
- . Eğitim seviyesi: Lise ve üzeri

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddeye bağlı sokak içerisinde.
- . Otobüs durağından 10 dak uzak, yan tarafında taksi durağı var.

Ortak bir amacı gerçekleştirmeye:

- . Toplanma yerleri: Bölge, pek çok sosyal ve kültürel eylemin yer aldığı kamusal mekanlara sahip.
- . Çevresinde sabit pazar ve açık alana kurulmuş çay bahçesi ve oyun salonu, çocuk parkı var.

Yerel Karakter nasıl Tanımlanır?

- . Konut ve yerleşim bölgesi.
- . Güvenilir, cazip, iyi bir izlenim.
- . Eylemler: Barınma, eğitim, toplanma

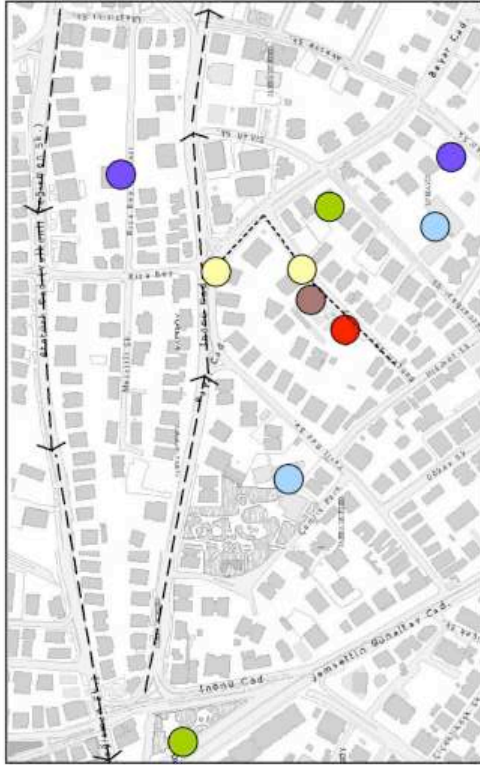
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Yerleşik düzen, okuması eğitimi yaşayanların oluşturduğu bölge.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, küçük esnaf, öğrenciler

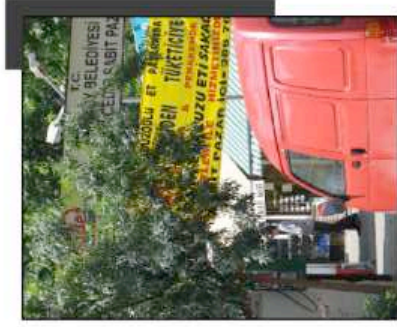
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sabit geçişlerin olduğu yerleşik ve nezih yerleşim bölgesi.
2. İHTİYAÇ= Duyuru, eğitim, satış ve toplanma noktası

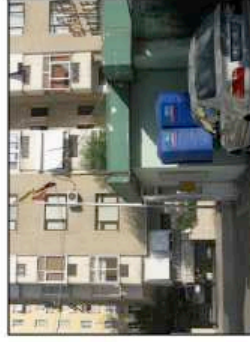
Nokta ve çevresinin haritası

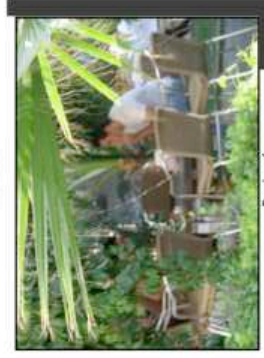
Fotoğraflarla görünüm

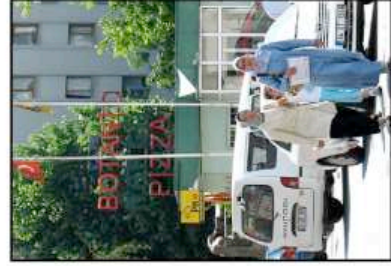
Resim 1

Resim 2

Resim 6

Resim 5

Resim 4

Resim 3

EK : 115 ÜSKÜDAR, 150.yıl AYPİM PTT ŞUBESİNİN ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında..
- . Gelir Düzeyi: Üst ve Üstorta
- . Öğrenim seviyesi: Lise, üniversite

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddede, büyük tekil yapı, lojistik merkezi.
- . Çevresinde muhtarlık ve bankalar var.

Ortak bir amaç gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Çevrede sosyal noktalara yakın
- . Ana caddede çok hareketli, hem araç hem yaya akışına sahip

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Üst seviye yerleşim bölgesi.
- . Yakın çevrede toplanma, buluşma noktaları var.
- . Eylemler: Barınma, duyuru, eğitim, sosyalleşme, küçük ticaret.

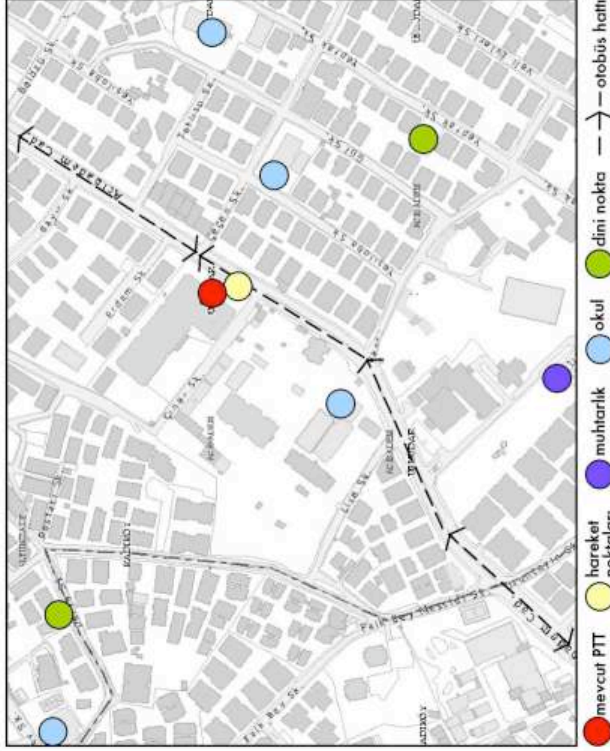
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Haftasonlarında özellikle sosyalleşme amacı ile yoğunlaşan bölge.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, küçük ticaret sahipleri, çalışanlar, gezmek için gelenler, .

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Tamamen yerleşime hizmet eden bir bölgenin ortasında, diğer kamu yapıları ile yanyana.
2. İHTİYAÇ= Duyuru, parasal işlemler, eğitim, devlete erişim ve satış noktası

Nokta ve çevresinin haritası

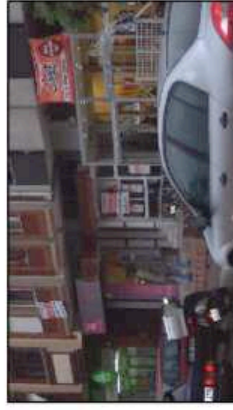

Fotoğraflarla görünüm

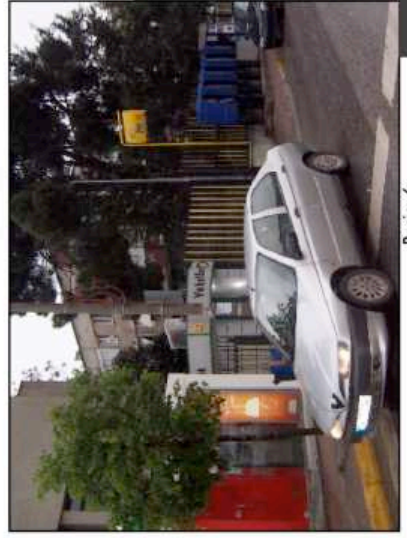

Resim 1

Resim 2

Resim 3

Resim 6

Resim 5

Resim 4

EK : 116

KÜÇÜKYALI MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

- Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar
- . 15-65 yaş arasında çalışan ve 65+ emekliler yoğunlukta.
  - . Gelir düzeyi: Orta, üstorta.
  - . Eğitim düzeyi: Lise civarı

Noktaya ulaşım biçimleri nelerdir?

- . Konumu: Ana caddeye bağlı sokak üzerinde
- . Otobüs durağından 2 dak uzak,
- . minibüslem sıklıkla geçtiği cadde, tren istasyonuna da 10 dak yürüme mesafesinde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Bölge, pek çok sosyal ve kültürel eylemin yer aldığı kamusal mekanlara sahip.
- . Haftada bir yanında pazar kuruluyor.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Nezih ve güvenli yerleşim bölgesi.
- . Eylemler: Barınma, eğitim, küçük ticaret, ulaşım, danışma.

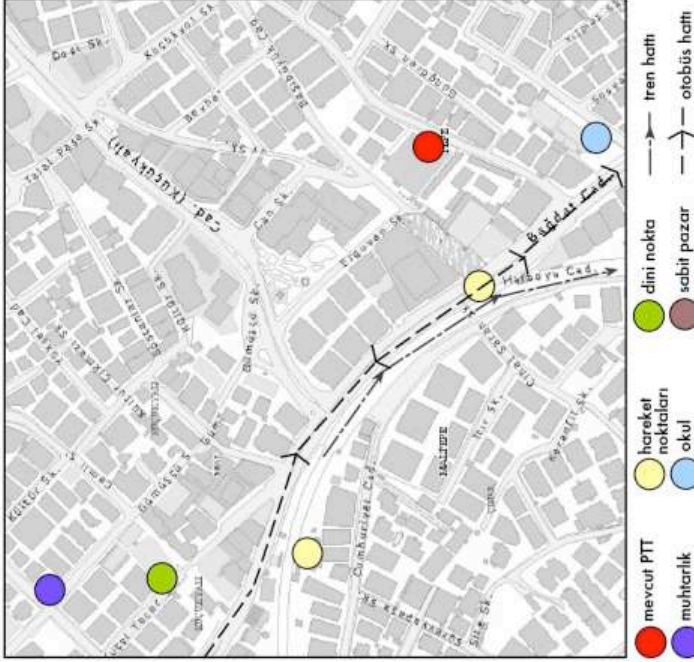
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Yerleşik düzen, okumuş eğitilmiş vatandaşların bulunduğu bölge.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, eğitim ve alışveriş için gelenler, hareket noktalarını kullananlar

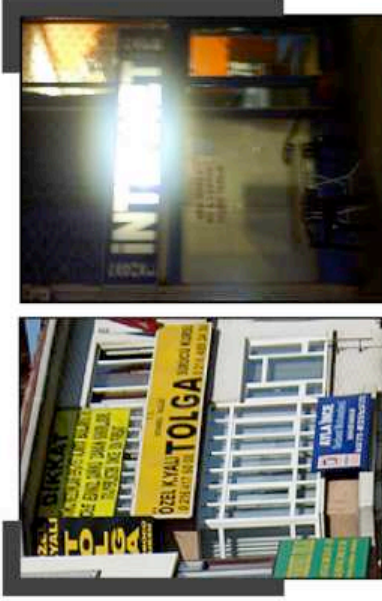
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sabit geçişlerin olduğu yerleşik düzen
2. İHTİYAÇ= Duyuru, buluşma/ toplanma, eğitim, bireysel bilgilendirme, parasal işlem noktası ve danışma noktası

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 2

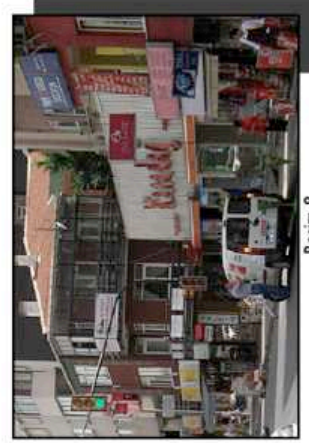
Resim 1

Resim 5

Resim 4

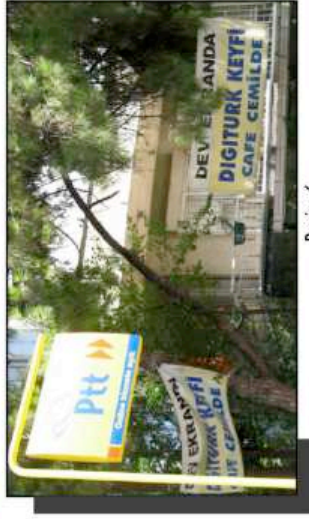
Resim 3

Resim 8

Resim 7

Resim 6

EK : 118

GÖZTEPE MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir Düzeyi: Üst Orta
- . Eğitim Seviyesi: Lise, üniversite.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: 2 ana caddenin kesişimi üzerinde kavşak noktasında
- . Tren istasyonundan 5-10 dak uzak, otobüs durağından 2 dak uzak, minibuslerin sıklıkla geçtiği caddede.

Ortak bir amacı gerçekleştirmeye:

- . Toplanma yerleri: Çevrede pek çok sinema, yeme-içme noktası vb. gibi kamusal toplanma mekanlarına sahip.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Nezih konut bölgesi.
- . Caddede vitrinleri var, çeşitli noktalarda tabelası var.
- . Eylemler: Barınma, alışveriş, eğlenme-dinlenme, eğitim, sosyallik

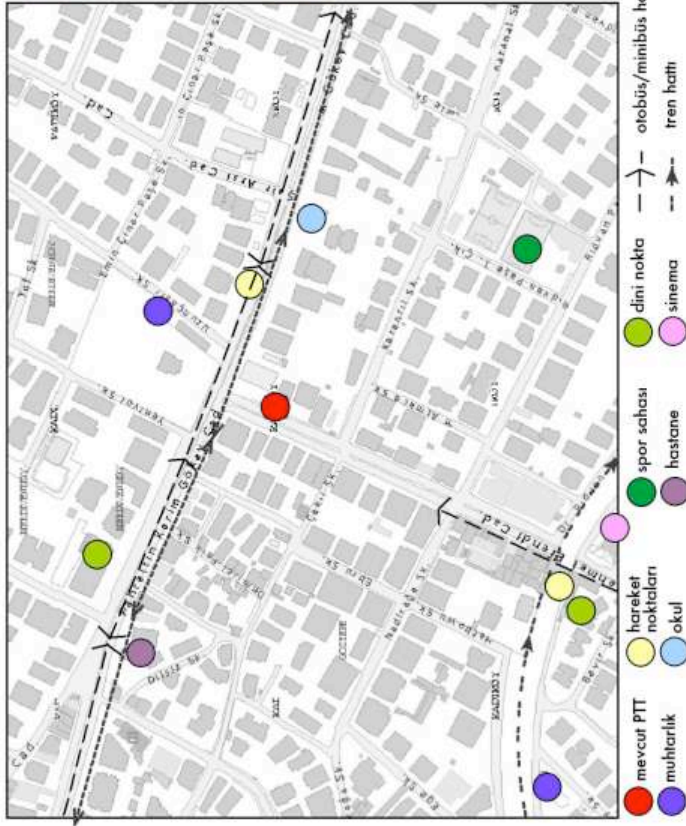
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Pek çok sosyal ve kültürel eylemin yer aldığı yerleşim bölgesi.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, hareket noktalarını kullananlar, gezmek ve sosyalleşmem için gelenler

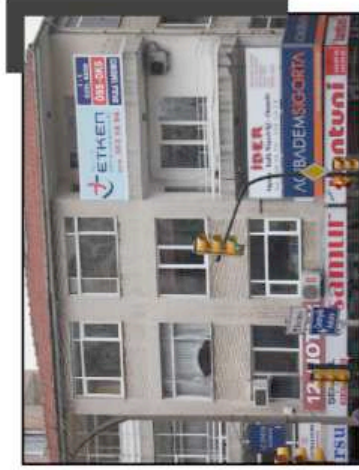
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Ana alışveriş arteri üzerinde hareketli ve sosyal yönü kuvvetli yerleşim yeri
2. İHTİYAÇ= Duyuru, parasal işlemler, eğitim, devlete erişim, ticaret ve satış noktası

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

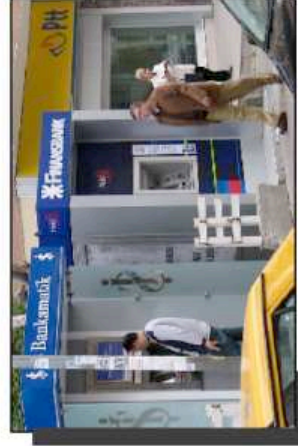
Resim 5

Resim 4

Resim 3

Resim 2

EK : 119

ERENKÖY MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş grubu: 15-65 yaş arasında
- . Gelir düzeyi: Orta, üst-orta
- . Eğitim seviyesi: Lise ve üzeri

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddenin üzerinde. Tren istasyonundan 5-10 dak uzak, otobüs durağından 2 dak uzak.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Pek çok sosyal ve kültürel eylemin yer aldığı sosyal noktalara yakın..

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Nezih konut bölgesi.
- . Cadde üzerinde vitrini var.
- . Eylemler: Barınma, alışveriş, eğlenme-dinlenme, eğitim, sosyallik

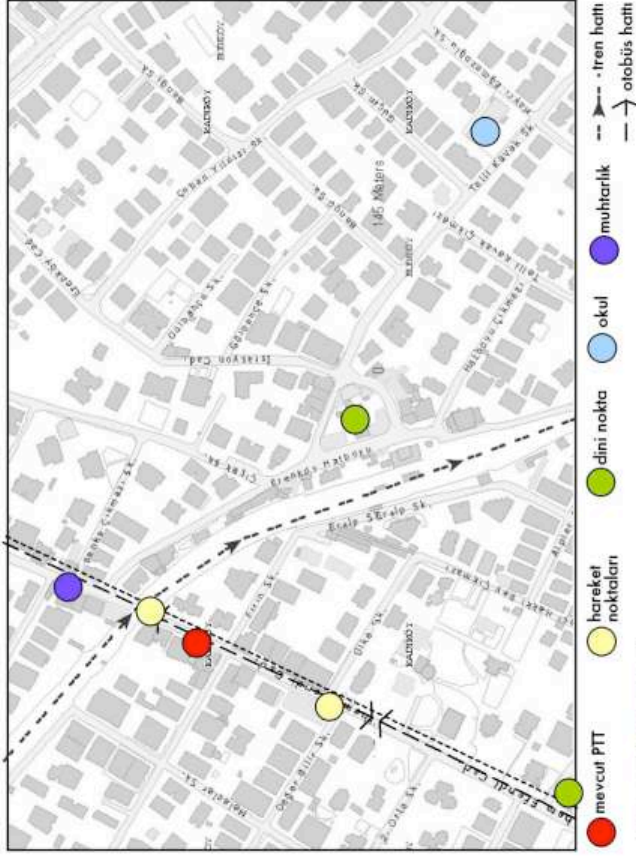
İletişim talebini oluşturacak "ortaklar":

- . Anacade çok hareketli, hem araç hem yaya akışına sahip.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, hareket noktalarını kullananlar, gezmek ve sosyalleşmem için gelenler

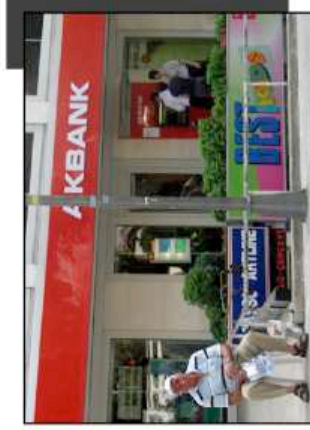
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Ana alışveriş arteri üzerinde hareketli ve sosyal yönü kuvvetli yerleşim yeri
2. İHTİYAC= Duyuru, parasal işlemler, eğitim, devlete erişim, ticaret ve satış noktası

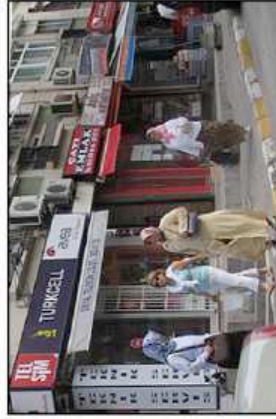
Nokta ve çevresinin haritası

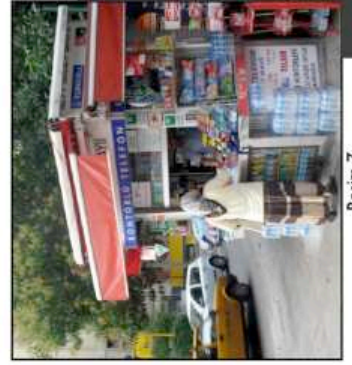
Fotoğraflarla görünüm

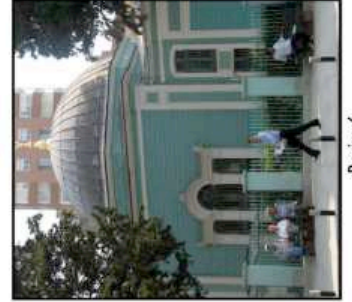
Resim 1

Resim 2

Resim 7

Resim 6

Resim 5

Resim 4

Resim 3

EK : 120 ÜSKÜDAR SOYAK PTT ŞUBESİNİN ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir Düzeyi: Üst ve Ustorta
- . Öğrenim seviyesi: Lise, üniversite

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddenin üzerinde, sitenin içişinin hemen dışında yer alan münferit yapı.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Pek çok sosyal ve kültürel eylemin yer aldığı kamusal mekanlara sahip.
- . Çevresinde muhtarlık, halk eğitim merkezi gibi diğer kamusal yapılan bulunmakta.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Çalışan kesim için yaşama alanı, toplu ve organize bölge.
- . Eylemler: Barınma, eğitim.

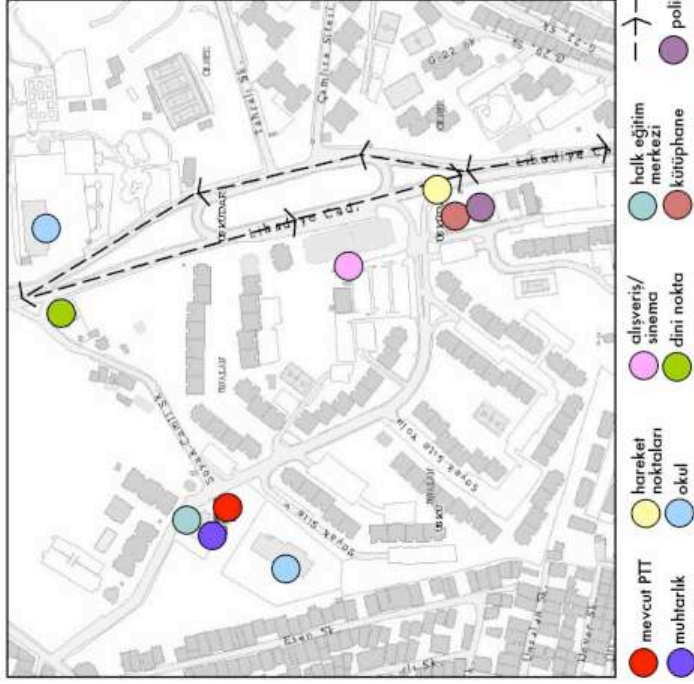
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Tüm çevre siteden oluşmuş, postanenin kullanımını yoğun.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Tamamen yerleşime hizmet eden bir bölgenin ortasında, diğer kamu yapıları ile yanyana.
2. İHTİYAC= Duyuru, parasal işlemler, eğitim, devlete erişim ve satış noktası

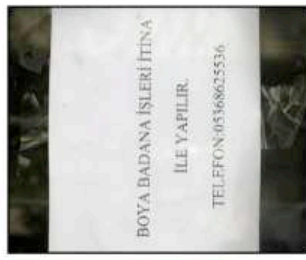
Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

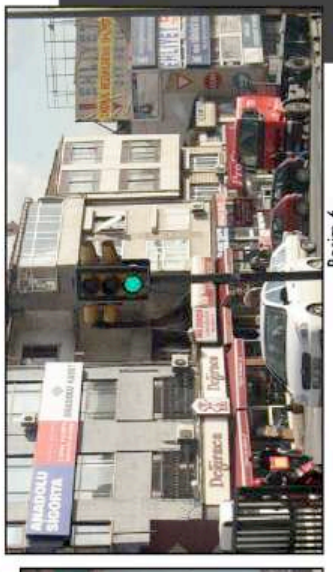
Resim 1

Resim 2

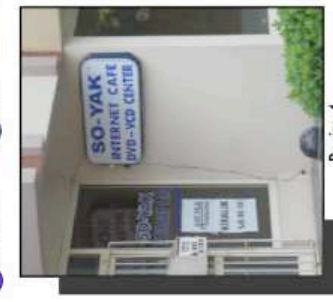
Resim 3

Resim 4

Resim 5

Resim 6

EK : 121

ERENKÖY EĞİTİM MERKEZİ PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir düzeyi: Üstorta .
- . Eğitim seviyesi: Lise ve yüksek.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Anacaddede üzerinde, caddede üzerinde tabelası var.
- . Otobüs durağından 2 dak.yürüme mesafesinde, minibuslerin sıklıkla geçtiği caddede.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Bölge, pek çok sosyal ve kültürel eylemin yer aldığı kamusal mekanlara sahip.
- . Çevresinde kahve, adliye ve park var

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Konut ve sosyalleşme bölgesi.
- . Eylemler: Barınma, eğitim, sosyalleşme, parasal işlemler.

İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Yerleşik düzen, okumuş eğitilmiş yaşayanlar, sakin bir bölge.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, gezmek ve sosyalleşmem için gelenler

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sabit geçişlerin olduğu yerleşik ve nezih yerleşim bölgesi.
2. İHTİYAÇ= Duyuru, iletişim ve bireysel bilgilendirme, satış, eğitim ve toplanma noktası

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 3

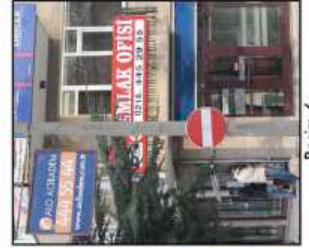
Resim 4

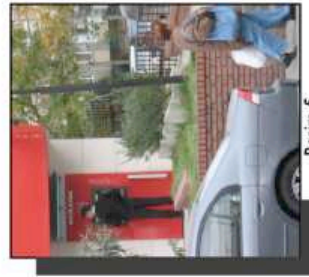
Resim 8

Resim 7

Resim 6

Resim 5

EK : 122

SUADIYE MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir Düzeyi: Üst ve Ustorta
- . Öğrenim seviyesi: Lise, üniversite

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddenin üzerinde, dükkanın gerisinde kalıyor.
- . Ana caddeden geçen otobüs ve dalmuş ile ulaşım mümkün, tren istasyonundan 10 dk yürüme mesafesinde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Çevrede pek çok sinema, yeme-içme noktası vb. gibi kamusal toplanma mekanlarına sahip.
- . Haftasonlarında yoğun sosyal kullanıma sahip.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Nezih konut bölgesi.
- . Eylemler: Barınma, alışveriş, eğlenme-dinlenme, eğitim, sosyallik.

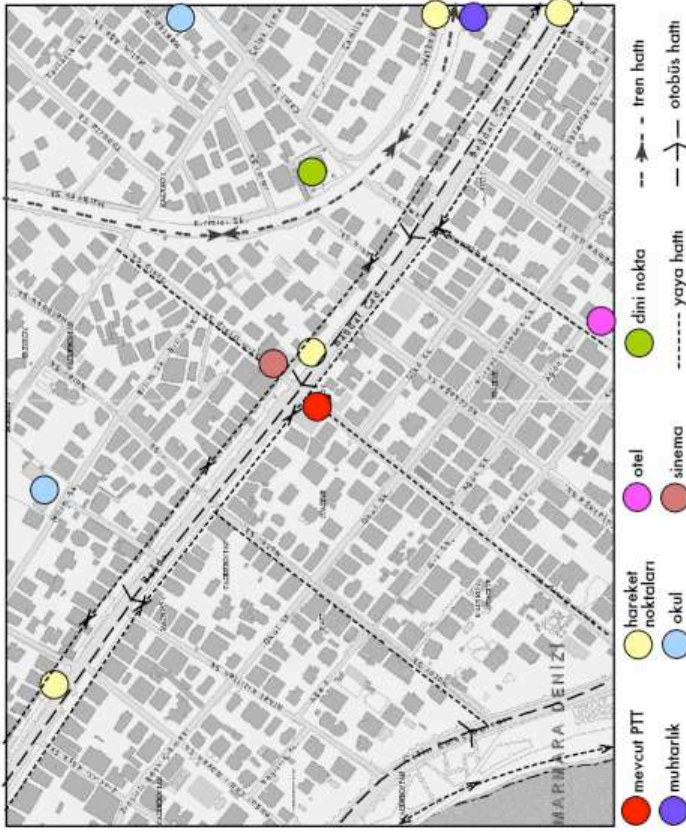
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Pek çok sosyal ve kültürel eylemin yer aldığı varlıklı yerleşim bölgesi.
- . Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, gezmek ve sosyalleşmem için gelenler

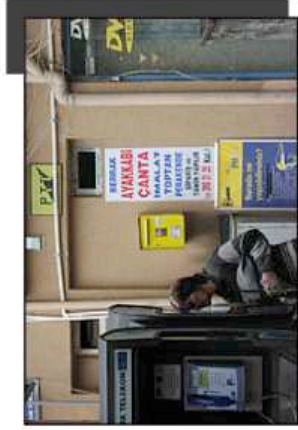
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Ana alışveriş arteri üzerinde, hareketli ve sosyal yönü kuvvetli yerleşim yeri
2. İHTİYAÇ= Duyuru, parasal işlemler, eğitim, devlete erişim, ticaret ve satış noktası

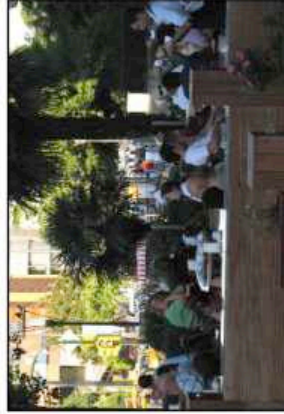
Nokta ve çevresinin haritası

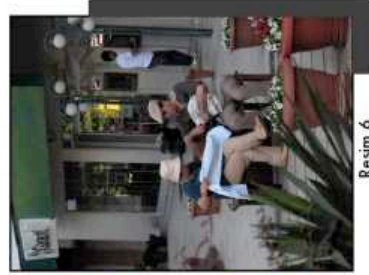
Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 3

Resim 4

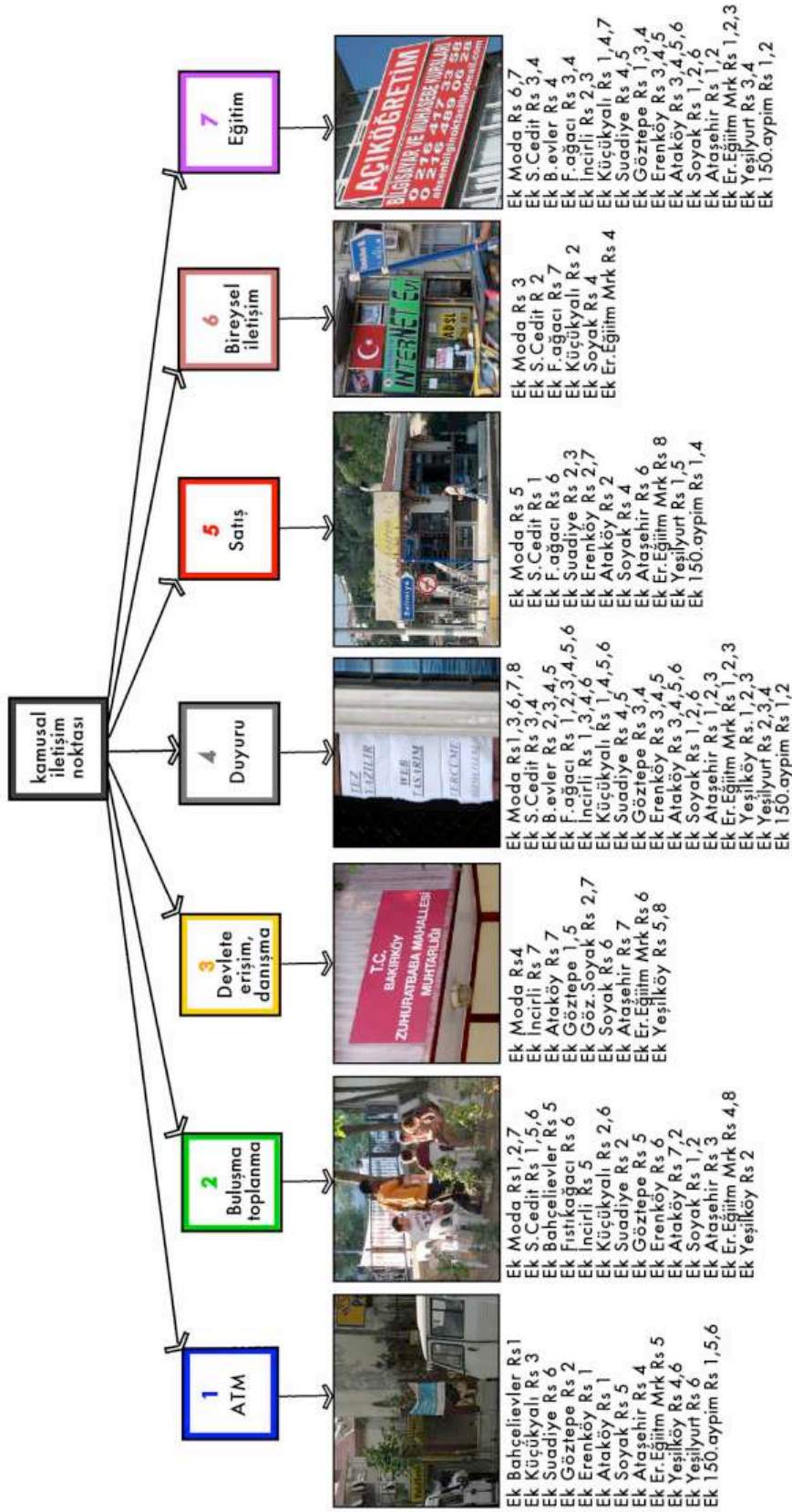

Resim 5

Resim 6

EK : 123
ÜST GELİRLİ/ YÜKSEK EĞİTİM DÜZEYLİ YERLEŞİM BÖLGESİ İÇİN İLETİŞİM BİÇİMLERİNİN TESPİTİ:

EK : 124

ÜST GELİRLİ/ YÜKSEK EĞİTİM DÜZEYLİ YERLEŞİM BÖLGESİ İÇİN YAPILAN İNCELEME :

1.ÖRNEKLERİN SEÇİLME KRİTERİ:

- . Konum: Şehir merkezinde erişimi kolay nitelikli bölgeler
- . Amaç: Yerleşim bölgesi
- . Kullanıcılar: Eğitim seviyesi ve gelir düzeyi yüksek yaşayanlar ve bölgeyi kullananlar.

2. ÖNGÖRÜLER:

- . Bilgi edinme noktası
- . Parasal işlem noktaları
- . Genel duyurular

3.TEZİN VARSAYIMINA UYGUNLUK:

1. Herkesin kullanımına açık bölgeler olarak sosyal çeşitliliği barındırabilmektedir.
2. Alternatifli yollar ve araçlar ile erişimi mümkündür.
3. Eğitim ve satış ağırlıklı ortak bir amaçtır.
4. Yerleşim bölgesi olarak belirli bir kimliğe sahiptir.
5. Duyurular ve internet cafelerden iletişim kurmak isteği anlaşılmaktadır.

SONUÇ: Seçilen 16 örnekte belirlenen kriterler

4. VERİLERİN ÇÖZÜMLEMESİ:

- . Buluşma, toplanma alanlarının çevresinde satış ve yeme/içme hizmetlerinin verildiği görülmüştür.
- . ATM ve banka şubeleri bulunmaktadır.
- . Eğitim ile ilgili duyurular ve ilanlar yoğunludur.
- . Devlete erişim, birikim, sigorta ile ilgili kurumlar bulunmaktadır.

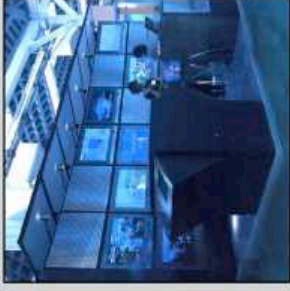
MEKANSAL OLARAK DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE İHTİYAÇ VARDIR.

5. İLETİŞİMSEL İHTİYAÇLAR:

- . Parasal işlem gerçekleştirilebilir
- . Günlük iletişimsel ihtiyaçların satın alabilme
- . Bireysel bilgilendirme ve eğitim alabilme
- . Toplanma
- . Duyurulara toplu olarak erişme

6. DÖNÜŞÜM GEREKLİLİĞİNİN SEBEBİ:

- . Etrafta çok fazla sayıda bulunan ve bölgelere karakterini veren buluşma, toplanma ve sosyalleşme mekanları sebebi ile toplanma eylemi bu mekanda gerçekleşmeyecektir. (3)
- . Bireysel bilgilendirme terminallerinin e-egitim amacı ile kullanılması eğitim ile ilgili bir alternatif oluşturacak ve mekana asıl amacını verecektir. (2).
- . İletişim ürünlerinin satış ile beraber anlaşmalı firmaların ürünlerinin sergileneceği standlar üzerinden satış yapılabilmesi planlanmaktadır. (2,4)

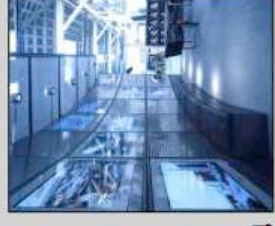
1

2

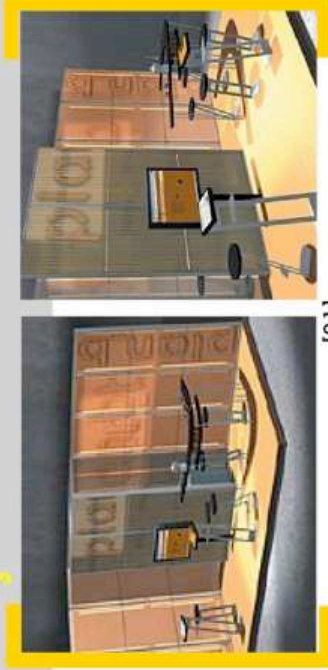
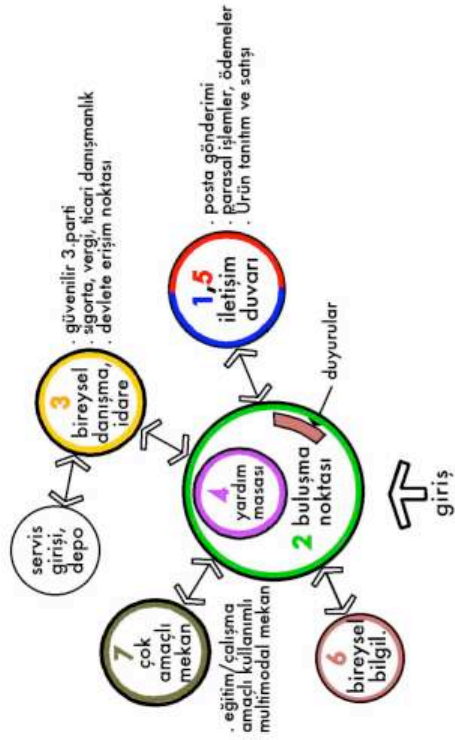

3

4

EK : 125
 ÜST GELİRLİ/ YÜKSEK EĞİTİM DÜZEYLİ YERLEŞİM BÖLGESİ
 PTT ŞUBESİ MEKANSAL ORGANİZASYON ŞEMASI
 "Duyuru, bireysel bilgilendirme, eğitim, satış ve toplama noktası"

[21]

(Bonar vd., 2003, s.115)

[19]

(Mosteadi, 2003, s.18)

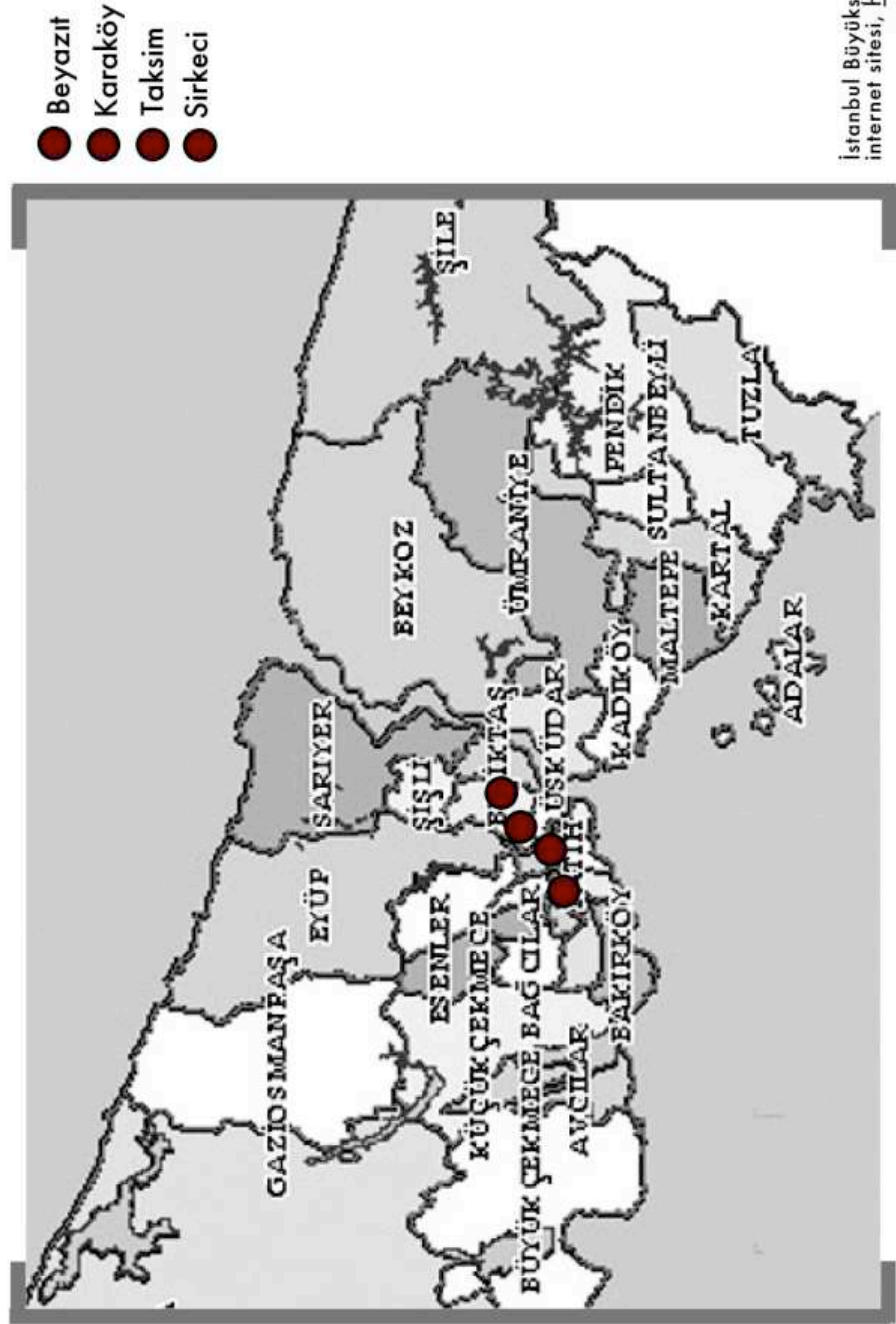

[20]

[14]

EK : 126
İNCELENEN "TURİZM, KÜLTÜREL BULUŞMA, TİCARET" EYLEMLERİNİ KAPSAYAN
ULAŞIM NOKTALARININ İSTANBUL HARİTASI ÜZERİNDE GÖSTERİMİ
4 adet incelenmiştir.

EK : 127

BEYAZIT MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar
- Gelir Düzeyi: Orta, alt-orta g.
- Eğitim Düzeyi: Orta, lise mezunu avarı.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konumu: Ana caddeye bağlı caddeden aşağıya 10dak.yürüme mesafesinde
- Ana caddede, otobüs durağı, tramvay durağına yürüme mesafesinde, çok işlek ve kalabalık bir cadde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: Turistlere yönelik yeme-içme noktaları, bilgilenme ve arama noktaları, çeşitli dini noktalar.
- Yoğun geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımlanması:

- Hareket noktası ve yoğun ticaret bölgesi, tarihi doku sebebi ile yetersiz çalışma alanları
- Eylemler: Ticaret, ulaşım, eğitim, sosyalleşme, lojistik

İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- Ticaret eyleminin ortasında, banka ve döviz büroları, "call center"lar, alışveriş pasajları ve ofisler bulunmaktadır.
- Kullanıcılar: Hareket noktalarını kullananlar, turistler, ticaret sahipleri, mal/paket gönderenler

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Hareketli bir alanda hızlıca belirli bir ihtiyaç veya zorunluluk sebebi ile kullanılan nokta
2. İHTİYAÇ= Geçici ofis, çalışma ve toplanma ortamı, iletişim ve bilgi edinme noktası, lojistik nokta

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 3

Resim 2

Resim 8

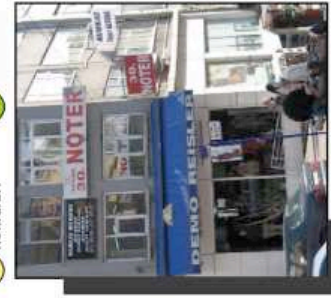
Resim 7

Resim 6

Resim 5

Resim 4

EK : 128

KARAKÖY MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar
- . Gelir Düzeyi: Orta, alt-orta
- . Eğitim Düzeyi: Lise mezunu civarı.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddenin üzerinde, sokakla kesişim noktasında
- . Otobüs durağının önünde, tramvay durağına 5dk , vapurdan 10 dak yürüme mesafesinde, çok işlek ve kalabalık bir cadde.

Ortak bir amacı gerçekleştirmek:

- . Toplanma yerleri: Turistlere yönelik yeme-içme noktaları, bilgilenme ve arama noktaları, çeşitli dini noktalar.
- . Yoğun geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Hareket noktası ve yoğun ticaret bölgesi, sıkışık dükkanlar ve depolar, yüzünden yetersiz çalışma alanları
- . Eylemler: Ticaret, ulaşım, eğitim, lojistik, sergi mekanları

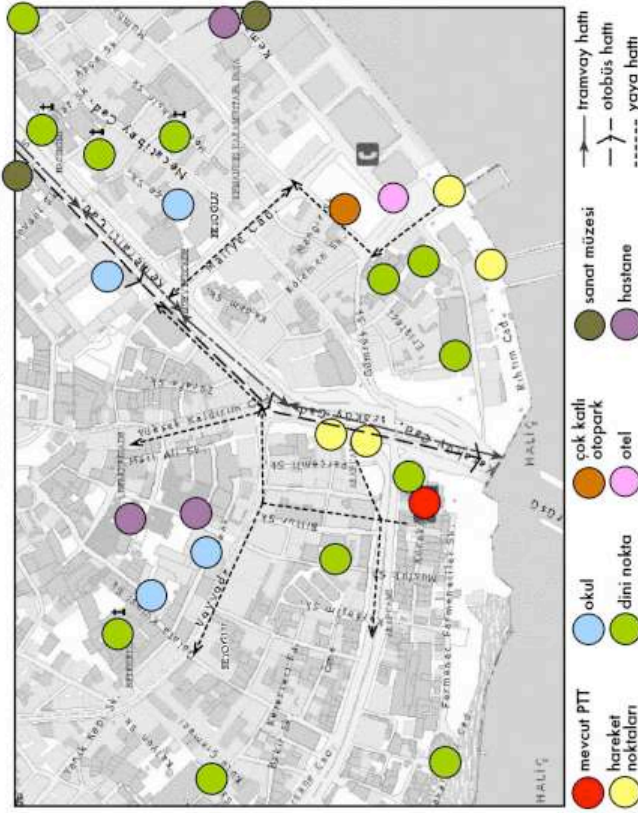
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Ticaret eyleminin ortasında, banka ve döviz büroları ve ofisler bulunmakta.
- . Kullanıcılar: Hareket noktalarını kullananlar (sehirici ve turistik), ticaret sahipleri, mal/paket gönderenler

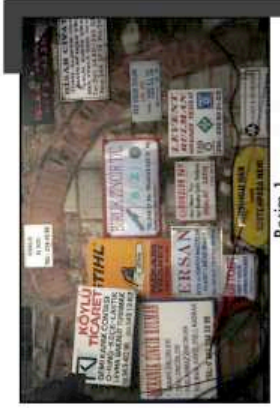
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUSU= Hareketli bir alanda hızlıca belirli bir ihtiyaç sebebi ile kullanılan nokta
2. İHTİYAÇ= Geçici ofis, çalışma ve toplanma ortamı, iletişim ve bilgi edinme noktası, lojistik nokta

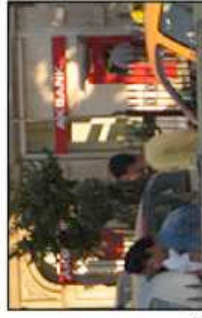
Nokta ve çevresinin haritası

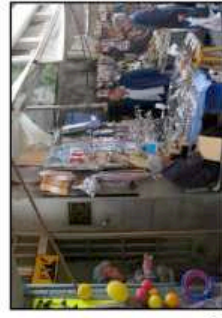
Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

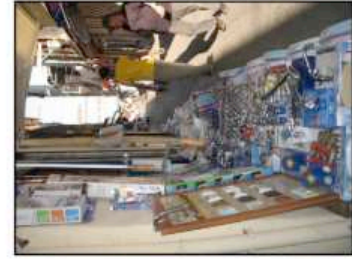
Resim 2

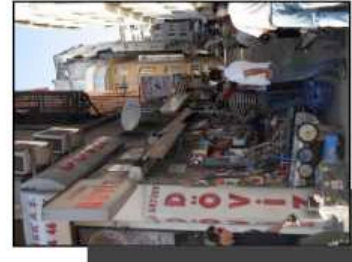
Resim 3

Resim 4

Resim 5

Resim 6

Resim 7

EK : 129

SİRKECİ MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar
- . Gelir Düzeyi: Orta, alt-orta.
- . Eğitim Düzeyi: Orta, lise mezunu.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddenin üzerinde, sokakla kesişim noktasında
- . Otobüs durağının önünde, tramvay durağına 5dk., vapurdan 10 dak yürüme mesafesinde, çok işlek ve kalabalık bir cadde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Turistlere yönelik yeme-içme noktaları, bilgilendirme ve arama noktaları, çeşitli dini noktalar.
- . Yoğun geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Yoğun ticaret ve hareket bölgesi
- . Sıkışık dükkanlar ve depolar yüzünden yetersiz çalışma alanları
- . Eylemler: Ticaret, eğitim, dini toplanma, hareket/ ulaşım

İletişim talebini oluşturan "ortaklar":
Ticaret eyleminin ortasında, banka, oteller, döviz büroları, ofisler bulunmakta.
Kullanıcılar: Hareket noktalarını kullananlar, ticaret sahibi esnaf, turistler

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Hareketli bir alanda hızlıca belirli bir ihtiyaç veya zorunluluk sebebi ile kullanılan nokta
2. İHTİYAÇ= Geçici ofis, çalışma ve toplanma ortamı, güvenilir 3.parti, lojistik nokta

Nokta ve çevresinin haritası

● mevcut PTT

● okul

● muhtarlık

● hareket noktaları

● dini nokta

● tarihi turistik nokta

● valilik

→ tramvay hattı

→ otobüs hattı

--- yaya hattı

Fotoğraflarla görünüm

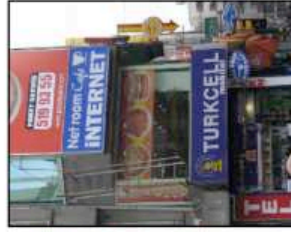
Resim 1

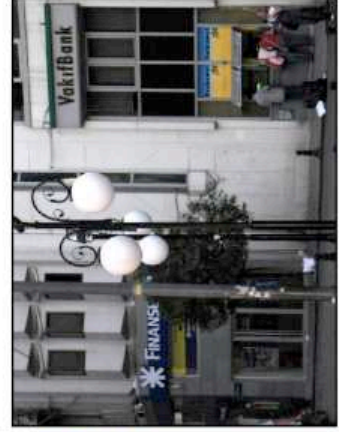
Resim 2

Resim 3

Resim 4

Resim 5

Resim 6

Resim 7

EK : 130

TAKSİM MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitliliği oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir düzeyi: Orta
- . Eğitim düzeyi: Lise/üniversite civarı.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana cadde üzerinde, meydana bakıyor, çok küçük alana sahip.
- . Otobüs, dolmuş, tramvay ve metro duraklarından 5 dak yürüme mesafesinde

Ortak bir amacı gerçekleştirmek:

- . Toplanma yerleri: Turistlere yönelik yeme-içme noktaları, bilgilendirme ve arama noktaları, çeşitli dini noktalar.
- . Sosyal-kültürel eğlence ve kültürel sergi mekanlarını toplamayı sağlamaktadır.
- . Yoğun geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakter nasıl tanımlanır?

- . Turistik nokta olarak otellerle çevrilmiş, sosyal ve kültürel etkinlikler için altyapısı var tarihi ve kozmopolit nokta.
- . Eylemler: Ulaşım, ticaret, kültürel ve sosyal eylem, turistik, eğitim ve buluşma

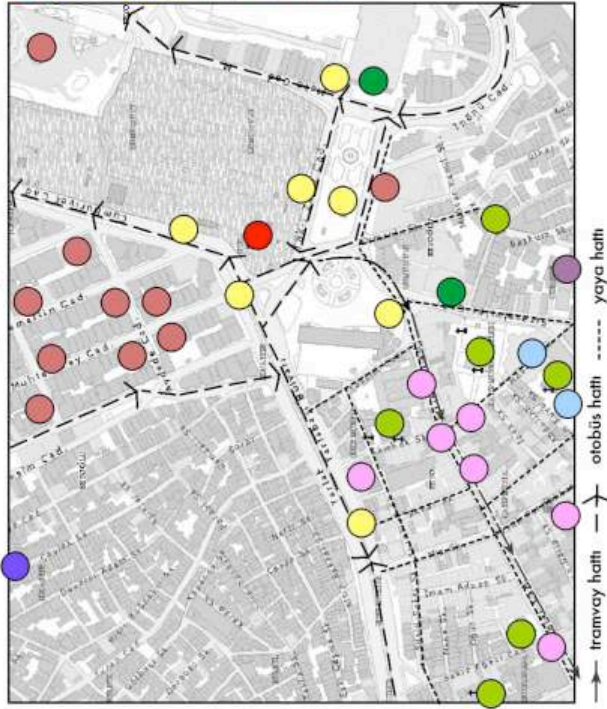
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Ticaret eyleminin ortasında, banka ve döviz büroları ve ofisler bulunmakta.
- . Kullanıcılar: Hareket noktalarını kullananlar, turistler, ticaret sahipleri, mal/paket gönderenler

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KÖNÜM= Çok yönlü geçişlerin olduğu bölge
2. İHTİYAÇ= Kozmopolit bölge, duyuru, turistik bilgi veren, bireysel iletişim ve bankacılık işlemlerini gerçekleştirdiği, hareket ve buluşma noktası, kültürel eylem bölgesi

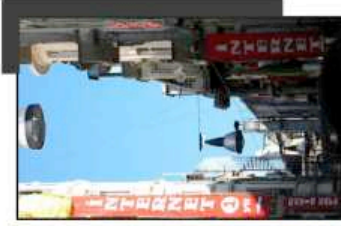
Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

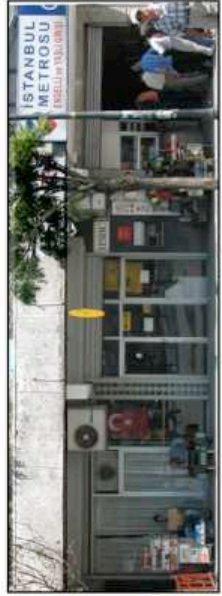
Resim 3

Resim 4

Resim 5

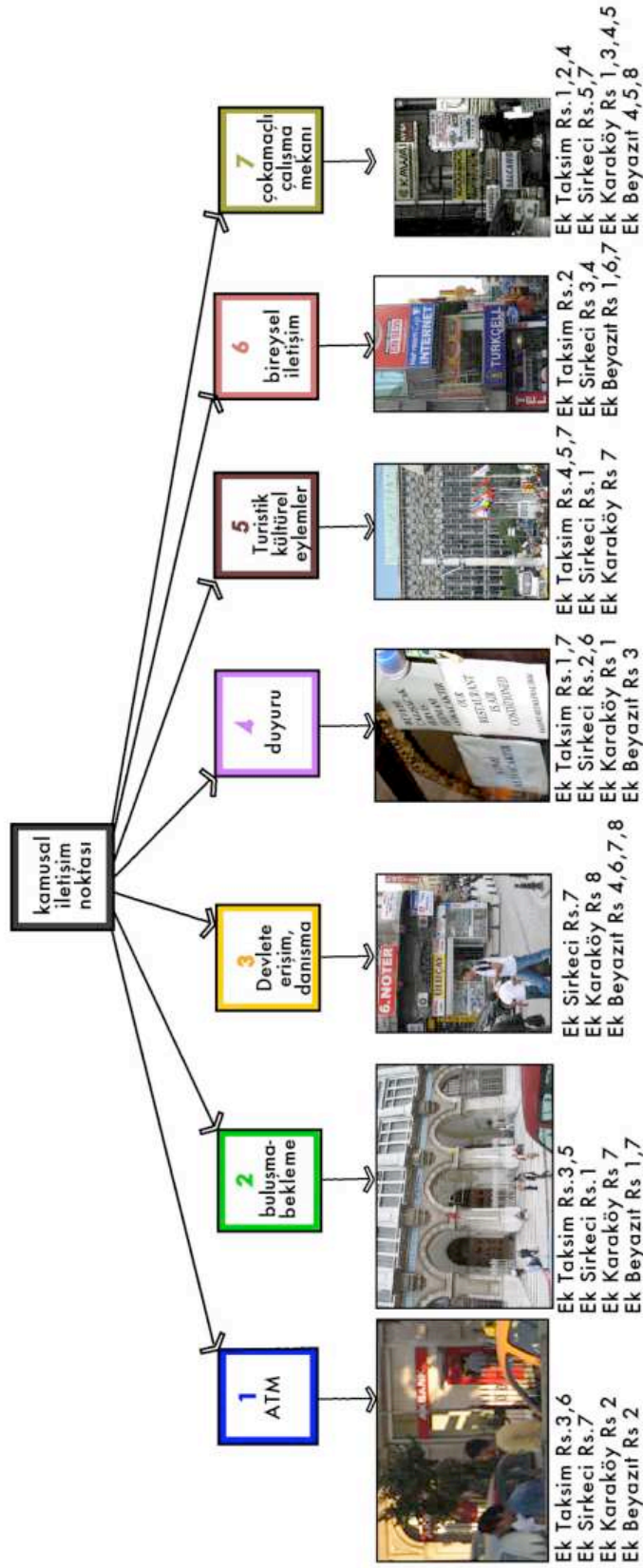

Resim 6

Resim 7

EK : 131
TARİHİ TURİSTİK ve TİCARET AĞIRLIKLIL ULAŞIM NOKTALARI İÇİN İLETİŞİM BİÇİMLERİNİN TESPİTİ:

EK : 132

TARİHİ TURİSTİK ve TİCARET AĞIRLIKLIL ULAŞIM NOKTALARI İÇİN YAPILAN İNCELEME SONUÇLARI:

1.ÖRNEKLERİN SEÇİLME KRİTERİ:

- . Konum: Ulaşım araçlarının hareket noktaları olarak, şehrin merkezi noktaları
- . Amaç: Ticaret, alışveriş ve gezilecek tarihi ve turistik noktalar.
- . Kullanıcılar: Hareket noktaları sebebi ile günün her saati şehir içindekiler ve turistler.

4. VERİLERİN ÇÖZÜMLEMESİ:

- . Hareket noktaları yoğun kullanıma sahiptir.
- . Yoğun yapılaşmanın olduğu bu bölgelerde çalışma mekanı ve ofisler yoğun olarak yer almaktadır.
- . Tarihi turistik özellikler ticaret ile aynı derecede önplandadır ve buluşma/toplanma noktası olma özelliği taşımaktadırlar.
- . Parasal işlem ve döviz noktaları bulunmaktadır.

MEKANSAL OLARAK DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE İHTİYAÇ VARDIR.

2. ÖNGÖRÜLER:

- . Buluşma ve toplanma noktası
- . İşyerleri ve satış noktaları
- . Bilgilenme noktaları

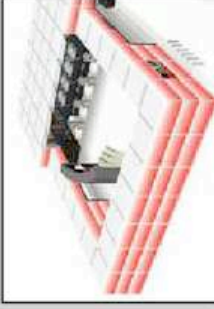
5. İLETİŞİMSEL İHTİYAÇLAR:

- . Geçici kullanıma açık çalışma/ ofis ortamı
- . Özel olarak toplanabilme gereksinimi
- . Genel toplanma, buluşma, bekleme ve yönlendirme/yardım noktası gereksinimi
- . Parasal işlem ve iletişim ihtiyacı

3.TEZİN VARSAYIMINA UYGUNLUK:

1. Herkesin kullanımına açık yerler olarak, sosyal çeşitliliği barındırabilmektedir.
2. Merkezi konumları ile erisimi mümkündür.
3. Sosyal şehir hayatına katılabilmek, bilgilenmek, görmek ve gezmek ortak bir amattır.
4. Sürekli harekete sahip ve tarihi dokusu ile bir kimliğe sahiptir.
5. Özellikle turistik amaç ile gelenlerin iletişim kurma ihtiyacı vardır.

SONUÇ: Seçilen 4 örnekte belirlenen kriterler bulunmaktadır.

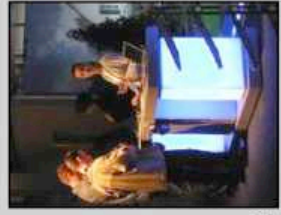
1

2

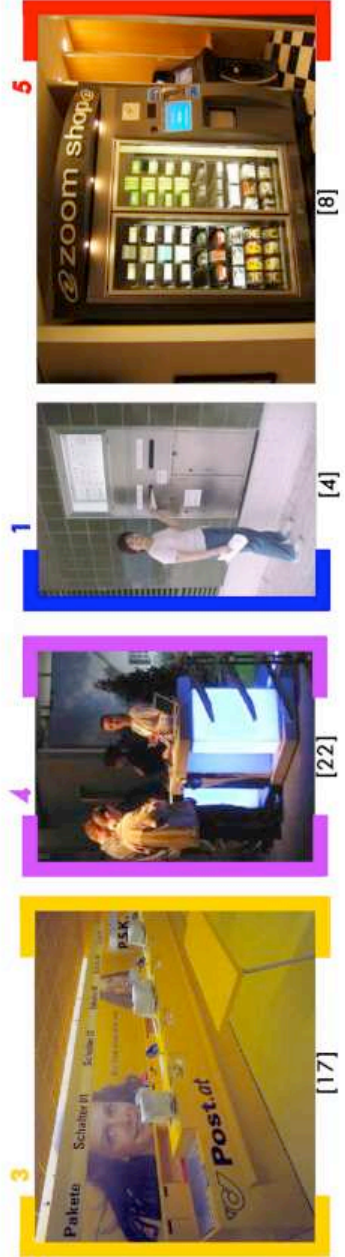
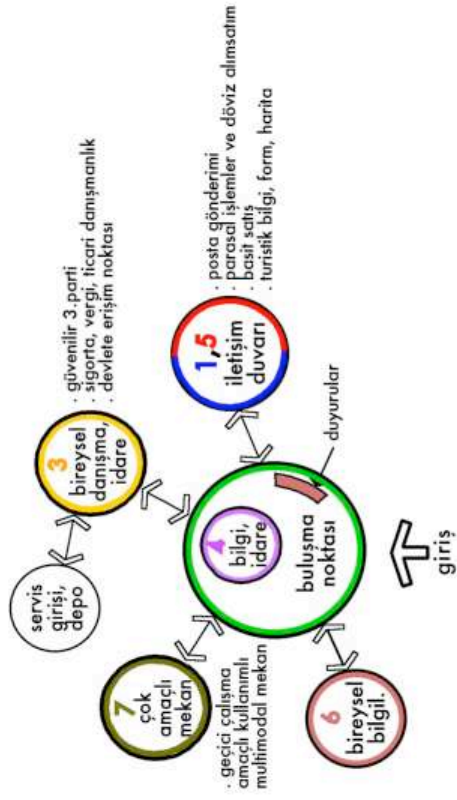
3

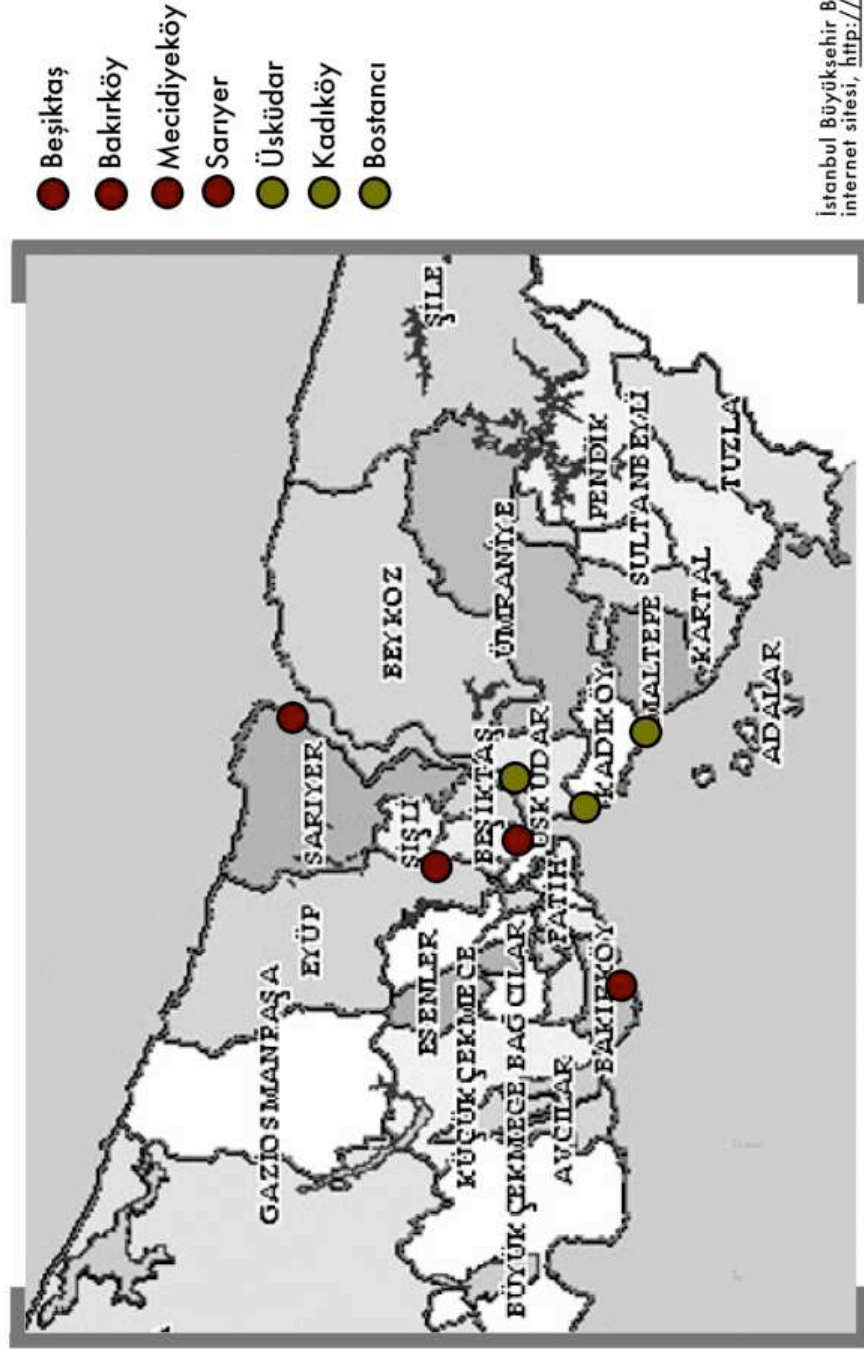
4

EK : 133
TARİHİ TURİSTİK ve TİCARET AĞIRLIKLIL ULAŞIM NOKTALARI İÇİN
KAMUSAL İLETİŞİM NOKTASI MEKANSA ORGANİZASYON ŞEMASI
"Geçici çalışma ortamı, duyurular ve posta gönderimleri, bilgilendirme"

EK : 134
İNCELENEN "TİCARET, YERLEŞİM, EĞİTİM" EYLEMLERİNİ KAPSAYAN ULAŞIM NOKTALARININ
İSTANBUL HARİTASI ÜZERİNDE GÖSTERİMİ
7 adet incelenmiştir.

EK : 135

BEŞİKTAŞ MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yas: 15-65 yaş arası çalışan, öğrenci
- Gelir düzeyi: Orta
- Eğitim Seviyesi: Lise/üniversite civarı.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konumu: Pasajın içinde konumlanmış, dışarıda tabelası var.
- Vapur iskelesinden ve genel otobüs durağından 10 dk uzak, dolmuş duraklarından 5 dak uzak, yaya üst geçidine yakın.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: Eğitim noktaları, sosyal kültürel mekanlar, bilgilenme noktaları, çeşitli dini noktalar.
- Yoğun geçiş ve kalabalığa sahiptir.

Yerel karakterin tanımlanması:

- Ulaşımın getirdiği hareketlilik, esnafın yarattığı canlı ortamı ve gençlerin bulunduğu sosyal bir bölge.
- Eylemler: Eğitim, ulaşım, ticaret, kültürel eylem ve buluşma noktaları

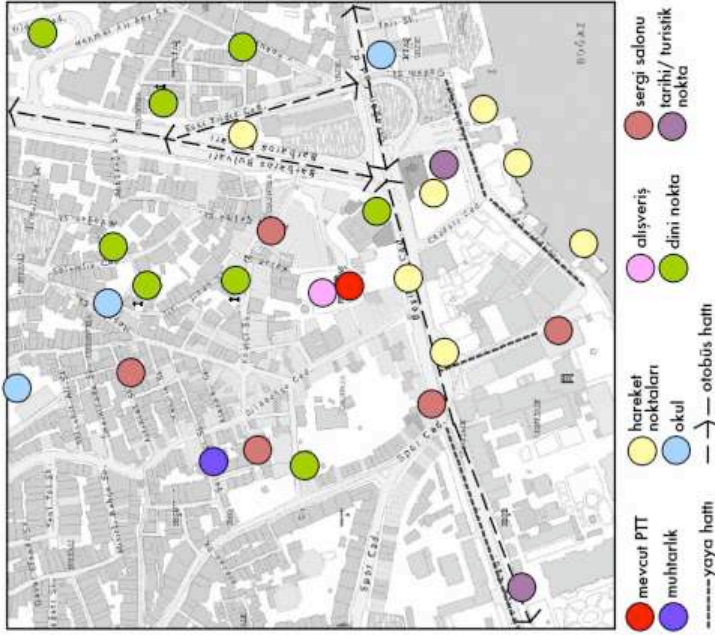
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- Kamusal alanların ve hareket noktaları sebebi yoğun kullanımında olan merkez.
- Kullanıcılar: Hareket noktası olarak kullananlar, öğrenciler, sosyal-kültürel mekanları için bölgeyi kullananlar.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Çok yönlü geçişlerin olduğu ticaret ve eğitim noktası
2. İHTİYAÇ= Duyuru, ticaret, eğitim, ulaşım, parasal işlemler, barınma, lojistik nokta, danışma ve devlete erişim

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 3

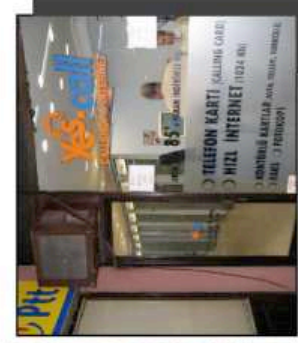
Resim 4

Resim 5

Resim 7

Resim 8

Resim 6

EK : 136

BAKIRKÖY MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

- Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar**
- Yas: 15-65 yaş arası çalışan, öğrenci
  - Gelir düzeyi: Orta
  - Eğitim Seviyesi: Lise/üniversite çaıran.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konumu: Ana caddede üzerinde
- Vapur iskelesinden 15 dk, otobüs/dolmuş duraklarından 5 dak uzak

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: Eğitim noktaları, sosyal kültürel mekanlar, bilgilenme noktaları ve ofisler, büyük dershaneler ve eğitim kurumlarının yerleştiği nokta

Yerel karakterin tanımlanması:

- Ulaşımın getirdiği hareketlilik, esnafın yarattığı canlı ortamı ve gençlerin bulunduğu sosyal bir bölge.
- Eylemler: Eğitim, ulaşım, yasal işlemler, ticaret, kültürel eylem ve sosyal buluşma noktaları

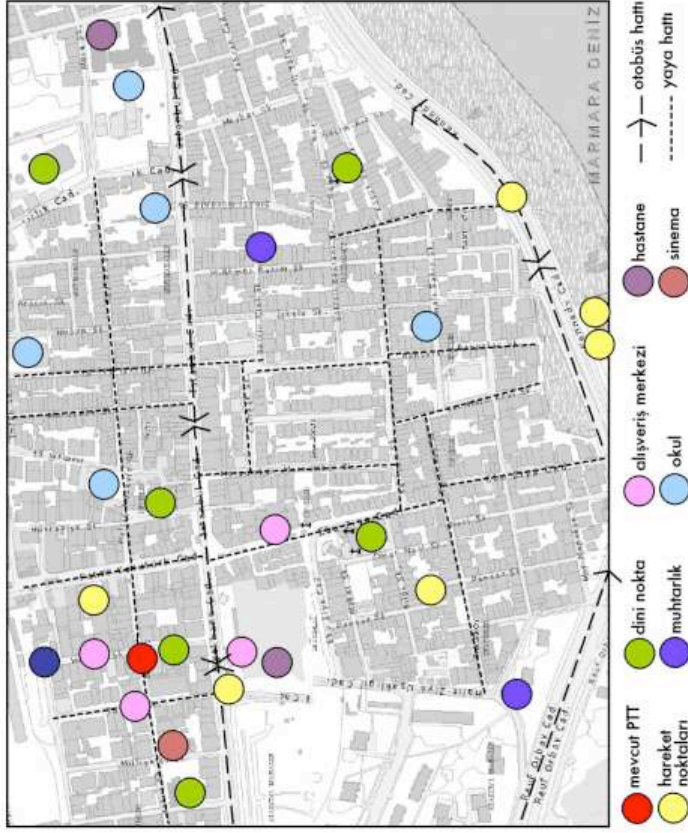
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- Sürekli yoğun ve kalabalık
- Kullanıcılar: Hareket noktası olarak kullananlar, öğrenciler, işyeri sahipleri, sosyal-kültürel-eğlence mekanları için bölgeyi kullananlar.

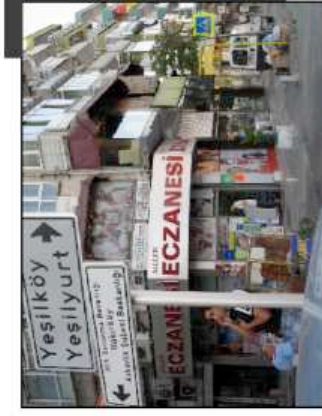
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Çok yönlü geçişlerin olduğu nokta
2. İHTİYAÇ= duyuru, toplanma ve sosyalleşme, eğitim, işyeri, bankacılık işlemleri ve lojistik ihtiyaçları karşılayacak nokta.

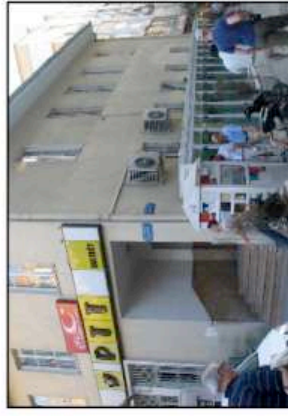
Nokta ve çevresinin haritası

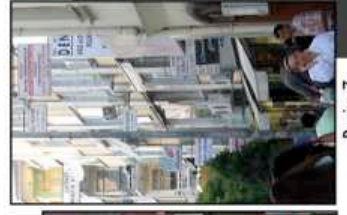
Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

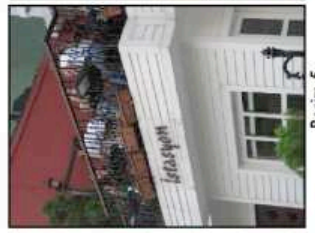
Resim 2

Resim 7

Resim 6

Resim 5

Resim 4

Resim 3

EK : 137

MECİDİYEKÖY PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- Gelir Düzeyi: Orta.
- Eğitim Düzeyi: orta, lise mezunu.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konumu: Ana caddeye bağlı ara sokak üzerinde, pasajın içerisinde. Yönlendirme tabelaları var.
- Otobüs durağının önünde, metro durağına 10dk yürüme mesafesinde, çok işlek ve kalabalık bir sokakta.

Ortak bir amaç gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: Eğitim noktaları, sosyal kültürel mekanlar, bilgilendirme noktaları ve ofisler, büyük dershaneler ve eğitim kurumlarının yerleştiği nokta.

Yerel karakterin tanımlanması:

- Ticaret bölgesinin ortasında, iş ve araç trafiği nedeni ile sürekli aktif yaşanan, kalabalık ve hareketli nokta.

- Eylemler: Ticaret, iş/ ofis, ulaşım, spor karşılaşması-sosyallık, eğitim

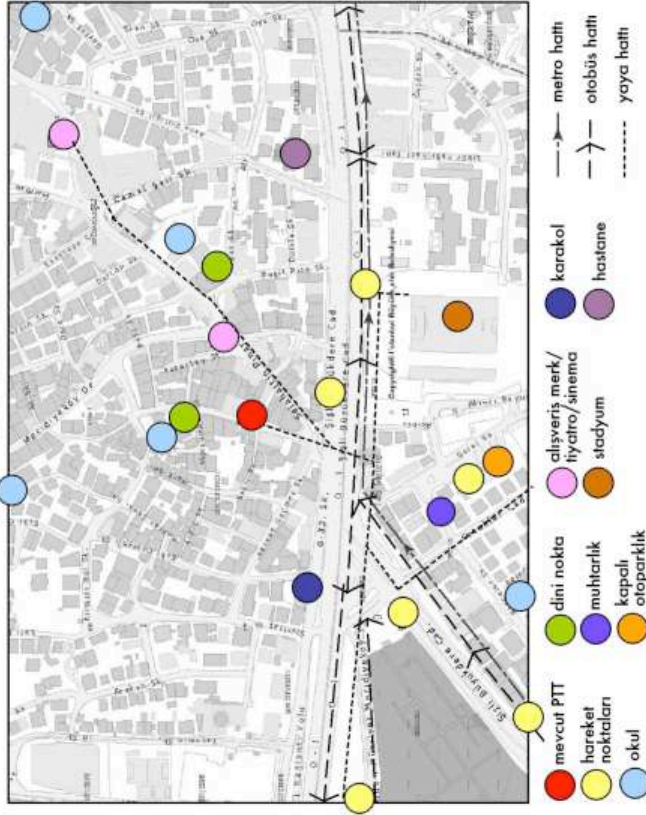
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- Yoğun geçiş ve kalabalığa sahiptir
- Kullanıcılar: İş sahipleri ve çalışanlar, eğitim hizmetlerinden faydalananlar, stadyuma gelenler, hareket noktalarını kullananlar

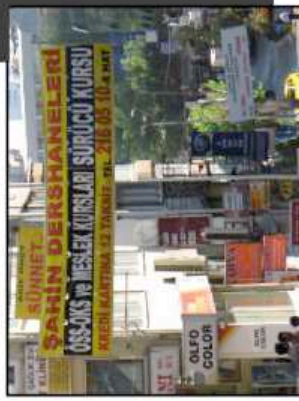
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Ticaret ve iş bölgesinde, eğitim kurumlarının çevrelediği sokakta pasaj içerisinde.
2. İHTİYAÇ= Geçici çalışma ve toplanma ortamı, bireysel iletişim, duyuru noktası, eğitim noktası, ticari danışma, parasal işlemler, lojistik hizmet

Nokta ve çevresinin haritası

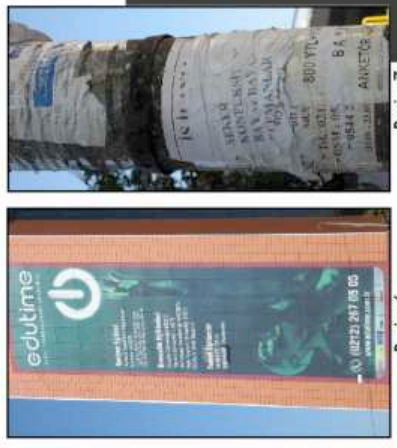
Fotoğraflarla görünüm

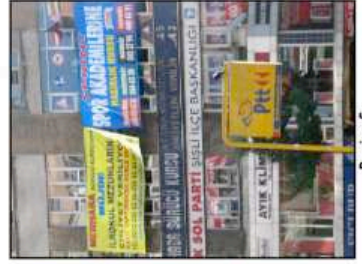
Resim 1

Resim 2

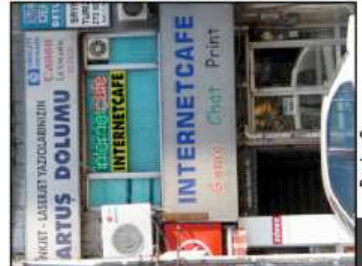
Resim 6

Resim 5

Resim 4

Resim 3

Resim 7

EK : 138

SARIYER MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar
- Gelir Düzeyi: Orta
- Eğitim Seviyesi: Orta-Lise düzeyi

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konumu: Ana caddeye bağlı sokağın içinde, tabele yok, zor bulunuyor.
- Yapı: iskelesinden 15 dk uzak, otobüs duraklarından 5 dak uzak.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: Eğitim noktaları, sosyal kültürel mekanlar, parasal işlem noktaları, bilgilendirme noktaları ve ofisler
- Hareket halinde, sosyal eylemlerin de gerçekleştirilebileceği nokta.

Yerel karakterin tanımlanması:

- Ulaşımın sağladığı olanak ile yoğunluk kazanan merkezde ticaret, çevresinde yer alan yerleşim bölgesi.
- Eylemler: Barınma, ticaret, ulaşım, eğitim, parasal işlemler.

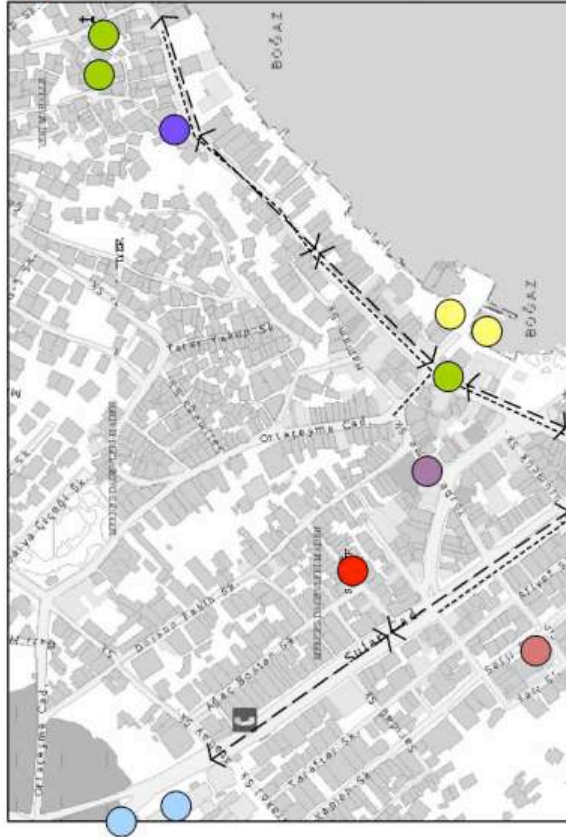
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- Kullanıcılar: Ulaşım noktasını kullananlar, alışveriş ve gezme için bölgeyi kullananlar, öğrenciler, işsahipleri ve yaşayanlar

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KÖNÜM= Ulaşımın yoğunluk sağladığı, hareketli ticaret ve yerleşim noktası
2. İHTİYAÇ= Bireysel işlemler, parasal işlemler, paket gönderim, duyuru ve ilan noktası

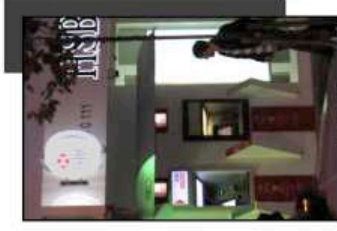
Nokta ve çevresinin haritası

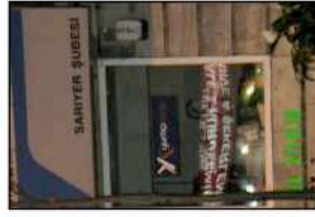
- mevcut PTT
- hareket noktaları
- okul
- dini nokta
- muhtarlık
- hastane
- alışveriş merkezi

- atobüs hattı
- yaya hattı

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

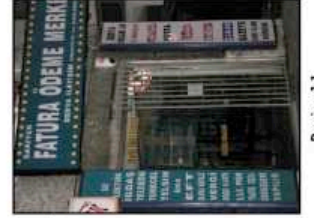

Resim 5

Resim 6

Resim 12

Resim 11

Resim 10

Resim 9

Resim 8

Resim 7

Resim 4

Resim 3

Resim 2

EK : 140

KADIKÖY MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arası çalışan, öğrenci
- . Gelir düzeyi: Orta
- . Eğitim Seviyesi: Lise/üniversite civarı.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddede üzerinde
- . Vapur iskelesinden 10 dk uzak,
- otobüs/dolmuş duraklarından 5 dak
- uzak, tramvay yolu üzerinde

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Eğitim noktaları, sosyal kültürel mekanlar, bilgilendirme noktaları ve ofisler, büyük dershaneler ve eğitim kurumlarının yerleştiği nokta.

Yerel Karakterlerin tanımlanması:

- . Ulaşımın getirdiği hareketlilik, esnafın yarattığı canlı ortamı ve gençlerin buluştuğu sosyal bir bölge.

- . Eylemler: Eğitim, ulaşım, ticaret ve işyeri, yasal işlemler, kültürel eylem ve sosyal buluşma noktaları

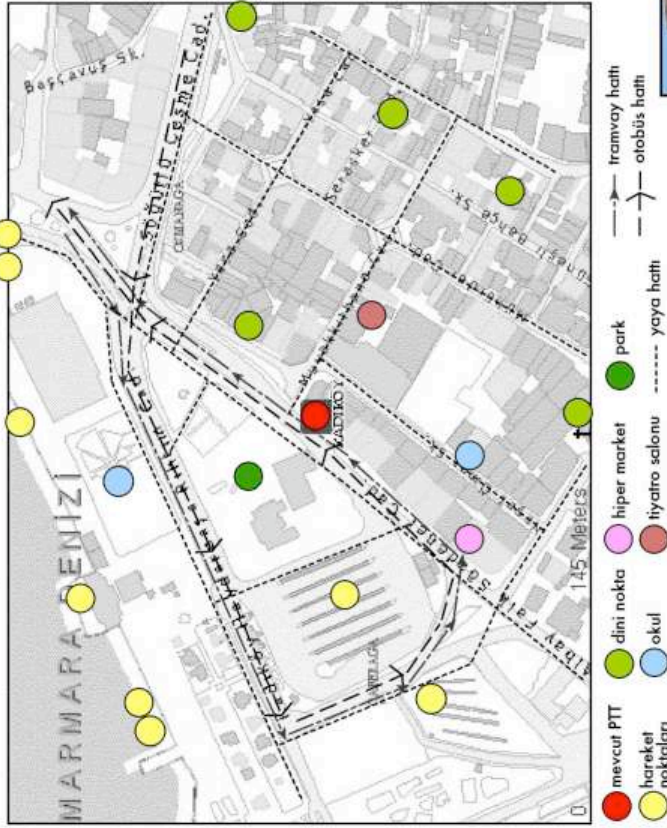
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Sürekli yoğun ve kalabalık
- . Kullanıcılar: Hareket noktası olarak kullananlar öğrenciler, avukatlar, sosyal-kültürel-eglençe mekanları için bölgeyi kullananlar.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Çok yönlü geçişlerin olduğu nokta
2. İHTİYAÇ= Geçici çalışma ve toplanma ortamı, bireysel iletişim, sosyalleşme, duyuru noktası, eğitim noktası, ticari danışma, parasal işlemler, lojistik hizmet

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 3

Resim 4

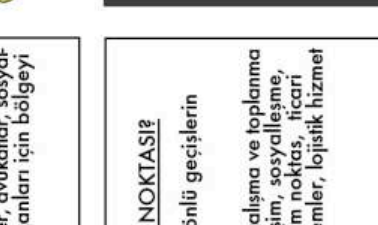
Resim 5

Resim 6

Resim 7

Resim 8

EK : 141

ÜSKÜDAR MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arası çalışan, öğrenciler.
- . Gelir Düzeyi: Orta
- . Eğitim seviyesi: Lise eğitim seviyesi.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddede üzerinde.
- . Vapur işlemlerinden ve minibüs-otobüs duraklarından 15 dk uzak, araba park için belediyenin otoparkı var.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Eğitim noktaları, sosyal kültürel mekanlar, Bilgilenme noktaları, çeşitli dini noktalar.
- . Yoğun geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Yoğun bir ulaşım ağısının üzerinde sürekli hareket olan kalabalık ve köklü geçmişe sahip bölge.
- . Eylemler: Eğitim, ulaşım, ticaret, kültürel eylem ve buluşma noktaları

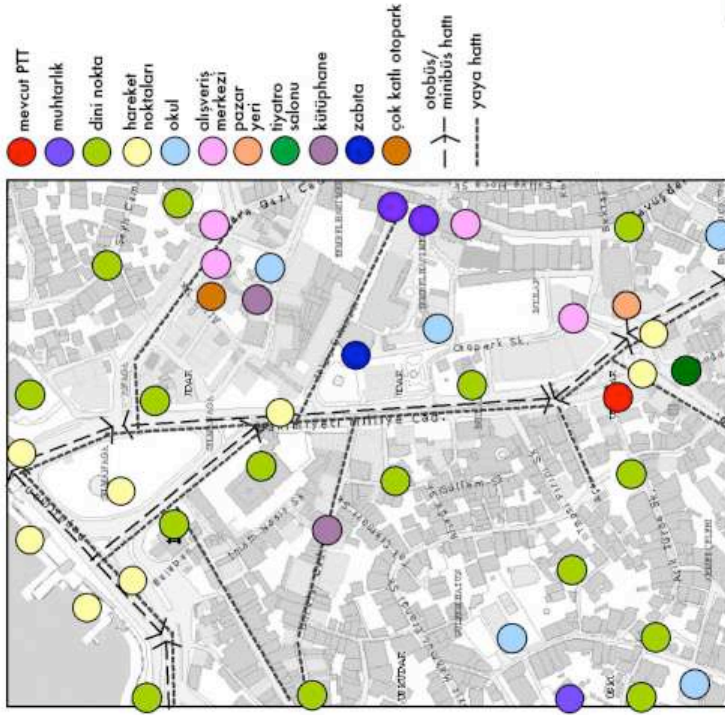
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Kamusal alanların ve hareket noktaları sebebi yoğun kullanımında olan merkez.
- . Kullanıcılar: Sabah işe gidiş, akşam işten dönüş noktası olarak kullananlar, alışverişe gelenler ve esnaf, dini noktaları kullananlar ve öğrenciler

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Geçişlerin ve buluşmaların olduğu yoğun kullanıma sahip hareket noktası
2. İHTİYAÇ= Duyuru, ticari danışma, eğitim, parasal işlemler, toplanma, eğitim, lojistik hizmet, devlete erişim ve danışma

Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

Resim 3

Resim 4

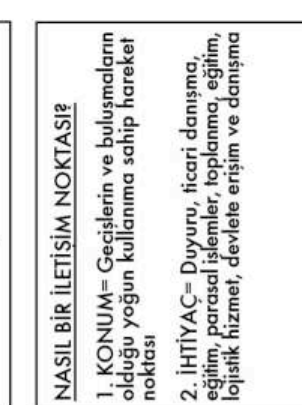
Resim 5

Resim 6

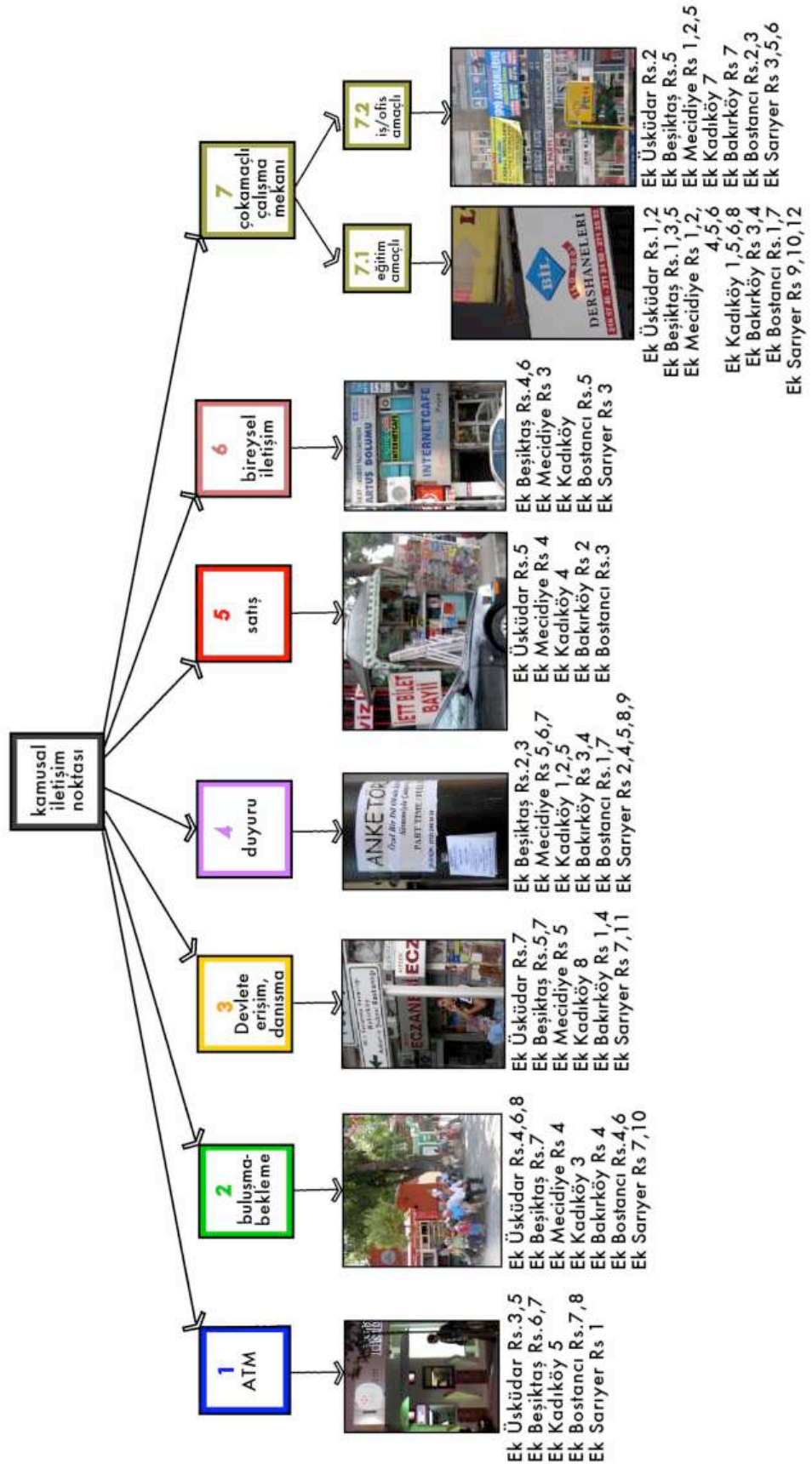
Resim 7

Resim 8

EK : 142
EĞİTİM ve TİCARET AĞIRLIKLI ULAŞIM NOKTALARI İÇİN İLETİŞİM BİÇİMLERİNİN TESPİTİ:

EK : 143 EĞİTİM ve TİCARET AĞIRLIKLIL ULAŞIM NOKTALARI İÇİN YAPILAN İNCELEME SONUÇLARI:

1.ÖRNEKLERİN SEÇİLME KRİTERİ:

- . Konum: Ulaşım araçlarının hareket noktaları olarak, şehrin merkezi noktaları
- . Amaç: Hareket eden insanların şehrin bu merkezi noktalarında ihtiyaçlarının belirlenmesi
- . Kullanıcılar: Hareket noktaları sebebi ile günün her saati şehir içindeki öğrenciler ve iş sahipleri

2. ÖNGÖRÜLER:

- . Buluşma ve toplanma noktası
- . İşyerleri ve pasal işlem noktaları
- . Danışma ve bilgilendirme noktaları
- . Eğitim noktası

3.TEZİN VARSAYIMINA UYGUNLUK:

1. Herkesin kullanımına açık yerler olarak, sosyal çeşitliliği barındırabilmektedir.
2. Merkezi konumları ile erişimi mümkündür.
3. Sosyal şehir hayatına katılabilmek, bilgilenecek, görmek ve gezmek ortak bir amaçtır.
4. Sürekli hareketli dinamik yapısı ile bir kimliğe sahiptir.
- 5.Özellikle öğrencilerin kullandığı ve toplandığı bu mekanlar iletişim kurma ihtiyacını göstermektedir.

SONUÇ: Seçilen 7 örnekte belirlenen kriterler bulunmaktadır.

4. VERİLERİN ÇÖZÜMLEMESİ:

- . Hareket noktaları yoğun kullanıma sahiptir ve zorunlu beklemeler yapılmakta olduğu görülmüştür.
- . Yoğun yapılaşmanın olduğu bu bölgelerde çalışma mekanları ve ofisler yoğun olarak yer almaktadır.
- . Öğrencilerin kullandıkları bu noktalarda toplu eğitim veya özel des verme isteği olduğu tespit edilmiştir.
- . Parasal işlem ve döviz noktaları bulunmaktadır.

MEKANSAL OLARAK DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE İHTİYAÇ VARDIR.

5. İLETİŞİMSEL İHTİYAÇLAR:

- . Geçici kullanıma açık çalışma/ eğitim / ofis ortamı
- . Özel olarak toplanabilme gereksinimi
- . Genel toplanma, buluşma, bekleme noktası gereksinimi
- . Parasal işlem ve iletişim ihtiyacı
- . Devlete erişim vedanışmanlık hizmeti ihtiyacı.

6. DÖNÜŞÜM GEREKLİLİĞİNİN SEBEBİ:

- . Ulaşım noktalarını kullananların bekleyebilecekleri ve belirli bireysel işlemlerini görebilecekleri yerler ihtiyacı bulunmaktadır.(1)
- . İşyerlerinin ve eğitim noktalarının bulunduğu bu bölgelerde, “geçici çalışma mekanları” olarak düzenlenebilecek multimodal odalar ile istenildiğinde iş toplanması gerektiğinde eğitim verilmesi sağlanabilir. (4)
- . Hem eğitim hem iş konularında danışmanlık hizmeti verilmesi, ayrıca devle eişim sağlanarak 3.parti rolünün yerine getirilmesi mümkün olabilir.(2,3)

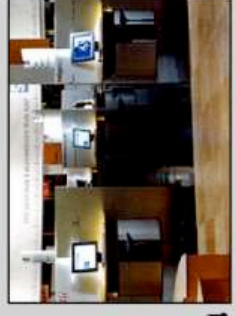
1

2

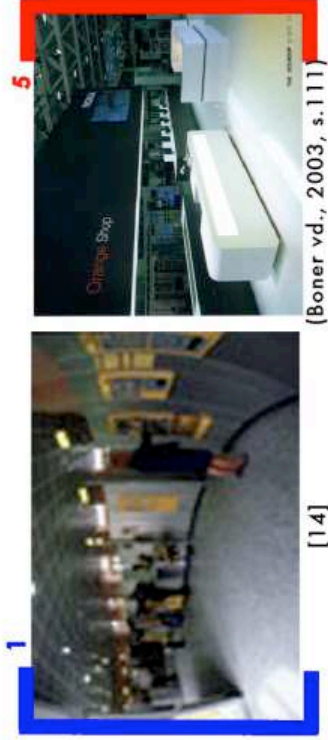
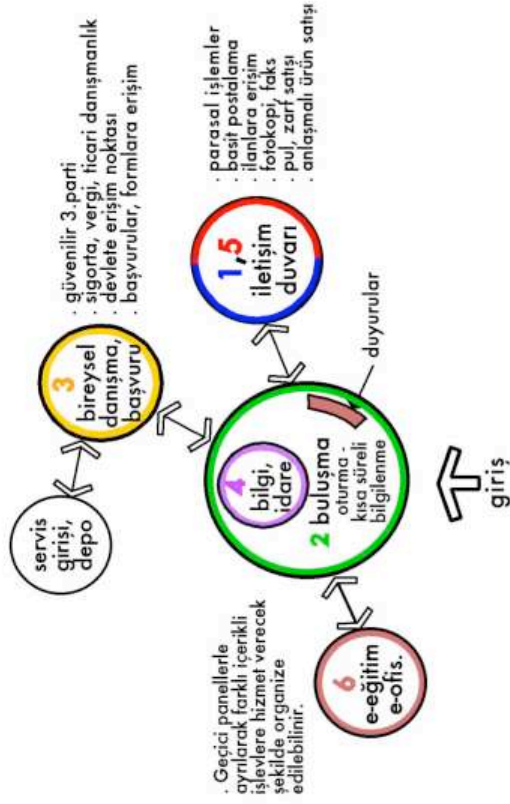
3

4

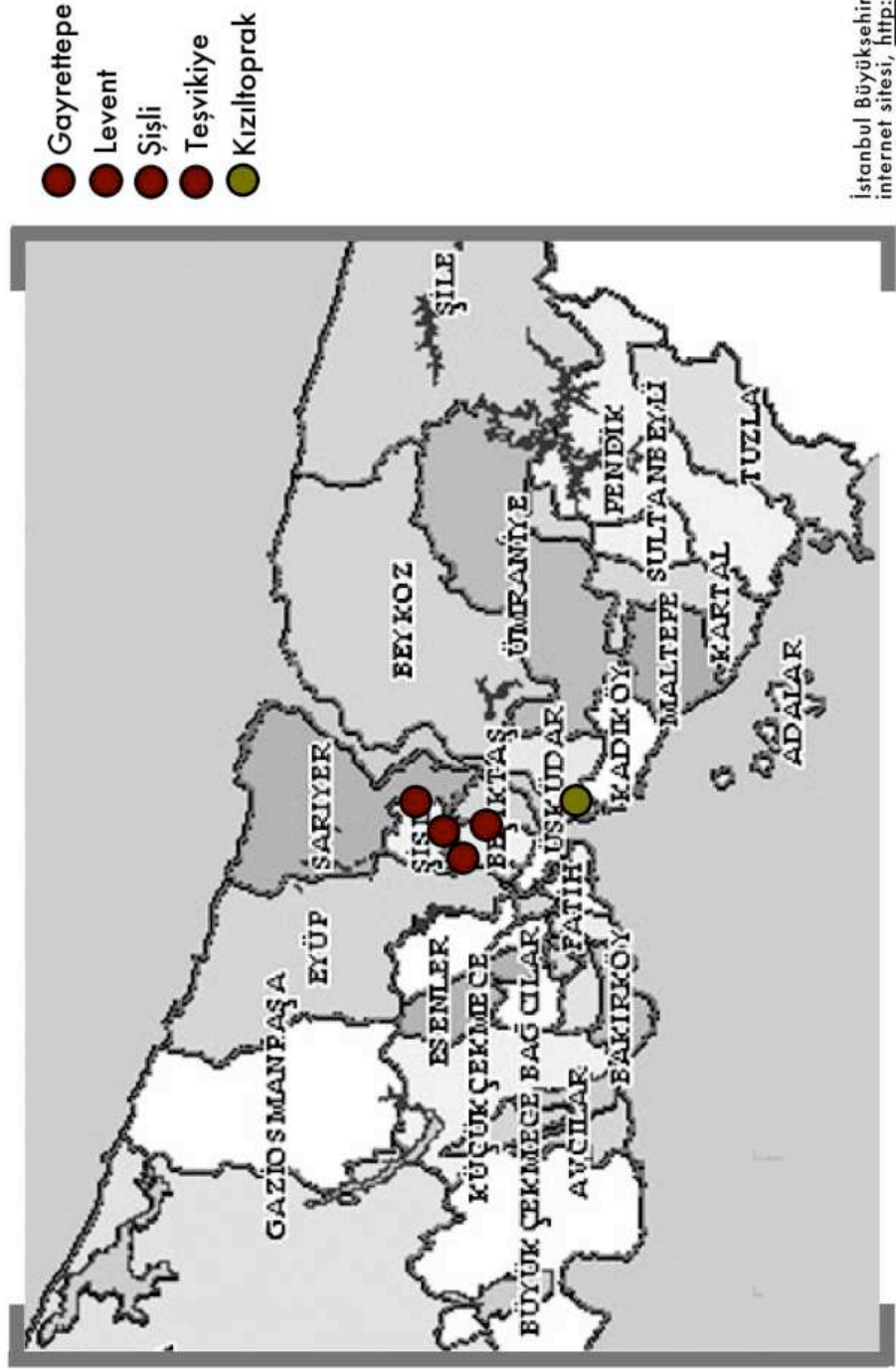
EK :144
EĞİTİM ve TİCARET AĞIRLIKLIL ULAŞIM NOKTALARI
PTT ŞUBESİ MEKANSAL ORGANİZASYON ŞEMASI
"Duyuru, toplanma, parasal/posta işlemleri ve bireysel bilgilenme"

EK : 145

İNCELENEN "TİCARET AĞIRLIKLILIK VE EĞLENCE, SPOR KARŞILAŞMASI, DİNİ ve KÜLTÜREL BULUŞMA MEKANLARINA SAHİP" BÖLGELERİN İSTANBUL HARİTASI ÜZERİNDE GÖSTERİMİ 5 adet postane ve çevresi analiz edilmiştir.

EK : 146

GAYRETTEPE MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yas: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- Gelir Düzeyi: Üst orta ve orta.
- Eğitim Düzeyi: Lise, üniversite.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konumu: 2 ana caddenin kesişimi üzerinde kavşak noktasında
- Otobüs durağından 2 dak uzak, taksi durağına 5 dak yürüme mesafesinde

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

Toplanma yerleri: Sosyal kültürel mekanlar, stadyumu ve ofisler
Yoğun geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakter nasıl tanımlanır?

- Konut ve iş bölgelerinin kesişim sınırında, çevrede askeriye ve güvenliğe ait çok konut grubu var.

Eylemler: Barınma, çalışma, hareket noktaları üzerinden ulaşım, spor karşılaşmalarına katılım, otelleri kullanma, küçük ticaret.

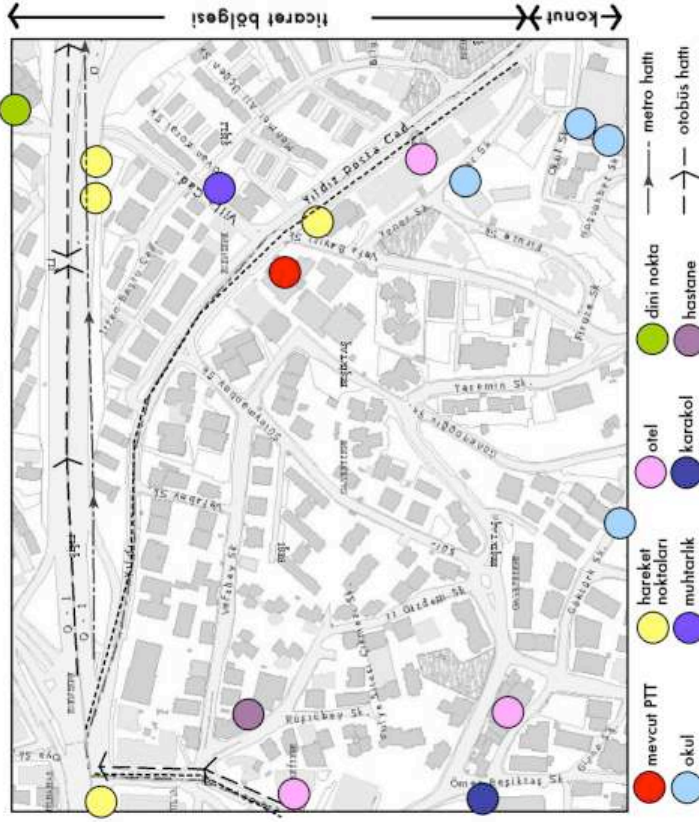
İletişim talebini kimler oluşturmaktadır?

- Sürekli yoğun ve kalabalık semt, iş bölgesi.
- Kullanıcılar: Çalışanlar, otelleri kullananlar, sosyalleşme ve alışveriş için bölgeyi kullananlar.

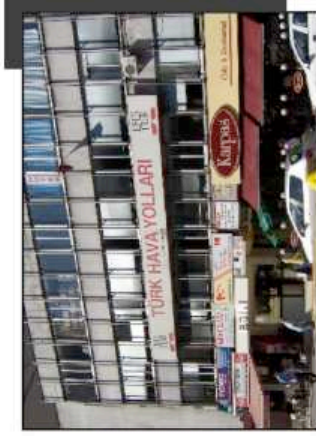
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Sabit geçişlerin olduğu kalabalık ve hareketli düzen
2. İHTİYAÇ= Günlük temel iletişim gereksinimleri, parasal işlemler, ticaret, devlete erişim, bilgilendirme, danışma ve duyuru

Nokta ve çevresinin haritası

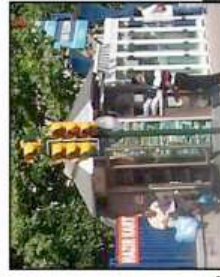
Fotoğraflarla görünüm

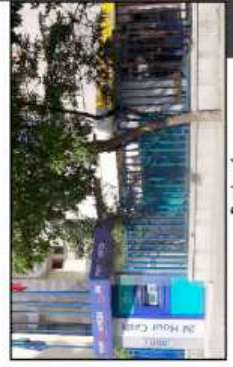
Resim 1

Resim 2

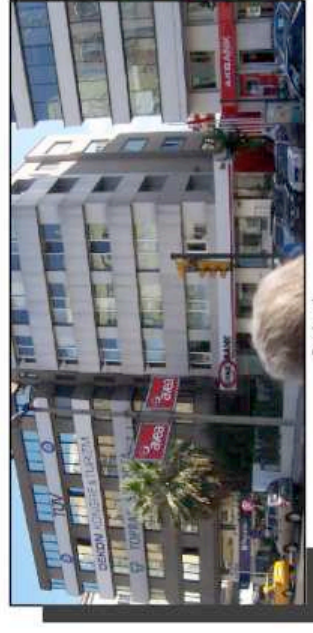
Resim 3

Resim 4

Resim 5

Resim 6

EK : 147

LEVENT MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir düzeyi: Üst orta.
- . Eğitim düzeyi: Lise/üniversite civarı.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Semt çarşısının içinde, ana caddeye yakın bir noktada.
- . Otobüs, minibüs, metro duraklarından 5 dak yürüme mesafesi uzaklığında.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Sosyal kültürel mekanlar, alışveriş merkezleri ve ofisler
- . Şehrin en lüks ve yeni alışveriş merkezlerine sahiptir.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Eskiden yerleşim bölgesi olan, bugün bahçeli ev dokusunu koruyan, ancak yapıların büyük çoğunluğunun ticarete dönük kullanıma geçtiği semt.
- . Eylemleri: Ulaşım, ticaret, barınma, duyuru, sosyalleşme ve toplanma

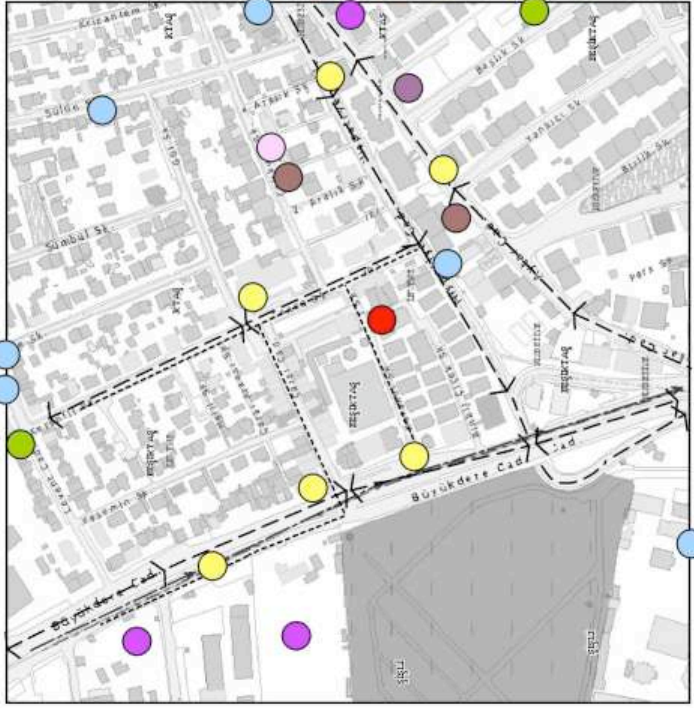
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Sürekli yoğun ve kalabalık semt.
- . Kullanıcılar: Çalışanlar ve sosyalleşme ve alışveriş için bölgeyi kullananlar.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Trafik yoğun iş ve ticaret bölgesi.
2. İHTİYAÇ= Günlük temel iletişim gereksinimleri, parasal işlemler, devlete erişim, lojistik hizmet ve duyuru

Nokta ve çevresinin haritası

- mevcut PTT
- hareket noktaları
- okul
- dini nokta
- belediye
- sanat galerisi
- sinema
- alışveriş merkezi
- yaya hattı
- metro hattı
- otobüs hattı

Fotoğraflarla görünüm

Resim 1

Resim 2

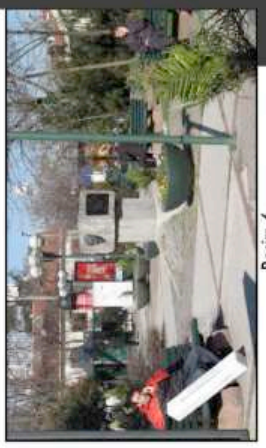
Resim 5

Resim 4

Resim 3

Resim 6

EK : 148

ŞİŞLİ MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar
- . Gelir Düzeyi: Orta.
- . Eğitim Düzeyi: Lise mezunu.

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddenin üzerinde ve meydanın önünde.
- . Otobüs durağının önünde, metro durağına 10dk yürüme mesafesinde, çok işlek ve kalabalık bir cadde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Sosyal kültürel mekanlar, camii, kilise, alışveriş merkezi ve ofisler
- . Yoğun geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Merkezde ticaret ve dini toplanma, çevresinde de konut bölgesi, çok hareketli ve kozmopolit nokta.
- . Eylemler: Ticaret, eğitim, yasal işlemler, dini tören, sağlık-bakım, barınma

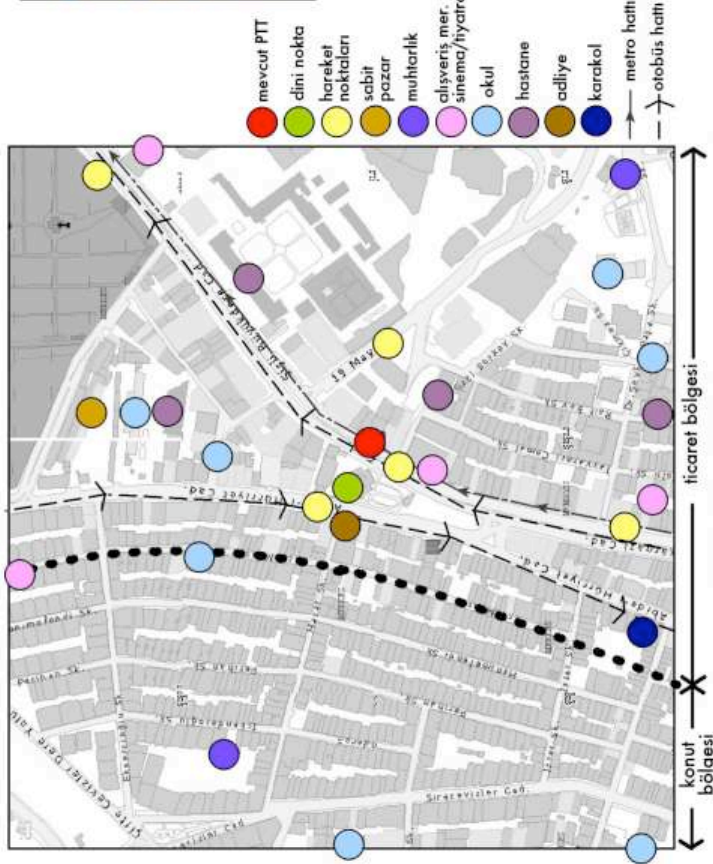
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- . Sürekli yoğun ve kalabalık semt, iş bölgesi.
- . Kullanıcılar: İş sahipleri ve çalışanlar, adliye, hastane ve alışveriş için gelenler, dini noktayı kullananlar,

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Ağırlıklı olarak ticaret için ve ofislere dönüşmüş yapıların ortasında ve ana caddenin üzerinde.
2. İHTİYAÇ= Geçici ofis-çalışma-toplanma ortamı, duyuru noktası ve bankacılık işlemlerinin gerçekleştirildiği nokta.

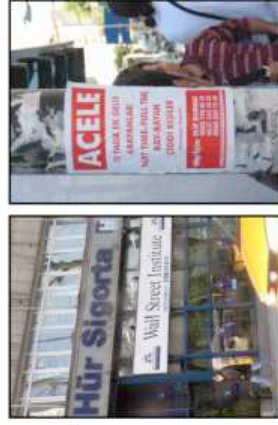
Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

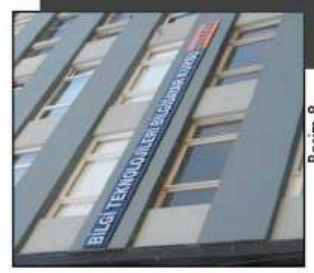
Resim 1

Resim 2

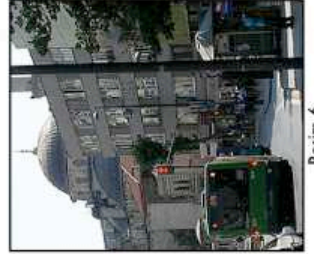
Resim 3

Resim 8

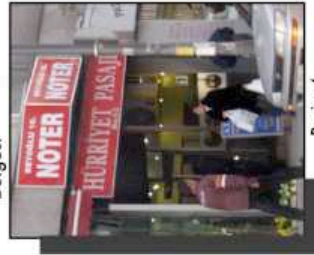
Resim 7

Resim 6

Resim 5

Resim 4

EK : 149

TEŞVİKİYE MERKEZ PTT ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- . Yaş: 15-65 yaş arasında çalışanlar.
- . Gelir Düzeyi: Üst ve Üstorta
- . Öğrenim seviyesi: Lise, üniversite

Noktaya ulaşım biçimleri:

- . Konumu: Ana caddenin üzerinde.
- . Önünde otobüs durağı var. Bölgenin kullanımı yoğun olduğu için araba park problemi var.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- . Toplanma yerleri: Sosyal kültürel mekanlar, ofisler, camii, kongre merkezi
- . Lüks, sosyal etkinliklerin yer aldığı eski köklü kültüre sahip bölge.

Yerel karakterin tanımlanması:

- . Caddede üzerinde vitrini var.
- . Eylemleri: Alışveriş, çalışma, kültürel eğlence dinlenme, barınma, dinsel toplanma, eğitim, ulaşım.

İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

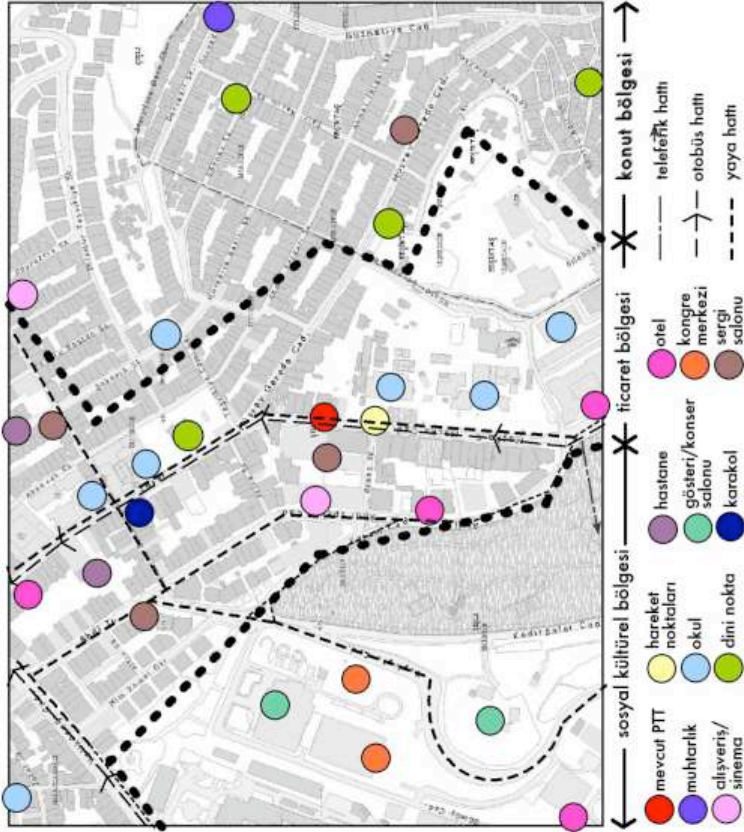
- . Haftasonlarında yoğun sosyal kullanıma sahip, alışveriş temelli bölge.
- . Kullanıcılar: Sosyalcilik, eğlence-dinlenme, kültürel etkinlik, alışveriş ve kongre/fuar için gelenler, dini noktayı kullananlar, bölgede yaşayanlar ve çalışanlar, öğrenciler.

NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM: Yerleşim bölgesinin ortasında, kolay ulaşılabilen ve kullanımı yoğun nokta.

2. İHTİYAÇ: Günlük temel iletişim gereksinimleri, parasal işlemler, lojistik hizmet, danışma ve duyuru

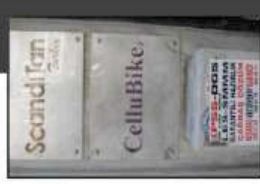
Nokta ve çevresinin haritası

Fotoğraflarla görünüm

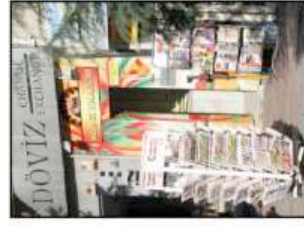
Resim 1

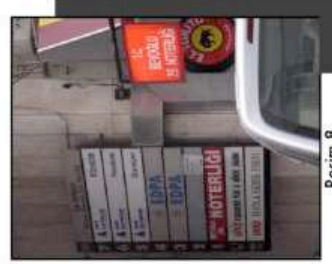
Resim 2

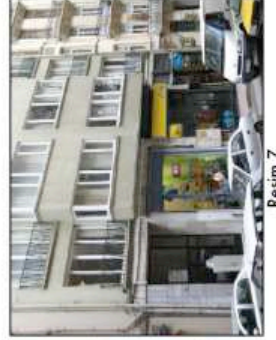
Resim 3

Resim 4

Resim 5

Resim 6

Resim 7

Resim 8

EK : 150

KIZILTOPRAK PTT ŞUBESİ ÇEVRESİNİN ANALİZİ

Kamusal özelliklerine ilişkin veriler

Sosyal çeşitlilik oluşturan unsurlar:

- Yaş grubu: 15-65 yaş arasında
- Gelir düzeyi: Orta, üst-orta
- Eğitim seviyesi: Lise ve üzeri

Noktaya ulaşım biçimleri:

- Konumu: Ana caddenin üzerinde
- Tren istasyonundan 5-10 dak uzak, otobüs durağının önünde.

Ortak bir amacı gerçekleştirme:

- Toplanma yerleri: Sosyal kültürel mekanlar, stadyum, eğitim noktaları ve ofisler
- Yoğun geçiş ve kullanıma sahiptir.

Yerel karakterin tanımlanması:

- Cadde üzerinde vitrini var.
- Anacaddenin çok hareketli, Büyük futbol stadına çok yakın, 2 haftada bir çok kalabalık olan nokta.
- Eylemler: Barınma, alışveriş, eğlenme-dinlenme, eğitim, sosyallik

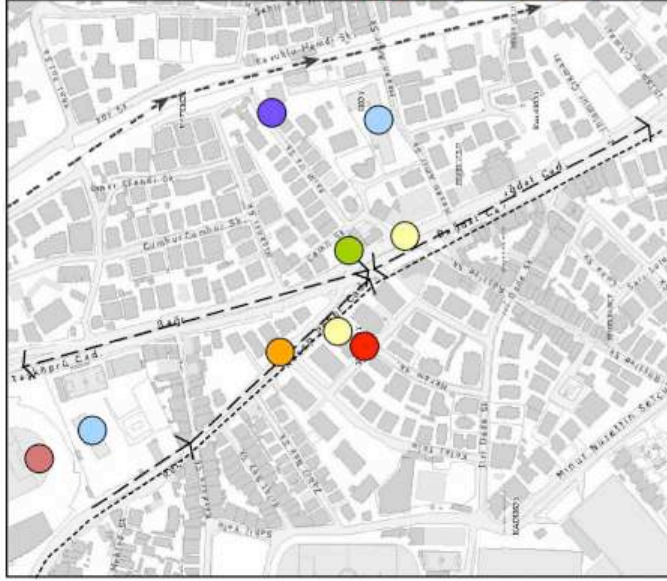
İletişim talebini oluşturan "ortaklar":

- Sürekli yoğun ve kalabalık semt, iş bölgesi.
- Kullanıcılar: Bölgede yaşayanlar, hareket noktalarını kullananlar, gezmek, sosyalleşmek ve spor karşılaşmaları için gelenler

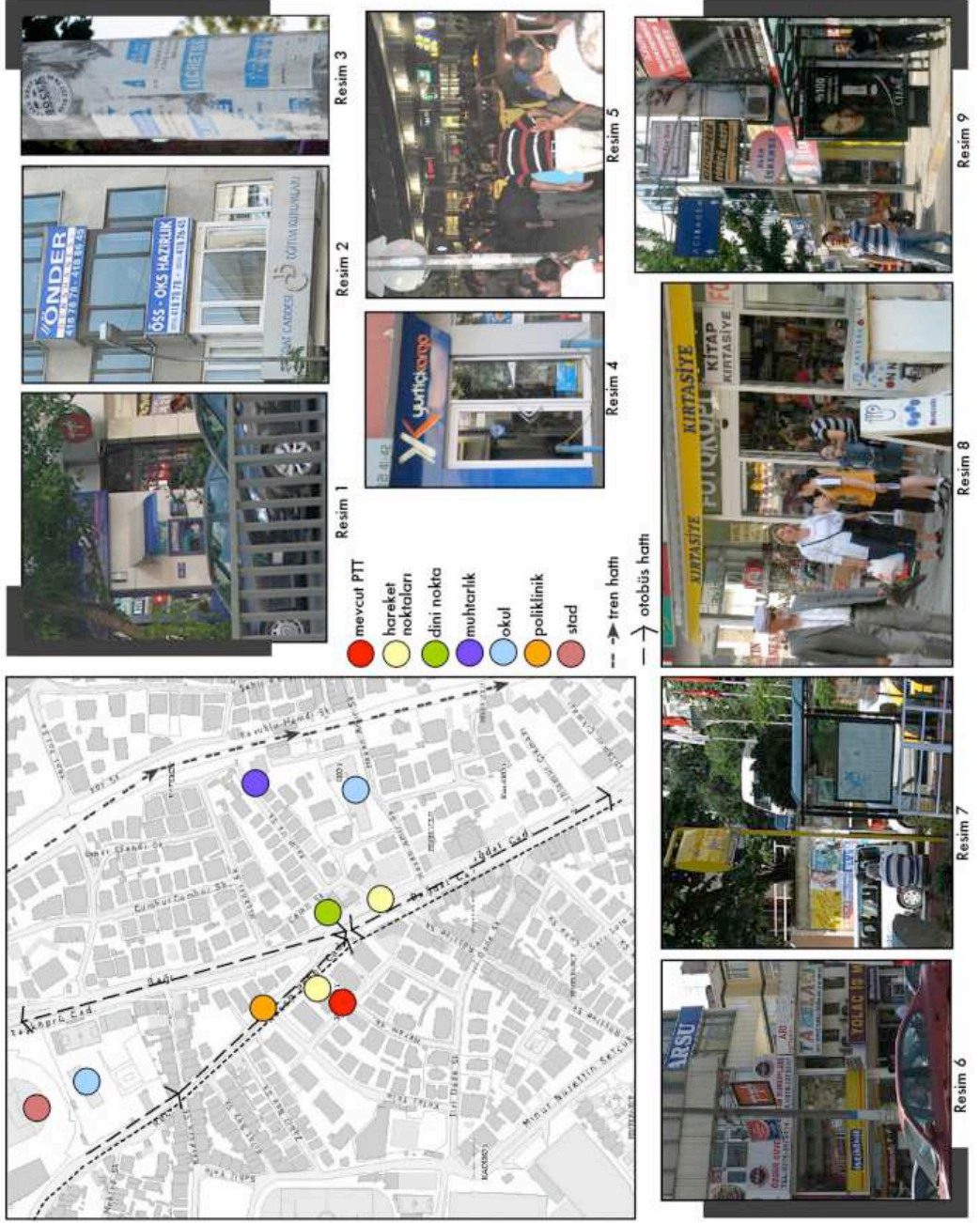
NASIL BİR İLETİŞİM NOKTASI?

1. KONUM= Ana alışveriş arteri üzerinde hareketli ve sosyal yönü kuvvetli yerleşim yeri
2. İHTİYAC= Duyuru, parasal işlemler, eğitim, lojistik hizmet ve toplanma

Nokta ve çevresinin haritası

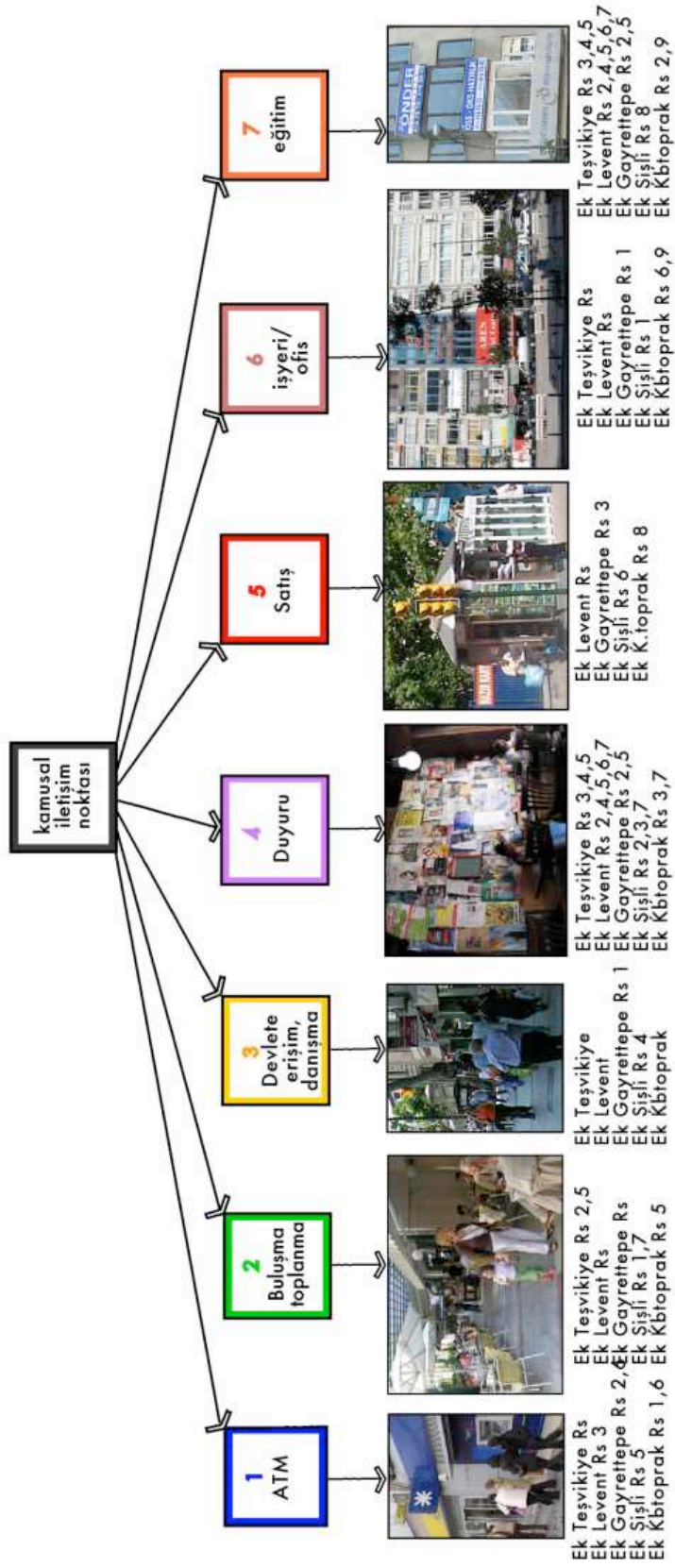
Fotoğraflarla görünüm

EK : 151

TİCARET AĞIRLIKLI VE EĞLENCE, SPOR KARŞILAŞMAŞI, DİNİ VE KÜLTÜREL BULUŞMA MEKANLARINA SAHİP BÖLGELER İÇİN İLETİŞİM BİÇİMLERİNİN TESPİTİ:

TİCARET AĞIRLIKLILIK VE EĞLENCE, SPOR KARŞILASMASI, DİNİ VE KÜLTÜREL BULUŞMA MEKANLARINA SAHİP BÖLGELER İÇİN YAPILAN İNCELEME SONUÇLARI:

1.ÖRNEKLERİN SEÇİLME KRİTERİ:

- . Konum: Ticaret ağırlıklı, şehrin sosyal merkezi noktaları
- . Amaç: Şehrin sosyal ağırlıklı merkezi noktalarında ihtiyaçlarının belirlenmesi
- . Kullanıcılar: Sosyal buluşma noktalarını ve bölgenin özelliklerini kullananların ihtiyaçları

4. VERİLERİN ÇÖZÜMLEMESİ:

- . Sosyal buluşma noktaları yoğun kullanıma sahiptir ve insanları bir araya toplamaktadır.
- . Çalışma mekanı ve ofisler yoğun olarak yer aldığı bu bölgelerde, büyük şirketlerin merkezleri bulunmaktadır..
- . Çevrede çok fazla otel, kongre merkezi bulunmaktadır.
- . Parasal işlem ve devlete erişim noktaları bulunmaktadır.

MEKANSAL OLARAK DÖNÜŞTÜRÜLMESİNE İHTİYAÇ VARDIR.

2. ÖNGÖRÜLER:

- . Buluşma ve toplanma noktası
- . İşyerleri ve parasal işlem noktaları
- . Danışma ve bilgilendirme noktaları

3.TEZİN VARSAYIMINA UYGUNLUK:

1. Herkesin kullanımına açık yerler olarak, sosyal çeşitliliği barındırabilmektedir.
2. Merkezi konumları ile erişimi mümkündür.
3. Sosyal şehir hayatına katılabilmek, bilgilendirme, görmek ve gezmek ortak bir amaçtır.
4. Bölgenin sahip olduğu sosyal özellik üzerinden ortak kullanımı desteklemesi ile bir kimlik oluşturur.
5. Sosyal buluşma amaçlı toplanılan bu mekanlar, insanların belirli bir amaç için iletişim kurma ihtiyacını göstermektedir.

5. İLETİŞİMSEL İHTİYAÇLAR:

- . Seminer, eğitim, kongre amaçlı kullanılabilecek teknoloji ile birleştirilmiş mekan gereksinimi
- . Özel olarak toplanabilme gereksinimi
- . Genel toplanma, buluşma, bekleme noktası gereksinimi
- . Parasal işlem ve iletişim ihtiyacı

6. DÖNÜŞÜM GEREKLİLİĞİNİN SEBEBİ:

- . İşyerlerinin bulunduğu bu bölgelerde, "toplanma mekanları" olarak düzenlenebilecek multimodal odalar ile istenildiğinde gruplara eğitim veya seminer verilebilir. (2,3)
- . İş konularında danışmanlık hizmeti verilmesi, ayrıca devle eğişim sağlanarak 3.parti rolünün yerine getirilmesi mümkün olabilir. (4)
- . Merkezi konumları sebebi ile kısa süreli bilgilendirme sağlayabilecek veya oturarak bekleme yapılacak mekanların oluşturulması düşünülmüştür. (1)

1

2

3

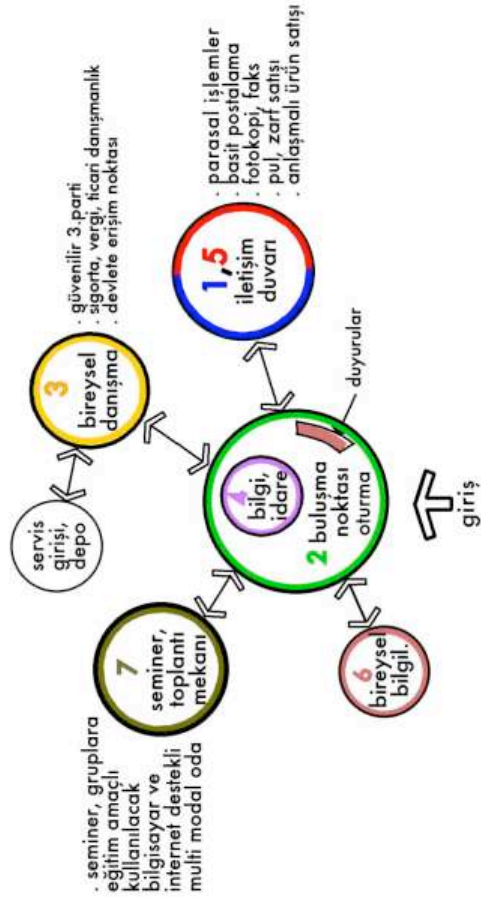
4

EK : 153

TİCARET AĞIRLIKLI VE EĞLENCE, SPOR KARŞILAŞMASI, DİNİ VE KÜLTÜREL BULUŞMA MEKANLARINA SAHİP BÖLGELER İÇİN PTT ŞUBESİ MEKANSAL ORGANİZASYON ŞEMASI

“Duyuru, parasal işlemler, devlete erişim, eğitim ve lojistik hizmet noktası”

Ek 154 – T.C. PTT Genel Müdürlüğü Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği tarafından gönderilmiş, İstanbul iline ait postahane listesi (Toplam 8 sayfadır).

 T.C.
PTT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : B.11.2.PTT.0.63.00.01- 622.02- 00082
Konu: Bilgi edinme

13 0 Mart 2006

Sayın Simge ESİN
Yeditepe Üniversitesi
26 Ağustos Yerleşimi Kayışdağı Cad.
Kayışdağı / İSTANBUL

İlgi: a) 08/03/2006 kabul tarihli,
b) 28/03/2006 tarihli bilgi edinme başvurunuz.
c) 22/03/2006 tarihli, 68 sayılı yazımız.

İlgi (b) yazı ile talep ettiğiniz İstanbul iline ait bilgiler ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederiz.

Alper ATEŞOĞLU
Şube Müdürü

Mehmet YAMAK
Basın Yayın ve Halkla
İlişkiler Müşaviri V.

EK: 7

Adres: Şehit Tugmen Kalmaz Cad. Ek Bina Kat:1 06101 ANKARA
URL : <http://www.ptt.gov.tr/> Tel: (312) 560 52 50 – 560 52 77

30-MAR-2005 14:27

PIGM. BAS. YAY. HLK. İLS. MÜS.

P. 02

İST. AND. YAKASI	150.YIL AYPİM (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	ALTINOVA	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	BEYKOZ (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	BOSTANCI (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	BÜYÜKADA (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	ÇİFTLİKÖY	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	ÇINARCIK	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	ERENKÖY (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	GÖZTEPE (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	HEYBELİADA (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	K.BAKALKÖY(ATASEHİR)(L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	KADIKÖY (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	KARTAL (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	KIZILTOPRAK (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	KÜÇÜKYALI (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	MALTEPE (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	PAŞABAHÇE (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	PENDİK (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	SARIGAZI (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	SUADIYE (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	SULTANBEYLİ	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	SİLE	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	TERMAL	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	TUZLA (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	ÜRGANCIYE (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	ÜSKÜDAR (L)	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	YALOVA	MERKEZ	
İST. AND. YAKASI	15.FÜZE ÖSSÜL	ŞUBE	SARIGAZI
İST. AND. YAKASI	2.ZİRHİ TUGAYI (L)	ŞUBE	MALTEPE
İST. AND. YAKASI	ADLIYE SARAYI (L)	ŞUBE	YALOVA
İST. AND. YAKASI	ALEMDAR (ALEMDAĞ)	ŞUBE	SARIGAZI
İST. AND. YAKASI	AĞVA	ŞUBE	SİLE
İST. AND. YAKASI	AKBABA(L)	ŞUBE	BEYKOZ
İST. AND. YAKASI	ALAN	ŞUBE	ALTINOVA
İST. AND. YAKASI	ANADOLUNISARI(L)	ŞUBE SEFLİĞİ	PAŞABAHÇE
İST. AND. YAKASI	ARMUTLU	ŞUBE	ÇINARCIK
İST. AND. YAKASI	ATALAR (PAHMANLAR)(L)	ŞUBE	KARTAL
İST. AND. YAKASI	AYDINLI (L)	ŞUBE	TUZLA
İST. AND. YAKASI	BAGLARBAŞI (L)	ŞUBE SEFLİĞİ	ÜSKÜDAR
İST. AND. YAKASI	BAHARIYE (L)	ŞUBE SEFLİĞİ	KADIKÖY
İST. AND. YAKASI	BAŞIBÜYÜK(L)	ŞUBE	MALTEPE
İST. AND. YAKASI	BEYLERBEYLİ(L)	ŞUBE SEFLİĞİ	ÜSKÜDAR
İST. AND. YAKASI	BÖYA ve VERNİK ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ (L)	ŞUBE	TUZLA

30-MAR-2005 14:38

FIGM.BAS.YAY.HLK.ILS.MÜS.

P.01

IST. AVRUP. YAKASI	KARADENİZ MAHALLESİ (L)	ŞUBE	YILDIRIM
IST. AVRUP. YAKASI	KARTALTEPE (L)	ŞUBE	BAYRAMPAŞA
IST. AVRUP. YAKASI	KARTALTEPE (L)	ŞUBE	BAKIRKÖY
IST. AVRUP. YAKASI	KAVAKLI (L)	ŞUBE	B.ÇEKMECE
IST. AVRUP. YAKASI	KAVAKLI (SİLVRİ)	ŞUBE	SİLVRİ
IST. AVRUP. YAKASI	KEMALPAŞA (L)	ŞUBE	BAGCILAR
IST. AVRUP. YAKASI	KEMALPAŞA (L)	ŞUBE	SEFAKÖY
IST. AVRUP. YAKASI	KESTANELİK	ŞUBE	ÇATALCA
IST. AVRUP. YAKASI	KIRIÇ	ŞUBE	B.ÇEKMECE
IST. AVRUP. YAKASI	KIRAZLI (L)	ŞUBE	BAGCILAR
IST. AVRUP. YAKASI	KÖÇATEPE (L)	ŞUBE	BAYRAMPAŞA
IST. AVRUP. YAKASI	KOC ÜNİVERSİTESİ (L)	ŞUBE	SARIYER
IST. AVRUP. YAKASI	KUMKAPI (L)	ŞUBE	BEYAZIT
IST. AVRUP. YAKASI	KUMKÖY(KILYOS)	ŞUBE	SARIYER
IST. AVRUP. YAKASI	KÜŞTEPE (L)	ŞUBE	ŞİŞLİ
IST. AVRUP. YAKASI	KÜÇÜKÇEKMECE ADLIYE (L)	ŞUBE	KÜÇÜKÇEKMECE
IST. AVRUP. YAKASI	KÜÇÜKÖY (L)	ŞUBE	GAZİOSMANPAŞA
IST. AVRUP. YAKASI	LEVENT ADLIYE (L)	ŞUBE	LEVENT
IST. AVRUP. YAKASI	M. ŞEVKETPAŞA(L)	ŞUBE	ŞİŞLİ
IST. AVRUP. YAKASI	MAHMUTBEY (L)	ŞUBE	İSTOÇ
IST. AVRUP. YAKASI	MARASALCAKMAK (L)	ŞUBE	BAHÇELİEVLER D.T.M.
IST. AVRUP. YAKASI	MASKO (L)	ŞUBE	İSTOÇ
IST. AVRUP. YAKASI	MERTER	ŞUBE	M.KERESTECİLER
IST. AVRUP. YAKASI	METRİS ASKERİ KİŞİSİ (L)	ŞUBE	YILDIRIM
IST. AVRUP. YAKASI	MİMAR SİNAN ÜNİV. (L)	ŞUBE	KARAKÖY
IST. AVRUP. YAKASI	MİMARŞİNAN (L)	ŞUBE	B.ÇEKMECE
IST. AVRUP. YAKASI	OKMEYDANI (L)	ŞUBE	ŞİŞLİ
IST. AVRUP. YAKASI	ORTABAYIR (L)	ŞUBE	GÜLTEPE
IST. AVRUP. YAKASI	ORTAKÖY	ŞUBE	SİLVRİ
IST. AVRUP. YAKASI	ORTAKÖY (L)	ŞUBE	ŞEFLİĞİ BEŞİKTAS
IST. AVRUP. YAKASI	OSMANIYE (L)	ŞUBE	BAKIRKÖY
IST. AVRUP. YAKASI	ÖRNEKTEPE (L)	ŞUBE	ŞİŞLİ
IST. AVRUP. YAKASI	PERPA (L)	ŞUBE	ŞİŞLİ
IST. AVRUP. YAKASI	PINAR MAHALLESİ (L)	ŞUBE	YENİKÖY
IST. AVRUP. YAKASI	RAMİ (L)	ŞUBE	EYÜP
IST. AVRUP. YAKASI	RUMELİKAVAGI(L)	ŞUBE	SARIYER
IST. AVRUP. YAKASI	SABANCI İŞ MERKEZİ (L)	ŞUBE	LEVENT
IST. AVRUP. YAKASI	SAMATYA (L)	ŞUBE	KOCAMUSTAFAPAŞA
IST. AVRUP. YAKASI	SANAYİ MAHALLESİ (L)	ŞUBE	GÜLTEPE
IST. AVRUP. YAKASI	SEFER AĞA SAN.SIT. (L)	ŞUBE	EYÜP
IST. AVRUP. YAKASI	SEYİT NİZAM (L)	ŞUBE	ZEYTINGURNU
IST. AVRUP. YAKASI	SEYRANTEPE (L)	ŞUBE	GÜLTEPE
IST. AVRUP. YAKASI	SOĞUTLÜÇESME (L)	ŞUBE	SEFAKÖY
IST. AVRUP. YAKASI	SULTANAHMET/AYASOFYA (L)	ŞUBE	SİRKECİ
IST. AVRUP. YAKASI	SULTANÇİFTLİĞİ (L)	ŞUBE	YILDIRIM
IST. AVRUP. YAKASI	ŞİRİNEVLER (L)	ŞUBE	ŞEFLİĞİ YENİBOSNA
IST. AVRUP. YAKASI	T.SOSYAL KONUTLAR (L)	ŞUBE	M.KERESTECİLER
IST. AVRUP. YAKASI	TALATPAŞA (L)	ŞUBE	ŞİŞLİ
IST. AVRUP. YAKASI	TARABYA (L)	ŞUBE	ŞEFLİĞİ YENİKÖY
IST. AVRUP. YAKASI	TELSİZ (L)	ŞUBE	ZEYTINGURNU
IST. AVRUP. YAKASI	TEPECİK (L)	ŞUBE	B.ÇEKMECE
IST. AVRUP. YAKASI	TEPEÜSTÜ (L)	ŞUBE	K.ÇEKMECE
IST. AVRUP. YAKASI	TOPKAPI SARAYI (L)	ŞUBE	SİRKECİ
IST. AVRUP. YAKASI	TOPKULE KİŞİSİ (L)	ŞUBE	İSTOÇ
IST. AVRUP. YAKASI	TURGUTREİS (L)	ŞUBE	ESENLER
IST. AVRUP. YAKASI	ÜNİVERSİTE (L)	ŞUBE	ŞEFLİĞİ AKSARAY

30-MAR-2005 14:39

PIGM.BAS.YAY.HLK.ILS.MÜS.

P.02

İST. AVRUP. YAKASI	ÇANTA (L)	ŞUBE	SILVRI
İST. AVRUP. YAKASI	ÇARŞAMBA (L)	ŞUBE	FATİH
İST. AVRUP. YAKASI	ÇELİKTEPE (L)	ŞUBE	GÜLTEPE
İST. AVRUP. YAKASI	ÇEVİKKÜVET (L)	ŞUBE	BAYRAMPAŞA
İST. AVRUP. YAKASI	ÇIRPIÇI (L)	ŞUBE	ZEYİNBURNU
İST. AVRUP. YAKASI	DEĞİRMENLİ	ŞUBE	SILVRI
İST. AVRUP. YAKASI	DEMİRCAN SİTESİ (L)	ŞUBE	BAĞCILAR
İST. AVRUP. YAKASI	DENİZKÖŞKLER (L)	ŞUBE	AVCILAR
İST. AVRUP. YAKASI	DİKİLTAS (L)	ŞUBE	BESİKTAS
İST. AVRUP. YAKASI	DURUSU	ŞUBE	ARNAVUTKÖY
İST. AVRUP. YAKASI	EDİRNEKAPI (L)	ŞUBE ŞEFLİĞİ	FATİH
İST. AVRUP. YAKASI	ELBASAN	ŞUBE	ÇATALCA
İST. AVRUP. YAKASI	EMİRGAN (L)	ŞUBE ŞEFLİĞİ	BEBEK
İST. AVRUP. YAKASI	ESENYURT	ŞUBE	AVCILAR
İST. AVRUP. YAKASI	ESKİŞEHİR (L)	ŞUBE	KASIMPASA
İST. AVRUP. YAKASI	FATİH MAH. (L)	ŞUBE	ESENLER
İST. AVRUP. YAKASI	FATİH MINBERİ (L)	ŞUBE	KASIMPASA
İST. AVRUP. YAKASI	FENER (L)	ŞUBE ŞEFLİĞİ	FATİH
İST. AVRUP. YAKASI	FENERTEPE 2 FÖZE K. (L)	ŞUBE	YILDIRIM
İST. AVRUP. YAKASI	FIRUZ	ŞUBE	AVCILAR
İST. AVRUP. YAKASI	FIRUZKÖY (L)	ŞUBE	AVCILAR
İST. AVRUP. YAKASI	FLORYA (L)	ŞUBE	YEŞİLKÖY
İST. AVRUP. YAKASI	GALERİCİLER SİTESİ (L)	ŞUBE	ESENLER
İST. AVRUP. YAKASI	GAZİ MAH. (L)	ŞUBE	GAZİOSMANPAŞA
İST. AVRUP. YAKASI	GENÇOSMAN (L)	ŞUBE	ESENLER
İST. AVRUP. YAKASI	GIDA SİTESİ (L)	ŞUBE	EYÜP
İST. AVRUP. YAKASI	GÜMÜŞPALA (L)	ŞUBE	AVCILAR
İST. AVRUP. YAKASI	GÜMÜŞYAKA	ŞUBE	SILVRI
İST. AVRUP. YAKASI	GÜNEŞLİ (L)	ŞUBE	BAĞCILAR
İST. AVRUP. YAKASI	GÜNGÖREN SANAYİ (L)	ŞUBE	M.KERESTECİLER
İST. AVRUP. YAKASI	GÜRPINAR	ŞUBE	B.ÇEKMECE
İST. AVRUP. YAKASI	GÜRSEL (L)	ŞUBE	ŞİŞLİ
İST. AVRUP. YAKASI	H.EDİP ADIVAR (L)	ŞUBE	ŞİŞLİ
İST. AVRUP. YAKASI	HABİBLER	ŞUBE	YILDIRIM
İST. AVRUP. YAKASI	HAL (L)	ŞUBE	BAYRAMPAŞA
İST. AVRUP. YAKASI	HALKALI (L)	ŞUBE	SEFAKÖY
İST. AVRUP. YAKASI	HALKALI KONUTLAR (L)	ŞUBE	SEFAKÖY
İST. AVRUP. YAKASI	HARAÇCI	ŞUBE	ARNAVUTKÖY
İST. AVRUP. YAKASI	HARP AKADEMİSİ (L)	ŞUBE	LEVENT
İST. AVRUP. YAKASI	HASDAL ASK.KİŞİLAŞI (L)	ŞUBE	EYÜP
İST. AVRUP. YAKASI	HAYAHARP OKULU (L)	ŞUBE	YEŞİLKÖY
İST. AVRUP. YAKASI	HİSARÖSTÜ (L)	ŞUBE	BEBEK
İST. AVRUP. YAKASI	HORRIYET MAH. (L)	ŞUBE	ŞİŞLİ
İST. AVRUP. YAKASI	İDARE MAHKEME (L)	ŞUBE	YENİBOŞNA
İST. AVRUP. YAKASI	İHLAS MARMARA EVLERİ	ŞUBE	B.ÇEKMECE
İST. AVRUP. YAKASI	İKİTELLİ (L)	ŞUBE	SEFAKÖY
İST. AVRUP. YAKASI	İNCİRLİ (L)	ŞUBE	BAKIRKÖY
İST. AVRUP. YAKASI	İNCİRLİTEPE MAH.	ŞUBE	AVCILAR
İST. AVRUP. YAKASI	İNÖNÜ MAH. (L)	ŞUBE	SEFAKÖY
İST. AVRUP. YAKASI	İSKENDERPAŞA (L)	ŞUBE	FATİH
İST. AVRUP. YAKASI	İST.TIP FAK.(ÇAPA)	ŞUBE	FATİH
İST. AVRUP. YAKASI	İSTİNYE (L)	ŞUBE	YENİKÖY
İST. AVRUP. YAKASI	İTÜ KAMPÜSÜ (L)	ŞUBE	LEVENT
İST. AVRUP. YAKASI	K.M.PAŞA (L)	ŞUBE	FATİH
İST. AVRUP. YAKASI	KANARYA (L)	ŞUBE	K.ÇEKMECE
İST. AVRUP. YAKASI	KARABURUN	ŞUBE	ARNAVUTKÖY

30-MAR-2005 14:41

PIGM.BAS.YAY.HLK.ILS.MÜS.

P.03

IST. AVR. YAKASI	KEMERBURGAZ (L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	KUMBURGAZ	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	LEVENT POSTA DAĞ.TOP.(L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	MECİDİYEKÖY(L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	MERTER KERESTECİLER SİTESİ(L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	PAKET(L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	SARIYER (L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	SEFAKÖY(L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	SELİMPAŞA (L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	SILIVRI	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	SİRKEÇİ (L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	ŞİŞLİ (L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	TAKSİM (L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	TEKNİK ÜNİVERSİTE (L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	TELGRAF	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	TEŞVİKİYE (L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	UNKAPANI (L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	YENİBOSNA (L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	YENİKÖY (L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	YEŞİLKÖY(L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	YILDIRIM (L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	ZEYTİNBURNU (L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	ZİNCİRLİKUYU DAĞ.TOP. (L)	MERKEZ	
IST. AVR. YAKASI	100.YIL MAHALLESİ	ŞUBE	ESENLER
IST. AVR. YAKASI	2.KOLORDU LOJMANLARI(L)	ŞUBE	LEVENT
IST. AVR. YAKASI	A.SADULLAH MER.POLİS OK.(L)	ŞUBE	SARIYER
IST. AVR. YAKASI	ADLIYE(L)	ŞUBE	BAKIRKÖY
IST. AVR. YAKASI	ALBEYKÖY(L)	ŞUBE	EYÜP
IST. AVR. YAKASI	AKŞEMSETTİN (L)	ŞUBE	EYÜP
IST. AVR. YAKASI	AMSARLI (L)	ŞUBE	AVCILAR
IST. AVR. YAKASI	ARNAVUTKÖY (L)(BOGAZICI)	ŞUBE	BEBEK
IST. AVR. YAKASI	ATAKÖY 9 KISIM (L)	ŞUBE	BAKIRKÖY
IST. AVR. YAKASI	ATAKÖY-4(L)	ŞUBE	BAKIRKÖY
IST. AVR. YAKASI	ATATÜRK ÖĞ.YURDUSIT. (L)	ŞUBE	ZEYTİNBURNU
IST. AVR. YAKASI	ATEŞTUGLA(L)	ŞUBE	BAĞCILAR
IST. AVR. YAKASI	ATISALANI (L)	ŞUBE	ESENLER
IST. AVR. YAKASI	AVCILAR KAMPÜSÜ (L)	ŞUBE	AVCILAR
IST. AVR. YAKASI	AYAZAĞA 3 KOLORD.KARAR.(L)	ŞUBE	LEVENT
IST. AVR. YAKASI	AYAZAĞA(L)	ŞUBE	GÖLTEPE
IST. AVR. YAKASI	BAGCILAR ADLIYE (L)	ŞUBE	BAĞCILAR
IST. AVR. YAKASI	BAHÇEKÖY(ORMAN FAKÜLTESİ) (L)	ŞUBE	SARIYER
IST. AVR. YAKASI	BAHÇEŞEHİR (L)	ŞUBE	AVCILAR
IST. AVR. YAKASI	BASINKÖY (L)	ŞUBE	YEŞİLKÖY
IST. AVR. YAKASI	BESYOL (L)	ŞUBE	SEFAKÖY
IST. AVR. YAKASI	BEYOĞLUADLIYE (L)	ŞUBE	HALICIOĞLU
IST. AVR. YAKASI	BINKILIÇ	ŞUBE	ÇATALCA
IST. AVR. YAKASI	BOGAZICI ÜNİV. (L)	ŞUBE	BEBEK
IST. AVR. YAKASI	BÖYÜKDERE (L)	ŞUBE	SARIYER
IST. AVR. YAKASI	BÖYÜKŞEHİR(L)	ŞUBE	B.ÇEKMECE
IST. AVR. YAKASI	CEBECİ MAHALLESİ(L)	ŞUBE	YILDIRIM
IST. AVR. YAKASI	CELALİYE	ŞUBE	KUMBURGAZ
IST. AVR. YAKASI	CENNET MAH.(L)	ŞUBE	K.ÇEKMECE
IST. AVR. YAKASI	CEVATPAŞA (L)	ŞUBE	YILDIRIM
IST. AVR. YAKASI	CIHANIR (L)	ŞUBE	AVCILAR
IST. AVR. YAKASI	CUMHURİYET MAH.(L)	ŞUBE	YENİKÖY
IST. AVR. YAKASI	ÇAĞLAYAN (L)	ŞUBE	ŞİŞLİ

30-MAR-2005 14:43

PIGM.BAS.YAY.HLK.ILS.MÜS.

P.04

İST. AND. YAKASI	ASKERİ LOJMANLAR(L)(Sarıgazi Loj.)	ŞUBE	SARIGAZI
İST. AND. YAKASI	SELİMİYE(L)	ŞUBE	ÜSKÜDAR
İST. AND. YAKASI	SOĞANLIK(L)	ŞUBE	KARTAL
İST. AND. YAKASI	SOĞUKSU(L)	ŞUBE	PAŞABAĞCI
İST. AND. YAKASI	SOYAK SİTESİ(L)	ŞUBE	ÜSKÜDAR
İST. AND. YAKASI	SSK GÖZTEPE HAST.(L)	ŞUBE	KADIKÖY
İST. AND. YAKASI	ŞİFA MAHALLESİ(L)	ŞUBE	TUZLA
İST. AND. YAKASI	MİMAR SİNAN(L)	ŞUBE	TUZLA
İST. AND. YAKASI	TAŞDELEN(SULTANCIĞI)	ŞUBE	SARIGAZI
İST. AND. YAKASI	TOKATKÖY(L)	ŞUBE	BEYKÖZ
İST. AND. YAKASI	UĞUR MUMCU MAH.(L)	ŞUBE	KARTAL
İST. AND. YAKASI	VEJİBAHA(L)	ŞUBE	PENDİK
İST. AND. YAKASI	YAKACIK(L)	ŞUBE	KARTAL
İST. AND. YAKASI	YAVUZTÜRK(L)	ŞUBE	UMRANIYE
İST. AND. YAKASI	YEDİTEPE ÜNİV.(L)	ŞUBE	K.BAKKALKÖY
İST. AND. YAKASI	YEDPA(L)	ŞUBE	K.BAKKALKÖY
İST. AND. YAKASI	YENİDOĞAN(L)	ŞUBE	SARIGAZI
İST. AND. YAKASI	YENİMAHALLE(L)	ŞUBE	KARTAL
İST. AND. YAKASI	YENİSAHRA(L)	ŞUBE	ERENKÖY
İST. AND. YAKASI	ZÖMRÜTEVLER(L)	ŞUBE	MALTEPE
İST. AVRUP. YAKASI	ADLIYE SARAYI(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	AKSARAY(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	ARNAVUTKÖY(GOP)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	ATATÜRK HAYALİMANI(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	AYGILAR(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	AVRUPA YAKA P.J.M.(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	B.EVLER DAĞITIM(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	BAĞCILAR(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	BAKIRKÖY(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	BAYRAMPASA(SAĞMALCILAR)(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	BEBEK(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	BESİKTAŞ(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	BEYAZIT(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	BEYOĞLU(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	BÜYÜKÇEKMECE	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	CERRAHPASA(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	ÇATALCA	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	ESENLER(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	EYÜP(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	FATİH(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	FERİKÖY(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	G.ÖSMANPAŞA(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	GALATA PÖS. DAĞ.(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	GAYRETTEPE(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	GÜLHANE PÖS.DAĞ.(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	GÜLTEPE(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	HADİMKÖY	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	HALICIOĞLU(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	İSTOÇ(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	KARACAKÖY	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	K.ÇEKMECE(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	K.MUSTAFAPAŞA(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	KAĞITHANE(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	KAPALIÇARSI(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	KARAKÖY(L)	MERKEZ	
İST. AVRUP. YAKASI	KASIMPASA(L)	MERKEZ	

30-MAR-2005 14:44

PIGM. BAS. YAY. HLK. ILS. MÜS.

P. 05

İST. AND. YAKASI	BURGAZADA(L)	ŞUBE	HEYBELİADA
İST. AND. YAKASI	CEVİZİ (L)	ŞUBE	MALTEPE
İST. AND. YAKASI	ÇAKMAK(L)	ŞUBE	ÜMRANIYE
İST. AND. YAKASI	ÇAMLIÇA (L)	ŞUBE	ÜSKÜDAR
İST. AND. YAKASI	ÇARŞI (F.SULTANMEHMETSAN.SİT.)(L)	ŞUBE	ÜMRANIYE
İST. AND. YAKASI	ÇEKMEKÖY(L)	ŞUBE	ÜMRANIYE
İST. AND. YAKASI	ÇENGELKÖY(L)	ŞUBE	ÜSKÜDAR
İST. AND. YAKASI	ÇUBUKLU (L)	ŞUBE	PAŞABAĞÇE
İST. AND. YAKASI	DENİZ HARP OKULU(L)	ŞUBE	TUZLA
İST. AND. YAKASI	ODDULLU (L)	ŞUBE	ÜMRANIYE
İST. AND. YAKASI	EĞİTİM MERKEZİ (L)	ŞUBE	ERENKÖY
İST. AND. YAKASI	ESENKENT(L)	ŞUBE	MALTEPE
İST. AND. YAKASI	ESENYALI(L)	ŞUBE	PENDİK
İST. AND. YAKASI	YAYLA MAHALLESİ (EVLYACELEBİ) (L)	ŞUBE	TUZLA
İST. AND. YAKASI	FENERBAĞÇE ORDUYU (L)	ŞUBE	KIZILTOPRAK
İST. AND. YAKASI	FERAİ MAH.(L)	ŞUBE	ÜMRANIYE
İST. AND. YAKASI	FEVZİÇAKMAK(L)	ŞUBE	PENDİK
İST. AND. YAKASI	FİSTİKAĞACI(L)	ŞUBE	ÜSKÜDAR
İST. AND. YAKASI	FİKİRTEPE(L)	ŞUBE	KADIKÖY
İST. AND. YAKASI	GÖLLÜBAĞLAR(L)	ŞUBE	PENDİK
İST. AND. YAKASI	GÖLSUYU(L)	ŞUBE	MALTEPE
İST. AND. YAKASI	GÖMÜŞSUYU(L)	ŞUBE	PAŞABAĞÇE
İST. AND. YAKASI	GÜZELYALI	ŞUBE	PENDİK
İST. AND. YAKASI	HAYDARPAŞA ASK.HAST.(L)	ŞUBE ŞEFİĞİ	KADIKÖY
İST. AND. YAKASI	HAYDARPAŞA GAR (L)	ŞUBE ŞEFİĞİ	KADIKÖY
İST. AND. YAKASI	HAYDARPAŞA NÜMUNE HAST.(L)	ŞUBE	KADIKÖY
İST. AND. YAKASI	İÇMELER(PENDİK)	ŞUBE	TUZLA
İST. AND. YAKASI	İMES SANAYİ SİT.(L)	ŞUBE	ÜMRANIYE
İST. AND. YAKASI	KADIKÖY ADLIYESİ (L)	ŞUBE	KADIKÖY
İST. AND. YAKASI	KANLICA(L)	ŞUBE	PAŞABAĞÇE
İST. AND. YAKASI	KARTAL DEVLET HAST.(L)	ŞUBE	MALTEPE
İST. AND. YAKASI	KARTAL ADLIYESİ (L)	ŞUBE	MALTEPE
İST. AND. YAKASI	KAVACIK(L)	ŞUBE	PAŞABAĞÇE
İST. AND. YAKASI	KAYIŞDAĞ(L)	ŞUBE	K. BAKKALKÖY
İST. AND. YAKASI	KAYNARCA TERSANESİ(L)	ŞUBE	PENDİK
İST. AND. YAKASI	KAZIMKARABEKİR(L)	ŞUBE	ÜMRANIYE
İST. AND. YAKASI	KINALIADA(L)	ŞUBE	HEYBELİADA
İST. AND. YAKASI	KOŞUYOLU (L)	ŞUBE	KADIKÖY
İST. AND. YAKASI	KÜLELİ ASKERİ LİSESİ(L)	ŞUBE	ÜSKÜDAR
İST. AND. YAKASI	KURFALLI(L)	ŞUBE	KARTAL
İST. AND. YAKASI	KURTKÖY(L)	ŞUBE	PENDİK
İST. AND. YAKASI	KUZGUNCUK(L)	ŞUBE	ÜSKÜDAR
İST. AND. YAKASI	LEVAZİM MALLI OKULU(L)	ŞUBE	MALTEPE
İST. AND. YAKASI	M.KEMAL MAH.	ŞUBE	ÜMRANIYE
İST. AND. YAKASI	MİMARŞİNAN (L)	ŞUBE	ÜMRANIYE
İST. AND. YAKASI	ORHANLI	ŞUBE	TUZLA
İST. AND. YAKASI	ORTAÇEŞME(L)	ŞUBE	BEYKOZ
İST. AND. YAKASI	ÖTÖ SAN. SİTESİ(L)	ŞUBE	KARTAL
İST. AND. YAKASI	ÖMERİ	ŞUBE	SARIGAZI
İST. AND. YAKASI	ÖRNEK MAHALLESİ(L)	ŞUBE	ÜSKÜDAR
İST. AND. YAKASI	PIYADE OKULU (L)	ŞUBE ŞEFİĞİ	TUZLA
İST. AND. YAKASI	PTT HASTAHANESİ(L)	ŞUBE	KÜÇÜKBAKKALKÖY
İST. AND. YAKASI	RUZGARLIBAĞÇE(L)	ŞUBE	PAŞABAĞÇE
İST. AND. YAKASI	SABİHA GÖKÇEN HAVAALANI (L)	ŞUBE	PENDİK
İST. AND. YAKASI	SAHRA'YI CEDIT(L)	ŞUBE	ERENKÖY
İST. AND. YAKASI	SAMANDIRA	ŞUBE	SULTANBEYİ

30-MAR-2005 14:45

PIGM.BAS.YAY.HLK.ILS.MÜS.

P.06

İST. AYRP. YAKASI	VAKIF GUREBA HAS (L)	SUBE	FATİH
İST. AYRP. YAKASI	VELİEFENDİ (L)	SUBE	ZEYİNBURNU
İST. AYRP. YAKASI	YALIKÖY	SUBE	KARACAKÖY
İST. AYRP. YAKASI	YAYLA (L)	SUBE	BAHÇELİEVLER D.T.M
İST. AYRP. YAKASI	YEDİKULE (L)	SUBE	KOCAMUSTAFAPAŞA
İST. AYRP. YAKASI	YENİBOSNA DIŞ TIC.KOMPLEKSİ (L)	SUBE	YENİBOSNA
İST. AYRP. YAKASI	YENİBOSNA SAN.SİTESİ (L)	SUBE	YENİBOSNA
İST. AYRP. YAKASI	YENİĞÜN(L)	SUBE	BAGCILAR
İST. AYRP. YAKASI	YENİKÖY/BAGLAR (L)	SUBE	YENİKÖY
İST. AYRP. YAKASI	YENİLEVENT (L)	SUBE	LEVENT
İST. AYRP. YAKASI	YENİOTOGAR (L)	SUBE	ESENLER
İST. AYRP. YAKASI	YEŞİLOVA (L)	SUBE	K.ÇEKMECE
İST. AYRP. YAKASI	YEŞİLPINAR(L)	SUBE	GAZİOSMANPAŞA
İST. AYRP. YAKASI	YEŞİLYURT (L)	SUBE	YEŞİLKÖY
İST. AYRP. YAKASI	YILDIZ (L)	SUBE	BEŞİKTAŞ
İST. AYRP. YAKASI	YILDIZ/TARABYA(L)	SUBE	GAZİOSMANPAŞA

PTT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KULLANIMINDAKİ BİNALAR

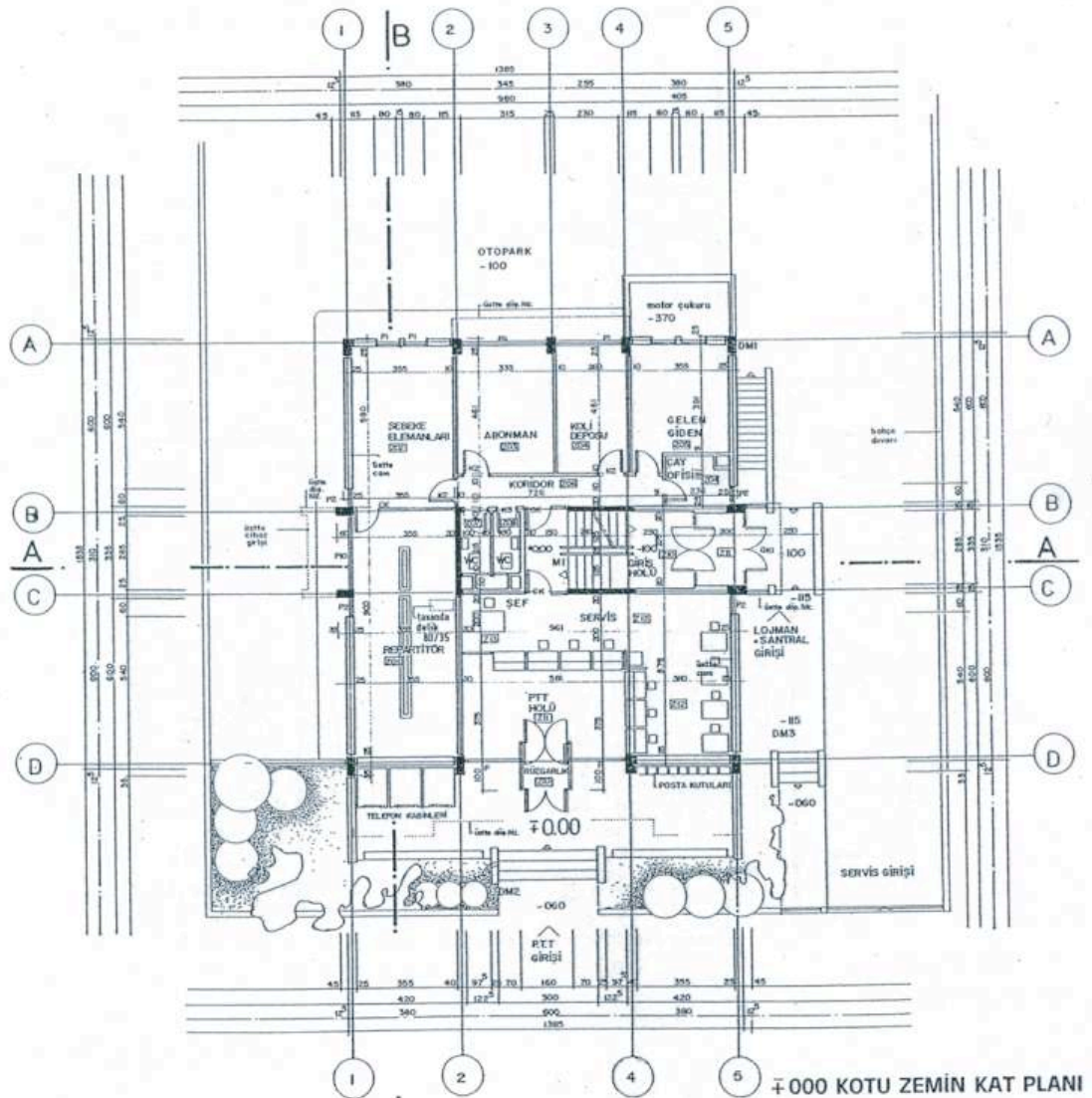
İLİ	İDARE MALİ	KİRALIK	TAHSİSLİ
ANADOLU YAKASI	37	84	42
AVRUPA YAKASI	34	132	83

PTT HİZMETLERİNE AÇIK MERKEZLER, ŞUBELER VE ACENTELİKLER

31 ARALIK 2005 TARİHİ İTİBARIYLA

İLİ	MERKEZLER	ŞUBELER	ACENTELİKLER
ANADOLU YAKASI	59	161	220
AVRUPA YAKASI	27	92	120

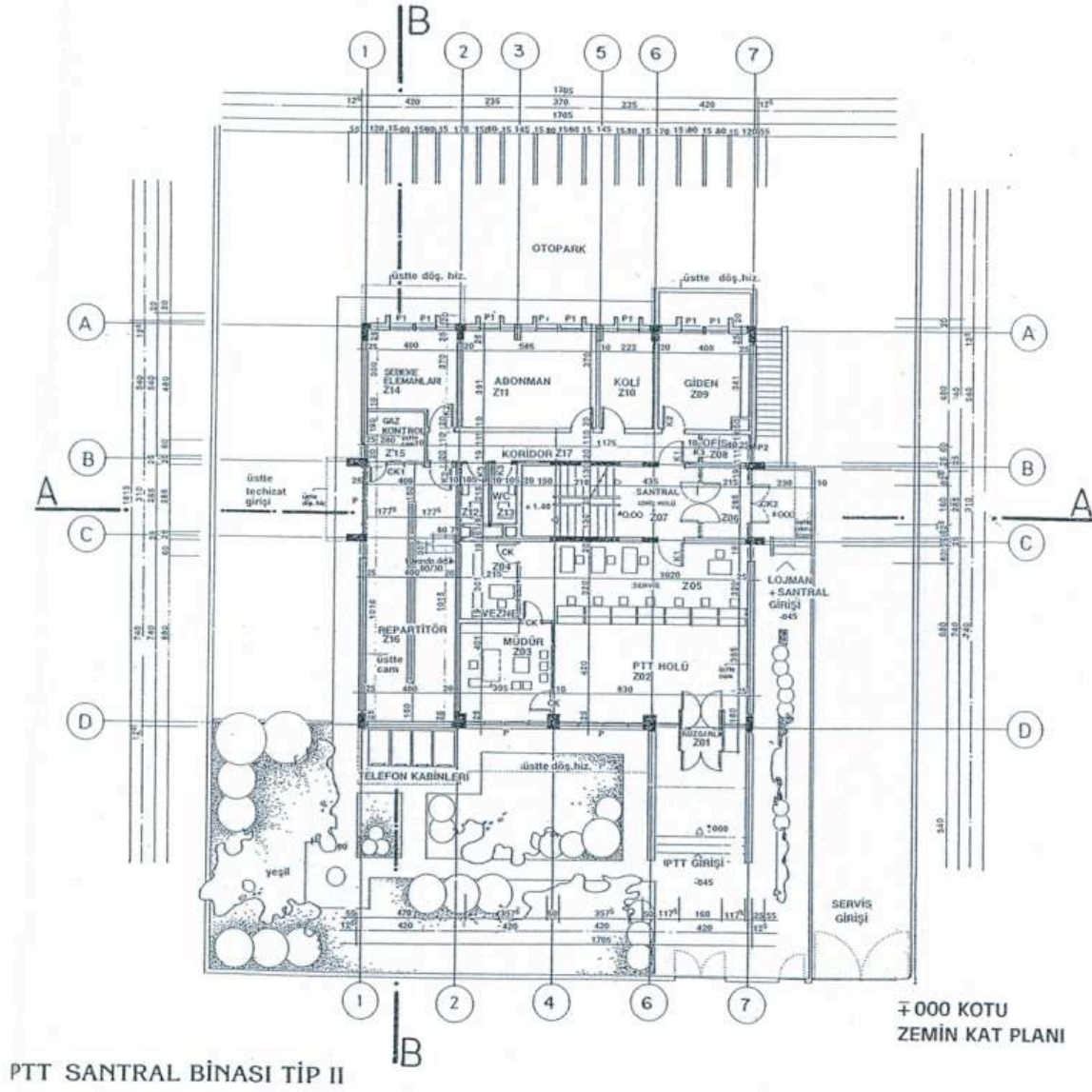
Ek 155 – PTT Genel Müdürlüğü Yapı İşleri Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmış PTT binaları için tip projeler : Tip 1 plan

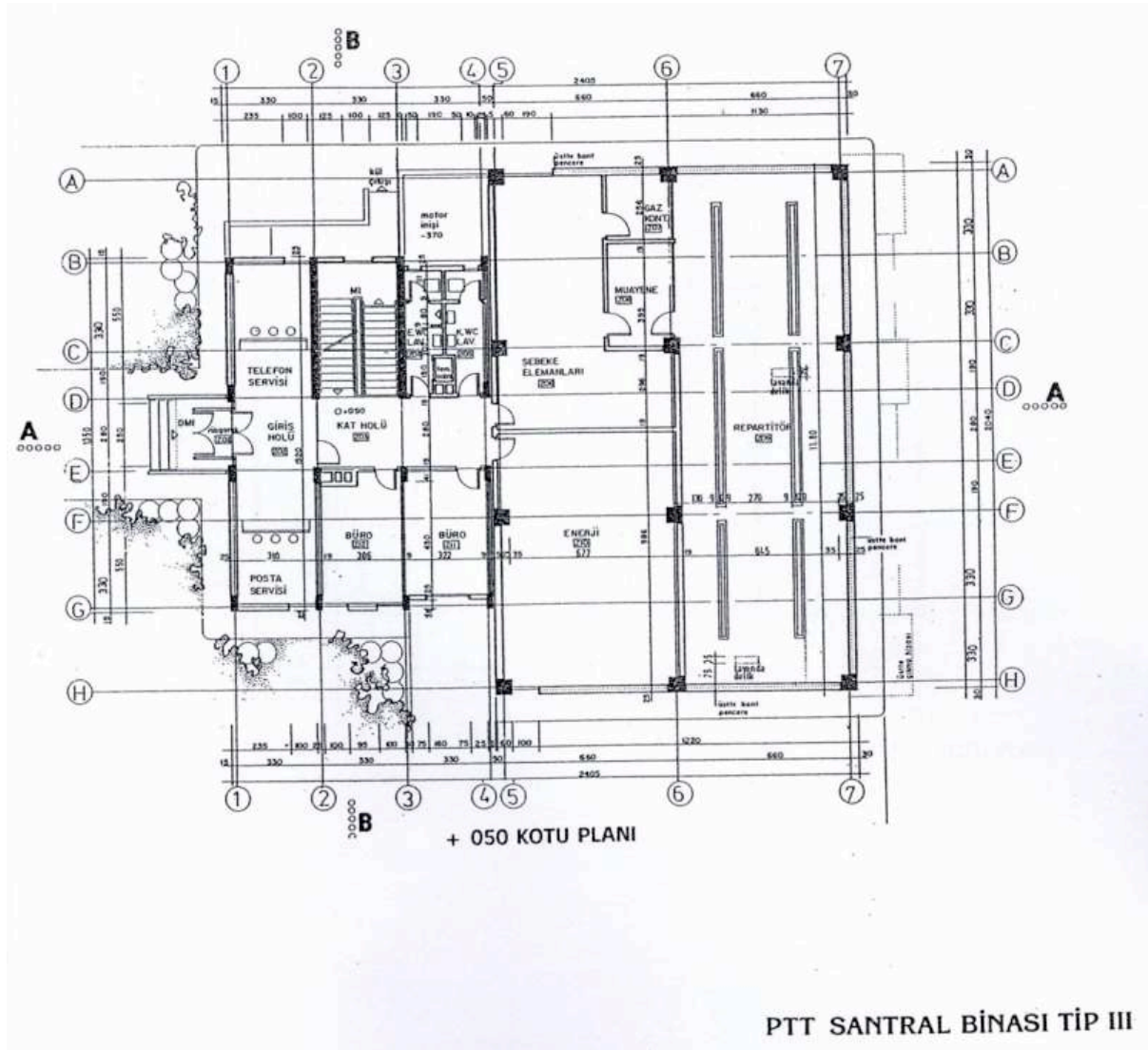
PTT SANTRAL BİNASI TİP I

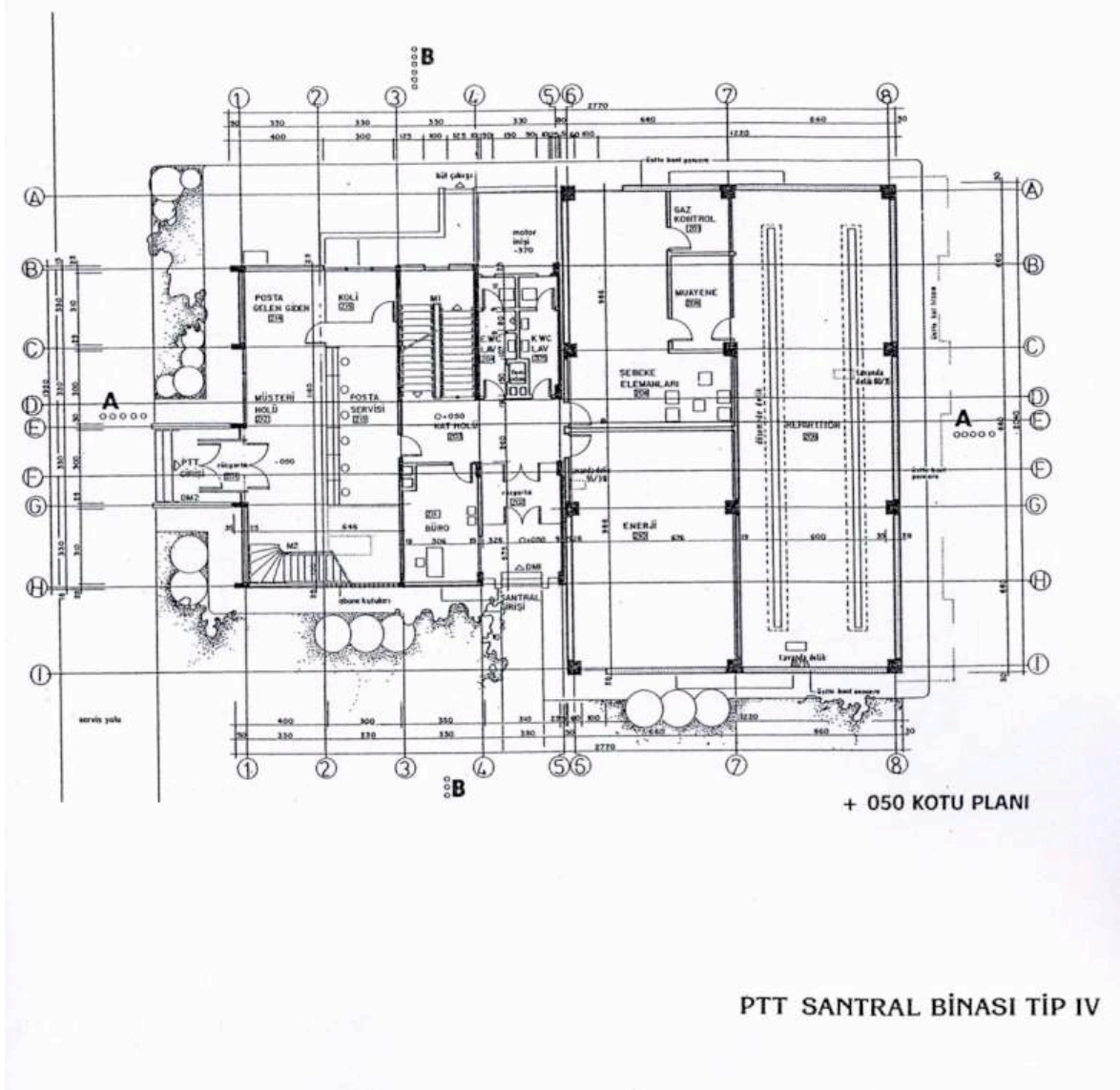
Ek 156 – PTT Genel Müdürlüğü Yapı İşleri Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmış PTT binaları için tip projeler : Tip II plan

Ek 157 – PTT Genel Müdürlüğü Yapı İşleri Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmış PTT binaları için tip projeler : Tip III plan

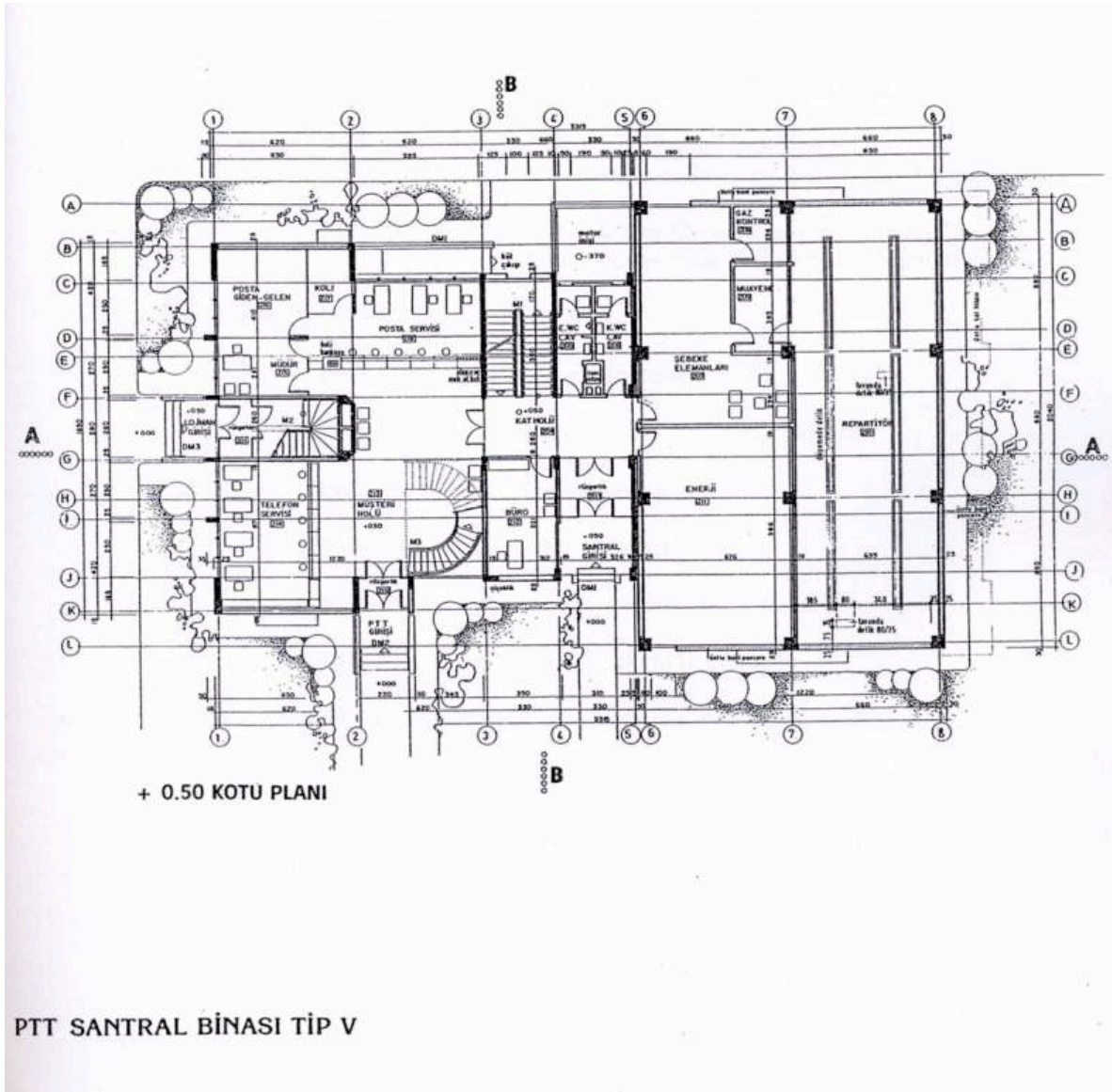

Ek 158 – PTT Genel Müdürlüğü Yapı İşleri Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmış PTT binaları için tip projeler : Tip IV plan

Ek 159 – PTT Genel Müdürlüğü Yapı İşleri Daire Başkanlığı tarafından hazırlanmış PTT binaları için tip projeler : Tip V plan

ÖZGEÇMİŞ

Doğum tarihi 02.10.1974

Doğum yeri Ankara

Lise 1988-1991 TED Ankara Koleji Vakfı Özel Lisesi

Lisans 1991-1995 Gazi Üniv. Müh.Mim.Fak.Mimarlık Bölümü

Yüksek Lisans 1995-1999 İ.T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü
Mimarlık. Anabilim Dalı, Bina Bilgisi Programı

Doktora 1999-2006 Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü
Mimarlık. Anabilim Dalı, Bilg.Ort.Mim. Programı

Çalıştığı kurum(lar)

1995-1996 Yener Mimarlık A.Ş.

1996-1997 Paragon Bakti Sdn Bhd, Malezya

1997-2000 DT-SS Mimarlık

2000-2001 GMW Mimarlık

2001-2002 Koleksiyon Mobilya A.Ş.

2002-2003 Tabanlıoğlu Mimarlık A.Ş.

2003-Devam ediyor Yeditepe Üniversitesi Öğretim Görevlisi